

**T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**2166 NO'LU ZONGULDAK ŞER'İYYE SİCİL
DEFTERİNİN (HİCRÎ 1321) ÖZET VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Çiğdem Yılmaz

Zonguldak 2019

**T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

Yüksek Lisans Tezi

**2166 NO'LU ZONGULDAK ŞER'İYYE SİCİL
DEFTERİNİN (HİCRÎ 1321) ÖZET VE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**Hazırlayan
Çiğdem Yılmaz**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Emre Satıcı**

Zonguldak 2019

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Hazırladığım 2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicil Defterinin (Hicri 1321) Özet ve Değerlendirilmesi Yüksek Lisans Tez çalışmasının bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve yazımda enstitü yazım kılavuzuna uygun davranıldığını taahhüt ederim.

31.. / 12.. / 2019

Çiğdem Yılmaz

T.C.
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Tarih Anabilim Dalında 156282114008 öğrenci numaralı Çiğdem YILMAZ'ın hazırladığı "2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicil Defterinin (Hicrî 1321) Özet ve Değerlendirilmesi" konulu ~~DOKTORA~~ YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 06.12.2019 Cuma günü saat 09.30'da yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezinin onayına OYBİRLİĞİYLE/~~OYÇOKLUĞUYLA~~ karar verilmiştir.

Başkan. Doç. Dr. Hücel NAMAL

Üye Dr. Öğr. Üyesi ÖZGÜR TOKAN

Üye Dr. Öğr. Üyesi Feriye SATICI (Danışman)

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

31.12.2019

Enstitü Müdürü
Prof. Dr. Bekir Kemal YILDIRIM

ÖZET

Kurum : ZBEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı
Tez Başlığı : “2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicil Defterinin (Hicrî 1321) Özet ve Değerlendirilmesi”
Tez Yazar : Çiğdem Yılmaz
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Emre Satıcı
Tez Türü, Yılı : Yüksek Lisans Tezi, 2019
Sayfa Adedi : 220

Bu tezde H. 1321 (M. 1902-1903) yılına ait 2166 numaralı Şer’iyye sicilindeki belgelerin öncelikli olarak transkripsiyonu yapılmış ve bu belgeler numara sırasına göre değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmamızın giriş kısmında Zonguldak’ın coğrafi, tarihî, idarî ve ekonomik özellikleri ile ilgili geniş bilgilere yer verilmiştir. Daha sonra birinci bölümde Osmanlı Devleti’nde kadılık teşkilatının nasıl olduğu, şer’iyye mahkemelerinin Osmanlı hukukundaki yeri ve şer’iyye sicillerinde hangi tür belgelerin bulunduğu, ikinci bölümde ise bizim ele aldığımız 2166 numaralı Şer’iyye sicilinde benzer veya farklı belge türlerinin bulunup bulunmadığı analiz edilmiş, ikinci bölümün devamında şer’iyye sicilinde geçen Zonguldak’a bağlı kaza, nahiye, karye ve mahalleler ile sosyal yaşam içerisinde yer alan Müslüman - Gayri Müslim kadın, erkek isimleri, devlet adamlarının isimleri, takma isimler, meslek isimleri tablolar halinde verilmiş, üçüncü bölümde ise belgeler hakkında kısa özetlere yer verilmiştir. Yine belgeleri daha iyi anlamak ve analiz edebilmek adına bu belgelerde geçen Arapça sayılar, hicrî ve rumî takvimler de tablolaştırılarak verilmiştir. Son aşamada ise elde edilen verilerin genel bir değerlendirilmesi ve karşılaştırılması yapılarak çalışmamız bitirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zonguldak, Şer’iyye Sicili, Hukuk, Kadı, Mahkeme

ABSTRACT

Institution : ZBEU Institute of Social Sciences, Department of History
Thesis Title : “Summary and Evaluation of Zonguldak’s Registry Book No. 2166 (Hijri 1321)”
Thesis Author : Çiğdem Yılmaz
Thesis Advisor : Asist. Prof. Emre Satıcı
Thesis Type, Year : Master Thesis, 2019
Number of Pages : 220

In this thesis, the documents in the Sharia Register numbered 2166 belonging to H.1321 (J. 1902-1903) were primarily transcribed and these documents were taken into consideration in number order. In the introduction part of our study information was given about the geographical, historical, administrative and economic characteristics of Zonguldak. Then, in the first part, how the Kadi organization in the Ottoman Empire, the place of the Sharia courts in Ottoman law and what kind of documents are in the Sharia records, in the second part of the Sharia numbered 2166 which we have examined, analyzed whether there are similar or different types of documents, in the continuation of the second part of the Shari’iye in the record of township, sub-districts, karyes and neighborhoods in the social life of Muslim-Non-Muslim women, men's names, names of statesmen, aliases, and occupational names in the registry are given in tables. In the third section, brief summaries of the documents are given. . In order to better understand and analyze the document, Arabic numerals, hijri and rumi calendars are also tabulated. In the last stage, a general evaluation and comparison of the obtained data has been completed.

Keywords: Zonguldak, Sharia Register, Law, Kadi, Court

ÖN SÖZ

Zonguldak, tarih boyunca Hititler, Frigler, Kimmerler, Persler, Makedonlar, Romalılar ve sonrasında Selçuklular, Danişmendliler ve diğer beylikler ile Osmanlıların hakimiyetine geçmiştir. Osmanlı Devleti'nin bir parçası olan Zonguldak ile ilgili bilgi toplama noktasında muhtelif kaynaklar bulunmakla birlikte bu kaynaklardan olan şer'îye sicil defterleri de önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada ele alınan Hicrî 1321 (M. 1902-1903) tarihli 2166 numaralı defter; Zonguldak'ın köy, mahalle ve nahiyelerinde geçen davaların hukuksal yönüne dikkat çekmektedir. Bununla birlikte bölgenin ekonomik, idarî, sosyal ve kültürel özellikleri hakkında da bilgiler vermektedir.

Bu çalışmanın ana kaynağı 2166 numaralı Zonguldak Şer'îye Sicilleri olmakla birlikte ele alınan konuları daha iyi anlamak amacıyla Zonguldak'ın coğrafi, sosyal, ekonomik, tarihî ile ilgili bilgiler veren çeşitli eserlere ve makalelere de başvurulmuştur. Ayrıca Osmanlı'nın genel hukuku ve Zonguldak ile ilgili birinci el kaynaklar incelenerek bilgiler edinilmiştir. Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunan 2166 yer numaralı Zonguldak Şer'îye Sicilleri temin edildikten sonra transkripsiyon edilmiştir.

Bu tezde Hicrî 1321 (R. 1318 - M. 1902-1903) tarihli 2166 numaralı Şer'îye Sicilinin 1-200 aralığındaki sayfaları incelenmiştir. Transkript edilen belgeler, yorumlanıp her bir belge numarası hakkında kısa özetlere yer verilmiştir. Belgenin daha iyi anlaşılması amacıyla genel bir analiz yapılarak çeşitli tablolar hazırlanmıştır. Ancak transkripsiyon çok ağır, uzun ve yoğun olduğundan transkript edilen kısma tezde yer verilmemiştir. Bunun yerine transkript edilen belgeler yorumlanıp, analiz edilmiş ve özet olarak verilmiştir.

Şer'îye sicilleri, Osmanlı dönemi mahkeme tutanakları olup içerisinde özellikle hukuk alanına ait önemli bilgiler barındırmaktadır. Bununla birlikte bir tarihî kaynak olarak bu siciller, ait olduğu idarî yapının siyasî, askerî, sosyal ve ekonomik alanlarına dair de çok önemli bilgiler vermektedir. Ele aldığımız 2166 numaralı şer'îye sicili de incelendikten sonra bu durum açık bir şekilde görülmüştür. Zira bu sicil defteri; Zonguldak'ın H. 1321 (1902-1903)'deki sosyal ve idarî yapısı, bu yapılarda meydana gelen değişimler ve idarede yer alan devlet

adamları, burada hangi etnik menşeden insanların yer aldığı, buranın ekonomik yapısı özellikle maden işletmeciliği ve bu ekonomik sistem içerisinde Müslim ya da Gayri Müslim halkın ne gibi bir rol üstlendiği gibi hususlarda çok önemli bilgiler vermektedir. Bu bağlamda elimizdeki çalışmanın, dönemle ilgili belirtilen alanlarda araştırma yapacak olan ilim adamlarına faydalı olacağını umuyoruz.

Tez, giriş kısmı ile üç bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında tezle ilgili genel bilgiler verildikten sonra, girişin bir devamı olarak Zonguldak'ın coğrafi, tarihî, ekonomik ve idarî durumu hakkında bilgiler verilmiştir. Birinci bölümde Osmanlı'nın genel hukuk anlayışından, hukuk alanında kullanılan önemli olan kavramlardan ve yine bu alandaki önemli görevlilerden bahsedilmiştir. İkinci bölümünde 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicil Defteri'nde kullanılan yöntemler, defterde geçen belge türleri üçüncü bölümde ise defterin özet ve değerlendirilmesi ile tablolara yer verilmiştir.

Tez konusunun tespitinden son aşamasına kadar her zaman yanımda olan ve benden yardımlarını esirgemeyen danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Emre SATICI'ya, bu süre zarfında maddi ve manevi desteklerini hiç eksik etmeyen aileme ve arkadaşım Elvan ÖZCAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Çiğdem Yılmaz
Zonguldak-2019

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖN SÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
GİRİŞ	1
1. OSMANLI HUKUK SİSTEMİNDE KADILIK VE 2166 NO'LU ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ.....	14
1.1. Kadılık Teşkilatı.....	14
1.2. Şer'iyeye Mahkemeleri.....	17
1.3. Şer'iyeye Sicilleri.....	19
1.4. Şer'iyeye Sicilinde Görülen Belge Türleri	22
1.4.1. Hüccet.....	22
1.4.2. İ'lam	25
1.4.3. Ma'ruz	27
1.4.4. Mürasele	27
1.4.5. Temessük.....	28
1.4.6. Emir ve Fermanlar	29
1.4.7. Berat	30
1.4.8. Buyuruldu	31
1.4.9. Tezkireler.....	32
1.4.10. Mektuplar	32
2. 2166 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ DEĞERLENDİRMESİ.....	34
2.1. Kullanılan Yöntemler.....	34
2.2. Belge Türleri	40
2.2.1. Evlenme Akdi - Mehir.....	42
2.2.2. Boşanma – Mehir	47
2.2.4. Hibe	52
2.2.5. Nafaka.....	54
2.2.6. Alacak-Verecek	56

2.2.7. Vesayet	58
2.2.8. Hırsızlık-Alıkoyma-Zabt	60
2.2.9. Vekil Tayini	63
2.2.10. Devir-Teslim.....	64
2.2.11. Vakfiye	66
2.2.12. Tazmin	68
2.2.13. Husumet.....	69
2.2.14. Velayet.....	69
2.2.15. And-Yemin	70
2.2.16. Anlaşmazlık-Çekişme.....	71
3. 2166 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİndeki belgelerin özetleri.....	73
SONUÇ.....	196
KAYNAKÇA	204
EKLER.....	208
Ek 1: 2166 Numaralı Şer'iyeye Sicili'nde Geçen Sancak, Divan, Kaza, Köy ve Mahalle İsimleri	208
Ek 2: 2166 Numaralı Şer'iyeye Sicili'nde Geçen Takma İsimler	216
Ek 3: 2166 Numaralı Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Devlet Görevlileri.....	218
ÖZGEÇMİŞ.....	220

TABLolar LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1: 2166 Numaralı Zonguldak Şer'ıye Sicili'nde Kullanılan Arapça Rakamlar	34
Tablo 2.2: 2166 Numaralı Zonguldak Şer'ıye Sicili'nde Kullanılan Hicrî Aylar	35
Tablo 2.3: 2166 Numaralı Zonguldak Şer'ıye Sicili'nde Kullanılan Rumî Aylar	35
Tablo 2.4: 2166 Numaralı Şer'ıye Sicili'nde Geçen Müslüman Kadın İsimler	36
Tablo 2.5: 2166 Numaralı Şer'ıye Sicili'nde Geçen Müslüman Erkek İsimleri ...	37
Tablo 2.6: 2166 Numaralı Şer'ıye Sicili'nde Geçen Gayri Müslim Kadın İsimleri	38
Tablo 2.7: 2166 Numaralı Şer'ıye Sicili'nde Geçen Gayri Müslim Erkek İsimleri	39
Tablo 2.8: 2166 Numaralı Şer'ıye Sicili'nde Geçen Meslek İsimleri	40
Tablo 2.9: 2166 Numaralı Şer'ıye Sicili'nde Geçen Belge Türlerinin Adetleri	41
Tablo 2.10: 2166 Numaralı Şer'ıye Sicili'nde Birden Fazla Davada Geçen Belge Numaraları	42
Tablo 2.11: Hücet.....	46
Tablo 2.12: Hücet.....	49
Tablo 2.13: İ'lam	52
Tablo 2.14: Hücet.....	54
Tablo 2.15: Zabıtname.....	56
Tablo 2.16: Hücet.....	58
Tablo 2.17: Zabıtname.....	60
Tablo 2.18: Zabıtname.....	62
Tablo 2.19: Hücet.....	64
Tablo 2.20: Hücet.....	65
Tablo 2.21: Vakfiye	68
Tablo 2.22: Zabıtname.....	69
Tablo 2.23: İ'lam	69
Tablo 2.24: Zabıtname.....	70
Tablo 2.25: Zabıtname.....	71
Tablo 2.26: İ'lam	72

KISALTMALAR LİSTESİ

BOA	: Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi
C.	: Cilt
H.	: Hicrî
M.	: Miladî
MŞH. ŞSC. d	: Meşihat Şer'iyeye Sicil Defterleri
R.	: Rumî
M.Ö.	: Milattan Önce
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
TDV İA.	: TDV İslam Ansiklopedisi

GİRİŞ

Siyasî, İdarî ve Ekonomik Yönüyle Zonguldak Tarihine Kısa Bir Bakış

İlkçağ'da Sandraka olarak bilinen yerleşim yeri, ismini Sandra Çayı'ndan (Zonguldak Çayı) almıştır. Madenin keşfedilmesinden önce bölge sazlık ve bataklıklarla çevriliydi. Sazlık ve bataklıklar sıtma hastalığının kaynağı olduğu için bölge için titreten yer anlamında “Zonglatan”, “Zonguldamak”, “Zonguldayık” isimleri kullanılmıştır. İlk önce gemiciler tarafından kullanılan bu isim daha sonra halk arasında yayılarak değişime uğrayıp günümüzde “Zonguldak” olarak kullanılmıştır (Zonguldak Milli Eğitim Müdürlüğü, 1998: 12). Başka bir rivayete göre ise sisli havada bölgeye gelen gemicinin ‘burası Zongalıkmiş’ demesinden isminin geldiği söylendiği gibi kemer-kındıra otuna ‘Zongura’ denmesinden geldiği de rivayet edilmektedir (Vergil, 2014: 35). Bir diğer anlamı ise kömür ocağını işleten Fransız ve Belçikalı şirketlerin Göldağı'nı nirengi noktası olarak belirlemeleri ve Göldağı'nın ‘Zone Ghuel Dagn’ şeklinde Türkçe söylenmesinden gelmektedir (Köse, 2003: 19).

Zonguldak tarih boyunca birçok uygarlık ve devletin hakimiyetinde kalmıştır. Bölgeye M.Ö. 5000 yılında gelmeye başlayan Proto Hititler bölgenin ilk halkı kabul edilmektedir. Daha sonraki süreçlerde yani M.Ö. 1200'lerde Balkanlardan Frig-Trak akımı gelmeye başlamıştır. Bu kavimlerden olan Heter ve Mariyedin adındaki deniz kabileleri M.Ö. 8. yüzyılda Filyos'ta Tion isminde bir de şehir kurmuşlardır. M.Ö. 7. yüzyılda ise Ege havzasının Mağaralılar ve Beatyalılar adındaki halkı Ereğli'ye yerleşerek bölgeyi Herakleia olarak adlandırmışlardır. Frigler bölgede hakimiyetlerini kurdukları sırada Kimmerlerin saldırısına uğramış ve Kimmerlerin eline geçen bölge M.Ö. 676 yılından M.Ö. 650'lere kadar Kimmerlerin hakimiyetinde kalmıştır. Kimmerler de Lidyalılar, Asurlular ve Medlerin saldırılarıyla bölgeyi terk edince Zonguldak'ta yönetim boşluğu yaşandı ve bu boşluk M.Ö. VI. yüzyıl başlarına kadar devam etti. Bölgeye tekrar hakim olan Frigya ve Lidyalıların hakimiyeti pek uzun sürmedi. Bölge M.Ö. 546'da Lidyalıları mağlup eden Perslerin hakimiyetine geçmiştir. Önceleri satraplığın Kapadokya satraplığı içinde bulunan Zonguldak, satraplığın parçalanmasıyla beraber Bitinya satraplığına bağlanmıştır. 213 yıl süren Pers

hakimiyetinden sonra bölgeyi Biga Çayı yakınlarında M.Ö. 334 yılında Persleri yenilgiye uğratan Büyük İskender ele geçirmiştir. Bitinya Krallığını kuran İskender'in bölgedeki hakimiyeti ise M.Ö. 74 yılında Romalıların eline geçmiştir. Bitinlerin Roma hakimiyetini tanınmasıyla Zonguldak Roma'nın Ön Asya vilayeti konumuna gelmiştir. M.Ö. 395'te Roma'nın da ikiye ayrılmasıyla Zonguldak 7. yüzyılda Bizans'ın Opsikion Theması sınırları içerisinde kalmıştır (Sarıkoyunca, 2009: 1-2).

XI. yüzyıl sonlarından itibaren bölge de Türkler etkili olmaya başlamış ve bölgede görülen ilk Türk Kutalmış Süleyman'ın komutanlarından Emir Karatekin olmuştur. 1084'te Ulus, Bartın, Devrek'i ele geçiren Karatekin daha sonra Zonguldak'ın tamamını ele geçirmiştir. 1085'te ise Sinop'u ele geçirmiştir. Ancak Büyük Selçuklu ile Anadolu Selçuklu çekişmesi bölgede Türklerin uzun yaşamamasına neden oldu. Bu durum 1086 yılında Zonguldak ve çevresinin tekrardan Bizans'ın hakimiyetine geçmesine yol açtı. 1092 yılında I. Kılıçarslan Anadolu Selçuklularının başına geçmiş ancak gerek Haçlı Seferleri gerekse de I. Kılıçarslan'ın ölümüyle Anadolu Selçuklu Devleti güçsüz kalmıştır. Bu süre zarfında güçlenen Danişmentliler Ereğli'ye kadar gelmişlerse de bölgeyi ele geçirememişlerdir. 1155'te başa geçen II. Kılıçarslan 1176'da Bizanslıları yenilgiye uğratmış, 1178'de de Danişmentlileri ortadan kaldırmasına rağmen bölgeyi sınırlarına katamamıştır. 1204'te IV. Haçlı Seferleri sırasında İstanbul Latinlerin eline geçmiş Haçlılardan kaçan Bizanslılar Trabzon-Rum ve İznik Bizans İmparatorluklarını meydana getirmişleridir. 1212'de Trabzon Rumları İznik Bizanslılarına yenilince Zonguldak İznik Bizans İmparatorluğuna dahil olmuştur. 1261'de Haçlı istilasının sona ermesinden sonra İstanbul'a dönen Bizanslılar Zonguldak iskelelerinden yararlanma hakkını Cenevizlere vermişlerdir. 1335 yılında Eflani, Bartın, Safranbolu, Devrek, Ulus ve Karabük toprakları bağımsızlığını ilan etmiş olan Candaroğulları sınırlarına katılmış oldu. 1380'de ise Cenevizliler Ereğli bölgesini Osmanlılara satmışlardır. Zaman içerisinde tamamen Candaroğullarının hakimiyetinde kalan bölgeyi 1392 yılında Beyazıt, Osmanlı topraklarına kattı. Ankara savaşındaki yenilgiyle bölgede tekrar Candaroğulları hakimiyet kurmuştur. 1417'e ise Çelebi Mehmed tarafından Zonguldak Osmanlıya dahil olmuştur. 1460'ta Amasra'yı fetheden Fatih Sultan

Mehmed tarafından Candaroğulları 1462 yılında tamamen ortadan kaldırılmıştır (Sarıkoynca, 2009: 2-3).

1654'te Kazak Korsanları tarafından yağmalanan Ereğli'de 1829'da Köseağacı yöresi, Niren Deresi yatağında Uzun Mehmet tarafından taş kömürü bulunmuş, 1877'de Zonguldak Ereğli kazasının nahiyesi durumuna getirilmiştir. 1899'da Zonguldak Bolu'nun kazası haline getirilmiştir (Sarıkoynca, 2009: 22-23). Birinci Dünya Savaşı sonucunda 30 Ekim 1918 tarihinde Mondros Mütarekesi imzalanmış, 10 Ağustos 1920'de ise imzalanan Sevr Antlaşması sonucunda Zonguldak Fransızlara bırakılmıştır (Kasap vd., 2003: 39).

Ülke genelinde düşman işgaline karşı oluşturulan milis güçler Zonguldak'ta da etkisini gösterecektir. 8 Mart 1919'da Zonguldak'a asker çıkartan Fransızlar, yapılan tüm bu hazırlıklar sonucunda Zonguldak'ı 8 Haziran 1920'de işgal etmişlerdir (Sarıkoynca, 1993: 227).

Gerek Batı Cephesindeki başarılar gerekse de yerelde yapılan mücadeleler Milli Mücadelenin başarıyla sonuç vermesini ve Fransızların 19 Haziran 1921'de Ereğli'yi 21 Haziran 1921'de ise Zonguldak'ı terk etmelerini sağlamıştır (Köse, 2003: 19).

Zonguldak'ın tarih boyunca farklı uygarlıklar tarafından işgal edilmesinde bulunduğu coğrafi yapının büyük önemi bulunmaktadır. Zonguldak ili Türkiye'nin kuzeyinde Batı Karadeniz bölümünün batı kesimlerinde bulunmakla birlikte 41° 00' 48 dakika Kuzey enlemleri ile 31° 32' 50 dakika Doğu boylamları arasındaki coğrafi koordinatlarda yer alır (Türk ve Türk, 1969: 18). Zonguldak doğudan Kastamonu, güneydoğudan Çankırı, güneyden Bolu, Kuzeybatı'dan Karadeniz ile çevrili olmakla birlikte 8629 kilo metre kare ile Türkiye'nin % 1.1 alanını kaplar (Zonguldak Valililiği, 1987: 23).

Bölge jeolojik yapı bakımından mezozoik döneme ait karbonifer denilen yaşlı bir alana sahiptir. Karstik oluşumlarla birlikte yapısında kalker, greli kalker ve marn bulunan bölgede ağaç, bitki ve diğer canlıların fosilleşmesi sonucunda kömür yataklarına rastlanmaktadır (Zonguldak Valililiği İl Turizm Müdürlüğü, 2002: 12).

Zonguldak ili kıyıya paralel uzanan dağlarla çevrili bulunmaktadır. Kıyından içeri doğru üç sıra halinde bulunan dağlardan birinci sıradaki 1000 metre civarında olup altında maden kömür yatağı bulunmaktadır. İkinci sıradaki 1500 civarlarında, üçüncü sıradakiler ise 2000 dolaylarında Zonguldak'ın en yüksek noktasını oluşturmaktadır (Türk ve Türk, 1969: 18).

Zonguldak ilinde büyük ova ve yaylalar olmamakla birlikte yalnızca akarsu vadileri ile dağların aşınmasıyla birtakım küçük ova ve yaylalara rastlanılır. Bölgeden geçen Kuzey Anadolu fay hattı, ovaların güney ve güneydoğu kesiminde toplanmasına sebep olmuştur. Bölgede bulunan 1300 metre yüksekliğindeki Gerede Ovası, en derin yerinde Yeniçağa Ovası, en batıda Bolu Ovası ile Mudurnu, Himmetoğlu ile Düzce Ovaları bulunan diğer ovalardandır (Karauğuz ve Özcan, 2010: 46).

Bölge iklimi sebebiyle her mevsim yağış almakta bu durum bölgenin akarsu kaynağı açısından zengin olmasını sağlamıştır (Karauğuz ve Özcan, 2010: 47). Bol miktarda ırmak, çay ve dere bulunan bölgede Sakarya, Gülünç, Kozlu, Üzülmez, Filyos, Bartın/ Kocaçay, Aydos akarsulardan bazılarıdır (Zonguldak İl Turizm Müdürlüğü, 1998: 12)

Yeryüzü şekilleri ve bitki örtüsünün çeşitliliği Zonguldak'ın ekonomik seçeneklerini de arttırmıştır. Zonguldak'ın önemli gelir kaynakları arasında tarım, hayvancılık, ticaret, kerestecilik, bankacılık ve madencilik bulunmaktadır. Hayvancılık alanında balıkçılık, arıcılık, büyük ve küçükbaş hayvancılık önemli yer tutmaktadır. Tarım ve endüstri alanındaki ihtiyacını büyük oranda Devrek'te Devrek Çayı ve Çomaklar Deresi, Ereğli'de Kanderesi, Kemerderesi, Kabasakal Deresi ve Niren Deresi karşılar (Köse, 2003: 17).

Ticaretinin büyük bir kısmını kendi sınırları içerisindeki kasabalarla yapan Zonguldak uluslar arası ticarete de önemli bir paya sahip bulunmaktaydı. Zonguldak Limanında 1988'de Ukrayna'nın Skadovsk ve Evpatoria ile Rusya'nın Novorissik limanları arasında Ro-Ro taşımacılığı başlamış, böylece Zonguldak Gümrüğü her türlü eşyanın giriş-çıkışının yapıldığı bir liman olmuştur (Köse, 2003: 45). Ticaret deniz ve kara yolu aracılığıyla gerçekleşmekle birlikte

başlıca ticari unsurları arasında kereste, üzüm yetiştiriciliği, şarap üretimi ve balıkçılık bulunmaktadır (Karauğuz ve Özcan, 2010: 133).

Zonguldak turizmine gelindiğinde ise iklimi dolayısıyla kısa süreli bir kıyı turizmine imkan sağlamıştır. Buna karşın zengin orman örtüsü, doğal kumsalları, mesire yerleri, mağara, termal, av turizmi turizmde çeşitlilik sağlaması bakımından önemlidir. (Köse, 2003: 56).

Zonguldak'ın ekonomisinde en büyük pay madenlerin olmuştur. Zonguldak'ın maden işletiminde öne çıkan belirli yerleri bulunmaktaydı. Bu işletim yerlerinden Kozlu, Karadon ve Üzülmaz ocakları koklaşabilir kömür üretimi yaparken, Amasra ve Armutçuk'taki ocaklar ise koklaşmaya uygun olmayan üretim yapmaktadır (Korkmaz vd., 2008: 21). Madenlerin işletimi, çıkarılması ilgili yapılara da ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla Maden idaresi; Kozlu'da maden işletme ruhsatı vermek ve madenciler arasında çıkabilecek sorunları çözebilmek amacıyla Fen komisyonu, maden işletme, nakliye ve yükleme amacıyla da İmalat komisyonunu kurmuştur (Güven, 2015: 23).

Zonguldak Havzası'nda kömür madeni 1829'da Uzun Mehmet tarafından Ereğli'nin doğusunda, Neyren deresi yataklarında bulunmuş ve 1848'de Abülmecit'in emriyle Zonguldak Kömür Havzası Emlak-ı Şahane kurularak 30 bin kuruş karşılığında 1848'de İngiliz sarraflarına kiraya verilmiştir (Çıladı, 1977: 17-24).

1848'de üretime geçen kömür işletmeleri çalışacak işçi bulamadığı için 1867'de çıkartılan nizamname ile Ereğli'nin 14 köyü ile Zonguldak'a bağlı ilçe ve köylerde yaşayan 13-50 yaş arasındaki erkeklere 15 gün ve 10 saatlik postlarla çalışma zorunluluğu getirilmiştir. Bu döneme Mükellefiyet Dönemi denilmiştir (Kasap vd., 2003: 66). Nizamnamenin eksik ve yetersiz olduğu görülünce 1869'da yeni bir nizamname çıkartılmıştır. Bu nizamname ile madenler üçe şu şekilde ayrılmıştır; asli madenler, yüzey madenleri ve taş ocakları. Ayrıca Osmanlı Devleti'nde madenlerle ilgili 1887 ve son olarak 1906'da da nizamnameler çıkartılmıştır (Bayartan, 2008: 138).

93 harbinden sonra devlet ocak işletmecilerine olan borçlarını ödeyememiş bu durum işletmecilerin teker teker iflas etmesine neden olmuştur. Osmanlı

Devleti'nin borçlarını ödeyememesi üzerine kurulan Duyun-ı Umumiye Fransa ve İngiltere başkanlığındaydı. Zonguldak Kömür Havzası'nı ele geçirmek isteyen Fransa için bu kaçırılmaz bir fırsattı. Fransa'nın bölgedeki gücü günden güne artmış bu amaçla Ereğli Şirket'i 1897'de kömür yıkama fabrikası, 1899'da Kok ve Briket fırınlarını ve tamirhane inşa ettirdi (Sarıkoçuncu, 1992: 24-28). 1907'de Fransızların Havza'daki yatırımları tamamen ele geçirmek amacıyla Ereğli Şirketi'nin başına Kont Vitali getirilmiştir. Şakir, Cemal ile Mabeynci Ragıp Paşa idaresindeki Sarıcazâdeler Şirketi bu karara karşı çıkmıştır. Yaşanılan bu gelişme yerli-yabancı sermayedarların arasındaki çatışmayı göstermesi bakımından önemlidir (Çıladır, t.y.: 35-36).

Çatalağzı Termik Santrali (ÇATES), Karabük Demir-Çelik (KARDEMİR) ve Ereğli Demir Çelik (ERDEMİR) maden alanında üretim yapan önemli kurumlardan olmuştur (Köse, 2003: 46). Erdemir 1961 yılında devlet destekli ve Kopper's Grubu adında bir Amerikan şirketinin ortaklaşa girişimi ile kurulmuştur. (Çıladır, 1999: 10). Madencilik Zonguldak'ta ekonomik, teknik, sosyal, çevresel ve hukuki gelişme ve sorunları beraberinde getirmiştir (Kuşçu, 2012: 1).

I. Dünya Savaşından önce Almanların, daha sonra Fransızların eline geçen kömür havzası 1940'da tamamen Ereğli Kömür İşletmeleri ismi altında Etibank'a devredilmiştir (Tokel, 2002: 12-13). 1957'de Havza, Türkiye Kömür İşletmeleri'ne bağlanarak faaliyet alanı Devrek, Yenice, Karabük, Kastamonu, İnebolu'yu içine alan 13.500 km'lik bir alanı kapsamaktaydı (Karabalık, 2016: 66).

Madencilik alanında dönemin ihtiyacı gereğince 1920-1925 yılları arasında değişiklik ve düzenlemeler yapılmış, yeni kurumlar teşkil edilmiştir. Bu tarih aralıklarında; kömür üretimi rasyonelleştirildi (Gürol, 1997: 38).

II. Dünya savaşında ise kömür alanında modernleşmeye gidilmiş, 1945'te genel angajman projesinin hazırlandığı Havza 1957'de Etibank'tan ayrılarak Türkiye Kömür İşletmeleri'ne devr edilmiştir (Kasap vd., 2003: 67). Savaşın sonra Havza'ya 26 Aralık 1949 tarihinde Marshall yardımı dolayısıyla birçok teçizat ve malzeme yardımı yapılmıştır (Hüseyin Alpar Halk Kütüphanesi, 1950: 58). 7 Temmuz 1965 tarihinde EKİ ile 10 yıllık yeni bir sözleşme imzalanarak

EKİ'den elektrik alınmaya devam edilmiştir (Kaya, 2014: 78). 1983 yılında ise Türkiye Taşkömürü Kurumu altında yeniden yapılandırılmıştır (Tokel, 2002: 12-13).

İşçilerin çalışma koşulları ve şartlarına gelindiğinde ise durum pek de iç açıcı görünmemektedir. Üretim araçları kazma, kürek, el arabası gibi ilkel yöntemlerle yapılmaktaydı. İşçiler can güvenliğinden yoksun, ücretleri ise zamanında ödenmiyor ya da hiç ödenmiyordu. Yatakhane, yemekhane, banyo gibi temel ihtiyaçları karşılanmıyor, ulaşım konusunda da araç bulunmadığından iş yerine yürüyerek gidip gelmekteydiler. 10-12 saat civarı çalışmaları oldukça olumsuz koşullarda gerçekleşmekteydi. (Yıldırım, 2017: 70).

Zonguldak Kömür Havzası'nda aynı zamanda maden kazaları da yaşanmıştır. İlk kaza 1909 yılında Herafım Efendi ve ortaklarının işlettiği madende yaşanan kaza olup, kaza sonucunda işçi Cideli Recep ölmüştür. Bu kazadan iki gün sonra Fransız şirketine ait Gelik madeninde çalışan Kazmacı Hasan ve arkadaşı İlyas'ın demiryolu makasından çıkarken lambaların alev alması sonucunda yaralanmışlardır. 19 Kasım 1909'da ise Gelik madeninde taş düşmesi sonucunda Sarraç Mehmet isimdeki işçi hayatını kaybetmiştir. Yine Aralık 1909'da Fransızlara ait Karadon madeninde bir yangın meydana gelmiştir (Aytekin, 2006: 72-73).

Osmanlı Devleti'nin birçok yerinde işçi grevleri salgın gibi yayılmakta Havza'da grevin yayıldığı yerler arasında bulunmaktaydı. Havza'ya köyden gelen işçilerin Dilaver Paşa Nizamnamesi'ne kadar hiçbir hakları bulunmamaktaydı. Çalıştıkları karşılığında yiyecek ve giyecek alırlardı. Dilaver Paşa Nizamnamesi tam uygulanmayınca 1869 Maadin Nizamnamesi'yle işçilere bazı haklar tanındı (Oral, 1997: 20). Ancak yapılan düzenlemeler işçiyi mağdur etmeye devam etmekteydi. 1908'in ortalarında başlayan işçi grevleri 1910, 1913, 1923, 1965, 1968, 1970, 1973, 1990 grevleriyle devam etmiştir (Çıladır-Erdoğan, 1994: 65-66-67-68-69).

İdarî hayatına köy olarak başlayan Zonguldak birçok idarî yapının içerisinde yer almıştır. İlk olarak Kastamonu eyaletine bağlanmış, daha sonra Bolu Sancağına bağlı olarak Viranşehir Sancağı adıyla ortaya çıkmıştır (Kasap vd.,

2003: 22). Viranşehir bugünkü Bartın, Karabük, Kastamonu ve Zonguldak'tan oluşmaktaydı (Kasap vd., 2003: 38).

Zonguldak 1887 yılına kadar Ereğli kazasına bağlı iken bu tarihten itibaren Hamidiye kazasının kurulmasıyla buraya bağlanmıştır. Dönemin padişahı Abdülhamit'ten dolayı Hamidiye ismi verilen bölge bu isimden birçok kaza olması nedeniyle haberleşmede soruna neden olmaktaydı. Bundan dolayı bölgenin ismi 1910'da bölgenin merkezi olan Devrek ismiyle değiştirilmiştir (Genç, 2005: 318-319).

Zonguldak 1876 yılına kadar Kastamonu'ya bağlı bir köy iken 1849 yılında kömür madeninin işletilmeye başlanmasıyla birlikte bu kömürlerden daha fazla yararlanmak amacıyla Zonguldak'a liman ve demir yolu inşa edilmiş, Ereğli şirketinin de kurulmasıyla bölge gelişmiş, iktisadî, siyasî ve idarî açıdan ilerleme kaydetmiştir. 1877'de Bolu Sancağı'nın Ereğli kasabasının nahiyesi haline gelen bölge Fransız konsolosunun Zonguldak'ta ikame etmesiyle bölgenin ekonomik ve siyasi önemi daha da artacaktır. Bunların sonucunda Zonguldak 1899'da Dahiliye Nezaretinin kararıyla Bolu sancağının kazası haline gelmiştir (Sarıkoynca, 2009: 3).

Kaza haline getirilen Zonguldak'ın idari anlamda yapılandırılması gerekiyordu. Bu amaç doğrultusunda bölgede Dahiliye ve Maliye Nezaretlerinin taşra teşkilatları, jandarma birimleri kurulmuş ve buraya gerekli olan memur tayini yapılmıştır (Genç, 2005: 319-320).

Zonguldak'a gerekli memur ataması yapılmasına rağmen bölgeye dahil olacak köyler belirlenmemiştir. Bu sorunun çözülmesi için Kastamonu vilayeti Dahiliye Nezaretine bir telgraf gönderilip kazaya ait haritanın belirlenmesini istendi. Böylece dikkate alınan telgraf sonucunda Ereğli'den 20, Hamidiye kazasının Çarşamba nahiyesinden ayrılan 49 köyle Zonguldak kazasının idari haritası çizilmiş oldu (Genç, 2005: 320).

Zonguldak'ın kaza haline gelmesi bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Gerekli alt yapının yetersizliği ve ön hazırlığın yapılmaması idarede olduğu gibi adlî alanda da sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kaza olan Zonguldak'ın henüz bir Adliye Teşkilatı bulunmamaktaydı. Bu da Zonguldak'taki

hukukî sorunların nerede çözüleceği sorularını akla getirmekteydi. Bunun için Hamidiye kazası Zonguldak kazasının adlî sorunlarının çözüleceği yer olarak belirlenmiştir. Ancak yolların elverişsizliği, dava sahiplerinin gidip gelme konusunda sıkıntı yaşamaları mahkemelerin ertelenmesine neden olmaktadır. Durumun çözümü için Hamidiye yerine kara ve deniz ulaşımının kolay olduğu Ereğli 1901'de Zonguldak'ın adlî merkezi olarak tayin edilmiştir (Genç, 2005: 321-322).

1920'de mutasarrıflık olan Zonguldak Bartın, Hamidiye ve Ereğli kazalarını bünyesinde barındırmaktaydı. 1924'te mutasarrıflıkların kaldırılması üzerine il haline gelen Zonguldak 1924'te Türkiye'nin Cumhuriyet sonrası kurulan ilk ili olmuştur. 1927'de Safranbolu kazasının Zonguldak'a bağlanmasından sonra bazı kasabalar ilçe olarak teşkilatlandırıldı. Çaycuma Devrek'in nahiyesi konumunda iken 1944'te ilçe olmuş, aynı yıl Safranbolu'nun bucağı olan Ulus da Zonguldak'ın ilçesi olmuştur. Daha sonra 1953'te Karabük ve Eflani, 1957'de Kurucuşile, 1987'de Alaplı ve Amasra kasabaları, 1990'da Gökçebey kasabasının da kaza olmasıyla Zonguldak'ta ilçe sayısı 13'e ulaşmıştır. Ancak Bartın'ın 1991'de il olmasına karar verilmesiyle birlikte Amasra, Ulus, Kurucuşile Bartın'a, 1995'te Karabük'ün il olması ile ilgili karar sonucunda da Eflani, Safranbolu ve Yenice Karabük'e bağlanmıştır. Böylece Zonguldak ilçe sayısı 5'e düşerek Alaplı, Çaycuma, Devrek, Ereğli ve Gökçebey ilçelerinden oluşmuş, alan ve nüfus bakımından küçülmüştür (Sarıkoyunca, 2009: 3). Devrek 1 Haziran 1920'de, Ereğli 18 Haziran 1920'de, Çaycuma 1 Kasım 1944'te Alaplı 4 Temmuz 1987'de ve Gökçebey 10 Mayıs 1990 tarihinde ilçe konumuna gelmişlerdir (Zonguldak Milli Eğitim Müdürlüğü, 1998: 24). Zonguldak ili, 2 bucak, 32 belediye ve 372 köyden oluşan bir idari yapıya sahip olmuştur (Köse, 2003: 16).

Kadı veya naibi tarafından tutulan ve mahkeme kayıtları anlamına gelen Şer'îye Sicilleri, Osmanlı tarihi araştırmalarında birinci el kaynak olması bakımından önemli bir yere sahiptir. Arap alfabesiyle yazılmış olan mahkeme tutanakları dönemin kadısı tarafından kaleme alınmıştır. Bu kayıtlardan defterin sahibi olan kadı, sorumlu bulunmaktaydı. Her defter belirli bir tarih aralığını konu aldığından döneme şahitlik etme noktasında mühim bir kaynaktır.

Gerek Osmanlı'nın gerek Zonguldak içerisindeki yerel unsurların anlaşılması ve geçmişin aydınlatılmasında şer'iyeye sicillerinin rolü oldukça önemlidir. Zonguldak Şer'iyeye Sicillerinden yola çıkılarak Osmanlı Devleti'nin hukukî işleyişi, hukuk içerisinde yer alan kavramlardan, bu alandaki önemli görevlilerden, devletin idarî, sosyal ve ekonomik hayatı hakkında bilgi edinmek mümkündür. Aynı zamanda incelenen bu alanlarla ilgili Zonguldak'ta yaşanan değişim ve gelişmeler görülecektir.

Zonguldak şer'iyeye sicilinden ve litarütürden elde edilen bilgilerle dönem aydınlatılmaya çalışılmıştır. Dönem aydınlatılmaya çalışılırken 1902-1903 tarih aralığının ele alınması zaman, araştırılan yerin Zonguldak ile ilgili olması mekan, içerikte mahkeme tutanaklarının baz alınması ise konu ile ilgili sınırlılıkların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ancak hukukî belgeler ışığında bölgenin, tarihî, idarî, ekonomik, sosyal hayatı hakkında bilgilere ulaşılması ve bunlarla ilgili çıkarımların yapılması sınırlılığı törpülediği gibi bölgedeki miras, evlenme, boşanma vs. gibi her türlü uygulama ile ilgili bilgilere ulaşılması konu çeşitliliğini arttırmıştır. Mahkeme kayıtlarının, içerik ve detayına girildikçe hukukun belirleyicisi olan din faktörünün; ekonomiden sosyal hayata, hukuktan toplumu ilgilendiren en ince ayrıntısına kadar bölgeyi her yönüyle etkilediği görülmektedir. Evlilik hayatında şer'î hükümlerin belirleyici olması, boşanmanın şer'î hükümlere ve mezheplere göre yapılması, mehrin İslamî kurallara göre uygulanması, ekonomide faizin şer'î hükümlere göre yasaklanması, miras hukukunda kadın-erkek arasında yapılan taksimin Kur'an'ın hükümlerine göre yerine getirilmesi, vakıf müessesinin şartları ve mahkemede yapılan yemin usulü gibi her türlü uygulama üzerinde din faktörünün etkisini mahkeme kayıtlarından yola çıkarak rahatlıkla görülmektedir.. Defterin, H. 1321 (M. 1902-1903) yılındaki mahkeme tutanakları olması zaman sınırlılığına da neden olmuş, sadece bu dönem aralığındaki Zonguldak hakkında bilgi almayı zorunlu kılmıştır. Şer'iyeye sicil defterinin yalnız Zonguldak ile ilgili bilgiler içermesi bölge sınırlılığını beraberinde getirmiştir. Ancak Zonguldak örneğinden yola çıkarak Osmanlı Devleti ile ilgili geniş çaplı bilgilere ulaşılması sınırlılığın önüne geçmiştir. Zonguldak örneğinden yola çıkarak Osmanlı Devleti'nin bu dönemde başında bulunan padişah, sadrazam vs. gibi siyaset ve devlet adamları, Osmanlı Devleti'nde eski ve yeni idarî yapılanmalar, Osmanlı ekonomisinde etkin olan

milletler, ekonomiye konu olan unsurlar, Osmanlı hukuğunda değişim olup olmadığı, gibi birçok bilgiye ulaşmak mümkündür.

Zonguldak ile ilgili toplamda iki şer'îye sicil defteri olup, bunlardan birisi 2166 numaralı Şer'îye Sicil Defteridir. Ancak belgenin yoğun ve uzun olması transkrip edilen bölümün tezde fazla yer tutmasına neden olmuş, bu durum transkrip edilen bölümün tezde bulundurulmaması zorunluluğunu getirmiştir. Her ne kadar tezde yer verilmese de transkripsiyon edilip, özetlenen 2166 yer numaralı Zonguldak Şer'îye Sicil Defteri'nin transkripsiyonu hakkında bilgi vermek yerinde ve faydalı olacaktır. Adı geçen defterimiz TC. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Meşihat Şer'îyye Sicilleri Defterleri kataloğunda 8956 Defter No ile kayıtlıdır. 2166 No'lu Zonguldak Şer'îye Sicil Defteri adıyla, 200 sayfa ve 642 belgeden oluşan defter transkripsiyon edilirken, o dönemde kullanılan toplumsal, ekonomik, diplomatik, hukukî terimler anlaşılmaya çalışılmış, şer'îye sicil defterinde kullanılan kalıp ifadelerin dışına çıkılmamaya çalışılmıştır. İtalik kırmızı yazı çeşidinin kullanıldığı belgelerde okunamayan yerler olduğu gibi okunup emin olunamayan yerler de bulunmaktadır. Okunamayan yerler (.....) şeklinde belirtilirken, okunup emin olunamayan yerler ise (?) olarak ifade edilmiştir. Yabancı özel şahıs isimleri de tahmini olarak yazılmıştır. Belgelerde tekrarlanan belge numaraları da söz konusu olup belgenin aslına bağlı kalınarak olduğu gibi transkrip edilmiştir. Transkripsiyon aşamasında kullanılan ancak anlamı bilinmeyen kelimeler Kamus-ı Türkî'ye bakılarak çözümlenmeye çalışılmıştır. Belgeleri daha iyi anlamak ve kafa karışıklığını gidermek adına bulunduğu dönemde uygulamada olan Arap harfleri, Arap sayıları, Rumî ve Hicrî takvimlerine yer verilmiştir.

2166 numaralı Şer'îye Sicilleri Zonguldak başta olmak üzere ona bağlı köy, kasaba, mahalle ve çevre il (İstanbul, Bartın, Kastamonu, Kayseri vs.) kaza ve köyler hakkında bilgiler vermektedir. Bolu sancağına bağlı bir kaza olan Zonguldak ve Zonguldak'ın köy, kasaba, karye ve mahalleleri ayrıntılı bir araştırma ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Tespit edilen kasaba, karye ve mahallelerin çoğu günümüze kadar adını muhafaza etmekle birlikte şu anda ismi değişenler de bulunmaktadır. Ekler kısmında Zonguldak'a bağlı köy, kasaba, nahiye ve divanlar tablolar haline getirilerek bunlardan bahsedilmiştir.

İlk başlarda köy şeklinde idarî bir yapı olan Zonguldak'ın zaman içerisinde nasıl il olarak teşkil edildiği konusunda bilgilere ulaşmak mümkündür. Başta Viranşehir Sancağı içerisinde Bartın, Karabük, Kastamonu ile birlikte yer alan Zonguldak'ın 1877'de Ereğli'nin nahiyesi konumu haline gelmiştir. Taş kömürünün bulunmasıyla birlikte bu durum başta Zonguldak, ekonomisi olmak üzere sosyal hayatı, idaresi üzerindeki etkisi bariz bir şekilde kendisini göstermiştir. Bölgeye gelen yabancı girişimcilerin de etkisiyle Zonguldak'ın 1899 yılından itibaren kaza olma süreci başlamış, merkezden sağlanan maddi destekle Zonguldak Bolu Sancağının kazası olmuştur. Kaza haline gelen Zonguldak'ta şer'îye mahkemeleri ve kadılık kurumlarına da ihtiyaç duyulmuştur . Ancak mahkeme bizzat Zonguldak'ta kurulmayıp önce Hamidiye kazasında kurulmuş, halkın mahkemelere ulaşmasında çekilen zorluğun görülmesi üzerine mahkeme Ereğli'ye taşınmıştır. Böylece Zonguldak'ın idari değişiminin, hukukî hayatı üzerindeki etkisini görmek mümkündür.

Transkrip edilen belgelerle, Zonguldak sosyal yapısı, sosyal örüntü, meslek grupları ve bu meslek gruplarının yoğunlaştığı alanlar, Gayri Müslim mahalleleri, meslekleri ve bunların toplumdaki yerleri ile ilgili bilgilere ulaşılmıştır. Toplum içerisinde kullanılan hitaplar, takma isimleri, halk arasında yoğunlukla kullanılan erkek-kadın isimleri, dönemin devlet görevlileri daha iyi anlaşılması adına tablolar haline getirilmiştir.Zonguldak'taki Müslüman-Gayri Müslim ve farklı milletlerin bir arada nasıl yaşadığı bilgisinden yola çıkarak Osmanlı toplum yapısı, sosyal çeşitlilik ve zenginliği hakkında bilgi edinmek mümkündür. Müslüman ve Gayri Müslim bir arada yaşadığı gibi Gayri Müslimlerin kendilerine özgü mahallerinin olması sosyal örüntü ve idari yönetim hakkında bilgi vermektedir. Belgelerde hayvan hırsızlığı gibi vak'aların görülmesi, yine yerli halk olan Müslümanların küçük esnaf olarak hayatlarını idame etmeye çalışmaları, Gayri Müslimlerin madencilikte söz sahibi olmaları Zonguldak ve Osmanlı ekonomik hayatı hakkında bilgi vermesi bakımından son derece önemlidir.

Zonguldak Şer'îye Sicili çerçevesinde belge çeşitliliğinin fazlalığı Osmanlı'da belgelerin kayıt altına alınmasına verilen önemi göstermektedir. Nikahların imam huzurunda kıyılması, nikahta şahitlerin erkek olması, evlenen

kadına vekil tayin edilmesi, nikahın kadıya bildirilerek deftere kaydedilmesi, boşanmanın da mahkemeye taşınarak kayıt altına alınması, boşanmanın hangi durum ve şartlarda gerçekleştiğine siciller incelendikten sonra ulaşılmıştır.Yine kadının gerek evliliğin başında gerek ortası gerekse de boşanma arefesinde mehir hakkından faydalanması kadının ekonomik hayattaki huzuru ve yeri hakkında bilgi vermiştir. Belgeler ışığında ulaşılan bilgilerde kız alıp verme, anne-baba izniyle küçük yaştaki çocukların evlendirilmesi, yetişkinlerin de evlendirilmesinde rızalarının şart koşulması; dönemin evlilik anlayışını ortaya koymaktadır. Mirasta eşin, çocukların haklarının gözetilmesi Osmanlı İmparatorluğu döneminde aileye ve aile bağına verilen önemini göstermektedir. Hırsızlık vak'ası dışında sosyal hayatı zedeleyen herhangi bir belgenin varlığına rastlanmaması tanık olunan dönemin sosyal huzuruna delil olması bakımından önemlidir. Vakıf belgelerinde vakıf sahiplerinin Allah'a yakın olmak, iyilik yapmak amacıyla devlet adına yaptıkları hizmetler, devletin ekonomik yükünü azaltarak ekonomik hayata katkıda bulunmaları ekonomide devlet- vakıf işbirliğini ortaya koymaktadır. Hibe, satış, tazmin, veraset, velayet, alacak-verecek gibi en büyük davadan en küçük davaya kadar mahkemelere başvurulması Osmanlı'da arşiv belgelerinin gelişmişliği ve halkın Osmanlı hukukuna duyduğu güvenin göstergesidir.

1. OSMANLI HUKUK SİSTEMİNDE KADILIK VE 2166 NO'LU ŞER'İYE SİCİL DEFTERİ

1.1. Kadılık Teşkilatı

Kadı kavramı; sözlükte kaza, kesmek, ayırmak olarak ifade edilmektedir. Hukuki mahiyeti ise hüküm, hakimiyet kavramlarıyla karşılık bulur. Kadı; her türlü anlaşmazlığı ve davayı çözen, hükümleri yerine getiren, padişah tarafından tayin edilen bir görevli olması bakımından önemlidir. Ayrıca kadı için hakim, hakimü'ş-şer ifadeleri de kullanılmıştır (Bayındır, 1998: 68).

Osmanlıda kadılık makamına ilk olarak Orhan Bey döneminde (1326-1362) rastlanmaktadır. Bu dönemde 1348 yılında ilk kadı Dursun Fakih olmuştur. Devletin genişlemesiyle birlikte kadı sayısında artış görülmüş kadıların başına, kazasker ataması yapılmıştır. I. Murat döneminde (1362-1389) oluşturulan kazaskerlik makamına ilk olarak tahmini 1360 ya da 1362 yıllarında aynı zamanda vezir-i âzâm olan Çandarlı Kara Halil Paşa getirilmiştir. Fatih Sultan Mehmed döneminde (1451-1481) 1480 yılında Karamanlı Mehmed Paşa'nın önerisiyle kazaskerlik Anadolu ve Rumeli olarak ikiye ayrılmıştır. Muslihuddin Kastalanî Rumeli kazaskerliği, Hacı Hasanzâde de ise Anadolu kazaskerliğine tayin edilmiştir. Yavuz Sultan Selim döneminde ise Malatya, Maraş ve Doğu Anadolu'nun fethedilmesiyle Diyarbakır merkezli yeni bir kazaskerlik oluşturulmuştur. Buraya da 1518 yılında İdris-i Bitlisi tayin edilmiştir (Uzunçarşılı, 1965: 228-229). Kazaskerler divan üyesi olup kaza mahkemelerinde halledilemeyen davalarda son söz kazaskerlerdeydi. Bu yönüyle kazaskerler bir nev'i temyiz gücünü elinde bulundurmaktaydı (Ünal, 2010: 107).

Kadılıklar arasında birbirine göre üstünlük durumları bulunmaktaydı. Rumeli kazaskerliği Anadolu kazaskerliğinden derece itibarıyla önce gelmekteydi. Şöyle ki davalarda öncelikli olarak Rumeli kazaskerleri dava dinlerdi. İş çok olduğu takdirde Anadolu kazaskerleri de dava dinleyebilmekteydi. Osmanlının kuruluşu sırasında en büyük iki kadılık merkezi Bursa ve İznik olmuştur. Ancak bu durum yeni yerlerin fethedilmesiyle değişiklik göstermiştir (Uzunçarşılı, 1965: 228-229).

Aynı zamanda kadılık bulunduğu yer ve dereceye göre bölümlere ayrılmaktaydı. Bunlardan biri mevleviyet biri ise kaza kadılıkları olmuştur. En yüksek derece olan mevleviyet de kendi arasında çeşitli derecelere ayrılmıştır. İlki İstanbul kadılığı olup en yüksek dereceye sahip olanıydı. İkincisi harameyn kadılığı olup önceleri Edirne ve Bursa bu kadılık çeşidine mensup iken sonraları Mekke ve Medine olmuştur. Üçüncüsü ise Bilad-ı Hamse olup bunlar Edirne, Bursa, Şam, Mısır ve Filibe'yi kapsamaktaydı. Dördüncü sırayı ise Mahraç mevleviyeti almakla birlikte merkezleri Kandiye, Kudüs, Halep, Eyüp, Selanik, Yenişehir, Galata, İzmir, Sofya, Trabzon, Girit olmuştur. Beşinci ve en son sırayı ise Devriye mevleviyeti alıp bu bölümün merkezleri Bağdat, Antep, Erzurum, Bosna, Maraş, Trablusgarp, Beyrut, Diyarbakır, Rusçuk, Adana, Çankırı ve Van olmuştur. Kadılıklar sadece yerine ve derecesine göre değil aynı zamanda maaş miktarına göre de derecelere ayrılmıştır. Bunlar da üç yüz, beş yüz kadılıkları olarak adlandırılmıştır (Bayındır, 1998: 68-69).

Kadılar birçok dava ve dava çeşidine bakmaktaydı. Tabi her dava aynı değeri taşımamaktaydı. Yani kadılar yaptıkları dava çeşidine göre ücret alabilmekteydiler. Buna belge çeşidine göre değer biçmek de dahildi. Örneğin; hüccetten yirmi beş, sicilden yedi, nikah akdinden on iki kayme alabilmekteydiler. Ancak bunların miktarında da zamanla değişiklikler olmuştur (Uzunçarşılı, 1965b: 84-87).

Osmanlıda kadı olmak isteyenlerin bazı vasıf ve özelliklere sahip olmaları gerekmektedir. Yani her meslek ve görevde olduğu gibi kadı olabilmenin de bazı şartları bulunmaktaydı. İlk şartlarından biri Müslüman olmak, diğerleri ise Hanefi mezhebine tabi olmak, her hangi bir alanda suç işlememek şeklindeydi (Uzunçarşılı, 1965b: 84-87). Ayrıca kadılar medrese tahsili görüp icazet denilen mezuniyet belgesi alırlardı. Fatih Sultan Mehmed'in kurduğu Sahn-ı Seman medreselerinden mezun olup danişmend ismini alan öğrenciler kadılık için başvuruda bulunabilmekteydiler. Kadı adayları göreve hemen başlamayıp mezuniyetten sonra mülazeme denilen atama sırası beklerlerdi. Medrese eğitiminden sonra kadılık için önemli bir yerde üç-beş yıl arasında staj yapma zorunlulukları vardı. Stajını yapan kadılar adayları padişah beratıyla küçük bir kazaya kadı olarak atanabilmekteydiler. Kadıların her türlü tayin, görevden azl,

terfi ve özlük durumları ruzname denilen defterlere Anadolu ve Rumeli kazaskerleri tarafından kaydedilirdi. Bu deftere kayıtlı olmayanlar kadılık yapamazlardı. 16. yüzyıla kadar bütün kadılıklar kazasker tarafından seçilirken bu tarihten itibaren bu durum değişiklik göstermiştir. Kaza kadıları kazasker tarafından seçilirken, eyalet kadıları şeyhülislam tarafından seçilmeye başlanmıştır. 17. yüzyılda ise görev süreleri 2-3 yıl aralığından 1 yıla düşürülmüştür. Nizamiye mahkemelerinin kurulmasıyla beraber liyakata göre alımların yapılması amacıyla sınav usulüyle kadılar göreve alınmıştır (Uzunçarşılı, 1965b: 87-98).

Kadı davalara bakarken birinci dereceden yakınlarının davalarına bakamazdı. Ayrıca kadının hastalık ve aşırı yorgunluk dışında bir davayı geri çevirme hakkı da bulunmamaktaydı. Kadıların taraflara adil, eşit, nazik davranması, onlarla selamlaşp karşılarında temiz giyimli olmaları gerekmektedir (Turgut, 2018: 40).

Kadılık kurumu çok yönlü bir yapıya sahipti. Bu duruma orantılı olarak görev bakımından da birçok sorumluluğa sahip olmaları çok yönlülüğünün bir sonucudur. Kadılar hukukî, idari, beledi birçok farklı alanda sorumluluk alabilmekteydi. Ayrıntısına indiğimizde ise bunlar evlenme, boşanma, vasi tayini, miras taksimi, vakfiye gibi şer'î hukuki işlemleri olabileceği gibi noterlik, çarşı, pazar teftişi, vergi ve asker toplama görevleri de olabilmekteydi (Bayındır, 1991: 25).

Kadının görevden alınması için bazı şartların oluşması gerekmektedir. Kadı göreve alınırken nasıl bazı şartlar gerekiyor ise görevden alınması için göreve başlarken aranılan bu şartların kaybedilmesi ya da kanunları ihlal etmesi gerekiyordu. Biraz daha açmak gerekirse kadının ayırt etme gücünü ve aklî dengesini kaybetmesi, imanını kaybetmesi, yolsuzluk yaptığıının ortaya çıkması, hukuk alanındaki bilgisizliğinin belirlenmesi gerekiyordu. Bunun dışında ölüm, istifa, halkın şikayetleriyle de görevinden alınabilmekteydi (Turgut, 2018: 41).

Osmanlı Devleti'nin dağılma dönemiyle birlikte zamanın şartlarına uyum gösterilmemesi her kurumu olduğu gibi kadılık makamını da etkilemiş, kadılık makamında bozulmalar görülmeye başlanmıştır. Yükselme dönemine kadar

nitelikli kadılar yetişir, Müslüman-Gayri Müslim ayrımı yapmadan halkın taleplerine adil ve zorlama olmadan çözüm bulunurdu. Ancak Tanzimat Dönemiyle birlikte nitelikli kadı sayısında azalma görülmüş zamanın ihtiyaçlarına uygun hukuk eğitimi veren kurumlar kurulamamıştır (Turgut, 2018: 40-41).

1.2. Şer’iyye Mahkemeleri

Şer’i mahkemeler Osmanlıda yargı işlemlerinin uygulandığı kurumlardı. Şer’i mahkemeler kadı ve mevalinin olduğu kaza ve şehirlerde bulunurdu. Genellikle nikah akdi, miras taksimi, vasi tayini-azli, hibe, vakıf, cürüm, cinayet, satış vs. davalara bakılırdı ve Hanefi mezhebinin öğretileri göz önüne alınarak karar verilirdi. Burada alınan karar merkeze gönderilip verilen karara göre infaz merkezde yapılırdı (Uzunçarşılı, 1965b: 108-109).

Kadılar ilan edilen ferman, hüküm, alınan kararlar, verilen cevaplar gibi her türlü davayı sicil defterlerine kaydederlerdi. Sicil defterinin üstüne kadının göreve tayin tarihinden başlanarak ayrılma tarihine kadar ki dönemler belirtilirdi. Ayrıca yanında yardımcısı olan naib, kethüda, davayı kaydeden katip ve muhızır denilen dava hazırlığı, düzeniyle ilgilenen mübaşirler bulunurdu (Uzunçarşılı, 1965b: 109).

Mahkeme kadının oturduğu yerin en alt katında kurulmaktaydı. Ancak böyle bir yer yok ise yargı işleri kazanın en büyük camisinde yürütülürdü. Yargılama sabah namazından itibaren başlar, öğle namazına kadar devam ederdi. Mahkemede şuhûdü’l-hâl denilen heyet hazır bulunup, bunlar dürüstlükleriyle tanınan kazanın ileri gelenlerinden idi. Kadının şer’î ve örfî hukuk bilgisi her ne kadar çok iyi olsa da yerel örf ve adetlere uzak olabileceklerinden bu hususlarda heyetin görüşlerine başvurulabilinmekteydiler. Fıkıh konularında ise kaza müftisi’nden ya da şeyhülislamdan görüş alabilmekteydiler (Ünal, 2010: 227).

Kadının verdiği kararlar eğer katletme, kısas veya askeri konularla ilgiliyse verilen hüküm valiye arz edilirdi. Eğer vali onaylarsa ceza infaz edilir, onaylamaz ise dava merkeze gönderilirdi. Merkezin vereceği karar vali ve kadının lehine veya aleyhine olabilmekteydi. Yine ceza ve mahkeme davalarında eğer verilen hüküm kabul edilmezse son karar Divan-ı Humayunun olmuştur (Uzunçarşılı, 1965b: 108-109-110).

Osmanlı Klasik Döneminde çeşitli din ve mezhepler içerisinde yer alan bireyler Osmanlı şer'î hukukuna göre şer'îye mahkemelerince yargılanırlardı. Osmanlıda kanunlar şer'î hukuk başta olmak üzere örfî hukuka dayalı olarak çıkartılırdı. Örfî hukukun temsilcisi padişah olup, çıkartılan kanunlarda kamu hukuku gözetilirdi. Örfî hukuk alanında en önemlisi kanunnameler olup, Osmanlının genelini ve fethedilen yerlerin, yerel unsurları gözetilerek çıkartılan hukuki düzenlemelerdi. Farklı zamanlarda zamanın ihtiyaçlarına göre idarî, malî, cezaî ve farklı hukuk alanlarında şeyhülislamın fetvası alınarak padişah tarafından çıkartılan kanunnamelerin en önemlileri Kanuni kanunnamesi başta olmak üzere Fatih, Yavuz, III. Ahmet tarafından çıkartılan kanunnamelerdir. Hukukî alanındaki bu değişiklikler III. Selim ve II. Mahmut dönemi gelişmeleriyle devam etmiştir (Cin ve Akgündüz, 1990: 196-197-198).

Tanzimat dönemi ise Osmanlı sosyal, idarî, hukukî, iktisadî sisteminde köklü değişiklikler getirmesi bakımından önemli bir dönemdir. Tanzimat kelime kökeni olarak 'düzenlemeler' anlamına gelir. Tanzimat Dönemi I. Abdülmecit döneminde, dönemin sadrazamı Mustafa Reşit Paşa'nın 3 Kasım 1839'da Gülhane Hatt-ı Humâyun'un ilan edilmesiyle başlayıp 1876 yılında Meşrutiyetin ilanına kadar devam eder. Gerek siyasî ve hukukî gereksinimler gerekse de Batı ile ilişkilerin arttırılması adına ilan edilen Tanzimat fermanının şartlarının yerine getirilmesi amacıyla 1837'de Meclis-i Ahkam-ı Adliye kurulmuştur. 1868'de kaldırılan bu kurumun yerine Ahmet Mithat Paşa'nın başında bulunduğu günümüzdeki Danıştay vazifesini gören Şurây-ı Devlet ve Ahmet Cevdet Paşa'nın başında bulunduğu Yargıtay görevini yerine getiren Divan-ı Ahkam-ı Adliye kurularak görev bu kurumlara verilmiştir (Cin ve Akgündüz, 1990: 199-200-201).

Tanzimata kadar devam eden tek hakimli ve tek dereceli klasik Osmanlı mahkemesi, Tanzimattan sonra görev alanı daraltılarak eski düzenin devamı şer'îye mahkemesi olarak devam etmiş, bunun yanında ticari davalara bakmak üzere toplu hakimli ticaret mahkemeleri, ceza ve hukuk davalarına bakmak üzere toplu hakimli nizamiye mahkemeleri kurulmuştur. Bunların dışında istinaf, temyiz, cemaat ve konsolosluk mahkemeleri de düzene dahil olacaktır (Aydın, 1985: 127). 1916 yılında şeyhülislamın kabineden çıkartılması, 1917'de şer'îye mahkemelerinin Adalet Bakanlığı'nın denetimine verilmesi, medreselerin de

Eğitim Bakanlığına tabi edilmesiyle Şer'iyye mahkemelerinin g¼c¼ iyice zayıflatılmıŐtır (Kayabaş, 2009: 13). Bu d¼nemde gerek meclis gerekse de birtakım heyet tarafından 1840 ve 1850'de Ceza Kanunları, 1858'de Arazi Kanunu, 1869-1876 yılları arasında Mecelle, 1850'de Kanunname-i Ticaret, 1858'de Ceza Kanunları, 1861'de Usul-ı Mahkeme-i Ticaret Nizamnamesi, 1863'te Ticaret-i Bahriye Nizamnamesi, 1879'da Usul-ı Muhakemat-ı Ceza Kanunu ve 1880'de Usul-ı Muhekamat-ı Hukukiye Kanunu ¼nemli kanunlaŐma hareketlerindedir (Aydın, 1985: 127-128-129).

1.3. Şer'iyye Sicilleri

Şer'iyye sicilleri, kadılar tarafından tutulan defterler olup kadı defterleri, mahkeme defterleri, zabt-ı vekâyi gibi farklı isimlerle anılmaktaydı (Bayındır, 1986: 1). Kelime k¼keni olarak okumak, kaydetmek ve karar vermek manalarına gelmektedir. Yani kadıların verdikleri kararların, insanlarla ilgili b¼t¼n hukukî olayların kaydedildiği defterlerdir. İ'lam, h¼ccet, ma'ruz, vakfiyeler, berat, ferman, aile hukuku, evlenme, boşanma, miras taksimi, izinname gibi her t¼rl¼ davanın kaydedildiği defterlerdir. Bu olaylar veya durumlar asıllarına uygun olarak defterlere kaydedilirdi (Bayındır, 1988: 17). Aynı zamanda halk arasındaki anlaşmazlıklar ve noter işlemleri de bu defterlerde bulunurdu (Bayındır, 1986: 1).

Şer'iyye sicil defterlerinde bir¼ok konu ve dava işlenirdi. Bu konularından olan vakıf işlemleri Hanefilik mezhebine g¼re y¼r¼t¼l¼rd¼. Bunlardan fakirler, talebeler vs. yararlanmaktaydı. Vakıf kuruluşu itibarıyla tek taraflı olarak kurulan bir yapıya sahipti. Yine vasiyet, ibra, kefalet ve hibe işlemleri de tek taraflı yapılan hukuki iŐlemlerdendi (Aydın, 1996: 222-223-224).

Anadolu'nun iŐgali sırasında bir¼ođu yağmalanıp, imha edilen Şer'iyye sicillerinin ¼nemli bir kısmı İstanbul'da bulunmaktadır. İstanbul'da on bini aŐkın defter bulunmaktadır. Defterlerden 9870 adeti Şer'iyye sicillerine aittir. İstanbul dışındaki defter sayısı ise 6950 adettir. Bu defterler Abd¼lhamit tarafından 1894 senesinde oluşturulan İstanbul M¼ft¼l¼đ¼ne bağlı Şer'iyye Sicilleri Arşivi'nde muhafaza edilmektedir. Buradaki dolaplar bizzat Abd¼lhamit tarafından Marangozhane-i H¼mayun'da yapılmıştır. Dolaplar kolayca havalanan, toz

oluşmasını engelleyen, rutubete karşı dayanıklı, duvarları sağlam bir yapıdadır (Bayındır, 1988: 25).

Şer'iyye sicil defterleri genellikle uzun boylu, dar ve enli olurdu. Yani boyu 40 cm, eni 16-17 cm civarlarında standart ölçüler kullanılırdı. Ancak hakim yani kadiya göre de defter ebatları değişiklik göstermiştir. Bu anlamda Tanzimattan önce ve sonra şer'iyye sicil defterlerinde ufak tefek değişiklikler olmuştur. Tanzimattan önce vakfiye dışındaki kayıtlar bir sayfayı geçmez ve cübbeye sığabilecek büyüklükteki defterler iken, tanzimattan sonra şahitlerin adı, adresi, alınan kararların gerekçeleriyle birlikte eklenmesiyle hüccet ve i'lamlar defterlerde daha fazla yer kaplamıştır. Bu da defter ebatlarının eskisine göre daha büyük ve hacimli olmasına neden olmuştur. Ta'lik yazısı bu defterlerde çoğu zaman kullanılan yazı çeşidi olmuştur. Defterde kullanılan Kağıt aharlı ya da beyaz, normal kalınlıkta, parlak, ebru ile kaplanmış karton ciltli, mürekkebi ise parlaktı. Kullanılan dil vakfiyelerde Arapça ağırlıklı olup diğer belgelerde daha sade bir dil kullanılmıştır (Bayındır, 1988: 17).

1859'da çıkartılan nizamnameyle şer'iyye sicillerinden alınacak harçlar tespit edilmiştir. Ancak ayrıntılı düzenleme 1874'teki talimatla yapılmıştır. Bu düzenlemeler ise şu şekildedir. Gerek İstanbul gerekse de taşralarda bulunan şer'i mahkemelerde defterlerin ilk sayfasından son sayfasına kadar numaralandırma usulüne gidilmiştir. Yine kaydedilen her çeşit belge asıllarıyla birlikte kaydedilecek ve kaydedildiğine dair kaydeden kişi özel mührünü basacaktı. Yazılar okunaklı, hiçbir şekilde yazıda ve defterde silinti kazıntı olmayacaktı. Ayrıca sahtekârlığın önüne geçebilmek amacıyla yazı aralığı hiçbir yazı girmeyecek şekilde ayarlanacaktı. Kayıtlar arasında da fazla aralık olmayacak, taraflara verilen kayıtlar ve asılları mutlaka karşılaştırılacaktı. Eğer herhangi bir oynama yapılırsa bunun karşılığında şahıslar cezalandırılacaktı. Yıpranmış defterler onarılacak ve defterleri hususi sandıklarda saklanacaktı, her günün bitiminde sandıklar o gün kayıt yapan kadının mührüyle mühürlenecekti (Bayındır, 1988: 20).

Kaydedilen her belge çeşidi ne olursa olsun bir usule göre kaydedilirdi, buna "sakk-ı şer'i" usulü denmekteydi. Genellikle girişi Arapça içerikli olup Allaha ve peygambere şükür ve saygı arz edilerek söze başlanılırdı (Bayındır, 1988:

19). Şer'iyye sicil defterleri ihtiyaçlar doğrultusunda oluşturulmuştur. Oluşturulan i'lam ve senetlerin bir nüshası hak sahibine verilirdi. Ancak verilen belgeler üzerinde herhangi bir oynama yapılarak sahtekârlık yapılabilinirdi. İşte bu tür olayların önüne geçebilmek amacıyla iki nüsha oluşturulmuştur. Yine taraflar arasındaki şikayetler, sulh antlaşmaları da bu defterleri gereklilik haline getirmiştir. Bu defterlerin numuneleri maruz defterlerinde ya da i'lamların ayrı bir bölümünde yer almaktaydı (Bayındır, 1988: 19).

Şer'iyye sicilleri gerek Osmanlının gerekse de bulunduğu bölgenin tarihini aydınlatması bakımından önemli bir yere sahiptir. Şer'iyye sicilleri sadece bölgenin hukuki yapısı ile ilgili değil, askeri, iktisadi, idari ve sosyal bakımdan da önemli bilgiler vermektedir. Şer'iyye sicili tarihi kaynak açısından birinci dereceden kaynak özelliği taşımaktadır. Gerek Osmanlının gerek araştırılan bölgenin aydınlatılmasında önem arz etmektedir. Belgede adı geçen şahsiyetler ki bunlar kazasker, kadı, sadrazam hayatı hakkında bilgi verebileceği gibi hangi padişah döneminde ne gibi durumlar olduğunu, hangi olayların vuku bulduğu hakkında kesitler sunabilmektedir. Yine o dönemdeki şehir, kasaba, köy ve mahalle isimleri üzerindeki değişim ve değişmeyen durumlar hakkında bilgi vermektedir.

Bu defterlerde, Osmanlıda ve araştırılan bölgede ne gibi şer'i ve örfi uygulamaların olduğu, kişisel hakların ne olduğu, aile hukuku, evlenme, boşanma gibi işlemlerin nasıl ve kim tarafından yapıldığı, kadının evlenme akdinde rızasının alınması aynı zamanda eşler arasında anlaşamama, şiddetli geçimsizliği kadına boşanma hakkının verilmesi, çocukların velayetinde aranan şartlar ve çocuğun kime verildiği, vasi tayininde miras taksiminde sistemin işleyişi, dikkate alınan hususlar, eşya, borç ve ticaret hukuku gibi konularda son derece önemli bilgiler vermektedir.

Osmanlı ve zikr edilen bölgede dil, din, ırk ayrımı gözetilmeksizin herkese eşit davranıldığı ve Gayrimüslimlerin kendi mahkemelerinde yargılandıkları bilinmektedir. İşleyen ceza hukukunda işlenen cezanın şer'i hukuktaki karşılığındaki yeri hakkında da bilgi almak mümkündür. Osmanlıda ceza hukuku için ayrı bir sicil tutulduğu da bilinmektedir. İcra ve iflas hukukunda çavuşlar ve subaşlarının bu işleri yürüten birer memur oldukları da görülmektedir.

Osmanlıdaki çeşitli idari yapılanmalar, vergi çeşitleri, miktarları, gedik ve narh gibi sistemlerin işleyişi hakkında kayda değer bilgilere rastlamak mümkündür. Şer’iyye sicilleri bulunduğu bölgenin ekonomisi hakkındada bilgi vermektedir. Bölgenin ekonomideki yeri, ticarete kullanılan eşyalar, sanayi ma’mulleri, ithalat ve ihracattaki yeri, ithalat ve ihracatta hangi eşya ya da ürünlerin ön planda olduğu, toplanan vergiler ve çeşitleri, memurlara ödenen tahsilâtlar, para cinsleri, çeşitleri, paranın değeri, ticaret, tarım, hayvancılığın ekonomideki yeri, meslek çeşitleri hakkında ayrıntılı ve birinci dereceden bilgi almak mümkündür. Osmanlıdaki idari yapılanmalar şehir, sancak, kasaba, nahiye, belediye, köy ve mahalle ayrımının hangi durumlarda nasıl yapıldığı, şehirlerin beldelerin neler olduğu, hangi tarihte hangi idari aşamada olduğu hakkında bilgi edinmek mümkündür. Yine sosyal yapı üzerinde oldukça önemli bir yere sahip olan vakıf müessesinin işletimi, kurulmasında hangi şartların arandığı, devamlılığını nasıl sürdürdüğü, ne gibi faaliyetlere sahip olduğu, müeccele ve muaccele gibi kavramların vakıfla ilişkilendirilmesi gibi etraflıca bilgi almak mümkündür. Belgelerden askeri durum ve özellikleri ile ilgili de bilgi alınabilmektedir. Bir savaş ya da sefer durumunda ne tür hazırlıklar yapıldığı, hangi savaş aletlerinin kullanıldığı, hangi görevlinin nerede vazifeli olduğu ve durumun nasıl işlediği, sefer sırasında kullanılan eşyalar, ihtiyaçlar, gıdalar, kullanılan yollar, dönemin padişahı, beylerbeyi, veziriazamı, kazaskeri, bunların hangi sebepten hangi tarihte kime savaş açtıkları, savaşın süresi, verdiği zayıyatı hakkında teferruatlı bilgi edinmek son derece yerinde olacaktır (Bayındır, 1988: 12-13-14-15).

1.4. Şer’iyye Sicilinde Görülen Belge Türleri

1.4.1. Hüccet

Hüccet kelime kökeni olarak ‘delil’ anlamına gelmektedir. Hukukî olarak hüccet, kadının hükmünü taşımayan sadece hüccetin üstünde kadının mühür ve imzasını taşıyan yazılı belgelerdir. Ayrıca senet tabiri olarak da kullanılır. Başka bir tanımda ise ‘şahitlik, yemin ve yeminden dönme’ anlamına da gelir (Cin ve Akgündüz, 1990: 420). Hüccet “hacc” kökünden türemiş olup ‘kastetmek, yönelmek, ziyaret etmek, üstün gelmek’ anlamlarına gelmektedir. Tanımlarının bir araya getirilmesiyle ‘isabetli yönelişi kanıtlayan delil’ olarak ifade edilir. Hüccet, hak-bâtıl, kat’i-zannî, burhanî-cedelî veya safsataya dayansın bütün kıyas

ve deliller hüccet olarak isimlendirilir. Hüccet konusunda farklı görüşler de bulunur. Bâkîllânî, hücceti, “ kendisiyle istidlalde bulunulan vasıta bilgi” olarak tanımlar. Râgıp el-İsfahânî, “çelişik iki görüşten birinin doğruluğunu gerektiren delil” olarak kabul eder. Gazzâlî, “kanıtlanmaya ihtiyaç gösteren konulara ilişkin tasdiki bilgiler” ifadelerini kullanır. Fahreddin er-Râzi, hücceti doğru ve yanlış olarak ikiye ayırıp, bütün delilleri kapsadığını belirtir. İbn Kayyim, “hak ve bâtil herhangi bir görüşü kanıtlamak için getirilen delil” olarak ifade eder. Şevkânî, “muarızı susturmak için onun ileri sürdüğü delili reddetme” manasında kullanmıştır. Hüccet Kur’an’da yedi yerde isim olarak, on dört yerde fiil kalıbı olarak geçer. Hüccet, Kur’ân-ı Kerîm’de, “insanların peygamberlerden sonra Allah’a karşı getirecekleri bir delil bulunmasın diye” Nisa suresi 4/165 ayetlerinde geçer ve delil manasında kullanılır. Hadislerde ise “ hüccet, hacîc, muhâcce ve ihticâc” olarak geçer (TDV İA., 1998: 445-446).

Hüccetin günümüzdeki noterlik işlevi bulunmakla birlikte şekil olarak bazı özellikleri sahiptir (Bayındır, 1986: 12). Hüccet belgesinin üst tarafında kadının mühür ve imzası, sonra sırasıyla tarafların adı ve adresleri, hüccetin konusu, hukukî olayın şekli, şartları, ikrar beyanı ile sonunda tarihlendirme ve şahitlerin yer aldığı şühudü’l-hâl bulunurdu (Cin ve Akgündüz, 1990: 420).

Şer’iyye sicillerinin birçoğunu teşkil eden hüccetlerde tanzimattan önce de sonrada pek bir farklılık olmamıştır. Eğer belge hüccet belgesi ise hukukî bir çekişmenin olmadığı bilinmelidir. Ayrıca hücceti elinde bulunduran tarafın lehine karşı tarafın da aleyhinde karar verilmesi, hüccetlerin bilinmesi gereken genel özelliğidir (Bayındır, 1988: 20).

Hüccetlerin başında genellikle, eğer mahkemenin bulunduğu şehir ifade ediliyorsa ‘mahrûse’, ‘mahmiye’ yada ‘medine’ ifadeleri bulunabileceği gibi ‘zîkr-i âtî’ ve ‘husus-ı âtî’ gibi ifadeler de yer alır (Bayındır, 1988: 25).

Hüccetlerin konusu ve çeşitleri oldukça fazladır. Bey’, nafaka, vasiyet, vekalet, ikrar, istidâne, sulh, vasi, kayyum tayini, ferağ-ı kat’i, ferağ-ı bi’l-vefâ, fekk-i vefâ, icâre, kefâlet, havale-i deyn, hibe- teslim, tahmil-i şهادet, isbat-ı rüşd, ibra, akd-i müzaraa, akd-i müsakât, müdârebe vs. şeklinde birçok hüccet çeşidi bulunmaktadır. Bey’-i kat’i hücceti satımın kesinleştiği hüccet iken, bey’-i

vefâ satımın kesinleşmediği hüccet çeşididir. Bey'-i kat'i hüccetinde ilk olarak satıcının adı- adresi, daha sonra alıcının adı, satılan malın özellikleri, satış akdi, satış bedeli, malın teslimi, malın teslim alındığı, satıcının mal ile alakasının kalmadığı açıkça ve şüpheye yer bırakmayacak şekilde yazıldıktan sonra en sona tarih atılıp şüduhu'l-hâl kısmına şahitlerin adları yazılırdı. Vasiyet hücceti ise vasiyet eden kişinin ölümünden sonra yapılmasını istediği şeylerin bulunduğu hüccettir. Bu hüccetlere ise vasiyet edenin adı ve adresi yazılarak başlanırdı. Sonrasında sırasıyla vasiyet edilen yani vasi adı, ölüm gerçekleşmiş ise ölen kişinin defin masrafları, borçları tahsil edilir. Daha sonra diğer vasiyet işlemleri vasi tarafından yerine getirilirdi. Artan miras işlemlerin görülmesinden sonra diğer mirasçılar arasında taksim edilmesi sağlanırdı. Vasi tayin edilen kişinin görevi kabul ettiği belirtilir. En sona tarih ve şahitler yazılır. Sulh hücceti ise anlaşmazlıkların çözüldüğü hüccetlerdir. En başa davacının adı- adresi eğer vekil tayin etmişse vekilin ve babasının adı, sonrasında sırasıyla davalının adı, anlaşmazlık konusu, sulhun şartı olan meblağ, bedelin peşin ödendiği ancak veresiyede olabilmekteydi. Bu durumda kefilin ismi yazılır. Taraflar arasında anlaşmazlığın kalmadığı, anlaşmanın kabul edildiği, sona tarih ve şahitler yazılırdı. Vekalet hücceti ise yapılacak işlemlere güvenilen birini yetkili kılmaktır. Müvekkilin ismi ve adresiyle başlanılır. Sonrasında vekilin ismi, vekâlet konusu, vekilin yetkili olduğu durumlar, vekilin vekâleti kabul ettiği ve anlaştıkları, en sona tarih ve şahitler yazılır (Bayındır, 1986: 12-13-14-15-16-17).

Hüccetler içerisinde gerek içerik gerekse de üslup olarak vakfiyeler ayrı bir yere sahiptir. Genellikle girişte bir başlangıç bölümü kesinlikle bulunur. Bu bölümdeki ifadeler genellikle Arapça içerikli olup vakfedene ve vakfa göre değişiklik gösterir. Ayrıca bir dava dosyası niteliğindedir. Kendi içerisinde çeşitleri bulunan vakfiyeler, menkul, gayrimenkul, nakid para, Gayri Müslim vakfiyeleri adını taşımaktadır (Bayındır, 1986: 27).

2166 Nolu Şer'iyye Sicili'nde geçen miras davasına ilişkin bir örnek aşağıda verilmiştir:

“Fi'l-asl Kastamonu vilâyeti celilesi dâhilinde Bolu sancağına tâbi Ereğli kasabâsının Rûmyan mâhallesi sâkinlerinden olub el-yevm livâ-i mezkûr muzafâtından Zonguldak kasabâsında mukim tebâ-i devlet-i Aliyyesinin Rûm milletinden Micaroglu Yorgi hânesine bizzât vararak zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmi kesân-i hâzır oldukları halde meclis-i şerîfim lâzîmü't-ta'zim kazâ-i mezkûr

sâkinlerinden vesîka-i devlet müşârun ileyhde millet-i merkûmesinde sulbî kebîr oğlu Tom veled-i Yorgi muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve tâbir-i ani'l-merâm ider ki tarihten üç sene mukaddem bâtapu tahtü'l-temlîk ve tasarrufumda olan kâffe-i emlak ve emval gayr-i menkulemi olduğum sene-i îcâr ve menfaâtı tarâfıma ait kendime raci' olmak üzere bi't-tefrik arazi memûru gıyabında bir kıt'asını âdî ile evlâdına temlîk ve tasarruf-i mülk ile teslim anlar dahî ol-vechle temlîk ve teslim edüb emlak-i mezkûre meyanında rakam-i ebvâba müteveccihen cânib yemînisidir bâğçesi ve canib-i yesarî yol ciheti Tanebaşzâde Ahmed Efendi arsası ve tarîk-i âmme-i ile tahminen ve terbian yüz elli zer'i bir kıt'a mülk arsa üzerine mebnî fevkanî iki oda ve tahtanî bir dükkân ve mağazayı müştemil üç bin gurûş kıymetinde bir bâb mülk menzil ve mağazayı dahî sulbî kebîre kızım Karanfil'e kezalik hâl-i hayâtından îcâr ve icâre-i menkühuna taksîm-i hissesine ve aid olmak şartıyla kerim-i mezbûreye virmiş isem de mezkûrhânedeki bir güne alakam ve medhalem olmadığı halde Zonguldak'da mukim tebâ-i devlet-i Aliyyenin milleti merkûmesinden bakkal esnafından damadım Mihael veled-i boyacı Kozmo biber-vech-i şer'i vaz'-ıyed ve medhale ve hâcze kayyum eylediğinden mezkûrhâne ve mağazaya hâcz ve hâsıla-i îcâriyet medhale da'vâsından dolayı merkûm mâhal şahs-ı salise zuhûrunda Angel'e dahî mâhkeme-i şer'iyeye ve nizamiyede bidâyeten ve istinafen ve temhiren ve temyizen ve tashihen ve iadeten ve naklen ve müdde'î ve müdde'îaleyh sıfatlarıyla mâhkeme ve muhasamaya ve der-cevâba kam-i şuhûd ve istimâ'ına mümeyyiz ve ehl-i hibre hâkim ve nasb ve ta'yin ve azle vararak lâzîmü'l-livâcık bi't-tanzim kendi imza ve mührüyle temhire tahtim ve makam-i aidine takdim ve tebliğ ve tebliğ ve tahlif ve âhz ve kâbz veledî'l-iktizâ aheri dahî tevkil ve azle ve istihsal ideceği i'lâm mevki icrâya vaz' ile taleb ve tenfiz ande'l-icab sülh ve ibrâya velhasıl husûs-i mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun külliyesini ifâya tarâfımdan merkûm oğlum Tom'a vekâlet-i mutlaka âmme-i sahîh-i şer'î ile vekîl nâib-i menâb nasb ve ta'yin eyledikde olduğu vekâlet-i mezkûreye kabûl ve hizmet-i lazimesini ber-vech-i meşru' edâ ve ifâya taahhüd iltizam itmeğın mâ vaka bi't-taleb imla ve ketb olundu hurrire fi'l-yevm i's-sâbi'a ve'l-ışrîn min şehri Rebû'l-âhir li-senete 'ışrîn ve selase miete ve elf min hicreti men lehü'l-izzu ve ş-şeref 30 Haziran Sene 1318

Şuhûdü'l-Hâl
Belediye çavuşu Cafer Efendi Bin İbrahim Efendi
Zonguldak'da mukim marangoz esnafından İsolobanos veled-i Yorgi
Kazâ-i mezkûrede mukim Anderia veled-i Yorgi (ve ğayrühüm)" (BOA, MŞH. ŞSC.d, 2166 No'lu Zonguldak Şer'iyeye Sicili s.17, belge 69).

1.4.2. İ'lam

İ'lam sözlük anlamı olarak 'bildirmek' manasına gelmektedir. (Uğur, 2000: 72). Hukuki anlamda ise şer'i hükmü veren kadının imza ve mührünün olduğu belge olarak da adlandırılır. Diğer belgelerden en ayırt edici özelliği bir hükmün bulunmasıdır. Şer'i hükümlere verilen karardan sonra belgenin bir sureti kadının kendisine, diğer bir sureti ise taraflara verilir. Yine i'lamlarda da kadının mührü ve imzası, tarafların isimleri, dava ve iddia edilen konu, davalının cevabı, isbatlar, kadının kararı ve gerekçeleri, nasıl karar verildiği ve en sonuna ise tarih atılır. İ'lamların düzenlenmesi talimatnâmelerle de olmuştur. Eğer isbatta karar var ise 'ilzâm' ifadesi, şahit ise 'tenbih' ifadesi kullanılırdı (Cin ve Akgündüz, 1990: 421).

İmza-mühür kısmında kadının, babasının ismi bazen de dua cümlesi bulunmaktaydı. Ancak eski dönemlerde bu kısım bulunmamakla birlikte son dönemlerde yer verilmeye başlanmıştır. Davacının adı ve adresi kısmında ise davacının ve babasının adı, adresi, başka bir memlekettten ise memleketi ve o bölgeye neden geldiği ve hali hazırda nerede oturduğu belirtilir. Davalının adı adresine pek değinilmezdi. Dava konusu ise ne eksik ne fazla yazılırdı. Davacının cevabı kısmında ise iddia ya kabul edilir ya ret ‘gıbbe’s-sual- akibe’l-inkâr’ ya da hükümsüz bir şekilde def edilirdi. Daha sonra beyyine yani delil istenilir. Sonrasında ispat ve yemin, burada şahitlerin de ifadesi alınır. Davacı iddiasını ispat edemez ise karşı tarafa yemin teklif edilir ve bu yemin metnine tam olarak yer verilirdi. Ayrıca davalı davacı konumuna gelip karşı dava da açabilmekteydi. İspat edildiği takdirde şahitlerin ve babalarının isimleri, cinsiyetleri, mensup oldukları din ve adreslerine yer verilir. Yine davacının şahitleri tanıdığına dair bilgi de alınıp şahitlerin ifadeleri aynen kaydedilirdi. Son olarak şer’i hükümlere göre karar verilir, tarihlendirme ve şahit isimlerinin bulunduğu şühûdu’l-hal ile sona ererdi. Tarihlendirme Arapça yapılırdı. Şühûdu’l-hal kısmında eğer şahitler fazla ise ‘ğayrühüm’ ifadesi kullanılırdı. Konularına göre i’lamların da çeşitleri bulunmaktadır. Borç, alacağın isbatı, karşı tarafa yemin teklifi yani tahlif, alacağın te’cili, kefâlet, havâle, istihkâk, hürriyetin isbatı, tazminat, icâre, vakıf, evlenme, boşanma, ta’zir, iffete iftira, içki içme, zina, su-i hâl, bina keşif, diyet, kısas, Müslüman olma, dinden çıkma, sulh, hırsızlık, ramazan ayının tespitine dair birçok i’lam bulunmaktaydı (Bayındır, 1986: 3-4-5-6-7-8-9-10-11).

İ’lamlarda aleyhinde karar verilen kişi verilen kararı kabul etmez ve başka bir kadı ya da ilim adamına inceletebilirdi. Eğer verilen karar hatalıysa karar padişaha gönderilir. Padişah da davayı incelemesi için bir kadı tayin ederdi (Bayındır, 1988: 27).

2166 Nolu Şer’iyye Sicili’nde geçen hibe davasına ilişkin bir örnek aşağıda verilmiştir:

“Kastamonu vilayet-i celilesi dâhilinde Bolu sancağı muzafâtından Zonguldak kazâsının İslam mâhallesi sâkinlerinden vezât-ı vesıkada muharrerü’l-esâmî Müslimin masarîf olup bundan âkdem balığ ve reşid olacağı ber-vech-i şer’i sâni olan Safiye Bint-i İbrahim Bin Selim’e mezkûr Zonguldak kazâsının mâhkeme-i şer’iyyesine mâhsus odada ma’kûd meclis-i şer’iyyemiz lâzimu’t-tevkîrde bitav’ihi şöyle takrîr-i kelâm ve tâbir-i ani’l-merâm ider ki bundan âkdem vefât iden pederim İbrahim terekesinden hâlâ hakkında müntakil olup âkdemce sene-i rüşd ve

sedâdına değin tesviye-i umûru kibel-i şer'-i şerîfden hüccet-i şeriyye vasî mukaddem olub isbât reşid ve balîği vesaretten o ki pederim gâib meclis nâibi mâhkeme-i mezkûre sâkinlerinden Boşnak Süleyman damadı Koroğlu Osman Bin İsmail zimmetinde alacağım olan otuz lira Osmanîye-i gurûş ve şûrût-i müfside eden biri olarak ona pederim Osman Ağa'ya hibe-i sahîh-i şer'î hibe ve temlik ve meblâğ-ı mezkûrâtın ma'lûm hibe hakk-ı cürm olub bi'l-kâbz ve'l-intihâb keyfemâ yeşâ temlik eylesün didikde mezbûre-i sâkinenin bilcümle mukarazât hakkıyla terbiyan ve kavliye naffız ve sahîh olduğundan ve fî gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ vaka bi't-taleb imla ve ketb olundu muharrerü'l-fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min şehr-i Saferü'l-hayr li-senete 'işrîn ve selase miete ve elf min hicreti men lehü'l-izzu ve's-şeref 19 Saferü'l-hayr 1320 ve fî 14 Mayıs Sene 1318

Şuhûdü'l-Hâl
Zonguldak kazâsında İslam mâhallesi imâm mekteb-i sıbyan muallimi el-Hâc İbrahim Efendi Bin Ömer
Kazâ-yı mezkûre sâkinlerinden İbrahim Efendi Bin Durmuş
Mâhkeme-i mezkûre sâkinlerinden Kefelioğlu Hüseyin Çavuş Bin Mehmed Efendi (ve ğayrühüm)" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili s.1, belge 11).

1.4.3. Ma'ruz

Kadılarının karalarını içermeyen, hukukî bir durum için delil kabul edilmeyen sadece kadıların idari bir hususu icra makamlara arz ettikleri belgelerdir (Cin ve Akgündüz, 1990: 421). Ayrıca halkın icra makamı veya kadılığa yazdıkları dilekçeler, yapılan şikâyetler hâkimin emriyle görevlilerin yapmış oldukları keşifler, takikat raporları, naîblerin ceza konularında yürüttükleri soruşturma, hâkimin görevlendirmesiyle verdikleri hükümler, hâkimlerin bir üstlerine arz ettikleri konular ma'ruz olarak ifade edilmektedir (Bayındır, 1986: 18).

Yine işlenen suçlar ve gayri meşru davranışlar, cezaların infazı gibi durumlarda ma'ruzlara başvurulmaktadır. Ma'ruzlara i'lam ve hüccetlerin orta ve sonlarında rastlanabildiği gibi hususi müstakil ma'ruz belgeleri de bulunmaktadır (Bayındır, 1986: 19).

1.4.4. Mürasele

Kadılarının kendilerine denk ve aşağı rütbedeki makamlara hitaben yazdıkları belgelerdir. Genellikle sanığın mahkemeye celbini talebi şeklinde olabilmektedir. Merkezden gelen fermân veya buyrulunun üzerine kadı tarafından resmi bir yazı yazılarak istenilen görevin yerine getirilebilmesi için o yerin voyvoda ve kethüdasına gönderilmesi ya da bir kadının ta'yîn edildiği kadılık görevini herhangi bir nâibe devredebilmesi hakkında da yazılırdı (Cin ve Akgündüz, 1990: 422).

1.4.5. Temessük

Temessük sıkı tutunmak, sarılmak ve yapışmak anlamına gelmektedir. Diploması dilinde ise borç verilmesi, borç ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi ya da alınması durumunda verilen belge olarak nitelendirilir. Temessükle eş anlamlı olarak tahvil ve senet kelimeleri de kullanılmıştır (Kütükoğlu, 2011: 413-414). Genellikle gerçek ya da hükmü şahıslar tarafından verilen mühürlü senetler olarak da adlandırılabilirdiği gibi miri arazi ve vakıflarda yetkili kişiler yani tımar ve zeâmet sahipleri, vakıf mütevellileri, mültezimler, muhâsıllar, muhasebe kalemleri tarafından verilen belgeler olarak da adlandırılır. Ayrıca tasarruf vesikası ya da tapu belgesi bu kelime yerine kullanılan diğer tabirlerdir (Bayındır, 1988: 46).

Temessüklerin ön ekinde genellikle kullanıldığı yere ve alana göre başka bir kelime yer alırdı. Savaş sonrasında şartları içeren bir temessük ise ahidname temessükü olarak geçer. Bu temessüklerin içeriğinde ne zaman, ne sebeple kimler tarafından yapıldığına dair bilgiler yer alırdı. Bazı durumlarda ise temessüklerin padişahın onayından geçtikten sonra yakılacağına dair ek bir temessük daha imzalanırdı. Bunun dışında çeşitli gelirlerin mültezimlere verildiği ve verilen bu iltizamlara karışılmaması için emr-i şerifler çıkarılırdı. Emr-i şerifin içinde iltizama ne verildiği, kime verildiği, veriliş süresinin bulunduğu emr-i şerif temessükü olarak geçerdi. Mukataaların malikâne şeklinde ömür boyu mülk olarak verildiği temessükler zabt temessüküydü. Yapılan teslimatlarda malı teslim alana dair teslim temessükü hazırlanırdı. İltizamlar el değiştirdiğinde ise tesellüm temessükü verilirdi. borç miktarı ve ödeme şartlarının yer aldığı borç temessükleri diğer temessük çeşitlerindedir. Şahsî, hazine borcu gibi her türlü borç miktar ve ödeme zamanı mutlaka kaydedilirdi. İltizam taksitlerinde kefil gösterilen kişinin adı, ikametgahı, imzası ve mührü bulunur, borcun yerine getirildiği takdirde temessükün verileceği belirtilirdi (Kütükoğlu, 2011: 413-414).

Borç durumunda borcu alan ve veren arasında mutlaka temessük hazırlanırdı. Şahıslar arasındaki yakınlık temessüğe engel değildi. Borç veren padişah, borcu alan evlatları olsa dahi temessük düzenlenirdi. Bütün temessüklerde tarih, imza ve mühür mutlaka bulunurdu (Kütükoğlu, 2011: 413-414).

1.4.6. Emir ve Fermanlar

Ferman, Divan'da alınan kararlara göre yazılan ve tuğra bulunan padişah emirlerine verilen isimdir (Kütükoğlu, 1988: 99).

Sefer açılması, asker sevkıyatı, vergi vb. gibi devlet işleriyle ilgili fermanlar doğrudan padişahın emri Dîvân-ı Hümayûn'un emriyle şahıslara gönderilirdi. Fermanlar genellikle beylerbeyi, sancakbeyi, kadı gibi devlet görevlilerinin ya da halktan birinin arzuhali üzerine konu divanda görüşülüp kararlaştırıldığı gibi doğrudan padişahın emri veya şehzâdenin isteği ile ferman çıkartılırdı (Kütükoğlu, 1995: 400-406).

Divana gelen hususlar yazılı ve sözlü olarak padişaha bildirilirdi. Padişah fermanı kendi hatt-ı hümayunuyla verirdi. Divanda kararlaştırılan fermanın ne gibi şartlarla verilmesine dair müsveddesi hazırlanırdı. Müsveddeyi hazırlayacak kişinin belirlenmesi ise konunun önemi ve meselenin kimin görev sahasına girdiği ile alakalıydı. Örneğin; arazi ile ilgili müsveddelerin hazırlanması görevi nişancının, eğer çok önemli bir husus ile ilgili ferman müsveddesi ise bu görevi reîsülküttâb üstlenirdi. Ancak genellikle tuğrayı çeken görevli nişancı olmakla birlikte vezirler de ihtiyaç duyulduğunda yardım ederlerdi. Fermanlar aynı zamanda konusuna göre farklı devlet görevlileri tarafından hazırlanırdı. Mülkî işler için sadrazam, malî işler için defterdar, şer'î hususlarda ise kazaskerler görevlendirilirdi (Kütükoğlu, 1995: 400-406).

Fermanların yazılmasında dikkat edilen bazı noktalar vardır. Fermana ait ilk olarak padişahın tuğrasının atılmasıyla başlanır ve padişaha yaraşır ifadelerle bir giriş yapılırdı. Daha sonra dua ve nakil bölümleri yazılırdı. Fermanın gönderilmesine sebep olan durum belirtilir, gönderenin istekleri ve bu isteğin ne olduğu açıklanır, fermanın sonunda ise yazıldığı yer belirtilirdi (Kütükoğlu, 1995: 400-406).

Fermanlar her ne kadar büyük bir itinayla hazırlansa da sahte fermanların varlığına rastlanmaktaydı. Divan ve maliye gibi devlet görevlileri güvenilir kişilerden seçilse de bu durum sahte fermanlara engel olamamıştır. Devlet ile ilgili çıkartılan sahte fermanlara ağır ceza verilirken, şahsî fermanlar ile ilgili çıkartılan sahte fermanlara daha hafif cezalar verilmekteydi (Kütükoğlu, 1995: 400-406).

1.4.7. Berat

Nişan, biti, misal ismi de verilen berat, Osmanlı İmparatorluğu'nda sultan tarafından bir memura verilen tayin, tahsis ve imtiyaz verildiğini bildiren, padişahın tuğrasını taşıyan belgelere denir. Padişahın ölümüyle geçerliliğini yitiren beratların geçerliliğinin muhafazası için tahta geçen padişahın tecdid olduğunu belirten yenisi verilirdi. Yine tahrir yapıldığında da beratlar yenilenirdi. Bir beratın kaybolması durumunda kaybolduğuna dair yeni bir berat çıkartılırdı. Önceden başkasında olup geri alınan beratlar ise derkenar olarak deftere işlenirdi (Kütükoğlu, 1992a: 472-473).

Beratların ne sebeple kime verileceği önceden belirtilmekteydi. Vezâret, beylerbeylik, tımar, mukataa, iltizam, ferâşet, imâmet, vazife, muafiyet ile ilgili berat çıkabileceği gibi Kırım hanları, Eflak ve Boğdan voyvodolarının tayinleri ile yabancı devlet konsoloslarının Osmanlı topraklarında görevlendirilmeleriyle ilgi de berat çıkartılırdı (Kütükoğlu, 1992a: 472-473).

Beratlar Allah'a hamd, bazen peygambere ve dört halifenin şefaathlerinin istendiği, isimlerinin anıldığı dualarla başlardı. Hemen altına ise padişahın tuğrası bulunurdu. Beratların kimin isteğiyle, ne sebeple verildiği, berat verilen kişinin eşkâli belirtilirdi (Kütükoğlu, 1992a: 472-473).

Beratlar verildikleri yerlere göre birçok çeşitleri de bulunmaktaydı. İltizam, tımar, muafiyet, maliye, tercümanlık, Avrupa tüccarı beratlarından bazılarıdır. Bunlardan tımar, tercümanlık ve Avrupa tüccarı beratı Dîvân-ı Hümâyün tarafından verilirdi. Kazaskerler tarafından verilenler ise askerî beratlardır. Yine beratların arka yüzlerinde kullanılan işaretler de beratların cinsleri hakkında bilgi vermekteydi. Padişah beratından başka beylerbeyi beratları denilen tımar beratları da bulunur (Kütükoğlu, 1992a: 472-473).

Beratın talebi bizzat şahısların arzuhâli ya da devlet görevlisinin arzıyla gerçekleşirdi. Alınan arzuhâl derkenar edilir, sadrazamın son kararı buyruldu ve sah ruûsa kaydolunur ve beratın hazırlanacağı kaleme gönderilirdi. Hazırlanan beratın arkasına katiplerin isimleri ve kalem rumuzları konulurdu. Beratın ait olduğu kaleme göre defterdar, reîsülküttâb veya kazaskerler tarafından imzalandıktan sonra nişancı tuğrasını çeker, sahibine gönderilmek üzere

kağıteminine verilirdi. beratlar sahiplerine mevkilerine göre “kubur” adı verilen silindir biçimindeki kutular ya da kuburlar atlas keselere konularak verilirdi (Kütükoğlu, 1992a: 472-473).

1.4.8. Buyuruldu

Buyuruldu, Türkçe buyurmak fiilinden yapılmış bir isimdir. Osmanlı Devleti’nde sadrazam, vezir, defterdar, kadıasker gibi yüksek rütbeli görevlilerin, kendilerinden daha aşağıda olan görevlilere gönderdikleri emirler için kullanılan bir tabirdir (Kütükoğlu, 1988: 197). Dünya işlerine dair konulara sadrazam, maliye ile ilgili işlere defterdar, şer’i konulara ise kazaskerler yetkili olmuştur. Divân-ı Hümâyün’a verilen arz, arıza, arzuhal ve takrir kabul edildiği takdirde ya üzerine “buyuruldu” ya da “arz olunduğu üzere tahrir oluna deyü buyuruldu” şeklinde yazılırdı. Ancak “buyuruldu” yazılmayan buyruldu da bulunmaktadır. Bu ilemden sonra nişancı, reîsülküttab veya divan kâtiplerinden biri tarafından müsvedde hazırlanıp ilgili yere gönderilirdi (Kütükoğlu, 1992b: 478-480).

Buyruldularda her dönemde divani yazı kullanılmıştır. Ancak bunlar Şer’iye Sicillerine rika olarak yazılmıştır. Buyruldu ferâm ve berâta benzer. Ancak ferâm ve berâtlarda bulunan davet ve tuğralar buyruldu da bulunmaz (Kütükoğlu, 2001:478).

Buyruldularda her görevli için ayrı ayrı elkâb kullanılırdı. Kazaskerlere, “izzetlü, rif’atlı”; kaptanpaşaya “izzetlü, rif’atlı”, İstanbul kadısına “faziletli”, defterlar, nişancı, reîsülküttab, tersane, darphâne, defter emini, şehreminleri, yeniçeri ağası, bostancıbaşı, kapıcılar kethüdâsı için “izzetli” elkâbı kullanılırdı. Tanzimat fermanından sonra yeni düzenle birlikte elkâblarda da düzenlemeye gidilmiştir. Serasker ve kaptan paşalara “devletlü, atûfetlü efendim hazretleri”, Mısır valisi, maliye, evkaf, ticaret, darphâne nâzırları ve Ordu-yı Hümâyün müşiri vb. “devletlü efendim hazretleri, müşir, vali, hariciye ve tersane nâzırları ile mâbeyn kâtibine “atûfetlü efendim hazretleri” şeklinde hitab edilmeye başlanmıştır (Kütükoğlu, 1992b: 478-480).

1.4.9. Tezkireler

Anmak, hatırlamak anlamındaki zikr kelimesinin kökünden türüyen tezkire “hatırlamaya vesile olan şey” anlamına gelir. Aynı zamanda biyografik-antolojik eserleri de ifade eder. Tezkire Arap ve Fars edebiyatında çeşitli ilim alanındaki şair ve alimler için yazılan biyografiler için “tabakat” ismi kullanılmıştır (Kütükoğlu, 2012: 69-73).

Tezkireler, Osmanlı diplomatiğinde çeşitli bürolar veya kişiler tarafından kaleme alınan ve konuyu özet halinde açıklayan belgeler için kullanılmış olup haberleşmeleri temin eden belgelerdir (Kütükoğlu, 2012: 74).

Osmanlı diplomasisinde daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arasında yazılan ve resmî bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkire denmektedir (Kütükoğlu, 2012: 74).

Tezkireler, amacı tam ve açık bir şekilde anlatan, fakat lüzumsuz teferruata kaçmadan sade bir dille kaleme alınırlardı. Tezkireler, çıktıkları daireye veya verilmiş sebeplerine göre; Âdet tezkiresi, Berat tezkiresi ve Divan tezkiresi Hazine tezkiresi gibi çeşitli adlar alınırlardı (Kütükoğlu, 2012: 73).

1.4.10. Mektuplar

Sözlükte “yazmak” manasındaki “ketb” sözcüğünden gelip “yazılan şey” manasında kullanılır. Araplar kitab, risâle, ahd, vasiye ve sahîfe kelimelerini kullanmışlardır. Türkçe’de Farsça’dan alınan nâme kelimesiyle “ihbârname,vasiyetname,temlikname” gibi yazılı evrak isimleri türetilmiştir. Bir kimsenin ölümü halinde bir kimsenin ölümü üzerine yakınlarına bıraktığı malların paylaşımlarla ilgili istekleri içeren belgeler vasiyetname, mektubu bırakan kişi karşı taraftan birşeyler istiyorsa bu tür mektuplar ise vasiye olarak adlandırılırdı. Kur’ân-ı Kerim’de Allah Teâlâ’nın kullarına gönderdiği emir ve uyarıları içeren bazı ayetlerde (A’raf 7/62, 68, 93; Ahzâb 33/39) mektup olarak değerlendirilir (Kütükoğlu, 2004: 13-14).

En eski mektuplara Kayseri yakınlarındaki Kültepe’de milattan önce II. bin yılda kilden tabletler üzerine yazılmış mektuplardır. Kitab-ı Mukaddes’de de Hz. Davut ve Süleyman ‘ın Mescid-i Aksa’nın inşası ile ilgili yazılardır.Yeni Ahid’de

Pavlus, Petrus ve Yuhanna'nın çeşitli kavimlere dine davet için gönderdikleri mektuplara rastlanır. Hz. Süleyman'ın mektuplarından Kur'an-ı Kerim'de de bahsedilir (Kütükoğlu, 2004: 13-14).

Mektupların Osmanlı Devleti'nde önemli bir yeri olmuştur. Mektuplar belli rükunlardan meydana gelmektedir. Dua, sena, selâm halin bildirilmesi ve dua ile bitirme rükunlerinin yazılması mecburidir. Sadrazam, vezir, kazasker, defterdar gibi görevliler tarafından çeşitli konularda birçok mektup yazılmıştır (Kütükoğlu, 2004: 18).

.

2. 2166 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ DEĞERLENDİRMESİ

2.1. Kullanılan Yöntemler

2166 numaralı Zonguldak Şer'îye Sicili'nde Arapça Rakamlar, Hicrî Takvim, Rumî Takvim, Müslüman ve Gayri Müslim erkek-kadın isimleri, takma isimler, dönemin devlet görevlileri, bölgede icra edilen çeşitli meslek isimleri geçmektedir. Yine mahkemelerde işlenen hüccet, ilâm, zabıtnâme, vakfiye türünde birçok dava ve belge çeşidi de bulunmaktadır. Dönemin, yörenin ve belgelerin daha iyi anlaşılabilmesi adına belgenin aslına bağlı kalınarak bunların hepsi analiz edilerek tablolar haline getirilmiştir.

Hindistan'da ilk defa kullanılan ve daha sonra Hindistan dışına çıkarak yayılma gösteren Hint-Arapça rakamları İslam dünyasında "Hint Sayıları" olarak adlandırılırken, Batı dünyasında "Arap Rakamları" olarak isimlendirilir. 2166 numaralı Zonguldak Şer'îye Sicili transkrip edilirken belge numarası, tarihlendirme vb. gibi bütün sayısal ifadelerde Arapça rakamlar kullanılmıştır. Aşağıdaki tabloda belirtilen rakamlar şu şekildedir:

Tablo 2.1: 2166 Numaralı Zonguldak Şer'îye Sicili'nde Kullanılan Arapça Rakamlar

.	0
١	1
٢	2
٣	3
٤	4
٥	5
٦	6
٧	7
٨	8
٩	9

Hz. Ömer tarafından ilk defa oluşturulan Hicrî Takvim 622 yılında Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göçünü başlangıç alan ve ay yılı esasına dayanan bir takvimdir. Bir yılı 354 gün olarak kabul eden bu takvim Müslümanlar arasında yaygın olarak kullanılmıştır. Osmanlı Devletinde başlarda yoğun olarak kullanılan bu takvim daha sonraları Rumî takvimle birlikte dinî gün ve ayları belirlemek için kullanılmıştır. Günümüz Türkiye'sinde de aynı amaçla hala kullanılmaktadır. 2166 numaralı Zonguldak Şer'îye Sicilleri'nde tarihlendirmeler genel olarak belge sonlarında yapıldığı gibi belge içinde de yapılmaktadır.

Tarihlendirme yapılırken Hicrî ve Rumî tarihlendirme birlikte yapılmaktadır. 2166 numaralı Zonguldak Şer'îye Sicilleri'nde tarihlendirmeler genel olarak belge sonlarında yapılmakla birlikte belge içinde de yapılmaktadır.

Tablo 2.2: 2166 Numaralı Zonguldak Şer'îye Sicili'nde Kullanılan Hicrî Aylar

Aylar	Gün	Sıra	Aylar	Gün	Sıra
Muharrem م	30	1	Receb ب	30	7
Safer ص	29	2	Şaban ش	29	8
Rebi'ül-evvel ار	30	3	Ramazan ن	30	9
Rebi'ül-ahir ر	29	4	Şevval ل	29	10
Cemaze'il-evvel ج ا	30	5	Zilkade ذ ا	30	11
Cemaze'il-ahir ج	29	6	Zilhicce 30 ذ	29-30	12

Rumî Takvim, Hicrî Takvimin bir uzantısı olup, güneş esasına dayanmaktadır. Başlangıcı 622 olan bu takvimde bir yıl 365 gündü. Osmanlı Devleti'nde mali hesaplamalar yapmak amacıyla Tanzimat Dönemi'nden itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Hicrî Takvimle birlikte kullanılan takvim 1926 yılında Miladî Takvimin kullanılmasıyla birlikte yürürlükten kalkmıştır.

Tablo 2.3: 2166 Numaralı Zonguldak Şer'îye Sicili'nde Kullanılan Rumî Aylar

Aylar	Gün	Sıra	Aylar	Gün	Sıra
Kânûn-ı Sâni	31	11	Temmuz	31	5
Şubat	28	12	Ağustos	31	6
Mart	31	1	Eylül	30	7
Nisan	30	2	Teşrin-i Evvel	31	8
Mayıs	31	3	Teşrin-i Sâni	30	9
Haziran	30	4	Kânûn-ı Evvel	31	10

Tarihte olayların öznesi ve kahramanı insanlardır. 2166 numaralı Zonguldak Şer'îye Sicilleri'nde Müslüman ve Gayri Müslim, kadın-erkek birçok şahıs ismi bulunmaktadır. İsimlerin kimi anne, kimi çocuk, kimi eş olarak mahkemeye konu olmuştur. Kadınların yoğunlukta geçtiği davalar evlilik akdi, boşanma, miras, nafaka davaları olup, kadınlar tazmin, hırsızlık, vakfiyet davalarında çok az geçmiş ya da hiç geçmemişlerdir. Kimi kadın isimleri yoğunlukta kullanılırken, nadir geçen kadın isimleri de bulunmaktadır. Afakın, Arifan isimleri belgelerde birer defa geçerken, Ayşe, Zeynep, Emine, Fatma, Halime, Hanife isimleri en yoğun kullanılan isimlerdendir. Aşağıdaki tabloda bu isimler alfabetik sıraya göre verilmiştir.

Tablo 2.4: 2166 Numaralı Şer’iye Sicili’nde Geçen Müslüman Kadın İsimler

Afakın	Afife	Asya
Arifan	Azime	Bahriye
Bedriye	Behiye	Cemile
Derya	Döndü	Dudu
Dur Kadın	Elif	Emine
Esmâ	Fatma	Gülizar
Güllü	Azile	Gülsüm
Habibe	Aişe	Hafize
Hafize	Hakime	Halide
Halime	Hamide	Hanım
Hanife	Hasibe	Hatice
Havva	Hayriye	Hediye
Huriye	İclal	Kadın
Kamile	Karanfil	Kerime
Keziban	Kübra	Latife
Meryem	Mukaddes	Mülk
Naciye	Nadire	Nafiye
Nar Kadın	Nazife	Nazile
Nazime	Nazmiye	Necibe
Necmiye	Nefise	Nesibe
Nuriye	Penbe	Perihan
Refika	Rukiye	Safiye
Sakine	Sanika	Saniye
Seher	Sıdika	Sultan
Şaziye	Şehdar	Şerife
Veliye	Zafer	Zarife
Zehra	Zekiye	Zeynep
Züleyha	Zülfiye	

Erkekler tarih boyunca olayların baş rolünde yer almışlardır. 2166 numaralı Zonguldak Şer’iye Sicilleri’nde de erkek isimleri kadın isimlerine nazaran daha fazla geçmektedir. Bunun dinî, hukukî, ekonomik, idarî, siyasî birçok nedeni bulunmaktadır. Ancak başlıca nedenleri arasında şer’i hukuka göre kadına vekil tayin edilmesi, tayin edilenlerin ise erkekler arasından seçilen tanıdıklar olmasıdır. Doğal olarak bu husus erkek isimlerinin belgelerde daha sık geçmesine neden olmuştur.

Erkekler hemen hemen bütün dava çeşitlerine konu olmuştur. Ancak vakfiye, vekil tayini ve tazmin davaları kadının söz konusu olmadığı, erkeğin tek başına geçtiği davalardır. Ahmet, Abdullah, Ali, Mehmet, Mustafa, Ömer, Selim isimleri belgelerde yoğun olarak geçen erkek isimleridir. Aşağıdaki tabloda bu isimler alfabetik sıraya göre verilmiştir.

Tablo 2.5: 2166 Numaralı Şer'îye Sicili'nde Geçen Müslüman Erkek İsimleri

Abbas	Abdi	Abdullah	Abdurrahim
Abdülhamid	Abdüllâtîf	Abdûlmelik	Abidin
Adem	Ahmed	Akif	Ali
Arif	Arslan	Atîf	Avni
Azim	Aziz	Baki	Bayram
Behim	Bekir	Besim	Beşir
Bilal	Celil	Cemal	Cevher
Davut	Durmuş	Dursun	Emrullah
Ethem	Fatih	Ferhad	Feyzullah
Galib	Hakan	Hakkı	Halid
Halil	Halim	Hamza	Harem
Harun	Hasan	Haşim	Hayami
Haydar	Hayri	Hıdır	Hızır
Hidayet	Himmet	Hurşit	Hüsameddin
Hüseyin	Hüsnü	İbrahim	İdris
İlyas	İrfan	İsa	İshak
İsmail	İzzet	Kadir	Mehmed
Kasım	Kazım	Kemal	Muhtar
Lütfullah	Lütfü	Mahzumi	Mustafa
Mehmedcan	Muharrem	Muhsin	Numan
Murad	Murtaza	Musa	Ömer
Nazım	Nazif	Necib	Rasim
Nureddin	Nuri	Osman	Reşat
Ragıb	Rahmi	Raif	Ruhi
Raşid	Refet	Reha	Said
Rıfât	Rıza	Sadullah	Satı
Sabri	Sadettin	Sami	Selim
Saim	Salih	Sefer	Süleyman
Satılmış	Savaş	Sulbeddin	Şükrü
Semiz	Seyid	Şevket	Tayyar
Şaban	Şakir	Tarık	Vasbi
Tahir	Tahsin	Tufan	Yakup
Temel	Tevhid	Yahya	
Veli	Velid	Kamil	
Yusuf	Zekeriya	Kerim	

Osmanlı Devleti birçok etnik yapıyı içerisinde barındıran bir sosyal yapıya sahiptir. Bu yapı içerisinde olan ve incelediğimiz 2166 numaralı Zonguldak

Şer'îye Sicilleri'nde Ermeni ve Rum milletler çoğunluğu sağlamaktaydı. Gayri Müslim kadınlardan, Anastasya ve Mari isimleri yoğun olarak kullanılan kadın isimleridir. Aşağıdaki tabloda geçen Gayri Müslim kadın isimleri alfabetik sıraya göre ve çözümlenebildiği ölçüde tahmini olarak yazılmıştır.

Tablo 2.6: 2166 Numaralı Şer'îye Sicili'nde Geçen Gayri Müslim Kadın İsimleri

Aleksandra	Anastasya
Anika	Anna
Asado	Despina
Despiro	Devkisyen
Diruhi	Dunayiç
Eleni	Ezmagradin
Filib	Filomeni
Fortozi	Furanya
Gavderuk	Gavyir
İnbartum	Kalyope
Katenkoya	Kiloye
Kirkor	Kiryaku
Ligor	Livane
Luka	Malya
Mari	Milanis
Milo	Miyrem
Nazin	Nemzur
Niko	Nurin
Sare	Sehak
Sofya	Tumanya
Ulumbiyi	Vartoni
Vasilü	Yagur
Yavan	Yemandi
Zafiryu	Zeharine

2166 numaralı Zonguldak Şer'îye Sicilleri'nde Müslüman kadın-erkek isimlerinde olduğu gibi Gayri Müslim erkek-kadın isimlerinde de çoğunluğu erkekler oluşturmaktadır. Bunu etkileyen faktör adı geçen erkeklerin Zonguldak'ta ticarî amaçlı yani tüccar kesimi oluşturmalarıdır. Bu durum çoğu zaman maden işletmesi, şirket, ortaklık ve alacak-verecek ilişkisi şeklindedir. Karabet, Dimitri, Marko, Simon, Angel, Simon, Tanaş, Pavlaki sık geçen Gayri

Müslim erkek isimlerindedir. Gayri Müslim erkek isimleri alfabetik sıraya göre ve çözümlenebildiği ölçüde tahmini olarak yazılmıştır.

Tablo 2.7: 2166 Numaralı Şer’iye Sicili’nde Geçen Gayri Müslim Erkek İsimleri

Abkazon	Abraham	Abustolu	Adamo	Agob	Agyan
Aleko	Aleksandros	Alesengar	Anastas	Anderia	Andol
Andonaki	Andun	Angel	Anti	Anumaduh	Aposorun
Apraklı	Aram	Aristofani	Artiyen	Asabe	Asir
Avram	Avyanos	Ayostoli	Azinif	Azoru	Baçıpan
Badosaki	Balga	Balyan	Barbarlid	Barsimo	Bavran
Bedrusi	Bedus	Bedusaki	Behure	Bodogbo	Bohusan
Boşko	Cazupilus	Coko	Çiro	Çotan	Dalatula
David	Demir	Dinaboti	Eftim	Elyunat	Endanaki
Endonden	Ersakli	Esdon	Esob	Espiro	Fanduluye
Filornet	Ford	Fovri	Frango	Gapik	Garamet
Gavriyel	Halatçıyan	Hatenko	Heresto	Hıralinyos	Honam
İlya	İnus	İsolobanos	İspir	İstavrı	İstifak
İstiradi	İstiraf	İştiroza	Kalfas	Kalfayari	Kalka
Karabet	Karalis	Karaton	Katengo	Keşişyan	Kirkor
Kiryako	Koçu Deşpa	Kombotfari	Kombotokra	Kondaravic	Kosala
Kostanti	Kosül	Kozmo	Labvin	Ladmir	Lakça
Lakos	Lazarı	Ligor	Limândi	Linore	Livan
Lizor	Luka	Makerko	Manevis	Manul	Manum
Marango	Margerid	Marko	Maros	Marporiç	Marsiyadi
Marya	Matir	Mavridi	Mazafiryo	Megiric	Mehra
Menaseti	Menula	Metrü	Mihael	Mihran	Mikail
Mikardıç	Milan	Milo	Milomtan	Mircan	Molomey
Monakı	Monarka	Mucatur	Mücamanak	Nakri	Navasatyan
Nebayuti	Necor	Neraç	Nesim	Nikogos	Nipaputı
Nisan	Odisyos	Ohan	Omathas	Ondon	Palu
Palve	Panku	Papavic	Parsi	Pasode	Pavlaki
Payot	Pedrosi	Pedus	Penaboti	Peraşkuh	Pereşkade
Pero	Petro	Piliştire	Raba	Rabi	Rafiel
Regan	Rumanda	Ründaki	Saralabos	Savacyan	Sergiz
Sevadis	Sevak	Sidiretine	Simakuf	Simon	Simpon
Sinakok	Solakyan	Soryuz	Sufer	Suter	Sutri
Süva	Şerkasi	Şirkar	Tanail	Tanaş	Tenaşir
Terahum	Tom	Tomo	Toyri	Tumaz	Tuturi
Üstüvari	Varmihal	Varsavic	Vorgiyadis	Yadisdisi	Yâli
Yani	Yanul	Yasef	Yenapot	Yıvan	Yorbadis
Yordan	Yorgi	Yorkiyadisi	Yoryadis	Zac	Zarbalasi
Zehariye	Ziri	Zonan	Zondungi		

Her çağda ve her toplumda ihtiyaçların karşılanması amacıyla iş bölümüne gidilmiştir. Bu anlamda meslekler iş bölümünün en iyi aracı olmuştur. Osmanlı Devleti’nde ve Zonguldak’ta zamanın şartlarına göre meslek çeşitleri bulunmaktaydı. 2166 numaralı Zonguldak Şer’iye Sicilleri’nde yerli halk küçük esnaf konumundayken, maden işletimi ve tüccarlık alanında yabancı girişimciler ön plandaydı. Aşağıda belirtilen meslek isimleri alfabetik sıraya göre verilmiştir.

Tablo 2.8: 2166 Numaralı Şer'îye Sicili'nde Geçen Meslek İsimleri

Aşçı	Bakkal
Berber	Boyacı
Çoban	Doğramacı
Döküm	Etmekçi
Fırıncı	Hancı
Kahveci	Kasab
Kerestecilik	Lokantacı
Madenci	Manav
Marangoz	Saatçi
Saatçi	Sarrafcılık
Sucu	Temürcü
Terzi	Tüccarı
Uncu	Yorgancı

2.2. Belge Türleri

İ'lam, hüccet, zabıtnâme 2166 Zonguldak Şer'îye Sicilinde yer alan belge çeşitlerindedir. Evlenme, boşanma, veraset, vesayet, velayet, vakfiye, alacak-verecek, hibe, devir-teslim, hırsızlık, tazmin vs. türünde birçok konunun geçtiği 2166 Zonguldak Şer'îye Sicili 642 varaktan oluşmaktadır. Ancak kadınının 378-387 aralığı ile 276 ve 426 belge numaralarını tekrar etmesinden dolayı daha fazla varak mevcuttur. Tekrar edilen bu numaralarda birbirinden bağımsız dava ve şahıslar bulunmaktadır. Yani içerikte de farklı konular ve davalar söz konusudur. Aynı zamanda 181. belge numarası kadı tarafından yazılmamıştır. Yine bir belgede birden çok dava veya konu bulunabilmektedir. Örneğin bir belgede hem veraset hem de vesayet konusunu geçebilmektedir.

Şer'îye sicilleri; içerisinde birçok davayı barındıran, döneme ışık tutan mahkeme kayıtlarıdır. 2166 Zonguldak Şer'îye Sicilleri de konu çeşitliliği açısından oldukça zengindir. 14 farklı davayı içeren Zonguldak Şer'îye Sicillerinde en fazla geçen belge türü evlilik-mehire aittir. Bu davalar en çoktan en aza doğru sıralanmıştır.

Tablo 2.9: 2166 Numaralı Şer'îye Sicili'nde Geçen Belge Türlerinin Adetleri

Belge Türü	Adeti
Evlilik-mehir	315
Veraset	119
Alacak - Verecek	73
Vesayet	64
Vekil Tayini	63
Devir – Teslim	29
Vakfiyet	26
Hibe	25
Boşanma	15
Nafaka	14
Hırsızlık – Alıkoyma - Zabt	13
Anlaşmazlık – Çekişme	8
Velayet	3
Tazmin	2
Husumet	1
And-Yemin	1

Zonguldak Şer'îye Sicilinde, tek başına geçen davalara rastlandığı gibi başka bir davayla birlikte geçen belge türleri de oldukça fazladır. Evlenme, boşanma, vakfiyet, tazmin, husumet ve ant-yemin konuları tek bir davayı içeren belgelerdendir. Miras davaları ise başka davalarla birlikte en çok işlenen belge türleri içerisinde yer alır. Mirastan sonra vekil tayini de diğer davalarla sık geçen dava konularından olmuştur. Miras en çok vesayet, daha sonra vekil tayini, alacak-verecek, devir teslim, hibe, nafaka ve anlaşmazlık çekişme davalarıyla geçer. Vekil tayini ise devir teslim davaları başta olmak üzere alacak-verecek, anlaşmazlık, hibe davalarıyla geçmiştir. Bunların dışında velayet nafaka ile nafaka vesayet ile alacak-verecek davaları ise hırsızlıkla birlikte en çok geçen belge türlerindedir.

Tablo 2.10: 2166 Numaralı Şer’iye Sicili’nde Birden Fazla Davada Geçen Belge Numaraları

Miras-Vesayet	Miras- Vekil Tayini	Miras-Alacak- Verecek	Miras-Devir-Teslim	Miras-Hibe	Miras - Nafaka	Miras-Anlaşmazlık- Çekişme	Vekil Tayini- Devir Teslim	Vekil Tayini- Alacak- Verecek	Vekil-Tayini- Anlaşmazlık	Vekil-Tayini-Hibe	Velayet-Nafaka	Nafaka-Vesayet	Alacak-Verecek- Hirsizlik
24	141	103	477	11	25	162	49	46	172	585	179	503	164
119	172	253	534	359	503	172	393	50	504	622	612		
120	470	411	539	398			394	514					
132	476	430					436	538					
133	477	466					469	547					
170	481	489					477	559					
249	508	514					493	568					
254	513	516					494	625					
274	514	541					539						
301	524						567						
302	531						593						
320	539						626						
333	586												
337	638												
341													
344													
346													
348													
351													
413													
480													
486													
492													
526													
528													
543													
614													
617													
621													
623													

2.2.1. Evlenme Akdi - Mehir

Ev, bark anlamına gelen ve kişilerin hayatlarını birleştirdikleri evlilik kurumu Osmanlı Devleti’nde şer’i hükümlere göre yapılmaktaydı. Evlilik için tarafların aklî dengelerinin yerinde olması ve ayırt edebilme gücüne sahip olmaları gerekmektedir.

Erkek tarafının kız tarafına mehir vermek şartıyla gerçekleşen evlilik, kadından izinnâme almak şartıyla imam huzurunda kıyılmaktaydı. Mehir şer’i bir hüküm olup, erkeğin er ya da geç kadına vermesi gereken bir uygulamaydı. Evliğin başında, ortasında veya boşanma sırasında kadın, mehir hakkını talep edebilirdi. Ancak kadın dilerse mehri almaz, eşinin üzerinden bu yükümlülüğü

kaldırabilirdi. Bunun dışında kadın, mehrini; anne, baba, kardeş arkadaş gibi en yakın akrabadan en uzak akrabasına bağışlayamazdı. Mehir sadece kadının hakkı olup, anne, baba ya da bir başkası mehirden hak talep edemezdi. Çünkü mehir kadının geleceğinin teminatı bir nev’i sigortasıydı.

Dönemin şartlarına göre ekonomik hayat içerisinde pek bulunmayan kadının ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için mehir şarttı. Mehir ödenirken erkeğin ekonomik durumuna bakılarak miktar belirlenirdi. Aksi takdirde evlilikler güçleşmekte, bireyler evlilik hayatına girememekteydi . Bu hususta erkeğin ekonomik duruma göre mehir miktarları zayıf, orta ve iyi şeklinde sınıflanmıştır. Bu sınıflamaya göre mehir miktarları belirlenmiş, erkek hangisine dahil oluyorsa ona göre ödeme yapması sağlanmıştır. Mehrin ödenme şekline gelindiğinde ise erkek ödemeyi maddi durumuna göre dilerse “muaccele” denilen peşin ödeme, dilerse “müeccele” denilen taksitli ödeme şeklinde yapardı. Bu da mehrin verdiği yükümlülüğü hafifletmiştir. Yine erkek evine ve eşine bakmak, onları gözetmek yükümlülüğü bulunduğundan, bu yükümlülüğü yerine getiremediği takdirde nafaka ödemesi de yapardı. Kadına ekonomik destek sunması bakımından bütün bu hususların önemlidir.

Erkek ekonomik durumuna göre birden fazla evlilik yapabilmekteydi. Bu konuda şer’i hükümler gereken müsaadeyi vermekteydi. Ancak erkeğin ekonomik durumu elverişli değilse birden fazla evlilik yapamazdı. Çünkü erkek evini geçindirebilecek, eşini ve çocuklarını ihmal etmeyecek, ekonomik gücü ölçüsünde evlilik yapabilirdi.

Nikah kıyılırken dikkat edilen en önemli konu ise kadından izinnâme alınıp alınmadığıdır. Nikah başta hakim denilen kadı tarafından kıyılmakla birlikte görevlendirilen imam tarafından da kıyılırdı. Ancak imamın nikah kıyabilmesi için nikah kıyabilme yetkisinin olması gerekiyordu, aksi takdirde para cezası verilmekteydi. Aynı zamanda nikahı kıyılan erkeğin kadından izinname alması gerekiyordu. Buradaki amaç evliliklerin mahkemeye kayd edilerek hukukun güvencesi altına almak ve yasa dışı evliliklerin önüne geçmektir. Tabi alınan izinnâmenin alınabilmesi için aranılan şartlar ve verilen sürelerde zaman içerisinde değişiklikler olmuştur.

Evlilik akidlerinde evlilik yapan çiftlerin rızalarının alınması şart olmakla birlikte ailelerin rızaları da alınırdı. Ancak ailelerin rızaları bazı durumlarda alınmazdı. Eğer evlenen kişiler özellikle “seyyibe” denilen evlenip boşanmış bir kadın ise kızın rızası yeterli bulunurdu. Bunun dışında hiç evlenmemiş “bikr-i bâliğa”, denilen kızların kendi rızaları ve ailelerin rızaları şart koşulurdu. Fakat zaman içerisinde ailelerin rıza göstermediği evliliklerden dolayı çiftler evlenemiyor, bu da evliliğin önünde büyük bir engel olmaktaydı. Bu sorunun önüne geçebilmek adına Tanzimattan sonra çiftler, ailelerinin rızası yerine kadıya başvuru yapmışlar, böylece kadının rızasının alınması yeterli görülmüştür. Evlilik akdi gerçekleşirken “şühûd’ul-hâl” denilen şahitler hazır bulunurdu. Şahitler erkekler arasından seçilip, birden fazla kişi şahit olabilmekteydi.

“Seyyibe”, adı verilen evlenip boşanmış kişilerin kendi rızalarının yeterli olduğu evlilik akdine dair bir örnek aşağıda verilmiştir:

“Kızılcahilise karyesi imâmı Efendi’ye bâ’des-selâm inhâ olunur ki

Karyeniz Çayır Köy mâhallesi sâkinelerinden Koç Ahmedoğlu müteveffâ-yı Ali’nin zevce-i menkuhesi Emine Bint-i Ali nâm seyribenin bir güne mâni’ şer’i ve nizamisi yok ise işbu talebi bulunan kazâ-i mezkûrenin Ebegömeçi karyesinin Köserecik mâhallesi sâkinlerinden Erfuroğlu biraderzâdesi Emin Bin Şakir nâm kimesneye tarafının hüsn-i rızaları ve mehr-i tesmiyesiyle şühûd-i mahzarlarında usûl-i meşrû’asına tevfikân ‘akd-i nikâh eylesiz ve’s-selâm fî 17 Zilhicce 1320 ve fî 3 Mart 1319” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.75, belge 306).

“Bikr-i baliğa”, adı verilen hiç evlilik yapmamış kişilerin kendi rızalarının yanında velilerinin rızalarının şart koşulduğu evlilik akdine dair bir örnektir:

“Gaca karyesi imâmı Efendi’ye bâ’des-selâm inhâ olunur ki

Karyeniz sâkinelerinden Sarı Hüseyinoğlu kerimesi Fatma Bint-i Ali nâm bikr-i baliğanın bir güne mâni’ şer’i ve nizamisi yok ise işbu talebi bulunan Husunlar karyesi sâkinlerinden Ahmed Bin Halil nâm kimesneye velisinin izni ve tarafının hüsn-i rızaları ve mehr-i tesmiyesiyle şühûd-i mahzarlarında usûl-i meşrû’asına tevfikân ‘akd-i nikâh eylesiz ve’s-selâm fî 18 Safer Sene 1320 ve fî 12 Mayıs Sene 1318” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili.: s.2, belge 9).

Evlilikler aynı kasaba, divan ve köyde olabileceği gibi farklı kasaba, divan ve köyler arasında da olabilmekteydi. Zonguldak’a bağlı farklı köylerde “berdel” diye tabir edilen kız alıp-verme şeklindeki evliliklere de rastlanır. Mahkeme tutanaklarında bu evlilik akid belgeleri art arda gelmekte, berdel usulünün varlığına bu şekilde rastlanmaktadır.

“Berdel usulü”, diye tabir edilen evlilik akdine dair örnektir:

“Ebegömeçi karyesi imamı Efendi’ye bâ’des-selâm inhâ olunur ki

Karyeniz sakinelereinden Kaşıkçioğlu kerimesi Züleyha Bint-i Hasan nâm bıkı-i balığanın bir güne mâni’ şer’i ve nizamisi yok ise işbu talebi bulunan Kargalar karyesi sakinlerereinden Molla İsmailoğlu Hasan Bin Ali nâm kimesneye velisinin izni ve tarafının hüsn-i rızaları ve mehr-i tesmiyesiyle şuhûd-i mahzarlarında usûl-i meşrû’asına tevfikân ‘akd-i nikâh eylesesiz ve’s-selâm fı 3 Cemâziye’l-âhir 1321 ve fı 13 Ağustos 1319” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.157, belge 553).

“Kargalar karyesi imamı Efendi’ye bâ’des-selâm inhâ olunur ki

Karyeniz sakinelereinden Mollaoğlu kerimesi Esmâ Bint-i Ali nâm bıkı-i balığanın bir güne mâni’ şer’i ve nizamisi yok ise işbu talebi bulunan Ebegömeçi karyesi sakinlerereinden Kaşıkçioğlu Şaban Bin Hasan nâm kimesneye velisinin izni ve tarafının hüsn-i rızaları ve mehr-i tesmiyesiyle şuhûd-i mahzarlarında usûl-i meşrû’asına tevfikân ‘akd-i nikâh eylesesiz ve’s-selâm fı 3 Cemâziye’l-âhir 1321 ve fı 13 Ağustos 1319” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili s.157, belge 554).

Evlenen kadın ve erkek farklı evliliklerereinden olan çocuklarını da birbirleriyle evlendirmişlerdir. Aynı zamanda evliliklerde gerek Müslüman gerek Gayri Müslimler kendi din ve mezheplerereinden olan kişilerle evlilik yaparlardı. Başka dinden olan kişilerle evliliğe hiçbir din müsağe etmemekteydi. Belgelerde sadece Müslümanların yaptığı evlilikler söz konusu olup, Gayri Müslimlerin yaptıkları evliliklere rastlanmamıştır.

Evlenen çiftlerin, kendileri gibi küçük çocuklarını da evlendirdiklerine dair örnektir:

“Zevc Elvan karyesereinden Receb Bin Halil hane 10/5 1311 tevellüdü

Kastamonu vilâyeti celilesi dâhilinde Zonguldak kazâsına tâbi Elvan karyesereinde İmam Halil Efendi Bin İbrahim’in hânesine bizzât vararak zeyl-i vesikada muharrerü’l-esâmî Müslimin hâzır oldukları halde ‘akd olunan meclis-i şer’iyyemiz lâzimu’t-ta’zimde fı’l-asl Devrek nâm-i diğer Hamidiye kazâsının Pençsembe nâhiyesine tâbi Hâtibler karyesi sâkinlerereinden olup el-yevm Zonguldak kazâsına tâbi Osman karyesereinde mukim Güloğlu Hasan Bin Ahmed on bir yaşında sulbî sagire kızı Zülfıye Bint Hasan tarafından bi’l-velaye yine kazâ-i mezkûrun Elvan karyesi sâkinlerereinden Sultan Bint-i Hüseyin muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve tâbir-i ani’l-merâm ider ki kızım sagire-i mezbûre Zülfıye iki yüz bir gurûş mehr-i müeccel tesmiyesiyle mezbûr Sultan’ın on iki yaşında sulbî sagir oğlu Receb Bin Halil nâm kimesneye bi’l-velaye tarafından ‘akd-i nikâh taleb ve tezvice ve rağbe olduğumdan ‘akd-i nikahlarının icrâsını taleb eyledim” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.21, belge 84).

2166 numaralı Zonguldak Şer’iyye Sicilleri’nde evlilik akidleri en çok görülen dava olup evliliğin geçtiği belgeler tabloda verilmiştir.

Tablo 2.11: Hücçet

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
	1	3	24	101	50	213	70	283	96	381	130	484
	1	4	25	102	51	206	70	284	96	382	133	490
	1	6	25	104	51	207	70	285	96	383	135	495
	1	7	25	105	51	208	70	286	96	384	135	496
	1	8	25	106	52	209	71	287	97	385	135	497
	2	9	25	107	52	214	71	288	97	387	135	498
	2	13	28	115	53	216	71	289	97	378	135	499
	3	16	29	118	54	220	71	290	100	384	135	500
	3	17	30	122	54	221	71	292	100	385	135	501
	3	19	31	124	54	222	72	293	100	386	141	511
	4	21	31	125	54	223	73	297	100	387	142	515
	4	22	31	126	55	225	74	300	100	388	144	519
	5	29	31	127	55	226	75	303	102	392	145	521
	7	32	31	128	55	227	75	304	103	395	145	522
	7	33	31	129	55	228	75	305	104	399	145	523
	9	37	31	130	55	229	75	306	105	401	146	525
	9	38	32	134	56	230	76	307	105	404	148	529
	9	39	33	136	56	233	76	309	106	405	148	530
	9	40	33	137	57	235	77	313	106	406	148	532
	9	41	33	138	57	236	81	321	106	408	149	533
	9	42	33	139	57	237	81	322	106	409	150	535
	9	43	34	143	58	238	81	323	106	410	150	536
	12	51	34	144	59	242	81	324	113	422	156	549
	12	52	34	145	60	244	81	325	113	423	156	550
	12	53	35	146	60	245	81	326	113	424	157	552
	12	54	35	147	60	246	81	327	113	425	157	553
	12	55	35	148	60	247	82	328	113	426	157	554
	12	56	35	149	62	251	82	329	115	432	158	557
	16	64	35	150	62	252	82	330	116	433	158	558
	16	65	35	151	64	255	82	331	117	437	159	560
	16	66	36	153	64	256	85	338	117	438	159	561
	16	67	36	155	64	257	85	339	118	443	159	562
	18	71	37	157	65	258	89	350	119	444	159	563
	18	72	37	159	65	259	90	353	119	445	160	566
	19	76	37	160	65	260	90	354	119	446	165	574
	20	79	37	161	65	261	90	355	119	447	167	578
	20	80	39	165	66	263	90	356	119	450	169	584
	21	82	39	166	66	264	91	358	119	451	174	596
	21	83	39	167	66	265	92	363	120	452	176	601
	21	84	39	168	66	266	92	364	122	458	176	602
	22	88	40	169	67	269	93	366	122	459	181	610
	23	89	41	175	68	271	93	367	122	460	181	611
	23	91	41	176	68	273	95	372	123	462	184	618
	23	92	41	177	69	276	95	373	123	463	191	627
	23	93	42	180	69	276	95	374	124	465	191	628
	23	94	45	186	69	277	95	375	126	472	192	629
	24	95	46	191	70	278	95	376	126	473	192	630
	24	96	47	192	70	279	95	377	126	474	192	631
	24	97	47	193	70	280	96	378	128	478		
	24	98	47	195	70	281	96	379	130	482		
	24	99	50	201	70	282	96	380	130	483		

Vesika :
Evlenme
Akdi -
Mehr

2.2.2. Boşanma – Mehir

Boşanma, çiftlerin anlaşamaması sonucunda yollarını ayırdığı bir aile çözülmesidir. Mehir ise kadına sosyal güvence sağlaması amacıyla erkeğin kadına vermek zorunda olduğu şer'i bir uygulamadır.

İslam dünyası ve Osmanlı Devleti'nde yaygın olmayan boşanma nadir olsa da uygulanmaktaydı. Boşanma tek taraflı yani erkeğin “boşol” demesiyle olabileceği gibi karşılıklı rıza ile de olabilmekteydi. Boşanma hakkının erkeğe verildiği Osmanlı Devleti'nde ihtiyaçlara ve zamanın şartlarına göre boşanma şartlarında değişiklikler yapılmıştır. Hanefi mezhebinin öğretilerinin uygulandığı Osmanlı Devleti'nde zamanla diğer mezheplerin öğretileri de dikkate alınıp kadınlara da boşanma hakkının önü açılmıştır.

Mehir ve diğer evlilik şartlarında genel olarak Hanefi mezhebinin öğretileri uygulanmaktaydı. Ancak bu mezhebin bazı uygulamaları kadını ekonomik anlamda zor durumda bırakmaktaydı. Örneğin; Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında savaşlar yoğun ve uzun sürmekteydi. Bu da savaşa giden erkeğin uzun bir süre gelememesine ya da vefat nedeniyle hiç gelememesine neden olmaktaydı. Bu süre zarfında kadının ihtiyaçları giderilmemekte, eşinin rızası olmadan başka bir evlilik de yapamamaktaydı. Hanefi mezhebi boşanmayı sadece erkeğin cinsel bir hastalığının olması şartına bağlamaktaydı. Bunun dışında kadın, eğer boşanmak istiyorsa mehir talebinden vazgeçmesi gerekiyordu. Bu şartların hepsi kadını zor durumda bırakmaktaydı. Bu duruma çözüm bulmak amacıyla Şafi, Maliki ve Hanbeli gibi diğer mezheplerin öğretilerinden de faydalanılmaya başlanmıştır. Boşanma şartları içerisine yenileri eklenip, kadına belli şartlarda boşanma hakkı verilmiştir. Bu şartlar içerisine erkeğin cinsel hastalığı dışında alaca gibi farklı bir hastalığının olması şartı eklendiği gibi evine ve çocuklarına bakmaması, uzun süre evine gelmemesi gibi hususlar da eklenmiştir. Böylece ekonomik olarak zor durumda kalan kadınların bu sorunlarına çözüm bulunmaya çalışılmıştır.

Evlilik gibi boşanma talebi de mahkemeye bildirilmekteydi. Bunun en önemli sebebi mehir ve nafakanın ödendiğinin kanıtlanması başta olmak üzere tarafların yeni evliliklerde herhangi bir engel ile karşılaşmama isteğidir. Boşanma

mahkemeye intikal edilirken hem kadının hem de erkeğin hakkı gözetilmiştir. Erkeğin vermek zorunda olduğu mehrin verilip verilmediği ve erkeğin ödemek zorunda olduğu mehir miktarı boşanma sırasında tespit edilmekteydi. Böylece kadının yaşayabileceği mağduriyetin önüne geçilmiştir. Boşanmanın mahkemeye intikali kadının olduğu kadar erkeğin de menfaatini korumaya yöneliktir. Boşanmanın gerçekleşmediği durumlarda erkek, beklemediği birikmiş nafaka miktarıyla da karşılaşabilmekte, erkek mağdur olabilmekteydi. Bir başka sebep ise boşanma talebini mahkemeye iletmeyen kişilerin, yeni bir evlilik yapamamalarıydı. Bütün bu gerekçeler boşanmanın hukukî boyut kazanmasında önemli bir yere sahip olmuştur. Ayrıca evlilik gibi boşanmada da şahitler hazır bulunurdu.

Boşanan çiftlerden kocanın, eşine evliliğin başında mehir ödediğini iddia etmesine rağmen kadının kocasının ödeme yapmadığı gerekçesiyle açtığı mehir davasına ilişkin örnektir:

“Tarihten iki sene mukaddem beş yüz bir gurüş mehr-i tesmiyesiyle zevce-i dâhili olub bir sene kadar mal nâfaka terk ile ötede bir yer gezdikten sonra yine tarihten bir sene evvel tâlak-i selâse ile beni bayına tatlik eylediğinden zimmetinde mütekarrır ma’kûduyla olan mehr-i müsemması mezkûrun kendisinden tahsil ve tarafıma teslimini talep ve da’vâ eyledim didikde gibbe’s-su’âl müdde’îaleyh zevce-i merkûm Ali Molla dahî cevâbında filhakika zevce-i mezbûre Hediye iki sene akdem beş yüz bir gurüş mehr-i tesmiyesiyle zevce-i menkûhe-i medhul bahâsı olduğunu ikrâr lâkin tâlak da’vâsını inkâr eylediğinden müdde’î-yi zevce-i mezbûre Hediye’ye müdde’asına mûtâbık beyyine talep oldukda” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.23, belge 90).

Boşanma, eyleminin gerçekleşme şekline gelindiğinde ise boşanma oldukça basittir. Mezhepler bu konuda genel olarak hemfikir olup, “boşol” sözü yeterli bulunmuştur. Hatta şaka yollu kullanılan boşanma sözü bile boşanmak için geçerli bir davranış olarak görülmekteydi. Bazen eşin herhangi bir yerde geçen “boşanma” sözcüğünü okutması da boşanmanın önünü açabilmekteydi. Ancak sarhoş haldeyken zikredilen boşanma sözü kabul görmemiş, boşanma eylemi gerçekleşmemekteydi. Burada boşanma eyleminin gerçekleşebilmesi için bilincin yerinde olmasına önem verildiği sonucuna ulaşmak mümkündür.

Boşanma sırasında mehir ve nafaka davasının birlikte görüldüğüne dair örnektir:

“İki sene mukaddem bilâ bir gurüş mehr-i tesmiyesiyle zevci dahilim olub lâkin beynimizde zuhur iden şikak ve nifâk ve adem-i hüsnü mu’âşeretden naşîü’t-

taleb ve tefrik rağbe olmamla el-haletü hâzihide mütekarrır ve ma'kûd-i'aliyye mezkûr bilâ bir gurûşdan farga ve nâfaka-ı adet ma'lûm-i müennes sakinam kendi üzerine olmak ve zevcem mezbûrun firaşından hasıla ve benden mütevellide hala hacz ve terbiyemde olan bir buçuk yaşında sadriye-i sagire kızım Latife'nin nâfaka ve kisvesiyle idare ve nezareti" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.105, belge 402).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 16 adeti boşanma konusuna aittir.

Tablo 2.12: Hüccet

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika : Boşanma – Mehr	1	5	78	315
	3	20	91	360
	8	35	103	396
	8	36	105	402
	16	63	122	457
	23	90	143	517
	53	218	160	566
	67	268	194	635

2.2.3. Miras-Veraset

Kişinin öldükten sonra sahip olduğu mal varlığının yakınları arasında pay edilmesi anlamına gelen mirasta şer'i hukukun şartları geçerliydi. Varislere miras kalabileceği gibi ölen kişinin borcu da terekeye dahildi.

Miras erkek tarafından kalabildiği gibi kadın tarafından da kalabilmekteydi. 2166 numaralı Zonguldak Şer'iye Sicilleri'nde genellikle erkek tarafından; eş, çocuk, anne, baba, kız ve erkek kardeşe kalan miras şeklindedir. Boşanılan eşe dahi miras bırakılmıştır. Ancak nadir de olsa vefat etmiş olan anneden; çocuk, eş, anne ve babasına bırakılan miraslara rastlandığı gibi evlattan kalan miraslara da rastlanılır. Vefat etmiş olan evlat genellikle askerde geçirdiği hastalık nedeniyle ebediye göçmüş olup evli olmamaktaydı. Doğal olarak mirası ya da askerde ona ayrılan ödeneği anne ve babasına kalmaktaydı.

Askerî görevi sırasında vefat eden kişinin mirasının taksimine dair örnektir:

“Kastamonu vilayet-i celilesi dahilinde Bolu sancağı muzafâtından Zonguldak kazâsına tabi Yukarıdere karyesi sakinlerinden olub 30 Eylül 1309 tarihli silk-i celile-i asâkiriyye bi'l-duhul hisse-i ordu-yu hümâyun süvarî altıncı alayı beşinci bölüğünün üçüncü taburu efradından vazife-i mukaddesi askeriyesini ifa itmekde itmekde iken 26 Eylül 1312 tarihinde ecel-i mev'ûduyla vefat iden Burgucuoğlu nâm-i diğer Yorgancıoğlu İbrahim Bin Mehmed'in tarih-i duhulunda vefatına değin dört senelik matlub ve istihkakı olan yedi yüz otuz altı gurûş ve on parenin kıbel-i ahz ve'l-istibka vefatı vukû' bulmagla müteveffâ-yı merkûmun veraseti karye-i mezkûre sakinlerinden babası Burgucu Mehmed Bin İbrahim ile

anası Aişe Bint-i Ali'ye mahsus olduğu karyeleri imam ve muhtarı ve heyet-i ihtiyariyeleri tarafından mes'ul ve mevrud" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.170, belge 587).

Miras taksimi yapılırken erkek ve kız ayrımı yapılmadan hakları gözetilirdi. Henüz reşid olmamış kız ve erkek çocuklarının malının gözetilmesi için varis ataması yapılırdı. Bu bakımdan birçok belgede miras ve vesayet davalarını bir arada görmek mümkündür. Miras konusunun geçtiği belgelerin çoğu babanın vefatından sonra olduğu için çocuklara varis ataması sıklıkla görülmüştür. Varis atanan kişi çoğu zaman çocukların annesi olmakla birlikte reşid olan erkek kardeş, amca, büyük anne veya büyük baba reşid olmayan çocuğun varisi olabilmekteydi. Ancak annenin başka bir izdivaç yapması durumunda varis olma hakkı elinden alınıp, bu hak çocuğun en yakınlarından birine verilirdi. Buradaki düşünce şer'i hükümlere göre evlenen kadının yeni kocasının, başka evlilikten olan çocuklarına haram olmasıdır. Bu bakımdan çocukların üvey babalarının yanında bulunmalarının uygun görülmemiştir.

Kız ve erkek arasında herhangi bir ayırım yapmadan yapılan miras taksimine dair örnektir:

"Kastamonu vilayet-i celilesi dahilinde Bolu sancağı muzafâtından Zonguldak kazâsına tabi Yukarıdere karyenin Bostancılar mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hacı İbrahimoglu İsmail Bin Molla Hüseyin'in veraset-i zevce-i menkûhe-i metrukesi Emine Bint-i Mehmed ile sulbî kebir oğlu Mehmed ve sagir oğlu Hüseyin ile sulbîye kebir kızı Zeyneb ve sagire kızı Hatice'ye mahsus mesele-i mirasları ashâb-i ferâiz kırk sekiz sehinden ibaret olub seham-i mezkûreden altı sehim zevce-i mezbûre Emine'ye ve on dörder sehinden yigirmi sekiz sehim ibnû'l-mezbûran Mehmed ve Hüseyin ve yedişer sehinden on dört sehim Bintânü'l-mezbûrtan Zeyneb ve Hatice'ye isabet ve intikal ladel şer'ü'l-enver zahir ve nümâyân oldukdan sonra sagiran-i mezbûran Hüseyin ve Hatice'nin vakt-i rüşd-i sene-i sedâdına değın vakt-i rüşd-i sene-i sedadına değın" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.181, belge 614).

Miras taksimi yapılırken mirasa konu olan birçok unsur bulunmaktaydı. 2166 şer'îye sicilinde para başta olmak üzere ev, tarla, bağ, bahçe ve eşya mirasa konu olan unsurlardır. Kime, ne kadar mal, mülk bırakılacağı ayrı ayrı yazılmıştır. Bırakılan eşyalar ise iğneden ipliğe diye tabir edilebilecek her şeyi kapsamaktaydı. Bu eşyalar arasında kilim, yastık, yorgan, sandık vs. gibi ev eşyaları, mutfak gereçleri, giyecek, tarla araç-gereçleri bulunmaktaydı. Diğer yandan, büyükbaş hayvan, hububat, meyve, samanlane, dükkan, ev, bostan adı geçen diğer mallardır.

Mirasa konu olan her türlü eşya, mal ve paraya dair örneklerdir:

“Zonguldak kazâsına tabi Türkali karyesi sakinlerinden iken bundan akdem ecel-i mev’ûduyla vefat iden Halatçioğlu Mustafa’nın zevce-i menkûhe-i metrukesi Kerime Bint-i Halil hâl-i hayatta kemal-i akl ve sıhhatında görülmüş şartıyla zabt olunan ve mehr-i evvel beşer gurûşdan otuz gurûş kıymetinde müsta’mel su bakırı ve altmış gurûş kıymetinde iki adet kapaklı ve bir adet kapaksız ki cem’an üç adet müsta’mel beheri beşer gurûşdan on beş gurûş kıymetinde üç adet kapaksız müsta’mel bakır sahan ve beşer gurûşdan yüz gurûş kıymetinde iki adet müsta’mel tavası” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.192, belge 633).

“Kastamonu vilayet-i celilesi dâhilinde Zonguldak kasabâsına tâbi Himmetoğlu karyesi sâkinlerinden iken bundan âkdem vefât iden Himmet Bin Osman verasetini zevce-i menkûhe-i medhul bahâsı Hatice Bint-i Abdullah ile sulbî sagir oğulları Hüseyin Bin İbrahim ile sulbî sagire Havva mâhsus mesele-i mevrûs ları ashâb-i ferâiz kırk sehinden ibâret olub seham-i mezkûreden beş sehim zevce-i mezbûre Hatice’ye ve dörder sehinden yigirmi sekiz sehim sagirân-i mezbûran Hüseyin ve İbrahim yedi sehim sagire-i mezbûre Havva’ya isâbet ve intikal lede’sşer’ü’l-enver taksim ve nümayan olduktan sonra segar-i mezbûrunun sene-i ve rüşd ve sedadlarına değin” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.22, belge 86).

“Kastamonu vilayet-i celilesi dâhilinde Bolu sancağı muzafâtından Zonguldak kasabâsına tâbi Kozlu karyesi sâkinlerinden iken vefât iden Hasan Mohaçoğlu İbrahim Bin İsmail’in veraseti zevce-i menkûhe-i medhul bahâsı Züleyha Bint-i anası Zeynep Bint-i İsmail sulbî kebire kızları Fatma ve Emîne ve Hâtice ve sulbîye sagire kızları Aişe ve Alime ve sagir oğlu Ali’ye mesele-i mirasları mâhkeme-i ferâiz yüz altmış sekiz sehinden sehmi beş zevce-i mezbûre Züleyha’ya yigirmi sekiz sehim mezbûre Zeynep’e ve on yedi sene beher bir sehmi mezbûre Fatma ve Emine ve Hatice ve Aişe ve Halime’ye otuz dört sehim hâzır-i mezbûr Ali’ye isâbet” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.6, belge 30).

Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer’iyye Sicilleri’nde 642 belgenin sadece 119 adeti veraset konusuna aittir.

Tablo 2.13: İ'lam

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika: Miras- Veraset	1	2	36	154	101	390	144	518
	2	10	38	162	102	391	144	518
	2	11	38	163	103	391	144	520
	2	12	40	170	104	398	145	524
	3	18	40	172	106	407	146	526
	4	23	43	183	107	411	147	528
	4	24	44	185	108	413	148	531
	4	25	48	197	108	414	149	534
	5	27	60	248	109	417	151	539
	6	30	61	249	112	421	152	541
	7	31	62	253	114	428	152	543
	7	34	63	254	115	430	154	545
	9	44	67	270	120	449	155	546
	13	60	68	274	120	455	157	555
	18	74	74	301	121	456	163	573
	22	86	74	302	124	466	165	575
	25	103	80	320	125	468	167	581
	26	108	82	333	125	470	170	586
	26	110	84	337	127	476	170	587
	27	111	85	341	127	477	170	588
	27	112	86	343	129	480	176	603
	27	113	87	344	129	481	181	614
	28	114	87	346	130	486	182	615
	29	119	88	348	132	489	183	617
	30	120	89	351	133	492	185	621
	31	131	91	359	138	508	186	623
	32	132	92	365	139	510	192	633
	32	133	94	370	141	513	194	637
33	141	98	380	142	514	195	638	
35	152	99	383	143	516			

2.2.4. Hibe

Bir malın, herhangi bir bedel talep etmeden, karşılıksız verildiği hibe konusu şer'îye sicilinde bahsi geçen başka bir belge çeşididir. Hibe konusu belgelerde çoğu zaman miras davasıyla birlikte geçmektedir. Miras taksiminden sonra kardeşler, babalarından kendilerine bırakılan malı; kardeşlerine, çocuklarına, eşlerine hibe edebilmekteydiler. Aynı zamanda damada hibe edilen belgelere de rastlanılır. Hibe edilen malın idaresi edilmesi için vekil tayini de yapılmaktaydı.

Miras ve hibe davasının bir arada işlendiğine dair örnektir:

“Kastamonu vilayet-i celilesi dâhilinde Bolu sancağı muzafâtından Zonguldak kazâsının İslam mâhallesi sâkinlerindenvezât-ı vesîkada muharrerü'l-esâmî Müslimin masarîf olub bundan âkdem balığ ve reşid olacağı ber-vech-i şer'î sâni olan Safiye Bint-i İbrahim Bin Selim'e mezkûr Zonguldak kazâsının mâhkeme-i şer'îyyesine mâhsus odada ma'kûd meclis-i şer'îyyemiz lâzîmü't-tevkîrde bi-

tav'ihî şöyle takrîr-i kelâm ve tâbir-i ani'l-merâm ider ki bundan âkdem vefât iden pederim İbrahim terekesinden hâlâ hakkında muntakil olub âkdemce sene-i rüşd ve sedâdına deĝin tesviye-i umûru kibel-i şer'-i şerîfden hüccet-i şeriyye vasî mukaddem olub isbât reşid ve balîĝi vesaretten o ki pederim gâib meclis nâibi mâhkeme-i mezkûre sâkinlerinden Boşnak Süleyman damadı Koroĝlu Osman Bin İsmail zimmetinde alacaĝım olan otuz lira Osmanîye-i gurûş ve şûrût-i müfside eden biri olarak ona pederim Osman Aĝa'ya hibe-i sahih-i şer'î hibe ve temlik ve meblâĝ-ı mezkûrâtın ma'lûm hibe hakk-ı cürm olub" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.2, belge 11).

Hibenin geçtiĝi belgelere bakıldığında çoĝunda mallar aslında karşılık beklenererek yani şartlı olarak hibe edilmiştir. Öz bakımlarını yapamayan kişiler; eşine, çocuĝuna, damadına ya da hiç tanımadığı birine kendisine ölene kadar bakmasını isteyebilirdi. Tabi bu bakımın karşılığında ellerinde bulunan değerli herhangi bir malın hibe edileceği sözü verilmiştir.

Hibenin karşılık beklenererek yapıldığına dair örnektir:

"Kastamonu vilâyeti celilesi dâhilinde Bolu sancağı muzafâtından Zonguldak kazâsına tâbi Veli divanında Pehlivan karyesinde mukayyid Kadioĝlu Said Efendi'nin odasına bizzât vararak zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi kesan hazır oldukları halde 'akd olunan meclis-i şer'iyyemiz lâzimu't-tevkerde kazâ-i mezkûrun Araboĝlu karyesi sâkinlerinden Alagozoĝlu Ali Bin Osman Hüseyin yine karye-i mezkûre sâkinlerinden gâib ani'l-meclis veled-i Manevis Molla Raşid Bin Said ile Yalanda karyesi sâkinelerinden olub karye-i mezkûrede mukim beyyinesi gâib ani'l-meclis Asya Bint-i Akif ile inhâ ve kâbz ve teslim vekilleri mûmaileyh Said Efendi Bin Mustafa Efendi muvâcehesinde bi-tav'ihî şöyle takrir ve itiraf ider ki zikr-i âtî 'akd-i hibenin sudûruna deĝin bâtapu müstakil taht-i tasarrufumda olan karye-i mezkûrede kâin ma'lûmü'l-hudûd ve'l-mevaki' kâffe-i arazi olcânib görüp gözetmek şartıyla veled-i müfdim mezbûr Molla Raşid ile rebibem mezbûre Asya'ya hibe-i sahih-i şer'î ile anlara hibe ve mezbûrana izafetle vekil ve mûmaileyh Said Efendi'ye teslim eylediğimde" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.58, belge 240).

Hibeyi yapan kişiler Müslüman olabileceği gibi Gayri Müslim de olabilmekteydi. Hibeye konusu olan mallara gelindiğinde ise her türlü ev, arsa, bağ, bahçe, para bulunmaktaydı.

Dikkat çeken bir nokta ise vakıf mallarının hibe edilişidir. Hibe eden kişi başta eşi ve çocuĝu olmak üzere en yakınlarına vakıf mallarını hibe edebilmekteydi. Vakıf malları aynı zamanda devlete de hibe edilmiştir.

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 25 adeti hibe konusuna aittir.

Tablo 2.14: Hüccet

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika : Hibe	2	11	93	368
	17	69	104	398
	18	70	113	426
	20	81	114	427
	32	135	130	485
	42	178	167	579
	43	182	169	585
	58	239	175	598
	58	240	175	599
	59	241	176	600
	72	294	178	606
	90	357	185	622
	91	359		

2.2.5. Nafaka

Nafaka, erkeğin bakıp, gözetmek zorunda olduğu eşi ve çocuklarının, ihtiyaçlarını karşılamadığı takdirde mahkeme dayatmasıyla vermek zorunda olduğu bir uygulamadır.

Mehirde olduğu gibi nafakada da kadının ekonomik olarak güçlük çekmesinin önüne geçme amacı bulunmaktadır. Çünkü kadın çalışmamakta ve kadının herhangi bir maddi geliri bulunmamaktaydı. Bu bakımdan ekonomik desteğin eş tarafından verilmesi gerekmektedir. Kadına sosyo-ekonomik destek görevini yerine getirmeleri bakımından mehir ve nafakanın, önemli bir yere bulunmaktaydı.

Nafaka talebi kocanın, hayatta ve evli olduğu halde evine bakmaması, çocuklarının ihtiyacını karşılamaması durumlarında talep edilebiliyorken boşandıktan ve öldükten sonra da taraflar tarafından talep edilmesi mümkündür. Nafaka, belgelerde çoğu zaman miras davası olmak üzere velayet, vesayet davasıyla birlikte de geçmektedir. Vefat eden kocanın mirası taksim edilirken aynı zamanda bülüğ çağına erişmemiş kız ve erkek çocuklarının nafakasına da değinilirdi. Vasi, anne başta olmak üzere reşit olan abi, amca, enişte hatta arkadaş dahi olabilmekteydi. Annenin vasilik hakkı ise evlendiği takdirde elinden alınmaktaydı. Bu vasilik hakkı en yakınlarından birine ya da arkadaşına verilirdi. Vasi olarak tayin edilen kişiler çocuğun her türlü hakkını gözetirdi. Vasiler tarafından çocuğun nafakası alınıp, çocuğun ihtiyacı giderilirdi.

Nafaka miktarı ise kişinin ekonomik durumuna göre belirlenirdi. Taraflara altından kalkamayacakları, ödeyemeyecekleri nafaka miktarı yüklenmezdi. Nafakadan faydalanmak için ise bazı şartlar bulunmaktaydı. Erkekler reşid olana kadar nafaka hakkında faydalanırken kız çocuklarının ve boşanılan eşin nafaka hakları evlenene kadar devam etmekteydi.

Nafaka davasının mahkemeye intikal edilmesinin nedeni kadın mağduriyetinin önüne geçmek amacıyla olduğu gibi erkek, nafaka ödediği halde “ödenilmedi” denilmesinin önüne geçmek, birikmiş nafaka ödemesini engellemektir. Çünkü belgelerde nafakasını aldığı halde tekrar nafaka talebinde bulunan davalara da rastlanmakta bu taleplerin reddedildiği görülmektedir. Bu bakımdan nafakaya hukukî bir mahiyet kazandırılmak istenmiştir. Ayrıca şer’iye sicilinde nafakaya konu olan kişiler arasında Müslümanlar çoğunlukta olmak üzere Gayri Müslimlerde bulunmaktadır.

Boşanmış Müslüman çiftlerin arasında geçen nafaka davasına ilişkin örnektir:

“Tarihden iki sene mukaddem bilâ bir gurûş mehr-i tesmiyesiyle zevci dahilim olub lâkin beynimizde zuhur iden şikak ve nifâk ve adem-i hüsnü mu’âşeretden naşîü’t-taleb ve tefrik rağbe olmamla el-haletü hâzihide mütekarır ve ma’kûd-i’aliyye mezkûr bilâ bir gurûşdan farga ve nâfaka-ı adet ma’lûm-i müennes sakınam kendi üzerine olmak ve zevcem mezbûrun firaşından hasıla ve benden mütevellîde hala hacz ve terbiyemde olan bir buçuk yaşında sadriye-i sagire kızım Latife’nin nâfaka ve kisvesiyle idare ve nezareti zevcem mezbûre aid olmak üzere” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s 105, belge 402).

Gayri Müslim çiftler arasında geçen nafaka davasına dair örnektir:

“Zonguldak’da mukim sagir-i merkûmun babası işbu kitabda David Efendi ibn Varisnavic Savacyan mezkûr Zonguldak kazâsı mâhkeme-i şer’iyyesine mahsus odada ma’kûd meclis-i şer’i mualla-i ukudda şöyle tahrir-i kelâm ve tabir-i ani’l-meram ider ki sagir-i mezbûrun anası müteveffâ-yı mezbûreden irsen müntakil makarri? köyde kâin valide vâkfından ma’lumü’l-hudud bir kıt’a arsadaki üzerine binâ ve inşasına Ali ve kudreti olmadığından maada nafaka ve kisveye dahî ihtiyacı olmağla arsa-i mahdude-i mezkûrenin bâ’del-müzayede gıbbe nokda-i komisyon-i mahsus ve me’muru huzurunda bâ izni misliyle talebini bey’ ve ferağ ve semenini ahz ve kâbz ile edâ’na istirbah ve hâsıl olacak sagire-i mezbûru infak ve iksa sagir-i mezbûr Diran hakkında her vecihle enfa’ ve edâ’ olmağla ber-vech-i mezkûre üzere cânib şeri’ şerifde bâkî izin virilmek matlubdur” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s 105, belge 503).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer’iyye Sicilleri’nde 642 belgenin sadece 13 adeti nafaka konusuna aittir.

Tablo 2.15: Zabıtname

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika : Nafaka	3	14	105	402
	4	25	109	416
	24	100	111	419
	30	121	126	471
	40	171	136	503
	42	179	181	612
	190	624		

2.2.6. Alacak-Verecek

Belli bir bedel karşılığında mal alım satımı yapılan ya da herhangi bir borcun talebine dayanan konular alacak-verecek davalarının kapsamındadır.

Alacak-verecek davaları çoğu zaman miras davalarıyla birlikte görüldüğü gibi bu davalar, için vekil tayinleri de yapılmıştır. Belgelerde daha çok ölen babanın mirasından sonra alacaklıların, alacaklarını varislerden talep etmeleri şeklindedir. Miras, vefat eden kişinin eşi ve çocukları arasında taksim edilirken doğal olarak vefat eden kişinin borçlandığı kişiler, bu mirastan alacaklarının tahsilini istemekteydiler. Ölüm dışında kişi hayattayken de borçlular alacaklarının tahsili için mahkemeye başvurmaktaydılar. Kişi hayattayken borç için mahkemeye başvurusunun nedeni borçlunun, borcunu ödemekten kaçmasından kaynaklanmaktaydı. Bazı belgelerde ise hırsızlık sonucunda oluşan alacak-verecek davalarına da rastlanır. Hırsızlık yapan kişi çaldığı malı başkasına sattığı için hem satın alan kişi hem de malı çalınan kişi mağdur olmaktadır. Hırsızlık yapan kişi ise, malı sattığı için olayın kendisinden çıktığını iddia ederek aklanmaya çalışmaktaydı. Bir diğer davada bedeli ödenen büyükbaş hayvanın telef olmasından sonra paranın iadesi şeklinde alacak-verecek davalarına rastlanır. Alacak-verecek davalarının konusu para olmakla birlikte, hayvan, değerli eşya ve herhangi bir mülk de olabilmekteydi.

Alacak-verecek davasına konu olan her türlü mal, eşya ve paraya dair örneklerdir:

“Zonguldak kasabâsı sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden İstifan veled-i Marko'nun veraseti sulbî kebir oğlu Luka ile sulbîkepire kızları Sofya ve Ulumbiye vesagire kızı Aleksandra'ya mahsus mesele-i mirasları ashâb-i ferâizbeş sehimden ibaret olub sehmi mezkûreden iki sehmi ibnü'l-mezbûr Luka'ya ve birer sehimden üç sehmi Bintü'l-mezbûran Sofya ve Ulumbiye ve Aleksandra'ya isabetve intikal ande's-ş-şeri'yyeü'l-enver zahir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i mezbûreden ebnâtü'l-mezbûrtan Sofya ve Ulumbiye sagire-i mezbûre kızı

Aleksandra'nın vasî-i mansubesi lame ceddisi olan Despito Bint-i İstifa taraflarından bi'l-hüccet-i şer'iyeleri vekil-i mutlaka sicil-i şer'iyeleri livâ-i mezkûr mülhakatından Devrek nâm Hamidiye kazâsına tabi Çaycuma kazâsının Çay mahallesi sakinlerinden müftüzâde Osman Halim Efendi ibn Ahmed Efendi mezkûr Zonguldak kazâsı mâhkeme-i şer'iyesine mahsus odada ma'kûdşer'i mualla-i ukudda Zonguldak kasabâsı sakinlerinden ve tebâ-i devlet-i 'aliyyelerinin millet-i merkûmesinden ve verese-i mezbûrundan olub tereke-i müteveffâ-yı mezbûre vasî bi'l-beyyine sabit olan merkûm Luka veled-i İstifan muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrir-i kelâm ider ki müteveffâ-yı mezbûr İstifa'nın vefatü't-tahtü'l-temlik ve tasarrufunda olub tarihten üç sene mukaddem bâ'del-fevt ibnü'l-merkûm Luka ve mütevekkileri Sofya ve Ulumbiye ve Aleksandra olan arsa-i müntakil Zonguldak'da kâin şarka Hacı Ahmed Ali Ağa hânesi ve garba Yanko hânesi ve cenubâ Mustafa Çavuş hânesi ve şimale mevki' me'muru kol ağa fütüvetlü Hayri Bin ve Mumcu Kostu hâneleriyle mahdud fevkanî dört oda bir suffa ve kadimhâne ve tahtanî üç odaya müntakil on bin gurûş kıymetinde olan bir bâb mülk-i menzil ile çay tımarında vâki' şarka demir yolu ve garba Kara Fatma tarîk cenuba ve şimale dağ ile mahdud fevkanî iki oda ve irsalinde dört dönüm mikdarı bir kıt'a mülk bağçeye müsta'mel tahminen beş bin gurûş kıymetinde bir bâb mülk-i menzil le yine müteveffa-yı mezbûr İstifan'dan mevrûs ve sehmi kırkar gurûşdan dört adedi yün ve bir adedi pamuk ki cem'an iki yüz gurûş kıymetinde beş aded yatak ve sehmi yigirmişer gurûşdan yüz gurûş kıymetinde" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s 145, belge 524).

"Gücek karyesi sakinlerinden Ereğli maden-i hümâyun Kozlu asker-i bahriye-i şahâne efradından bundan bir hafta mukaddem ecel-i mev'ûduyla vefat iden sulbî kebir oğlum Hüseyin'in müdde'î 'aliyye mûmaileyh Said Efendi zimmetinde cihet-i mezkûreden dolayı yigirmi dört gurûş alacak hakkı olub" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s 143, belge 516).

Alacak-verecek davaları Müslümanlar arasında olabileceği gibi Gayri Müslimlerin kendi aralarında ya da Müslüman-Gayri Müslim, memur ve vatandaş arasında da olabilmekteydi. Müslümanlar arasındaki alacak-verecek davalarının çoğunu miras sonrası alacaklının çıkması , alacağın alınmaması ya da hayvan hırsızlığı şeklindedir. Müslüma-Gayri Müslim ya da Gayri Müslimler arasındaki davalarda ortak yapılan işler sonucunda alacağın oluşması, zarara uğrayan tarafın zararın karşılmasını talep etmesi şeklindeki alacak-verecek davalarıdır. Gayri Müslimlerin maden işletiminden kaynaklı alacak-verecek davaları bulunmaktaydı.

Satın alınan hayvanın bedelinin ödenmesine rağmen teslim edilmediği alacak-verecek davasına ilişkin örnektir:

"Dört sene mukaddem müdde'î 'aliyye merkûm Mustafa müstakilen yedinde mal olan bir re's manda ineğinin nısf-i hissesi iki yüz elli gurûş bedel-i medfu' ve makbus mukabilinde bâki bayi' ve fûruhat edüb ben dahî bedel-i mezkûr ile mezkûr ineğinin nısf-i hissesini iştirâ ve kabul itmiş isem de teslim itmeyüb mezkûr ineği merkûm Mustafa Cumayanı karyesi sakinlerinden Hacıoğlu Hüseyin Bin Receb bey' ve teslim edüb mezkûr inek merkûm Hasan yedinde helak ve telef olduğundan meblâğ -i mezkûr iki yüz elli gurûş maa masarîf mâhakeme-i merkûm Mustafa'dan bi't-tahsil tarafıma teslimini hala talep ve da'vâ eyledim" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s 193 , belge 634).

Müslüman ve Gayri Müslim arasında geçen alacak-verecek davasına ilişkin örnektir:

“Fi’l-asl Bitlis vilâyeti celilesi dâhilinde Sard sancağına tâbi Halanzı karyesi sâkinlerinden olup el-yevm Kastamonu vilâyeti celilesi dâhilinde Bolu sancağına tâbi Bârtın kazâsında Mekteb Mâhallesi sancaklarından olup el-yevm livâ-i mezkûrun muzafâtından Zonguldak kasabâsında sâkin ve şirket-i Osmaniye kömür madeninde kömürcülük iden Ali Çavuş Besni kazâsı mezkûr mâhkeme-i şer’iyyesine mâhsus odada ma’kûd meclis-i şer’iyyemiz lâzîmü’t-tanzîmde fi’l-asl mahmiye-i İstanbul’da Tophâne civarında Sur kebîr mâhallesi sâkinlerinden olup el-Haletü hâzihide Zonguldak kasabâsında İslam mâhallesinde mukim zabıt kâtibi Mehmed Ragıb Bin Osman muvâcehesinde şöyle tahrîr-i kelâm ve tâbir-i ani’l-merâmider ki Zonguldak’da mukim Yanya vilayet-i celilesine tâbi Delvina kazâsı sâkinlerinden ve tebâ-ı devlet-i Aliyyenin Rûm milletinden etmekçi esnâfından Angel veled-i Margerid ile Ereğli kömür madeni şirket-i Osmanîyesinde Zonguldak kazâsı dâhilinde vâki Kilimli mevkinde almış olduğumuz işten mütevellid zarar ve ziyandan dolayı on üç bin gurûş nakdi havî merkûmda yedimden almış olduğumuz bir kıt’asında muvazzabcı ‘alhimde akam eylediği da’vâdan dolayı merkûm Angel ve şahs-ı salise zuhûrunda Angel’e dahî mâhkeme-i şer’i ve nizamîyede” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s 11, belge 50).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer’iyye Sicilleri’nde 642 belgenin sadece 73 adeti alaca-verecek konusuna aittir.

Tablo 2.16: Hüccet

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika : Alacak- Verecek	3	15	57	234	120	453
	10	45	60	248	121	456
	10	46	62	253	123	461
	11	50	65	262	123	464
	18	73	71	291	124	466
	19	77	73	296	131	488
	22	85	73	298	132	489
	25	103	76	308	138	509
	26	109	76	310	141	512
	29	117	79	318	142	514
	34	142	83	335	143	516
	36	156	93	369	150	537
	37	158	100	389	151	538
	39	164	104	400	151	540
	41	174	107	411	152	541
	45	189	111	418	156	547
	46	190	112	420	159	559
	47	194	115	429	161	568
	49	200	115	430	166	576
	50	202	115	431	166	577
	51	205	116	434	191	625
	52	215	117	439	193	634
	86	343	144	518	194	636
92	365	145	524			
55	224	118	442			

2.2.7. Vesayet

Vesayet, reşit olmayan küçüklerin ya da yasal hakları kısıtlanmış olan kısıtlıların temsil edilmesi için atandığı davalardır. 2166 numaralı Zonguldak

Şer'îye Sicilleri'nde genellikle reşit olmayan küçüğe; annesi, babası, reşit olan büyük kardeşi, amcası, babasının güvendiği yakın bir arkadaşı ya da devlet görevlisi vasi olarak atanmıştır.

Reşit olmayan kardeşe, reşit olan kardeşin vasi tayin edildiği vesayet dava örneğidir:

“Kapuzlu karyesi sâkinlerinden iken bundan âkdem vefât iden Hüsnü Paşaoğlu Ali Bin İsmail'in sulbî sagîr kızı Zeyneb'in Babası müteveffâ-yı merkûmun müntakil emval ve emlakın muhafızı ve sâbit ve arazisini zer'i ve seraset galle hâsılâtının edâve istirbâh ve hüsn-i idareye fazıla-i varidâtıyla sene-i rüşd-i sedâdına değin infak ve umûruna ve husûsiyetine kibel-i şer'i şerîfden bir vasî nasb ve ta'yin ehem ve elzem olmağını sagîre-i merkûmunun liebeveyn er karındaşı İsmail'e emanetle masruf ve istikametle mevsûf” (2166 No'lu Zonguldak Şer'îyye Sicili: s.4, belge 24).

Büluğ çağına erişmemiş çocukların vasiliğinin anneye verildiğine dair vesayet belge örneğidir:

“Kozlu karyesi sâkinlerinden iken bundan âkdem vefât iden Eyyüb Hasanoğlu el-Hâc İbrahim Bin İsmail'in sulbî sagîre kızı Aişe ve sulbî sagîr oğlu Ali'nin babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil ber mucceb-i kâsm nukud-ı emval ve emlaklarını hıfz ve siyanet ve arazilerini zer'i ve seraset ve hâsılât rızası edâve istirbâh ve fazla vâridat-ı hâsılât ile segar-i merkûmeye sene-i rüşd ve sedadlarına değin infâk ve iksar-ı tesviye-i umûru kibel-i şer'-i şerîfden ber-vech-i nasb ve ta'yin ehem ve elzem olmağın segar-i merkûmunun valideleri vesâireleri Züleyha Bint-i Hüseyin emanetle ma'rûf” (2166 No'lu Zonguldak Şer'îyye Sicili: s.5, belge 26).

Vasi olarak tayin edilen kişilerin vasilik görev süreleri, erkek ve kız fark etmeksizin çocukların ergenlik çağına ulaşmaları şartına bağlıydı. Ergenlik çağına kadar vasiler, vasisi olduğu çocukların haklarını gözetecek, ihtiyaçlarını karşılayacak ve paralarını yöneteceklerdi.

Vesayet davaları çoğunlukla veraset başta olmak üzere nafaka davalarıyla bir arada görülmüştür. Mirastan sonra reşit olmayan çocuklara taksim edilen malın idaresi için çoğunlukla vasi tayin edilirdi. Vasi tayinleri genellikle babanın ölümünden sonra olabileceği gibi nadir olarak annenin ölümünden sonra da yapılırdı. Eğer anne vasi ise, evlendiği takdirde vasilik hakkı elinden alınır, bu hak çocuğun başka bir yakınına verilir.

Boşandıktan sonra da vasilik davaları görülür, uygun görülen taraf çocuğun vasiliğini yapardı. Şer'îye sicilinde gerek Müslüman gerekse de Gayri Müslümlerin geçtiği vasilik davalarına rastlanılır.

Veraset ve vesayet davalarının bir arada görüldüğü belge örnekleridir:

“Doğancılar karyesi sâkinlerinden iken bundan âkdem vefât iden Emine Bint-i Toramanoğlu Ali'nin veraset-i zevce-i dahili Eyyüb Bin Hasan ile validesi Fatma Bint İbrahim ve sadr-i sagir oğulları Arif ve İsmail benat Eyyüb'e mahsus olub kıbel-i kassam em mezbûre Fatma dahi fevt olub veraseti sadr-i kebir oğlu Ali Bin Ali'ye mahsus mesele-i mirasları ashâb-i münasahatü's-şer'i yigirmi dört sehinden ibaret olub sehim-i mezkûreden altı sehim merkûm Eyyüb'e ve yedişer sehinden dört sehim sagirânü'l-mezburân Arif ve İsmail'e dört sehim ibnü'l-merkûm Ali'ye isabet ve intikali ande's-şerü'l-enver zahir ve nümâyan olduktan sonra sagirân-i mezburânın sene-i ve rüşd ve sedadlarına değin” (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.48, belge 198).

“Uzungün karyesi sâkinlerinden iken bundan âkdem vefât iden Akbıyıkoglu Emin Bin Emin veraset-i zevce-i medhul bahâsı Hanife Bint-i İsmail ile sulbî sagir oğulları İsmail ve Ahmed ve Mehmed ile sulbî sagire kızı Emine'ye mâhsus mesele-i mirasları ashâb-i ferâiz sekiz sehinden ibâret olub sehim-i mezkûreden bir sehim zevce-i mezkûre İsmail ve Ahmed ve Mehmed'e bir sehim virilmiş Bintü'l-mezbûre Emine'ye isâbet ve intikal veledes-şer'ü'l-enver zâhir ve mütehakkık olduktan sonra sagâr-i merkûmunun pederleri müteveffâ-yı merkûmdan müntakil emval ve emlaklarını hıfz ve siyanet ve zer'i serasetle sene-i ve rüşd ve sedadlarına değin” (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.29, belge 119).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 64 adeti vesayet konusuna aittir.

Tablo 2.17: Zabıtname

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika: Vesayet	3	20	84	336	131	487
	4	24	84	337	133	491
	5	26	85	340	133	492
	15	61	85	341	135	502
	15	62	87	344	136	503
	22	87	87	345	146	526
	29	119	87	346	147	527
	30	120	88	348	147	528
	32	132	89	351	152	542
	32	133	90	352	152	543
	40	170	97	386	156	551
	44	184	98	382	163	571
	48	198	99	383	167	580
	61	249	107	412	181	613
	63	254	108	413	181	614
	68	274	109	415	183	616
	74	301	120	454	183	617
	74	302	120	455	185	619
	80	319	124	467	185	621
	80	320	128	479	186	623
82	332	129	480			
82	333	130	486			

2.2.8. Hırsızlık-Alıkoyma-Zabt

Başkasına ait olan malın, kişinin haberi olmadan izinsiz alması anlamına gelen hırsızlık 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyye Sicilleri'nde hayvan hırsızlığı

başta olmak üzere başka bir mal, mülkü izinsiz kullanma ve zabt etme şeklindeki geçmektedir.

Hırsızlık olayı aynı kaza ve köyde geçebileceği gibi farklı köy ve kasabalarda da geçmektedir. Hırsızlıkların çoğu hayvan hırsızlığı şeklindedir. Kaçırılan hayvan inek, öküz, manda, tay olup, belgelerde bu hayvanların fiziksel özellikleri ve değerleri ayrıntılarıyla belirtilir. Hayvan hırsızlığının çoğu kaçırılma biçiminde gerçekleşirken, bazılarında emanet edilen malın çalınması şeklindedir. Hatta hırsızların bazıları çaldıkları malları sattığını, olayın kendisinden çıktığını söyleyerek aklanmaya, taraf olmaktan çıkmaya çalışmışlardır.

Çalınan malın satılıp, davada taraf olmaktan çıkmaya çalışan hırsıza dair belge örneğidir:

“Müşterek olduğum altı yüz kıymetinde bir re’s manda ineğini tarihten altı ay mukaddem olmak üzere müdde’îaleyh merkûm Veli’ye teslim edüb olduğu mezkûr ineği sirkât olındı deyu Bartın kazâsına erişerek kuyruğunu kat’iyle tebdil-i alamet tagyir kıyafet iderek mezkûr inekteki nisf-i hakkım manda ineğinden hâsil ve mütevellid ve merkûm ile ber-vech-i nisfiyet-i müşterek olduğumuz ve cümlesi dokuz yüz gurûş bedelinden olan üç re’s malakki cem’ân bilâ beş yüz gurûş kıymetinde bulunan mezkûr manda ineği ve üç re’s malakki intifâ’ ve isti’mal ile hissemden istifâdeye mümânâat eylediği civanan-i mezkûrenin nisf-i kıymetleri olub hisse isâbet edüb yedi yüz elli gurûş dahî tarihten imtina’ eylediğinden meblâğ-i mezkûrun merkûm Veli’den hâkîma tahsil ve tarafıma teslimini hala talep ve da’vâ eylerim didikde gibbe’s-su’âl müdde’îaleyh mûmâileyh merkûm dahî cevâbında alâmât-i karye-i mezkûreden başka sol yanında balta yarığı olub müdde’î-yi merkûmada’vâ eylediğini” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.39, belge 164).

Hayvan hırsızlığı davasının çoğunluğu Müslümanlar arasında geçtiği gibi nadir olarak Gayri Müslimler arasında da geçer. Hırsızlıkta, hırsızlık yapan kişi her zaman köyden birileri olmamakta bazen kamu görevlisi de hırsızlık yapabilmekteydi. Ancak kamu görevlisinin gerekçesi hırsızlık değil, malın zabtıdır. Nedeni ise hayvan zabtının kamulaştırma gerekçesiyle yapıldığının söylenmesidir. Hayvan hırsızlığı dışında herhangi bir mülk, arazi, samanlane, harman yerinin zabtı da söz konusudur. Bazı belgelerde ise altın, saat gibi kıymetli ziynet eşyalarının çaldığı da görülmektedir. Burada çalan kişi en yakın kişi eş olabilmekteydi.

Müslüman ve Gayri Müslim arasında geçen hayvan hırsızlığına dair belge örneğidir:

“Dimitri veled-i Mihâl Ründaki muvâcehesinde şöyle taktırir-i kelâm ve tabir-i ani’l-meram ider ki kendüsünün kara sığır ineği hayvanatından hâsil olma iki buçuk

yaşında siyah tonda ve sırtı yani üzeri az sarıya meyyal ve yüz seksan gurüş kıymetinde mal olan bir re'skara sığır tosununu üç günden beri müdde'î 'aliyye merkûm Dimitri ve biber-vech-i şer'î zabt ve fuzuli ve medhale ve vaz'-ıyed ider olduğundan mezkûr tosunun müdde'î-yi merkûmdan maa masarîf-i mâhakeme olub bâki teslim eylesini hala taleb veda'vâ eylerim" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.177, belge 605).

Kamulaştırma yaptığı gerekçesiyle beytûlmâl memuru tarafından zabt edilen hayvana dair belge örneğidir:

"Yüz yetmiş gurüş kıymetinde beyaz tonda birer yaşında dik ve ön buzağı boynuzları bir re's ve siyah tonda beher başında boynuzları dik ve ön tarafları boynuzları beyaz ve göğsünde az beyaz maalemet? farklı yüz yetmiş gurüş kıymetinde bir re's siyah tonda ön başında ve boynuzları dik ve ön tarafı eşit ve uzun kuyrukları yüz yigirmi gurüş kıymetinde birer eski cem'ân dört yüz altmış gurüş kıymetinde üç re's sarı sagir inekleri kendi kendi hayvanâtından kendi malı olub tarihten on bir gün mukaddem sanayi ipeği olmağla kazâ-i mezkûr beytû'l-mâl memuru mûmaileyh Ahmed Raşid Efendi zâbt itmiş" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.20, belge 78).

Ziynet eşyası hırsızlığına dair belge örneğidir:

"Mezbûre İrfan tarihten on mâh mukaddem bilâ bir gurüş mehr-i tesmiyesiyle zevce-i menkûhe-i medhul bahâsı olub beyinlerinde zevciyet kaim iken yine tarihten iki gün evvel kayın validem mezbûre Hâkime mezbûre zevcem mezbûre Arîfan bi'l-igfal hânemden yedi adet Fransız altını ile on adet sim mecidiye kıymetinde bir adet gümüş saati olub kaçırdığı" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.5, belge 28).

Hırsızlık davaları farklı davalarla birlikte de işlenmiştir. Bu davalar için vekil tayini yapılmış, vekil tayin davalarıyla birlikte işlenmiştir. Alacak-verecek davalarıyla birlikte görülen hırsızlık davaları, hırsızlık olarak başlayıp hayvanın bedelinin ödenmesi talep edilerek alacak-verecek davasına dönüşmüştür.

Hırsızlık davası, mahkemelerde görülecek en kötü olaylardan olup, bu durum incelenen dönemde bölgenin ekonomisi, sosyal hayatı ve huzuru hakkında bilgi vermesi bakımından önemlidir.

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 13 adeti hırsızlık-zabt-alıkoyma konusuna aittir.

Tablo 2.18: Zabıtname

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika: Hırsızlık- Alıkoyma-Zabt	5	28	61	250
	20	78	83	334
	39	164	98	381
	45	187	158	556
	45	188	169	583
	47	196	177	605
	56	231		

2.2.9. Vekil Tayini

Bir işin görülmesi için yetki ve söz söyleme hakkı verilen kişi anlamına gelen vekil tayini, 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde genellikle şer'i hukukun gereği olarak kadın için tayin edilmiştir.

Şer'iyeye sicilinde vekil tayinlerini başka davaların yanında görmek mümkündür. Görülen farklı türdeki davalar için vekil tayini yapılmıştır. Alacak-verecek davaları, miras, anlaşmazlık-çekişme, devir-teslim, hibe, vakıf davalarının bir kısmı için vekil tayin edilen belgeler bulunmaktadır.

Vekil tayin edilen kişi en yakın akraba olabileceği gibi, arkadaş ya da kamu görevlisi de olabilmekteydi. Bu davalar, Müslüman-Gayri Müslim arasında ya da Gayri Müslimlerin ve Müslümanların kendi aralarında geçebilmektedir. Vatandaş ve kamu memuru arasında olan davalar için vekil tayin edilen belgeler görmek mümkündür.

Alacak-verecek davasına atanan vekil tayinine ilişkin belge örneğidir:

“Şehremini civarında Taş Mekteb mâhallesi sâkinlerinden yorgancı esnâfından Mehmed Raşid zimmetinde matlûbatım olan elli aded lira-i osmanın merkûmdan talep ve da'vâ ve tahsil için merkûm Mehmed Raşid ile mâhkeme-i şer'i ve nizamiyede derecat-ı mâhkemede bidâyeten ve temyizen ve istinafen ve i'tirazen ve redden ve iadeten ve tashihen ve naklen ve müdde'î ve müdde'î aleyh sıfatlarıyla ve muhasamaya ve der-cevâb ve ru'yet-i muhasebeye ve şuhûd-i akam ve istimâ'na mümeyyiz ve hâkim ve ehl-i hibre nasb ve ta'yin ve azle ve tebdile ve tahlife lâzım gelen evrak-ı layiha kendi imzasıyla makam-i umûruna takdim ve istihsâl ideceği i'lâmı mevki icrâya bâ'del vaz' talep tenfiz ve hâcz ve fekkine ve protesto keşide sülh ve ibrâya meblâğ-ı mezkûrun âhz ve kâbzına bâ'del-ihraç masarîf mütebâkisinde bâkî irsâl ve isaline ve ande'l-iktizâ aheri dahî tevkil ve azle velhasıl husûs-i mezkûrun mütevakkıf olduğu umûrun külliyesini ifâya me'zûn olmak üzere kabûlüne mevkûf olarak Der-saâdet-i mevki' 'alisinde ikinci firka-i habur imalat idaresine memur sūvâri tuğralı alayının binbâşılarında re'fetlü Abdi Bin Efendi'ye tarâfımdan vekâlet-i mutlaka âmme-i sahîh-i şer'î ile ikinci nâib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim didikde” (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyeye Sicili: s.10, belge 46).

Vekil tayinine konu olan davalar, aynı kaza ve köylerdeki kişiler arasında olabileceği gibi farklı köy ve kazalardaki kişiler arasında da geçmektedir. Tek başına geçen vekil tayinleri bulunmakla birlikte herhangi bir davayla görülen davalar çoğunluktadır. Tek başına görülen vekil tayini davalarının konusu taraflar arasındaki hukuksal işlemlerin görülmesi için ya da evliliklerin kurtarılması için tayin edilen vekil tayini şeklindedir.

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 63 adeti vekil tayini konusuna aittir.

Tablo 2.19: Hücet

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika: Vekil Tayin	10	46	117	440	153	544
	10	47	119	448	156	547
	11	49	123	464	156	548
	11	50	125	469	159	559
	12	52	125	470	161	567
	17	69	127	475	161	568
	33	139	127	476	163	572
	33	141	127	477	166	577
	34	142	129	481	169	585
	40	172	134	493	170	586
	60	243	134	494	172	593
	74	299	136	504	175	598
	79	317	137	505	175	599
	86	342	137	507	176	600
	88	349	138	508	177	604
	102	393	141	513	185	622
	102	394	142	514	191	625
	103	397	145	524	191	626
	106	403	148	531	192	632
	114	427	151	538	195	638
116	436	151	539	195	639	

2.2.10. Devir-Teslim

Mülkiyette olan malın, bir başkasına bırakılması ve bunu hukukla güvence altına alınması anlamına gelen devir-teslim davaları miras davalarıyla birlikte geçmektedir. Bazı devir-teslim davalarına vekil tayini de yapılmıştır. Devir işlemi hayatta olan babanın çocuklarına, eşine yaptığı devirlerdir. Aynı zamanda miras davalarından sonra kendisine bırakılan mirastan vazgeçen kişinin, kendisine kalan mirası devr etmiştir. Miras bırakılan kişi mirasını akrabaya devredebildiği gibi arkadaşı ya da komşusuna da devretmiştir. Bazen devreden kişi devrettiği kişinin kendisine bakması, ihtiyacını karşılaması şartıyla devri gerçekleştirmiştir. Müslüman ve Gayri Müslimlerin taraf oldukları devir-teslim davalarını görmek mümkündür. Devre konu olan hususlar ise arazi, bağ, bahçe, tarla , arsa, dükkan, değirmen, eşya şeklindedir.

Gayri Müslimler arasında geçen devir-teslim davasına ilişkin belge örneğidir:

“Tarihten üç sene mukaddem Durmuşoğlu Pavlaki Efendi'nin yigirmi bir lira bedel-i medfu' ve makbus mukabilinde iştirâ ile eylediğim kasaba-i mezkûrenin

Elmalık nâm mevkinde üç yüz yetmiş bin arşun merbu'nda bir tarafı Sarrafoğlu Kostanti Efendi'nin hânesi ve diğer tarafı arsa-i mezkûre ve sâhibesinden bâğçesi ve bir tarafını tarîk-i âmme-i ile mâhdûd bir kıt'a mülk-i arsa üzerine Bartın'da mukim sarraf veled-i Bodusaki veled-i Kostanti Efendi tarafından fevkanî üç oda bir matbah ve bir suffa ve bir kadimhâne ve orta katı dört bir oda salon ve kilimhâne ve tahtanî iki oda bir matbah müsta'mel mâhdûd-i muharreme mezkûr ile mâhdûd üç katlı nim kargir ve ikiye taksîm bir bâb mülk menzilin Zonguldak kazâsı virgü idaresince nâm-i mukim ise de merkûm Bodusaki Efendi'yle 1 Mayıs Sene 1318 tarihinde meyanımızda görülen muhasebede mezkûrhânenin masaraf-i inşa binası kâmilen merkûm Bodusaki tarafından vukû' bulduğu anlaşılmağla menkul-i mezkûrun zeminini dahî merkûm Bodusaki'ye bedel-i mezkûr olan yigirmi beş lira Osmanîye ve gurûşdan ârî ve meşrût-i .... sahih-i şer'i ile bey' ve ferağ bedelini kâmilen ve tamâmen merkûmun yedinde âhz ve kâbz eylediğim" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.19, belge 75).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 28 adeti devir-teslim konusuna aittir.

Tablo 2.20: Hücet

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika: Devir Teslim	11	49	134	494
	19	75	137	506
	28	116	149	534
	49	199	151	539
	54	219	160	564
	56	232	160	565
	72	295	161	567
	78	314	168	582
	102	393	172	593
	102	394	191	626
	116	436	192	632
	118	441	196	642
	125	469		
	127	477		
	134	493		

2.2.11. Vakfiye

Vakıf, toplumsal dayanışma ve kişinin Allah'a yakın olmak için yaptığı her türlü hizmettir. Vakfın amacı, kişinin diğer dünyaya hazırlık yapmak istemesinden geldiği gibi elindeki mülkiyeti bu yolla koruyup, çocuklarına bırakma düşüncesinden de gelmekteydi. Ancak tamamen ya da bir kısmı devlete devredilen vakıf malları da görülür.

Vakıf sahibinin, vakıf malından bir kısmını devlete, diğer bir kısmını ise çocuklarına bıraktığına dair belge örneğidir:

“Zonguldak'da kain şarken temür yolu ve garben cami'-i şerif havlusu ve cenuben Süleyman Efendi'nin dükkanı ve şimalen cami'-i şerif tarikiyle mahdud tul on iki ve'arzan sekiz metrükü cem'an doksan altı metrü ve merbu'nda sahibü'l-hayrât ve hasenâtü'l-merhum Hacı Yusufuğlu İsmail Ağa cami'-i şerifinin imamet ve hitabet ve müezzinlik cihetleriyle ve ikad-i kanadiline ta'mir ve termim-i meşrut ve senevî bâ-hüccet-i şer'î iki yüz gurûş icare-i zemine merbut olan kıt'a vâkf-i arsa üzerine kendi akçe ve malımdan sarf ile bâizn-i müteveli binâ ve inşa ve el-yevm malik ve mutasarrıf olduğum ve kahveci Receb'in taht-i isticarında olan bir bâb mülk anın ittisalinde vâki' isticarının müste'ciren sakin olduğu fevkanî bir oda ve bir suffa ve bir kadimhâne ve bir bâb mülk-i bakkal dükkanını bicümleti'l-müştemilatü'l-levahık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfık sulbî kebir oğlum Mustafa Efendi'ye hibe sahih-i şer'î ile hibe temlik ve teslim eylediğimde olduğu inha ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabul eylediğinden komisyon-i mahsusa ve me'muru huzurunda zemini icare-i mezkûreye merbut vâkf ve binası mülk olmak üzere tasarrufunu havi oğlum mûmaileyh yedine birer kıt'a sened-i hakani îtâ buyurulması için” (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.175, belge 598).

Vakıf hizmetleri genellikle maddi durumu iyi olan, mal, mülk sahibi, bölgenin ileri gelenleri tarafından yapılmaktaydı. Bu hizmetler belli şartlarda ve resmi işlemlerle yürütülmekteydi.

Vakıf hizmetlerine gelindiğinde ise çok yönlü bir hizmeti kapsamaktaydı. Vakıf hizmetleri içerisinde cami, okul, köprü, imarethane, dükkan vs. gibi her türlü imar faaliyetleri bulunmaktaydı. Böylece devletin ekonomik yükü bu vesileyle hafiflemektedir.

Camiinin tamirine ilişkin belge örneğidir:

“Cumapazarı mâhaline inşa olunan dükkanın ve hâne v ehâne-i kulübe vesâireden alınacak icâre-i müeccele ve müaccelenin lâzım gelenlerden bi't-tahsilesinden rabt ve tebdil ve tescil ve istirbâhı ve cami mezkûrun icabı halinde tamir ve termim sarf ve komisyon-i mâhsusa muvâcehesinde tesviye-i ru'yete muhasebesi ve ande'l-iktizâ mâhakeme-i idaresinde” (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.41, belge 173).

Vakıf hizmeti gerektiğinde devredilebilmekteydi. Vakıf sahibinin; ölümü, hastalanması veya çocuklarının vakıf hizmetlerini sürdürememeleri ya da sürdürmek istememeleri sonuŞer’iye sicilinde aynı zamanda vakfın bir cami ya da bir okul için yaptığı bir yıllık masraf dökümleri de görülür. Bu husus vakıf hizmetlerinin belgelendirilmeleri bakımından önemlidir. Bazı belgelerde ise vakıf sahipleri yapacakları hizmetleri bazı şartlara bağlamaktaydı. Her pazartesi ve perşembe günleri Hz. Muhammed ve kendileri adına Yasin-i Şerif okuma şartı konulmuştur. Bu şartların yerine getirildiği ölçüde vakıf hizmeti sunulacağı belirtilmekteydi.

Vakıf sahibinin, malını vakfetmeyi bazı şartlara bağladığına dair belge örneğidir:

“Cuma gicesi Yasin-i şerif ve her Pazar irtesi kezalik kibel-i işâ’ sureti’l-mülkü’s-salavat edüb hâsıl olan sevabı habib-i Hüda Resulü mücteba peygamberimiz Muhammedü’l-Mustafa sallallahü te’ala ‘aleyhive sellimin ruh-i bir nur ve bir fütuh ve ruhuna paktır ve benim ruhuma ve cami’-i şerifi mezkûrun bânisü’l-merhum sahibü’l-hayrât ve’l-hasenât Hacı Yusufuğlu İsmail Ağa’nın ruhu şerif vesâir ashâb-i hayrât ve’l-hasenât ve erbain müberratın ervah-i tayyibelerine ihda eden ve bir sehim ve gane mubayaasına ve bir sehim beher cum’a ve bayram günlerinde cami’-i şerif-i mezkûrede cemaatla Müslimine nasihat ider” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.179, belge 607).

Vakıf belgeleri, dua ve beddua bölümlerinden oluşmaktaydı. Dua ve beddua bölümünde vakıf hizmetlerini; hakkıyla yapmak, bu hizmetleri ihmal etmemek, hizmet yaparken özen göstermek ve hizmetin sürekliliğini sağlamak gerekliliğinden bahsedilirdi. Bu şartlara ve isteklere uyan vakıf sahipleri için hem ahiret hem de dünya için iyi dileklerde bulunulup, dua edilirdi. Eğer bu istek ve şartlara uyulmaz ise ahiret ve dünya için kötü temennilerde bulunulup, beddua edilirdi. 2166 Zonguldak Şer’iyye Siciliinde ise dua bölümleri bulunmakla birlikte, dualar kalıp ifadeler şeklindeydi.

Vakıf belgesinde geçen duaya dair örnektir:

“Hamd u sipasi ve’l-leta’if şükrü bi kıyas ve’l-malikü’l-mülk rahibü’l-âmal ve celilü’l-celal vâcibü’l-iclal irsah-i bizeval a’ mimü’l-minvâl-i alemü’l-gayb ve’l-şahadetü’l-kabirü’l-müte’âla hazretleri lâyıık ve seza ve şayi’ste ider ki” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.179, belge 609).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 26 adeti vakfiye belgelerine aittir.

Tablo 2.21: Vakfiye

	Sayfa No	Belge No	Sayfa No	Belge No
Vesika: Vakfiyet	11	48	171	589
	12	57	171	590
	13	58	172	591
	13	59	172	592
	41	173	173	594
	69	275	174	595
	77	311	174	597
	77	312	178	607
	78	316	179	608
	92	362	179	609
	95	371	195	639
	162	569	196	640
	162	570	196	641

2.2.12. Tazmin

Herhangi bir zararın karşılanması anlamına gelen tazmin, şahısların çıkarlarını korumak adına başvurdukları hukukî bir yoldur. Bu durum mukavelenin feshiyle olabileceği gibi taraflardan kim zarara sebep olduysa zararı karşılamasının talebine dair olabilmektedir.

2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde Müslüman-Gayri Müslimlerin taraf olduğu tazmin davalarına rastlanmaktadır. İkisinin ortak yönü ise müşterek yapılan işler sonucunda uğranılan zararın talep edilmesinden doğan tazmin davalarıdır.

Müslüman ve Gayri Müslim arasında geçen tazmin davasına ilişkin belge örneğidir:

“Der-‘aliyye’de Galata’da köprü başında Çandal Martim Fransız sigorta kumpanyasıyla müşterek olduğumuz bir kıt’a maden bedeliyle bundan mütevellid zarar veziyan talep ve da’vâ ve taksimi beraber Der-saâdette vesâir menkûhe-i ‘âlâ vukû’ bulacak her nev’i da’vâlardan dolayı mâhakeme-i idare ve mâhakeme-i şer’i ve nizamiye tâbirâtıyla derecât-i muhalifesinde ve hâkim-i heyet-i huzurunda ve mal Gayr-i Müslim patrikhânelerinde ve ol-ecnebiye konsoloslarında müdde’î ve müdde’îaleyh sanduklarıyla” (2166 No’lu Zonguldak Şer’iyye Sicili: s.301, belge 123).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 2 adeti vekil tayini konusuna aittir.

Tablo 2.22: Zabıtname

Vesika: Tazmin	Sayfa No	Belge No
	17	68
	30	123

2.2.13. Husumet

Düşmanlık anlamına gelen husumette, ortak çıkarların çatışması söz konusudur. Tarih boyunca insanlar arasında düşmanlık çeşitli nedenlerle ortaya çıkmıştır. Düşmanlık yaratacak, durumlar arasında bazen bir mal, mülk çekişmesi bazen de sosyal-kültürel unsurlar, örf adetlerden kaynaklanan anlaşmazlıklar husumete neden olmuştur. Bazı düşmanlıkların sonucu ölümle son bulurken bazıları ise hukukî mercilerde çözülmeye çalışılmıştır.

2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde husumetin nedeni terekeden kalan mirasın taraflar arasında paylaşılabilmesi ya da başkasının mirasını hukukî kurallara aykırı olarak elinden alma şeklinde gerçekleşmiştir. 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde husumet davası tek bir belgede geçmektedir. Bu durum Zonguldak'ın incelenen 1902 ve 1903 yıl aralığında sosyal huzur bakımından gayet huzurlu bir süreç geçirdiğini göstermektedir.

Husumet davasına ilişkin belge örneğidir:

“Karye-i mezkûre sâkinlerinden iken bundan âkdem vefât iden Sürtmez Eyyüb Bin Süleyman mevrûs-î mezkûr Karamusa karyesinde vâki ma'lûmü'l-hudûd ve'l-ceyran bir bâb mülk-i menzil ve samanhâne ile bir kıt'a harman yeri uhdesine intikal ve tasarruf itmiş iken karye-i mezkûre sâkinlerinden Karamusa ve oğulları dimekle Rıza ve Tahsin ve Hakkı ve binü'l-teslim ve bi-gayr-i hak vaz'-iyed ve fuzuli medhale ve tasarruf-i kıyam eylediklerinden dolayı” (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyeye Sicili: s.33, belge 140).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 2 adeti vekil tayini konusuna aittir.

Tablo 2.23: İ'lam

Vesika: Husumet	Sayfa No	Belge No
	33	140

2.2.14. Velayet

Ergen olana kadar küçüğün anne ya da babasının korumasında olduğu velayette, her ne kadar ergenlik şartı aransa da özellikle kız çocuklarında belirli bir yaş şartı aranmamaktaydı.

Velayet davaları, boşanmadan sonra gerçekleşebileceği gibi ölüm sonucunda da gerçekleşebilmektedir. Boşanmadan sonra yaşanan velayet davaları, genellikle uygun olan tarafa olanakları dahilinde verilmektedir. İstenilen husus maddi ve manevî olabilmekteydi. Küçükler, annelerine daha çok ihtiyaç duyduklarından velayet, anneye verilmektedir. Baba ise çocuklarının ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük ise nafaka vasıtasıyla gerçekleşmektedir. 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde velayet davaları, genellikle nafaka davasıyla iç içe işlenmiştir. Baba bakmadığı ya da bakmaya fırsatı olmadığı çocuğunu bir arkadaşına emanet etmekteydi. Emanet edilirken çocuğun ihtiyaçlarının karşılanması için karşı tarafa nafaka verilmiştir. Ayrıca kaç yaşına kadar bakması gerektiği özellikle belirtilmiştir. Velayete konu olan kişiler ise kız çocuklarıdır.

Çocuğun bakım ve gözetiminin nafaka karşılığında yabancıya verilmesine dair belge örneğidir:

“On yaşında olub işbu yedimde olub sulbî sagire kızım Fatma'ya on sene yigirmi yaşına kadar menzinde hidmet itmek için işbu tarihten bi'l-itarar şehri gurüşdan senevî altmış gurüş ücret-i tesmiyesiyle mûmaileyh doktor Osman Efendi'ye bi'l-velaye icar ve teslim ücret-i mezkûreye kızım sagire-i mezbûrenin nafaka ve kisvesine harc ve sarf emr eyledim” (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyeye Sicili: s.181, belge 612).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 3 adeti vekil tayini konusuna aittir.

Tablo 2.24: Zabıtname

Vesika:Velayet	Sayfa No	Belge No
	42	179
	181	612
	185	620

2.2.15. And-Yemin

Şer'i hukukun bir sonucu olan yemin-and bir sözün yerine getirilmesi veya bir durumun uygulanmasında başvurulmuş bir yöntemdir. Burada önemli olan ağızdan çıkan söze bağlı kalıp, kalınmadığıdır. Bu husus söze bağlı kalınmadığı takdirde sonuçlarına katlanması zorunluluğunu doğurmaktadır. Sözün yerine getirilmesi için söz hukuksal olarak belgelendirilmekte, verilen söz güvence altına alınmaktadır. Böylece söz veren, yemin eden kişinin filleri gözlem altına alınır.

Bu kişinin yapması gereken fiili yerine getirip getirmediği ya da yapmaması gereken fiili tekrarlayıp tekrarlamadığına bakılırdı.

Yemin davasına ilişkin belge örneğidir:

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 1 adeti and-yemin konusuna aittir.

Tablo 2.25: Zabıtname

Vesika: And-Yemin	Sayfa No	Belge No
	53	217

2.2.16. Anlaşmazlık-Çekişme

İki ya da daha fazla tarafın düşünce ve amaç bakımından uyuşmaması sonucu ortaya çıkan anlaşmazlık-çekişme konusu mahkemeye gelen davalardandır. Anlaşmazlıklarda çekişme yaşanılır, bunun nedenleri arasında ise tarafların problemlerini çözmek için ortak nokta bulmamasından kaynaklanmaktaydı. 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyeye Sicilleri'nde miras davalarıyla birlikte geçen anlaşmazlık davalarına rastlanılır. Miras konusunda anlaşma sağlayamayan tarafların gerekçeleri dikkate alınarak mahkeme vasıtasıyla çözülmeye çalışılmıştır. Şer'iyeye sicilinde miras konusunda taraflar genellikle kardeşlerden oluşmaktaydı.

Sicile yansıyan bir başka anlaşmazlık konusu ise evlilik hususudur. Anlaşamayan çiftler durumun çözümü için mahkemeye başvurmaktadır. Mahkeme çiftlerin boşanmaması için onlara belli düşünme süresi vererek evliliklerini kurtarmak istemişlerdir. Bu durum evlilik kurumunun toplumdaki yeri ve devamlılığına sağlamaya verilen önemi göstermesi açısından önemlidir.

Evli çiftler arasında yaşanan anlaşmazlığın çözülmesine dair belge örneğidir:

“Üç yüz bir gurüş mehr-i tesmiyesiyle bi'l-velaye şuhûd-i mahzarlarında ve benim tarafımda dahî pederim Said Bin Abdullah hazır oldukları halde 'akd-i nikâh edüb meclis-i ukudda pederim Said dahî bi'l-velaye 'akd-i kabul eylediğinden mezbûre Emin el-yevm zevce-i menkûhe-i gayr-i medhul bahâne olduğu cihetle nefesini bâki teslimden ibrâ' ve itaatından imtina' eylediğinden nefesini bâki teslim ve itaatına tenbih olunmak matlûbdur didikde gıbbe's-sual müdde'î 'aliyye merkûm ve mezbûre Emine dahî cevâbında zevci merkûm

Mehmed'in nikâh da'vâsını inkâr itmeğın" (2166 No'lu Zonguldak Şer'iyye Sicili: s.66, belge 267).

Tabloda görüldüğü üzere 2166 numaralı Zonguldak Şer'iyye Sicilleri'nde 642 belgenin sadece 7 adeti anlaşmazlık-çekişme konusuna aittir.

Tablo 2.26: İ'lam

	Sayfa No	Belge No
Vesika : Anlaşmazlık- Çekişme	38	162
	40	172
	66	267
	67	268
	68	272
	91	361
	136	504

3. 2166 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNDEKİ BELGELERİN ÖZETLERİ

Numara 1

Kastamonu vilayetinin kazası haline gelen Zonguldak'ın topraklarının taksimine dair belgedir.

Numara 2

Kastamonu kazası Asi karyesinde oturan ve vefat eden Hatiboğlu Hacı Emin Ağa'nın Matbah-ı Amire'den kalan maaşının oğulları Mustafa ve Halid arasında taksimi ile ilgili veraset belgesidir.

Numara 3

Eceler karyesinde oturan Hatice bint Şaban'ın Kurt mahallesi sakinlerinden Sargılı Ali bin Emin'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 4

Kayabaşı karyesinde oturan Kezban bint Mehmet'in aynı karye sakinlerinden Hidayet Hacıali bin Seyfullah'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 5

Zonguldak kazasının Doğancılar karyesi sakinlerinden Fatma bint Hüseyin ile Cumayanı karyesi sakinlerinden Temucuroğlu İbrahim bin Salih'in boşanma davasına dair belgedir.

Numara 6

Eceler karyesinde oturan Midadoğlu damadzâdesi Necibe bint Hasan'ın Hacıoğlu Mahallesi sakinlerinden Abasızoğlu İsmail bin Hasan'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 7

Pazarcık karyesinde oturan Köroğlu kerimesi Hafize bint İbrahim'in Hacı Mehmetoğlu biraderzadesi İbrahim bin Abdurrahman'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 8

Zonguldak kazasının Doğancılar mezrasında oturan Arabacı Huseyin'in bir miktar borç karşılığında kızı Fatma'yı Sürmeneli Laz Temel ile zorla evlendirmesi ve nikahın yapılacağı Kokurdan karyesindeki yaşanan hadiselerden bahseden baskıyla yapılan evliliğe dair belgedir.

Numara 9

Gaca karyesinde oturan Sarı Huseyinoğlu kirvesi Fatma bint'in Husunlar karyesinde oturan Ahmet Halil'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 10

Zonguldak kazasının İslam mahallesinde oturan İbrahim bin Suleyman'ın vefat etmesiyle mirasını kucuk kızı olan Hafize'ye bırakmasına dair veraset belgesidir.

Numara 11

Zonguldak kasabasının İslam mahallesinde oturan Safiye bint İbrahim'in vefat eden babasının mirasını talep etmesi ve bir miktar paranın Köroğlu Osman bin İsmail'e hibe etmesine dair veraset ve hibe belgesidir.

Numara 12

Zonguldak kazasının Himmetoğlu karyesinde oturan borozan avuş Kalanoğlu İbrâhim Bin Mehmed'in orduda görevli olduğu sırada vefat etmesiyle mirasının babası Kalanoğlu Mehmed Bin Receb ile annesi Hamide bint Mustafa arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 13

Eceler karyesinde oturan Habibe bint Hüseyin'in aynı karye sakinlerinden Topaloğlu Ahmet bin Mehmet ile velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 14

Bolu sancağının Ereğli kazasının Sultan Süleyman Han Hazretleri mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak kazasının İslam mahallesinde misafir olarak bulunan Hatice bint İbrahim'in eşi Mehmet bin Ramazanoğlu Ali'nin mirasından kendisi ve oğlu için nafaka talep etmesine dair belgedir.

Numara 15

Zonguldak kasabasının İslam mahallesinde oturan Masirihöglü terzi Tomo veled Vasil ile annesi Niko arasındaki borç meselesinden doğan alacak-verecek davasına dair belgedir.

Numara 16

Zonguldak kazasının Türkali karyesinde oturan Türkmenoğlu kerimesi Aişe bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Durmuşoğlu Hüseyin bin Süleyman'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 17

Zonguldak kazasının Husunlar karyesinde oturan Gökçeoğlu kerimesi Meryem bint Said'in aynı karye sakinlerinden Akıllıoğlu Ali bin Mehmet'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 18

Zonguldak kazasının Hisarönü karyesinin sakinlerinden olup vefat etmiş olan Hasan bin Mehmed'in büyük oğlu İsa ile büyük kızları Kadın ve Hatice'ye bıraktığı mirasa dair veraset belgesidir.

Numara 19

Zonguldak kazasının Hacıali karyesinde oturan Kumyakoğlu İsmail kerimesi Aişe'nin Karadere karyesinde oturan Tahtacıoğlu HÜseyin bin İbrahim'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 20

Zonguldak kazasının Himmetoğlu karyesinden Hacı Ahmet bin Mehmet ile Arapoğlu karyesinde oturan Hatice'nin boşanması üzerine oğulları Mehmet üzerindeki vasi talebine dair vesayet belgesidir.

Numara 21

Zonguldak kazasının Dereli karyesinde oturan Torbacıoğlu kerimesi Halime bint Mustafa'nın Karamusa karyesi sakinlerinden Mahmutoğlu Mustafa bin Hasan ile kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 22

Zonguldak kazasının Doğancılar karyesinde oturan Kara SÜlaymanoğlu kerimesi Hatice'nin Cumayanı karyesi sakinlerinden Balamiroğlu Halil bin Mehmet ile kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 23

Zonguldak kazasının Cumayanı karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hurdoğlu Durmuş bin Abdullah'ın eşi Zeynep bint Hasan ve oğlu İlyas arasındaki bahçe-bostan davasından doğan miras paylaşımına dair veraset belgesidir.

Numara 24

Zonguldak kazasının Kapuzlu karyesi sakinlerinden olup vefat eden HÜsnÜ Paşaoğlu Ali bin İsmail'in oğlu Hızır ve Kızı Zeynep'e bıraktığı mirasın çocukların bÜluğ çağına erişene kadar erkek kardeşi İsmail bin Ali'ye emanet ettiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 25

Zonguldak kazasının Kozlu sakinlerinden olup vefat eden İbrahim bin İsmail'in kızları Aişe ve Halime'ye bıraktığı mirasın anneleri Züleyha bint Hüseyin tarafından talebine dair miras ve nafaka belgesidir.

Numara 26

Zonguldak kazasının Kozlu sakinlerinden olup vefat eden İbrahim bin İsmail'in kızları Aişe ve Halime'ye bıraktığı mirasın buluş çağına erişene dek anneleri Züleyha bint Hüseyin'in korumasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 27

Zonguldak kazasının Yakatemürcüler kazası sakinlerinden olup vefat eden Ahmet bin Abdullah'ın oğulları Hüsni bin Hasan ve İsmail bin Ali'ye bıraktığı mirasın taksimi ile ilgili veraset belgesidir.

Numara 28

Bitlis vilayeti'nin Sur sancağı sakinlerinden olup Zonguldak kasabasına misafir olarak gelen Abdullah çavuşun Zonguldak kasabasının İslam mahallesinde oturan eşi Arifan bint Abdül ve kayınvalidesi Hakime bint Hasan'dan kendi zimmetinde olup eşi ve kayınvalidesi tarafından çalınan yedi adet Fransız altını ile bir adet gümüş saatin teslim edilmesine dair açılan dava belgesidir.

Numara 29

Zonguldak kazasının Kızılca karyesi sakinlerinden Koca Mehmetoğlu Emine bint İbrahim'in Kızılca karyesinin Caberköy mahallesi sakinlerinden Hasan Şeyhoğlu Hüseyin bin İbrahim ile kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 30

Zonguldak kazası Kozlu karyesi sakinlerinden olup vefat eden Mohaçoğlu İbrahim bin İsmail'e ait mirasın eşi Zeynep bint İsmail, büyük kızları; Fatma,

Emine ve Hatice, küçük kızları; Halime ve Ayşe ile oğlu Ali arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 31

Zonguldak kazasının Kozlu karyesi sakinlerinden olup vefat eden İbrahim bin İsmail'e ait mirasın eşi Havva bint Emine, Annesi Zeynep bint İsmail, büyük kızları; Fatma, Emine ve Hatice, küçük kızları; Ayşe, Halime ile oğlu Ali arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 32

Zonguldak kazasının Kızılcakilise karyesinde oturan Koca Hüseyin kerimesi Hamide bint İbrahim'in Koca Mehmetoğlu amcazâdesi Hüseyin bin İsmail'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 33

Zonguldak kazasının Kızılcakilise karyesinin Çayır köyü mahallesinde oturan Şabanoğlu kerimesi biraderi Halime bint Mehmet'in Şabanoğlu damadı Hüsnü bin Mustafa'yla kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 34

Zonguldak kazasının Kozlu karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hasan Başoğlu İsmail bin Ali'ye ait mirasın eşi Hayriye bint İsmail, büyük oğlu İsmail, büyük kızı Emine ile küçük kızı Zeynep arasında taksimine dair veraset belgesidir.

Numara 35

Zonguldak kasabasının Kilimli karyesinde oturan Ayşe Bint Salih'in İstanbul Vezneciler karyesinde oturan Bekir Bin Mehmed ile boşanmasına dair belgedir.

Numara 36

Zonguldak kazasının Kilimli karyesinde oturan Şakir Çoklazoğlu Bekir Bin Mehmed ile yine aynı karyede oturan Ayşe Bint Halil'in boşanmasına dair belgedir.

Numara 37

Zonguldak kazasının Horcinas karyesinde oturan Sultanoğlu kerimesi Safiye Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Kaşoğlu Hüsnü bin Yusuf'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 38

Zonguldak kazasının Ali karyesinde oturan Topuzoğlu kerimesi Fatma Bint Şakir'in Horcinas karyesi sakinlerinden Temürcüoğlu Hasan Bin Hüseyin'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 39

Zonguldak kazasının Arapoğlu karyesinde oturan Emine Bint Halil'in Kayabaşı karyesi sakinlerinden Eminoğlu Ömer Bin Abdullah'la kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 40

Zonguldak kazasının Eceler karyesinde oturan Çolakoğlu kerimesi Hatice Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Zolakoğlu Mehmed Bin Ahmed'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 41

Zonguldak kazasının Eceler karyesinde oturan Fırincioğlu hafidesi Azime Bint İsmail'in aynı karye sakinlerinden Temürcüoğlu İzzet Bin Süleyman'la kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 42

Zonguldak kazasının Muslu karyesinde oturan Sarı Hasanoğlu kerimesi Fatma Bint Halil'in aynı karye sakinlerinden Sarımsakoğlu Hüseyin Bin Hasan'la kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 43

Zonguldak kazasının Kurt karyesinde oturan Ahmedoğlu kerimesi Hanife Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Mehmed Bin Ahmed ile kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 44

Zonguldak kazasının Cumayanı sakinlerinden olup vefat eden Çoroğlu Durmuş Bin Bayram'a ait olan mirasın eşi Zeynep Bint Hasan, kızı Ayşe, oğulları Ali ve Halil arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 45

Trabzon vilayetinin Sürmene kazasının Koçero karyesi sakinlerinden olup Zonguldak kazasının İslam mahallesinde oturan Ömer Bin İsmail ile Zonguldak kazasının Gaca karyesi sakinlerinden Mustafa Reisoğlu Ali Bin Hasan arasındaki alacak-verecek davasına dair belgedir.

Numara 46

İstanbul Anadolu Kavağı ahalisinden olup Zonguldak'ta karantina memuru olan Hüseyin Necib Efendi Bin Mustafa ile İstanbul Taş Mekteb mahallesi sakinlerinden Mehmed Raşid arasındaki alacak-verecek davası aynı zamanda bu davaya Abdi Bin Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 47

Yanya vilayetinin Delvine kazasının Süzene karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Angel Veled Margerid'in Samsun Ünyeli olup Zonguldak'ta ikame eden Yasinoğlu Arap Ali Çavuş'u adına hukuksal işlemleri yerine getirilmesi hususunda vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 48

Zonguldak kazasına tabi Virancık karyesinin Kozlu mahallesi sınırlarında Kalafat karyesinde Hüseyin Re'is tarafından inşa edilen cami şerifin karyeye uzaklığından cemaatin zorluk çektiği ve bakımının da güçleştiği gerekçesiyle karyeye yakın bir yere caminin taşınması ve bu hususta tamir, ihtiyaçlarının karşılanması talebine dair vakıf belgesidir.

Numara 49

Bartın kazası Mekteb mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak kazası İslam mahallesinde ikame eden Hüseyin ve Ali'nin tasarruflarındaki bir miktar mal ve mülkü Bartın Sancaklar mahallesinde oturan Çelebioğlu Ahmed Bin Mustafa'ya bedeli karşılığında devretmelerine ilişkin belge, aynı zamanda işlemlerin yerine getirilmesi için Bartın kazâsı nüfus memûru Ustaoglu Mustafa'nın vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 50

Bartın kasabası Mekteb mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak kazasında ikame eden Ali Çavuş ile Yanya'nın Delvine kazası sakinlerinden olup Zonguldak'a oturan Angel Veled Margerid'in müşterek işlettikleri Ereğli kömür şirketi dahilinde yürüttükleri Kilimli karyesindeki işten zararlı çıkmaları sonucunda doğan alacak-verecek davasına ilişkin belge, aynı zamanda bu işlemlerin yürütülmesi için İslam mahallesi sakinlerinden olan Mehmed Ragıb Efendi'nin vekil tayin edildiği vekalet belgesidir.

Numara 51

Zonguldak kazasının Kozlu divanına bağlı Virancık karyesinde oturan Kara Alioğlu kerimesi Fatma Bint Hasan'ın aynı karyenin Üçköy mahallesi sakinlerinden Ayaşlıoğlu Hasan Bin Ali'yle kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 52

İstanbul Kürkçü Reşid mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak kazasında ikame eden Mehmed Saim Efendi'nin İstanbul Şehzadebaşı'nda ikame eden Meryem Hanım Bint Arif arasında yapılan evliliğe dair belge aynı zamanda Hüseyin Necîb Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 53

Zonguldak kazasının Çamköy karyesinde oturan Kara Ahmedoğlu kerimesi Aişe Bint Hasan'ın Ereğli kazası Güllük karyesi sakinlerinden Molla Ahmedoğlu İzzet Bin Emin'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 54

Zonguldak kazasının Virancık karyesinde oturan Hacı Bakioğlu kerimesi Zeynep Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Yanıkoğlu Şükrü Bin İbrahim'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 55

Zonguldak kazasının Himmetoğlu karyesinde oturan Yusufoğlu kerimesi Refika Bint Hüseyin'in Hacıali karyesi sakinlerinden Kara Alioğlu Ali Bin Hacı Hüseyin'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 56

Zonguldak kazasının Karadere karyesinde oturan Tahtacıoğlu kerimesi Zeynep Bint İbrahim'in Hacıali karyesi sakinlerinden Kolçakoğlu Eyyüb Bin İsmail'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 57

Zonguldak kazası sakinlerinden Elhac İsmail Ağa Bin Ahmed Ali Ağa'nın vakfiyetinden tahsil edilen ve 1314 Teşrin-i Evvel'in on birinci gününden başlanıp bir yıl boyunca cami şerif için yapılan masrafların dökümünün gösterildiği belgedir.

Numara 58

Zonguldak kazası sakinlerinden Sarı Ali Ağa'nın vakfiyetinden tahsil edilen ve 1314 Teşrin-i Evvel'in on beşinci gününden başlanıp bir yıl boyunca cami şerif için yapılan masrafların dökümünün gösterildiği belgedir.

Numara 59

Zonguldak Elvan karyesi cami şerif görevlisi Elhac Mehmed Efendi Bin İsmail'in vefat etmesi ve bu görevi yerine getirecek çocuklarının küçük olması gerekçesiyle bu görevin Trabzon cami şerif cemaatı tarafından yerine getirilmesinin talep edildiği belgedir.

Numara 60

Zonguldak kazası Hacıali karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hacı Selim Bin İbrahim'in boşandığı eşi Fatma Bint Yakub, küçük kızları Kerime, Zekiye ve Saniye, küçük oğulları Rıza ve Osman ile eşi Habibe Bint Veli'den olan küçük kızı Nafiye'ye bıraktığı mirasın aralarında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 61

Zonguldak kazası Hacıali karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hacı Selim Bin İbrahim'in küçük kızları Kerime, Zekiye ve Saniye ile küçük oğulları Rıza ve Osman'a bıraktığı mirasın çocukların buluş çağına erişene kadar amcaları Ahmed Bin İbrahim'in korumasında olmasına dair vesayet belgesidir.

Numara 62

Zonguldak kazası Hacıali karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hacı Selim Bin İbrahim'in eşi Habibe Bint Veli'den olan kızı Nafiye'ye bıraktığı mirasın buluş çağına erişene kadar annesinin korumasında olmasına dair vesayet belgesidir.

Numara 63

Bartın kazasının akır karyesi sakinlerinden olup Zonguldak kazasına tabi Kilimli karyesinde ikame eden Bekir Bin Mehmed ile Kilimli karyesi sakinlerinden Ayşe Bint Salih'in boşanmasına ilişkin belgedir.

Numara 64

Zonguldak kazasının Göynükbala karyesinde oturan İnce Mehmedoğlu kerimesi Keziban Bint İsmail'in aynı karye sakinlerinden otukoğlu Mehmed Ali Bin İbrahim'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 65

Zonguldak kazasının Çomranlı karyesinde oturan Hasanoğlu kerimesi Kerime Bint Mustafa'nın aynı karye sakinlerinden Poyrazoğlu Ali Bin Abdullah'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 66

Zonguldak kazasının Çomranlı karyesinde oturan Zahirecioğlu kerimesi Emine Bint Veli'nin aynı karye sakinlerinden Şeyh Mehmedoğlu amcazâdesi Mehmed Bin Ahmed'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 67

Zonguldak kazasının Husunlar karyesinin Zeytun mahallesinde oturan Kara Hasanoğlu kerimesi Nafiye Bint İsmail ile aynı karye sakinlerinden olazoğlu Hasan Bin İsmail arasında yapılan evlilik akdine dair belgedir.

Numara 68

Saraybosna'nın Kemalüe mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Sadullah Usta'nın Bartın kazası Mekteb mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak Ereğli kazasında ikame eden Molla Haliloğlu İbrahim Efendi ile aralarındaki mukavelenin feshiyle birlikte oluşan icranın kaldırılması ve zararın karşılanması talebine dair tazmin belgesidir.

Numara 69

Ereğli kasabasının Rum mahallesinde ikame eden Micaroğlu Yorgi Veled Simon'un malının bir kısmını büyük oğlu Tom Veled Yorgi'ye hibe ettiği ve bu işlemler için yine Tom'un vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 70

Ereğli kasabasının Rum mahallesinde ikame eden Micaroğlu Yorgi Veled Simon tasarrufunda bulunan arazi, eşya, alet ve edevatını eşi Piliştiri'ye hibe ettiğine dair belgedir.

Numara 71

Zonguldak kazasının Virancık karyesinde oturan Başoğlu kerimesi Emine Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden Gök Alioğlu Mehmed Bin Hüseyin'le kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 72

Zonguldak kazasının Eceler karyesinde oturan Temürcüoğlu kerimesi Hatice'nin aynı karye sakinlerinden Topaloğlu Mehmed Bin Ali'yle kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 73

Ereğli kasabasının Rum mahallesinde ikame eden Micaroğlu Yorgi Veled Simon ile İstanbul Ortaköy sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Nesim Alfandari arasındaki alaca-verecek davasının görüldüğü belgedir.

Numara 74

Girid muhacirlerinden olup Zonguldak'ta ikame etmekte iken vefat eden Mülk Bint Hasan'ın terekesini annesi Fatma Bint Halil ile hasta iken ona bakan ve yaptığı masraflardan dolayı harcadığı mikdar kadar boşandığı eşi Mustafa Bin Yusuf 'a taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 75

Ankara vilayetinin Kayseri sancağına tabi Germir karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Çilingiroğlu Avram Veled Yıvan'ın Bartın'da oturan Veled Bodusaki Veled Kostanti'yle müşterek olan arsa ve araziyi bedeli karşılığında Bodusaki'ye devrettiğine dair dava belgesidir.

Numara 76

Zonguldak kazasının Arap Ali karyesinde oturan Terlemişoğlu kerimesi Kezban Bint Emin'in üç yüz gurus mehir karşılığında aynı karye sakinlerinden Koca Mustafaoğlu Ahmed Bin Mustafa'yla kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 77

Yanya vilayetinin Delvine kazasına tabi Süzene karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Angel Veled Margerid ile aynı kazaya bağlı Peçe karyesi sakinlerinden Anagres Veled Nebayuti arasındaki alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 78

Bartın kazasına tabi Kara Yakublar karyesi sakinlerinden olan Duranoğlu Ahmed Bin Halil'in kendisine ait olan üç sarı renkteki yüz yetmiş kuruş kıymetindeki ineğin Zonguldak'ta beyt'ül-mal memuru olan Ahmed Raşid Efendi tarafından sanayi ipeği amacıyla zabt edildiğini ve iadesinin yapılmasını talep eden belgedir.

Numara 79

Zonguldak kazasının Eceler karyesinde oturan Molla İbrahimoğlu kerimesi Habibe Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden Temürcüoğlu Hüseyin Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 80

Zonguldak kazasının Kasımlar karyesinde oturan İslamcıoğlu kerimesi Hatice Bint Ali'nin Hacıali karyesi sakinlerinden İslamcıoğlu biraderzâdesi Ahmed Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 81

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinin Abacık mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Halatçıoğlu Hüsnu Bin Mustafa'nın tasarrufunda bulunan malın ölene kadar kendisine bakmak şartıyla Türkali Karyesinde ikame eden eği Kerime Bint Halil'e hibe edilmesini ve bu şartı yerine getirdiğini belirten Kerime Bint Halil'in terekenin kendisine hibesi talebi üzerine açılan belgedir.

Numara 82

Zonguldak kazasının Tasmacı karyesinde ikame eden Hatice Bint Feyzullah'ın eği Himmetoğlu karyesi sakinlerinden Himmetoğlu Himmet Bin Osman'ın ölümüyle Elvan karyesinden Baloğlu Yusuf Bin Hüseyin ile yüz bir kuruş mehir karşılığında kendi isteğiyle evlenmesine dair nikah akdi belgesidir.

Numara 83

Zonguldak Elvan karyesi sakinlerinden Nebioğlu kerimesi Sultan Bin Hüseyin ile Hamidiye kazasına tabi Perşembe nahiyesinin Hatipler karyesi sakinlerinden olup Osman karyesinde oturan Güloğlu Hasan Bin Ahmed arasında yüz bir mehir karşılığında gerçekleşen nikah akdine dair belgedir.

Numara 84

Zonguldak Elvan karyesi sakinlerinden Nebioğlu kerimesi Sultan Bin Hüseyin ile Hamidiye kazasının Hatipler karyesi sakinlerinden olup Osman karyesinde ikame eden Güloğlu Hasan Bin Ahmed'in aralarındaki izdivaçla birlikte Hasan'ın on bir yaşındaki kızı Zülfiye'yi eşinin on iki yaşındaki oğlu Receb ile evlendirmesine dair nikah akdi belgesidir.

Numara 85

Erzurum vilayetinin Tercan kazasına bağlı Ocacık karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Abdullah Bin Bektaş'ın Samsun kazasının Karakulak karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Süleyman Bin Yusuf'a sattığı keçinin altmış gurusunu kendisine vermediği gerekçesiyle açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 86

Zonguldak'ın Himmetoğlu karyesi sakinlerinden olup vefat eden Himmet Bin Osman'ın terekesinin boşandığı eşi Hatice Bint Abdullah, küçük oğulları Hüseyin ve İbrahim ile küçük kızı Havva arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 87

Zonguldak'ın Himmetoğlu Karyesi sakinlerinden olup vefat eden Himmet Bin Osman'ın terekesindeki mal ve mülkü küçük oğulları Hüseyin ve İbrahim ile küçük kızı Havva'ya hibe ettiği ancak buluş çağına kadar malların korunmasından Gerdek karyesi muhtarı Hüseyin Çavuş Bin Ali'nin vasi tayin edildiği vesayet belgesidir.

Numara 88

Zonguldak'ın İslam mahallesi sakinlerinden Zekiye Bint Süleyman'ın Erzurum vilayeti Tercan kazasına bağlı Kuzucan karyesi sakinlerinden boşandığı eşi Ali Hüseyin Bin Aziz ile yedi yüz kuruş mehirle evlenme akdinin tekrar gerçekteşiği belgedir.

Numara 89

Zonguldak kazasının Ayvat karyesinde oturan Bekiroğlu kerimesi Emine Bint Hasan'ın Saraycık karyesi sakinlerinden Yakub Bin Abdullah'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 90

Zonguldak Devrek karyesi sakinlerinden Hediye Bint İsmail'in aynı karye sakinlerinden boşandığı eşi Ali Molla Bin Şaban'dan önceden aldığı mehrin bedelini tekrar talep ettiği ve bu isteğin reddedildiği mehir talebine ilişkin belgedir.

Numara 91

Zonguldak kazasının Dere karyesinde oturan Kadioğlu kerimesi Azime Bint İsmail'in Aşağı Taşlıca karyesi sakinlerinden Ömeroğlu Nazif'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 92

Zonguldak kazasının Keller karyesinde oturan Kurbanoğlu kerimesi Habibe Bint'in Çukurviran karyesi sakinlerinden Çolakoğlu Şakir Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 93

Zonguldak kazasının Çukurviran karyesinde oturan Arslanoğlu kerimesi Hafize Bint Abdurrahman'ın Yalanda karyesi sakinlerinden Topuzoğlu Ratıp Bin Şaban'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 94

Zonguldak kazasının Çukurviran karyesinde oturan Çolakoğlu kerimesi Habibe Bint Ahmed'in aynı karye sakinlerinden Arslanoğlu Ahmed Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 95

Zonguldak kazasının Çayır karyesinde oturan Öküzoğlu kerimesi Havva Bint Ahmed'in Kurt karyesi sakinlerinden Hasan Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 96

Zonguldak kazasının Ören karyesinde oturan Kürkçüoğlu kerimesi Hafize Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden Namdaroğlu İszâdesi Hüseyin Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 97

Zonguldak kazasının Kasım karyesinde oturan Göğünoğlu kerimesi Habibe Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Abdullahoğlu Ahmed Bin Abdurrahman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 98

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinde oturan Halatçioğlu kerimesi Emine Bint İsmail'in aynı karye sakinlerinden Taşçioğlu İsmail Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 99

Zonguldak kazasının Çarşamba Yukarıgüdüllu karyesinde oturan Biranluoğlu kerimesi Zeynep Bint Hüseyin'in Kurtlar karyesi sakinlerinden Molla İsmailoğlu Mehmed Bin İbrahim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 100

Zonguldak'ın Osmanlı karyesinde ikame eden Hayriye Bint Osman ile eşi Hamidiye kazasının Hatipler karyesi sakinlerinden Güloğlu Hasan Bin Ahmed arasında geçen nafaka davasına ilişkin belgedir.

Numara 101

Zonguldak kazasının Çamköy karyesinde oturan Kara Ahmedoğlu kerimesi Fatma Bint Hüseyin'in Ereğli kazasının Akça Kilise karyesi sakinlerinden Kazancıoğlu Şakir Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 102

Zonguldak kazasının amky karyesinde oturan Abdullahoğlu kerimesi Emine Bint Hüseyin'in aynı karye sakinlerinden Sağıroğlu damadzadesi Hüseyin Bin Receb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 103

Trabzon vilayetinin Eynesil kazasının Gnele karyesinde sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame ederken vefat eden Kokuloğlu Mehmed Efendi Bin Abdullah'ın terekesini boşandığı eşi Habibe Bint Osman, büyük oğulları Hüseyin ve Osman, küçük oğlu Galip ile büyük kızı Afakın arasında taksim ettiği vesayet davası olduğu gibi aynı zamanda arkadaşı Laz Hasan Efendi Bin Temel'in merhumun kendisine yedi yüz yetmiş yedi kuruş olan borcunu Habibe ve Osman'ın payından tahsil edilmesini talep ettiği alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 104

Zonguldak Muslu karyesinde ikame eden Gl Hasanoğlu Kezban Bint Hasan ile aynı kazanın Yukarıdere karyesi sakinlerinden Tahiroğlu Abdurrahman arasında iki yüz elli kuruş mehir karşılığında gerçekleşen evililik akdine dair belgedir.

Numara 105

Zonguldak kazasının Muslu karyesinde oturan Bayramoğlu kerimesi Dur Kadın Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Kstencelioğlu Hakan Bin Veli Arif'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 106

Zonguldak kazasının Pazarcık karyesinde ikame ederken vefat eden Kerimoğlu İbrahim'in eşi Hatice Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Sinanoğlu Ömer Bin İbrahim Arif'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 107

Zonguldak kazasının Kokurdan karyesinde oturan Sagiroğlu kerimesi Emine Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Tataroğlu İsmail Bin Mustafa'yla iki yüz elli bir kuruş mehir karşılığında kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 108

Zonguldak Muslu karyesi sakinlerinden olup askeri görevi sırasında vefat eden Süleymanoğlu Abdullah Bin Mehmed Bin İbrahim'in terekesinin annesi Fatma ile eşi Zeynep Bint İbrahim arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 109

Bartın kazasına tabi Ziyaret karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Kesneci İsmail Bin Mehmed'in Manastır vilayetinin Girid kazasına tabi Groz karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Ligor Veled Kiryako'ya verdiği altı yüz kuruş miktarındaki alacağını tahsil etmesini talep ettiği alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 110

Zonguldak Öteyüz karyesinde ikame eden Ömer İsmail Bin İsmail'in aynı karye sakinlerinden olup vefat etmiş olan Turanoğlu Kamil Bin Ali'nin kendisinden hayattayken aldığı borcun merhum Kamil'in terekesinden tahsil edilmesini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 111

Zonguldak Ereğli kazası Öteyüz karyesi sakinlerinden olup vefat eden Veli Hasanoğlu Bin Abdurrahman'ın terekesinin eşi Fatma Bint Halim, büyük kızları Emine ve Hatice ile küçük oğlu Hüsnu arasında taksim edildiği veraset belgesidir.

Numara 112

Zonguldak Ereğli kazası Elvan karyesi sakinlerinden olup vefat eden Bayrakdaroğlu Hacı Arif Bin Muhsin Bin Abdullah'ın terekesinin boşandığı eşi

Hatice Bint İbrahim, büyük oğulları Arif ve Durmuş ile büyük kızları Fatma ve Emine arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 113

Zonguldak Ereğli kazası Dereköy karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hüsnu Başoğlu İbrahim Bin Hüsnu Bin İbrahim'in terekesinin boşandığı eşi Fatma Bint Hüsnu, annesi Ayşe Bint Abdullah, küçük oğlu Hüseyin ile küçük kızı Hatice arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 114

Konya vilayetinin Niğde sancağının Festen nahiyesine tabi olup vefat eden Anastas Veled Hacı Azor'un terekesinin Zonguldak'ta ikame eden eşi Sare Bint Heresto, büyük oğulları Azor ve Aleksandros, büyük kızı Katenko arasında taksim ettiğine dair veraset belgesidir.

Numara 115

Zonguldak kazasının Horcinaz karyesinde oturan Kara Ahmedoğlu Mehmed'in kerimesi Nefise Bint Ahmed'in yine aynı karye sakinlerinden Köstencelioğlu Mehmed Bin Mustafa ile velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 116

Safranbolu kasabasının Karan karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden İstavri Veled Keşişoğlu Mihail'in tasarrufundaki bir kısım mal-mülk ve eşyayı kız kardeşi Milanis Bint İstavri'ye dokuz yüz kuruş bedel karşılığında devrettiğini beyan eden belgedir.

Numara 117

Safranbolu kasabasının Karan karyesinin Dolanbatı mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Mihail Veled Kostani Deraliye'deki Rasim Paşa hanında ikame eden arkadaşı Aslıoğlu Bedus Ağa Mahdumi Avraham Efendi'ye olan borcunu gerek para gerek malı üzerinden tahsil edeceğini beyan eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 118

Zonguldak kazasının Uzungün karyesinde oturan Yanıkdonoğlu kerimesi Cemile Bint Ali'nin yine aynı karye sakinlerinden Ali Efendioğlu Hüseyin Bin İsmail'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 119

Zonguldak Uzungün karyesinden olup vefat eden Akbıyıkdoğlu Emin Bin Emin'in terekesini eği Hanife Bint İsmail, küçük oğulları İsmail, Ahmed ve Mehmed ile küçük kızı Emine arasında taksim edilmesini aynı zamanda çocukların bülüğ çağına erişene kadar malların korumasının amcaları Akbıyıkdoğlu Salih Bin Emin'in korumasında olmasını talep ettiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 120

Zonguldak Akşeyh karyesinde ikame edip vefat eden Haliloğlu Hasan Bin Hüseyin terekesini eği Hatice Bint İsmail, küçük kızı Meryem ile küçük oğlu Halid arasında taksim ettiği ayrıca çocukların bülüğ çağına erişene kadar tasarrufundaki malların korumasının eniğtesi Bekir Muslu Bin Efendi'ye verilmesini talep ettiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 121

Zonguldak Akşeyh karyesinde ikame edip vefat eden Haliloğlu Hasan Bin Hüseyin'in küçük oğlu Halid'in giyecek ve her türlü ihtiyacının karşılanması için vasisi olan eniğtesi Bekir Muslu Bin Efendi tarafından nafaka talebine dair belgedir.

Numara 122

Zonguldak kazasının Gökçe karyesinde oturan Kabakoğlu kerimesi Emine Bint Mehmed'in yine aynı karye sakinlerinden Mazlumcu Mustafa Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 123

Bartın kazası sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Kosmo Veled Hacı Süva ile Panku Anumadihi'nin Deraliye'de Galata köprü başında bulunan Çandal Martim Fransız sigorta kumpanyasında müşterek işlettikleri madenin herhangi zarar ziyan durumunda zararının karşılıklı karşılanmasını talep eden tazmin davasına ilişkin belgedir.

Numara 124

Zonguldak kazasının Uzungün karyesinde oturan Kürekçioğlu kerimesi Hatice Bint Halil'in Sütlice karyesinin Bevat mahallesi sakinlerinden Deli Hasanoğlu Bin Receb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 125

Zonguldak kazasının Uzungün karyesinde oturan Kethüdaoğlu kerimesi Hatice Bint İsmail'in Kızılcakilise karyesi sakinlerinden Ali Efendioğlu damazâdesi İzzet Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 126

Zonguldak kazasının Çayır karyesinde oturan Onbaşıoğlu kerimesi Nazime Bint Hasan'ın Sofiler karyesi sakinlerinden Kara Mehmedoğlu Veli Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 127

Zonguldak kazasının Çayır karyesinde oturan Kurtçuoğlu kerimesi Havva Bint Saim'in yine aynı karye sakinlerinden Deli Ömeroğlu Veli Bin Ethem'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 128

Zonguldak kazasının Kuzca karyesinde oturan Kadıoğlu kerimesi Fatma Bint Süleyman'ın yine aynı karye sakinlerinden Akbaşıoğlu Hasan Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 129

Zonguldak kazasının Tasmalar karyesinde oturan Akkaşoğlu kerimesi Sakine Bint Salih'in yine aynı karye sakinlerinden Nehanicoğlu Receb Bin Ömer'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 130

Zonguldak kazasının Sivrililer karyesinde oturan Eğrioğlu kerimesi Habibe Bint Emin'in yine aynı karye sakinlerinden Eğrioğlu Hasan Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 131

Zonguldak'ın Türkali karyesi sakinlerinden İbrahimioğlu Ayşe ve Emine'nin Kocaali karyesinde ikame eden kız kardeşleri Kerime Bint Halil'in varis olmadığı gerekçesiyle ona ait hisselerin kendilerine verilmesini talep eden veraset belgesidir.

Numara 132

Zonguldak'ın Karamusa karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hasan Beğoğlu'nun terekesinden küçük oğlu İsmail'e taksim ettiği malın İsmail'in bülüğ çağına erişene kadar korumasının annesi Temürcüoğlu kerimesi Hatice Bint Ahmed'e verilmesini talep eden vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 133

Zonguldak'ın Karamusa karyesi sakinlerinden olup vefat eden Abdullohoğlu İsmail'in terekesini eşi Meryem Bint Ahmed ile küçük oğlu Ali'ye bırakması aynı zamanda Ali'nin bülüğ çağına erişene kadar bırakılan malın korumasının amcası Hüsnü Bin Selim'e bırakılmasını dair vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 134

Zonguldak kazasının Virancık karyesinde oturan Civelekođlu kerimesi Havva Bint Ali'nin yine aynı karye sakinlerinden Kūlahçiođlu Ali Bin Őaban'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 135

Zonguldak Kargalı karyesi sakinlerinden Hocaođlu İsmail Bin Hasan'ın tasarrufunda bulunan bir miktar mal, mūlk ve eşyayı küçük ođlu Hasan ile damadı Hocaođlu Mustafa Bin Yakub'a hibe ettiğine dair belgedir.

Numara 136

Zonguldak kazasının Dere karyesinde oturan Turpcu kerimesi Kerime Bint Receb'in yine aynı karye sakinlerinden Beğtemuroğlu Mahmud Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 137

Zonguldak kazasının Karapınar karyesinde oturan Fatmaoğlu kerimesi Fatma Bint Ali'nin yine aynı karye sakinlerinden Kadıoğlu Hasan Bin Şakir'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 138

Zonguldak kazasının Karapınar karyesinde oturan Kōrođlu kerimesi Hafize Bint Molla Hasan'ın yine aynı karye sakinlerinden Bukoğlu Hasan Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 139

Zonguldak Hatiboğlu karyesinden Kara Beğoğlu kerimesi Nefise Bint Ahmed ile Örmeci karyesi sakinlerinden Bostancıoğlu Mehmed Bin Mustafa Bin Hasan arasında gerçekteşen evlilik akdine aynı zamanda Elhac Mehmed Bin İsmail'in vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 140

Zonguldak Karamusa karyesi sakinlerinden iken vefat eden Sürtmez Eyyüb Bin Süleyman'ın terekesinden kalan samanlane ve harman yerinde husumete neden olan Musaoğulları Rıza, Tahsin ve Hakkı ile görülen davaya ilişkin belgedir.

Numara 141

Zonguldak Karamusa karyesi sakinlerinden iken vefat eden Sürtmez Eyyüb Bin Süleyman'ın terekesinden kalan samanlane ve harman yerinin eşi Güllü Hatun Bint Mehmed, kızları Fatma, Nesibe ile Musaoğulları Rıza, Tahsin, Eyyüb ve Hakkı arasındaki veraset talebi ve bu işlemlerin görülmesi için Mehmed Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 142

Sürmene kazasının Koçare sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Laz Hasan Efendi Bin Temel Bin Hasan arkadaşı olup vefat etmiş olan Zonguldak kazası sakinlerinden Elhac İbrahim Bin İsmail'den alacağı olan bedelin terekesinden tahsili için açılmış alacak-verecek davası ve aynı zamanda bu konuda Hüsnu Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 143

Zonguldak kazasının Yukarıdere karyesinde oturan Eyyüboğlu kerimesi Züleyha Bint Tahir'in yine aynı karye sakinlerinden Yakanoğlu Ahmed Bin Veli'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 144

Zonguldak kazasının Yukarıdere karyesinde oturan Çalıkoğlu kerimesi Cemile Bint Abdullah'ın yine aynı karye sakinlerinden Çalıkoğlu Mustafa Bin Abdurrahim 'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 145

Zonguldak kazasının Güdüllü karyesinde oturan Durmuşoğlu kerimesi Emine Bint Ali'nin Kozlu divanının Kalafatlı karyesi sakinlerinden Terzioğlu Mehmed Bin Yakub'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 146

Zonguldak kazasının Arapoğlu karyesinde oturan Seferoğlu kerimesi Nazile Bint Mehmed'in Şeyhoğlu karyesi sakinlerinden Kel Bekiroğlu Hüseyin Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 147

Zonguldak kazasının ayır karyesinde oturan Kabucuoğlu kerimesi Hamide Bint Osman'ın yine aynı karye sakinlerinden Receboğlu Nuri Bin Yakub'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 148

Diyarbakır vilayeti Sard sancağı Tom mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak kazasının Tasmalar mahallesine ikame eden Güllü Bint Abdullah'ın Van vilayeti Selim Bin mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden ekenesoğlu Ahmed Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 149

Zonguldak kazasının Gb karyesinde oturan Sarı Velilu kerimesi Kezban Bint Azim'ın yine aynı karye sakinlerinden Aydınlioğlu Hasan Nuri Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 150

Zonguldak kazasının Futa karyesinde oturan Alemdaroğlu kerimesi Sultan Bint Mehmed'in yine aynı karye sakinlerinden Boşnakoğlu Mehmed Bin Receb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 151

Zonguldak kazasının Yukarıdere karyesinde oturan Karasoyoğlu kerimesi Fatma Bint Süleyman'ın yine aynı karye sakinlerinden Karasoyoğlu İsmail Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 152

Zonguldak Çayır karyesinde oturan Hanife Bint'in askeri görevi sırasında vefat eden büyük oğlu Halid Bin Hasan'ın terekesinden hak talep etmesi ancak babaları Hasan tarafından bu işlemlerin yürütülmesinden dolayı hakkın yerine gelmemesi üzerine açılan terekeden hak talep etmeye dair veraset belgesidir.

Numara 153

Zonguldak kazasının Ayvatlar karyesinde oturan Kadıoğlu kerimesi Habibe Bint Receb'in Saraycık karyesi sakinlerinden Molla Abdullahoğlu İbrahim Bin Raşid'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 154

Zonguldak Kozlu karyesinin Virancık mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Elhac İbrahim'in mirasının eşi Züleyha Bint Hüseyin ile aynı karye sakinlerinden Hasan Beğoğlu Mehmed Bin İsmail arasındaki anlaşmazlıktan dolayı açılan veraset davasına ilişkin belgedir.

Numara 155

Zonguldak kazasının Yukarıdere karyesinde oturan Hacı İbrahimoğlu Ali'nin kerimesi Fatma Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Kapucuoğlu Halid Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 156

Selanik vilayetinin Menelik kazasına tabi Zirzoşit karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yıvancu Veled Yorgi ile aynı vilayetin Delvine kazası Gardigas karyesi sakinlerinden Tenaşir Veled Kostanti arasındaki alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 157

Zonguldak Hatiboğlu divanı Ali karyesinde ikame eden Karabelaoğlu kerimesi Nafiye Bint Ahmed ile aynı karye sakinlerinden Mehmed Ali arasındaki evlilik akdine dair belgedir.

Numara 158

Yanya vilayetinin Delvine kazasına tabi Gardigas karyesi sakinlerinden Tenaşir Veled Kostanti'nin Selanik vilayetinin Menelik kazasına tabi Zirzoşit karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yevancu Veled Yorgi'ye sattığı elli altı aded koyun parasını kendisine tahsil etmediğinden dolayı açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 159

Zonguldak kazasının Virancık karyesinde oturan Erlik Mahir kerimesi Habibe Bint Osman'ın Kızılcakilise sakinlerinden Kahvecioğlu Halil Bin Necib'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 160

Zonguldak kazasının Kokurdan karyesinde oturan Karabaşoğlu İsmail hafidi kerimesi Fatma Bint Hüseyin'in Çatalca ve Kokurdan divanının Çalça karyesi sakinlerinden Habiboğlu Yusuf Bin Osman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 161

Zonguldak Dereli Divanının Kadioğlu karyesinde ikame eden otuloğlu kerimesi Hatice Bint İsmail ile Kalafatlı karyesinden Kalafatlıoğlu Osman Bin Mehmed'le arasındaki evlilik akdine dair belgedir.

Numara 162

Zonguldak Tasmalar mahallesinde ikame eden Veliye Bint Ahmed Bin İsmail'in aynı mahalle sakinlerinden olup vefat eden babası Boşnak Ahmed Bin İsmail ve annesi Havva Bint Abdullah'ın tasarrufundaki bir miktar mal, mülk ve eşyanın talebi üzerine açılmış veraset aynı zamanda bu duruma müdahale eden arkadaşları Ahmed Tosun, Hacı İsmail ve onların kız kardeşleri ile yaşadığı çekişme davasına dair belgedir.

Numara 163

Zonguldak Poyrazoğlu karyesinde ikame eden Süleyman Efendi kerimesi Aişe Bint İbrahim ile aynı karye sakinlerinden Kafaroğlu Halil Bin Mustafa'yla üç yüz bir kuruş mehirle evlenmesine dair belgedir.

Numara 164

Zonguldak Kilimli divanının Ballık karyesi sakinlerinden İşçi Mehmedoğlu Mehmed'in kendisine ait olan altı yüz kuruş kıymetindeki bir manda ineğini emaneten aynı karye sakinlerinden Deli Ahmedoğlu Ali Bin Ahmed'e verdiği ancak verdiği manda ineğini çalıp bir daha vermediği iddasıyla açılan hırsızlık ve alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 165

Zonguldak Doğancılar karyesinde ikame edene Fatma Bint Mustafa ile aynı karye sakinlerinden Güllüoğlu Ali Bin Osman arasında iki yüz bir kuruş mehir karşılığında gerçekleşen evlilik akdine dair belgedir.

Numara 166

Zonguldak kazasının Ayvatlar karyesinde oturan İmamoğlu kerimesi Züleyha Bint Ahmed'in Ayvat divanının Karabük karyesi sakinlerinden Seranlıoğlu Ahmed Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 167

Zonguldak kazasının Yakatemürcüler karyesinde oturan Mahmudoğlu kerimesi Nefise Bint Veli'nin aynı karye sakinlerinden Orucoğlu Bin Abdülkadir'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 168

Zonguldak kazasının Kilimli karyesinde oturan İmamoğlu kerimesi Ayşe Bint Mehmed'in Erzurum vilayetinin Tercan kazası Mazlum Ağa Gömü mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'a ikame eden İmam Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 169

Zonguldak kazasının Yakatemürcüler karyesinde oturan Kadı Kayrak kerimesi Ayşe Bint İbrahim'in Veli karyesi sakinlerinden Orucoğlu Hacı Hasan'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 170

Zonguldak kazası Karamusa karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hasan Beğoğlu İsmail Bin İsmail'in terekesini bıraktığı küçük oğlu Ali'nin büluğ çağına erişene kadar bırakılan mirasın muhafazasının Hasan bin Abdullah'a verildiği vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 171

Zonguldak kazası Karamusa karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hasan Beğoğlu İsmail Bin İsmail'in boşandığı eşi çocukları olan Sarı Sagiroğlu İsmail'in

ihtiyaçlarını karşılamak için İsmail'in terekesinden talebde bulunduğu nafaka belgesidir.

Numara 172

Zonguldak ayır karyesinden Havva Bint Hüseyin ile Kışla karyesinden Hamide Bint Emin'in vefat eden Kışla Receboğlu Hüseyin'den kendilerine kalan mirasa Kışla karyesinden Molla Hüseyin Bin Numan ile aynı karyeden Hanife Bint Yusuf'un bu duruma müdahil olmaları üzerine açılan veraset ve çekişme davası aynı zamanda Nuri'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 173

Zonguldak Gaca karyesi Pazar mahallesinde bulunan Abdurrahman Beğ cami yakınına Eyyüb AĞa Bin Hüseyin ile Hafız Halil Bin Sabri tarafından inşa ettirilen dükkan ve hanenin icare-i me'cceler ve mu'accesinden cami şerif'in tamir ve onarımının yapılması için talebde bulunulan vakıf belgesidir.

Numara 174

Erzurum vilayetinin Tercan karyesine bağlı Bardaki karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Azizoğlu Hüseyin Bin Aziz'in Malatya sancağının çiro kasabasına tabi Karasu karyesi sakinlerinden Kesneci Mehmed avuş Bin Mustafa'nın kendisine olan üç yüz on bir kuruş miktarındaki borcu vermeye yanaşmaması üzerine açılan alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 175

Zonguldak kazasının Yakatemürcüler karyesinde oturan Temurcuoğlu kerimesi Hatice Bint İsmail'in Yalanda karyesi sakinlerinden Hacı İsmailoğlu İsmail Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 176

Zonguldak kazasının Muslu karyesinde oturan Poyrazoğlu kerimesi Emine Bint Laz Hasan'ın Doğancılar karyesi sakinlerinden Bekaroğlu Ali Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 177

Zonguldak kazasının Muslu karyesinde oturan Temurcuoğlu kerimesi Hatice Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Musaoğlu Bayram Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 178

Sinop kazasının Varoş mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak Kozlu karyesinde ikame eden Nakri Veled Avyanos'un aynı karye ve mahalle sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden büyük kızı Ezmagradin Bint Terahum ile damadı Bedusa'ya tasarrufundaki bir kısım mal, mülk ve arsayı teslim ve temlik eylediği hibe belgesidir.

Numara 179

Zonguldak Himmetoğlu karyesinden Tahiroğlu Ali Bin Mehmed'in sekiz yaşındaki kızı Zeynep'i her türlü ihtiyacını karşılamak suretiyle askeriyeden yüzbaşı Durmuş Efendi Bin Ali'ye emanet ettiği nafaka ve velayet davasına ilişkin belgedir.

Numara 180

Zonguldak kazasının Gaca karyesinde oturan Sarı Hüseyinoğlu kerimesi Emine Bint Şakir'in Husunlar karyesi sakinlerinden Cerrahoğlu Halil Bin Süleyman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 182

Zonguldak Himmetoğlu karyesi sakinlerinden Kadir Bin Yahya'nın tasarrufundaki malları ölünceye kadar kendisine bakmak ve gözetmek şartıyla Kadir Bin Yahya'ya teslim ve hibe ettiği dava belgesidir.

Numara 183

Zonguldak Kışla karyesi sakinlerinden olup vefat eden Uzunoğlu Hüseyin Ağa Bin Abdullah'ın terekesini eşi Hamide Bin Emin, büyük kızları Havva, Ayşe ve Fatma ile büyük oğlu Mehmed arasında taksim ettiği veraset belgesidir.

Numara 184

Zonguldak Kışla karyesi sakinlerinden olup vefat eden Kışla Receboğlu Mehmed Bin Hüseyn'in küçük kızı Safiye'ye terekeden taksim ettiği mirasın buluğ çağına erişene kadar annesi Hanife Bint Yusuf tarafından muhafaza edilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 185

Zonguldak Kışla karyesi sakinlerinden olup vefat eden Kışla Receboğlu Mehmed Bin Hüseyn'in terekesini eşi Hanife Bint Yusuf, annesi Hamide Bint Emin, küçük kızı Safiye ile kız kardeşi Havva arasında taksim ettiği veraset belgesidir.

Numara 186

Zonguldak kazasının Kokurdan karyesinde oturan Kerimsaloğlu kerimesi Ayşe Bint Mustafa'nın Kokurdan divanının Köprülü karyesi sakinlerinden Abdullahoğlu Hasan Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 187

Zonguldak Uluköy karyesi sakinlerinden Canlı Mehmedoğlu Osman Bin Mustafa kendisine ait olan iki yüz kuruş kıymetinde bir adet ineğin aynı kazanın Baştarla karyesi sakinlerinden Molla Haliloğlu Molla Hüseyn tarafından alıkonulduğunu ve kendisine teslim etmesini talep ettiği alıkoyma davasına ilişkin belgedir.

Numara 188

Zonguldak Uluköy karyesi sakinlerinden Kara Çiloğlu Osman Bin İbrahim'in kendisine ait olan iki yüz guruş kıymetindeki bir adet ineğin aynı kazanın Baştarla karyesi sakinlerinden Molla Haliloğlu Molla Hüseyn Bin Hüseyn tarafından alıkonulduğunu ve kendisine teslim etmesini talep ettiği alıkoyma davasına ilişkin belgedir.

Numara 189

İngiltere tebasından olup Zonguldak'ta tüccarlık yapan Nikola Pedusi Veled Kostanti'nin Latin milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden Vasil Veledzâde'den alacağı olan iki yüz kırk sekiz kuruş miktarındaki parayı vermeye yanaşmaması üzerine açılan alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 190

İngiltere tebasından olup Zonguldak'ta tüccarlık yapan Nikola Pedusi Veled Kostanti'nin Latin milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden Frango Marango Veled Matir'den alacağı olan dört yüz doksan bin guruş miktarındaki parayı vermeye yanaşmaması üzerine açılan alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 191

Zonguldak kazasının Göbü karyesinde oturan Deli Abdioğlu kerimesi Ayşe Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Hacı Mehmedoğlu Halid Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 192

Zonguldak kazasının Yalanda karyesi Abdiler mahallesinde oturan Osmanoğlu kerimesi Hatice Bint Abdurrahman'ın aynı karye sakinlerinden Çolakoğlu Hasan Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 193

Zonguldak kazasının Kilimli karyesinde oturan Kel Mustafaoğlu kerimesi Ayşe Bint Mustafa'nın aynı karye sakinlerinden Hacı Mehmedoğlu Halid Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 194

Rum milletinden olup Zonguldak'a ikame eden Dimitri Varmihal'in ve yine Zonguldak'ta ikame eden Lazarı Veled Coko'dan alacağı olan parayı vermeye yanaşmaması üzerine açılan alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 195

Zonguldak kazasının Kilimli karyesinde oturan Musaoğlu kerimesi Durdu Bint İbrahim'in Cumayanı sakinlerinden Çorakoğlu İrfan Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 196

Zonguldak Elvan divanının Taşçı karyesi sakinlerinden Deli Receboğlu Hasan Bin İsmail'in tasarrufunda bulunmayan samanhaneye ve harmanyerinden herhangi bir izin almadan yararlanması üzerine açılan zabt dava belgesidir.

Numara 197

Zonguldak'ın Doğancılar karyesinde ikame etmek de iken vefat eden Emine Bint Toramanoğlu Ali'nin terekesinin eşi Eyyüb Bin Hasan, küçük oğulları Arif ve İsmail ile annesi Fatma Bint İbrahim arasında taksim edilmesine ancak Fatma'nın da ölümüyle Fatma'ya kalan malın büyük oğlu Ali'ye bırakılmasına dair veraset belgesidir.

Numara 198

Zonguldak'ın Doğancılar karyesinde ikame etmek de iken vefat eden Emine Bint Toramanoğlu Ali'nin terekesini bıraktığı küçük oğulları Arif ve İsmail'in bülüğ çağına erişene kadar mallarının babaları Eyyüb Bin Hasan tarafından muhafaza edilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 199

Ereğli kasabasının Rum mahallesi sakinlerinden olup Bartın Filyos'ta ikame eden Kaygıoğlu Kostanti Veled Vasil'in tasarrufunda olan bir miktar mal, mülk ve araziyi Bartın kasabası Bakal mahallesi sakinlerinden Aposto Veled Zehariye'ye bedeli karşılığında devrettiğini beyan eden belgedir.

Numara 200

Hüdavendigâr vilayetinin Karesi sancağının Ayvalık Kazasına tabi Yeniçeri karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Niparud ve İstiradi'nin

Ayvalık kazasının Ayazmalı karyesi sakinlerinden Nikola Karalis'den alacakları olan on dört bin kuruş miktarındaki parayı alamamaları üzerine açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 201

Zonguldak kazasının Saka karyesinin Erdic mahallesinde oturan Temurcuoğlu kerimesi Huriye Bint Mehmed'in Gücek karyesi sakinlerinden Solcuoğlu Mehmed Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 202

Ma'mure'ül-Azize vilayeti dahilinde Ekin kazasına tabi Hyanus karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Hüseyin Efendi Bin İbrahim'in İnebolu kazasına tabi Acıdeniz karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan İstevari Veled Yani 'den alacağı olan dört yüz on kuruş miktarındaki parayı vermeye yanaşmaması ve inkar etmesi üzerine açılan alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 203

Zonguldak kazasının Kumtarla karyesinde oturan Kara Ahmedoğlu kerimesi Dur Kadın Bint Salih'in aynı karyenin Madenler mahallesi sakinlerinden Kethüdaoğlu hafidi Durmuş Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 204

Zonguldak kazasının Karaman karyesinde oturan Kabanoğlu kerimesi Hatice Bint Abdurrahman'ın aynı karye sakinlerinden Koç Ahmedoğlu Mustafa Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 205

Safranbolu kasabasının Kıran mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Despina Milanis ve İstevari vefat eden Yorgi'nin terekesinden

Çöpçüoğlu Ustura'ya kalan mirastan bin üç yüz kuruş miktarın borcuna tahsis edilmesini talep eden alacak-verecek dava belgesidir.

Numara 206

Zonguldak kazasının Saka karyesinde oturan Çakmaköğlu kerimesi Esmâ Bint Ahmed'in aynı karye sakinlerinden Halil Pişoğlu Halil Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 207

Zonguldak kazasının Bozca karyesi Taşçılar mahallesinde oturan Köseoğlu kerimesi Hatice Bint Hasan'ın aynı karyes akinlerinden Kara Mustafaoğlu Hüseyin Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 208

Zonguldak kazasının Akşeyh karyesinde oturan Mumcuoğlu kerimesi Hatice Bint Hüseyin'in Çamköy karyesi sakinlerinden Ömeroğlu hafidi Yusuf Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 209

Zonguldak kazasının Dereköy karyesinde oturan Emine Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Abbasoğlu hafidi Receb Bin Receb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 210

Zonguldak kazasının Virancık karyesinde oturan Kadiroğlu kerimesi Halime Bint Raşid'in aynı karye sakinlerinden Hacı Bakioğlu Emin Bin Osman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 211

Zonguldak kazasının amky karyesinde oturan Abdurrahmanoğlu hafidesi Fatma Bint İsmail'in aynı karye sakinlerinden mer Binoğlu hafidi Receb Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 212

Zonguldak kazasının amky karyesinde oturan mer Binoğlu hafidesi Gülizar Bint Hüseyin'in Topyeri mahallesi sakinlerinden Abdurrahmanoğlu Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 213

Zonguldak kazasının amky karyesinde oturan Odabaşoğlu hafidesi Züleyha Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Odabaşoğlu hafidi Hüseyin Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 214

Zonguldak kazasının Osmanlı karyesinde oturan Hayriye Bint Osman'ın aynı karye sakinlerinden Ali Bin Hüseyin ile üç yüz bir guruş mehir karşılığında kendi rızasıyla evlenmesine dair belgedir.

Numara 215

Rum milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yorgi Veled Pavlo Veled'in Ordu vilayeti Gazoz karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Garamet Veled Hırısto'dan alacağı olan beş yüz kuruş miktarındaki parayı çeşitli bahanelerle vermeye yanaşmaması üzerine açılan alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 216

Zonguldak Kilimli karyesinde ikame eden Hatice Bint Hüseyin'in Cumayanı karyesi sakinlerinden Ataoğlu İsmail Bin İbrahim ile boşanıp Kilimli divanı Bağlık mahallesi sakinlerinden Deli Ahmedoğlu Ahmed Bin Ahmed ile yüz bir kuruş mehir karşılığında yaptığı evlilik akdine ilişkin belgedir.

Numara 217

Zonguldak kazası sakinlerinden Mehmed Raşid Efendi'nin mahkeme huzurunda yaptığı yemini yerine getirmesi üzerine hazırlanan belgedir.

Numara 218

İzmir sancağı Adapazarı kazasına tabi Sapanca nahiyesi Cami-i Cedit mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak Tasmalar mahallesinde ikame eden Bahriye Bint İsmail ile Ereğli Kirmanlı mahallesi sakinlerinden Kamburoğlu Mustafa Bin Mustafa'nın boşanmasıyla ilgili belgedir.

Numara 219

Ereğli kasabasının Kepez mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Durmuşoğlu Yavlaki Veled Yorgi'nin tasarrufunda bulunan mal, mülk ve arazinin Deraliye'de Köprübaşı'nda oturan Gürcü Pavlo ile yine Zonguldak'ta ikame eden Yorgi Filornet Veled Pavlo Efendi'ye devrettiğini beyan eden belgedir.

Numara 220

Zonguldak kazasının Kalafatlı karyesinde oturan Oruçoğlu kerimesi Zeynep Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Kübülüoğlu İbrahim Bin Osman'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 221

Zonguldak kazasının Ali karyesinde oturan vefat eden Kerimoğlu Mehmed Onbaşının eşi Döndü Bint Abdullah'ın Karamusa karyesi sakinlerinden Şekerci İbrahim Bin Osman'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 222

Zonguldak kazasının Yakatemürcüler karyesinde oturan Uzunoğlu kerimesi Gülsüm Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden Köroğlu Ali Bin İbrahim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 223

Zonguldak kazasının Veli karyesinde oturan Döngeloğlu kerimesi Hatice Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden Koca Büyükoğlu Hayrullah Bin Ömer'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 224

Bartın At Mescidi mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Topuzoğlu Hüseyin Bin Osman'ın Bartın kasabasının Meclis mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Güdükoğlu Ali Bin Ahmed'de verdiği iki yüz kuruş miktarındaki parayı Ali'nin vermeye yanaşmaması üzerine açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 225

Zonguldak kazasının Çağlı karyesinde oturan Samatyaloğlu hafidesi Kamile Bint Durmuş'un aynı karye sakinlerinden Koca Kırıkoğlu Elhac Halil Bin Elhac İbrahim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 226

Zonguldak kazasının Pazarcık karyesinde oturan Boşnakoğlu damadı kerimesi Kerime Bint Hasan'ın Sard sancağının Tom karyesi sakinlerinden Osman Bin Abdi'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 227

Zonguldak kazasının Muslu karyesinde oturan Arslanoğlu kerimesi Sultan Bint Hüseyin'in Türk karyesi sakinlerinden Hacı Abdioğlu Hasan Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 228

Zonguldak kazasının Kurt karyesinde oturan Alemdaroğlu kerimesi Hamide Bint Selim'in aynı karye sakinlerinden Kırıkoğlu Arab Hasanoğlu Harun Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 229

Zonguldak kazasının Kurt karyesinde oturan Caniboğlu kerimesi Emine Bint Selim'in aynı karye sakinlerinden Kanburcuoğlu Ali Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 230

Zonguldak kazasının Pazarcık karyesinde oturan Molla Haliloğlu kerimesi Azime Bint Hüseyin'in Trabzon vilayeti dahilinde Gümüşhane sancağının Kürtin nahiyesinin Sard karyesi sakinlerinden Mustafa Bin Abdurrahman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 231

Zonguldak kazasının Kalafatlı divanının Kayyum karyesi sakinlerinden Hacıoğlu Ahmed Bin Ahmed'in kendisine ait olan üç lira Osmanî değerindeki tayın zabıt memûru Gâlib Efendi tarafından alıkonulup verilmediği gerekçesiyle tayın iade edilmesine dair belgedir.

Numara 232

Rum milletinden olup Zonguldak'a ikame eden Nipaputi İstiradi Veled Kostanti'nin Olukyandı karyesinden Yanıkoğlu Ahmed Çavuşla ortak mülkiyeti olan değermin kendine ait olan hissesini Zonguldak'ta oturan Mihail Veled Kosti'ye devrettiğini bildiren belgedir.

Numara 233

Zonguldak kazasının Dereköy karyesi Katırlı mahallesinde oturan Muradlıoğlu kerimesi Zeynep Bint Yahya'nın Dere divanının Bozca karyesi sakinlerinden Koca İbrahimoğlu hafidi Emin Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 234

Manastır vilayeti Kesriye kazasına tabi Guriste karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yagur Veled Kiryaku'nun Yunan milletinden olup Zonguldak'ta oturan Filib Veled Dimitri'ye verdiği dokuz yüz üç guruş miktarındaki paranın tahsili için açılmış alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 235

Zonguldak kazasının Üçköy karyesi Yahma mahallesinde oturan Ayaşlıoğlu kerimesi Ayşe Bint Halil'in aynı karye sakinlerinden Molla Haliloğlu biraderzâdesi Rıza Bin Abdullah'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 236

Zonguldak kazasının Üçköy karyesi Yahma mahallesinde oturan Molla Haliloğlu kerimesi Emine Bint Halil'in aynı karye sakinlerinden Ayaşlıoğlu hafidi Emin Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 237

Zonguldak kazasının Karamusa karyesinde oturan Mollaoğlu kerimesi Emine Bint Mustafa'nın Dereli karyesi sakinlerinden Çatakoğlu Osman Bin Eyyüb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 238

Zonguldak kazasının Karamusa karyesinde oturan Berberoğlu kerimesi Hanife Bint Receb'in aynı karyenin Aydınlar mahallesi sakinlerinden Şeyhoğlu Osman Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 239

Zonguldak Tasmalar mahallesi sakinlerinden Mir Musa Mehmed Hayri Bin İsmail'in diyet olarak eşi Şehdar Hanım Bint Hüsnu'ye verdiği bir mülk arsayı hayatta bulunduğu sürece eşinin tasarruf hakkına sahip olduğu vefat durumunda bu mülkiyetin kendisine iadesine dair belgedir.

Numara 240

Zonguldak Arapoğlu karyesinden Alagozolu Ali Bin Osman'ın tasarrufunda bulunan bir miktar mal, mülk ve eşyayı aynı karyeden veled Manevis Molla Raşid Bin Said, Yalanda karyesinden Asya Bint Akif ve Said Efendi Bin Mustafa Efendi'ye kendisine bakıp gözetmek şartıyla hibe ve teslim ettiğine dair belgedir.

Numara 241

Zonguldak Tasmalar mahallesi sakinlerinden Mir Musa Mehmed Hayri Bin İsmail'in tasarrufunda bulunan bir miktar alet edevat ve eşyayı eşi Şehdar Hanım Bint Hüsnu'ye hibe ve teslim ettiğine dair belgedir.

Numara 242

Zonguldak kazasının Virancık karyesi Üčköy mahallesinde oturan Hacı İsmailoğlu hafidesi Esmâ Bint Ali'nin aynı mahalle sakinlerinden Hacı İsmailoğlu hafidi Hüseyin Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 243

Zonguldak Çağlı divanına tabi Çayırık karyesinin Tasmalar mahallesi sakinlerinden Kundakçioğlu kerimesi Fatma Bint İbrahim'in Sürmeneli olup Zonguldak'ta ikame eden eşi Hüseyin Çavuş'la evliliklerinin sürdürmeleri için ikaz ve alınacak tedbirleri içeren davada Hüseyin Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 244

Zonguldak kazasının Kargalar karyesinde oturan Koca Günoğlu kerimesi Hanife Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Küçüköğlu Hasan Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 245

Zonguldak kazasının Öteyüz karyesinde oturan Hacı İmamoğlu kerimesi Habibe Bint Mustafa'nın Kurt karyesi sakinlerinden Alemdaroğlu Ahmed Bin Selim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 246

Zonguldak kazasının Göynükbala karyesinde oturan Kahvecioğlu kerimesi Hatice Kadın Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Sergeşoğlu Hüseyin Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 247

Zonguldak kazasının Çömlekçi karyesinde oturan Baki Başoğlu hafidesi Esmâ Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Mirasyedioğlu Ahmed Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 248

Zonguldak Kozlu karyesi sakinlerinden olup vefat eden Kadiroğlu Hüseyin Efendi Bin İsmail'in terekesini eşi Hatice Hanım Bint Abdullah, büyük oğulları İzzet, Hüsnü, Rasim ve Fatih, küçük kızları Refika, Emine ve Safiye ile büyük kızı Hayriye Hanım arasında taksim etmesine rağmen Hayriye Hanım karşı çıkıp taksimde hata olduğunu ve doksan altı gurusu alacağı paranın Mehmed Hayri Beğ tarafından taraflarına tahsil etmesine ilişkin alacak-verecek ve veraset davasına ilişkin belgedir.

Numara 249

Zonguldak Kalafat divanına tabi Aşağıtaşçılar karyesi sakinlerinden iken vefat eden Ömeroğlu Şekerci Ömeroğlu Hasan Bin Halil'in terekesinden küçük oğulları Ali ve Veli'ye taksim edilen mal ve mülkü bölüğe çağlarına erişene kadar Hasan'ın arkadaşı Tahir Bin Hüsnü tarafından muhafaza edilmesini beyan eden vesayet ve veraset davasına ilişkin belgedir.

Numara 250

Rum milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden İstifak Veled Yanko'nun tasarrufunda olmayan arazi ve mülkiyetlerden tasarruf etmesi üzerine bu durumun engellenerek olası husumetlerin önüne geçmek için açılan dava belgesidir.

Numara 251

Zonguldak kazasının Kalemoğlu karyesinde oturan Kalemoğlu kerimesi Hasibe Bint İsmail'in aynı karye sakinlerinden Sarıoğlu Ali Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 252

Zonguldak kazasının Çömlekçi karyesinde oturan Kara Süleymanoğlu kerimesi Dur Kadın Bint Mehmed'in Akpınar karyesi sakinlerinden Azizoğlu Mehmed Ali Bin Veli'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 253

Zonguldak kazasının Kalafatlı divanının Aşağıtaşçılar karyesi sakinlerinden iken vefat eden Ömeroğlu Hasan Bin Halil'in terekesini büyük oğlu Tahir, küçük oğulları Ali ve Veli ile büyük kızı Hanife'ye bırakması aynı zamanda aynı karyeden Tahir Bin Hasan'ın Dereli divanı Kadioğlu karyesi sakinlerinden Çörteloğlu Hüseyin Bin Mehmed'e verdiği iki bin yüz altmış kuruş miktarındaki paranın tahsili için talebde bulunduğu veraset ve alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 254

Zonguldak'ın Kalafatlı divanının Aşağıtaşçılar karyesi sakinlerinden iken vefat eden Ömeroğlu Hasan Bin Halil'in terekesini büyük oğlu Tahir, küçük oğulları Ali ve Veli ile büyük kızı Hanife arasında taksim ettiği aynı zamanda Ali ve Veli'nin buluş çağına erişene kadar bırakılan mallarının ağabeyleri Tahir Bin Hasan tarafından muhafaza edilmesine dair vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 255

Zonguldak kazasının Dereköy karyesinde oturan Gözcüoğlu kerimesi Fatma Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Hüseyin Başoğlu biraderzâdesi İsmail Bin Hasan'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 256

Zonguldak kazasının Arapoğlu karyesinde oturan Bekiroğlu kerimesi Emine Bint Ahmed'in Şeyhoğlu karyesi sakinlerinden Baldanoğlu Ali Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 257

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinde oturan Camcioğlu kerimesi Ayşe Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Hacıoğlu Ahmed Bin İsa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 258

Zonguldak kazasının Türkali karyesinde oturan Türkoğlu kerimesi Havva Bint Salih'in Kokurdan divanının Cumayanı karyesi sakinlerinden Kaneoğlu İzzet Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 259

Zonguldak kazasının İslam mahallesi sakinlerinden Zonguldak karantina memuru Hüseyin Necib Efendi'nin kerimesi Aişe Necmiye'nin yirmi iki bin kuruş mehir karşılığında velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 260

Zonguldak kazasının Çukurviran karyesinde oturan Temurcuoğlu kerimesi Hatice Bint Hüseyin'in Eceler karyesi sakinlerinden İmamoğlu Ahmed Bin Salih'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 261

Zonguldak kazasının Muradlı karyesinde oturan Şalvarcıoğlu kerimesi Azize Bint Ahmed'in aynı karye sakinlerinden Karikoğlu İzzet Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 262

Trabzon Sürmene kazası sakinlerinden olup Zonguldak'a ikame eden Şükrü Re'is Bin Kibar'ın Rum milletinden Tuduri Veled Yanaki'den yetmiş bin kuruş alacağı olup Tuduri'nin bunu inkar etmesi ve vermeye yanaşmaması üzerine açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 263

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinde oturan Gökçeoğlu kerimesi Havva Bint Ahmed'in Öteyüz karyesi sakinlerinden Rum Bilaloğlu Ali Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 264

Zonguldak kazasının Elvan karyesinde oturan Kör Durmuşoğlu kerimesi Nafiye Bint Hüseyin'in aynı karye sakinlerinden Kibar Ahmed Bin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 265

Zonguldak kazasının Elvan karyesinde oturan Kibaroğlu kerimesi Kezban Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Kör Durmuşoğlu Mehmed Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 266

Zonguldak kazasının Olukyanı karyesinde oturan Bölükbaşoğlu kerimesi Hasan Bin Süleyman'ın eşi Habibe Bint Emin'in Çayırcık karyesi sakinlerinden Harcıoğlu Hüseyin Bin İsmail'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 267

Zonguldak Şeyhoğlu karyesi sakinlerinden Bekmezcioglu Mehmed Bin Said ve aynı karyede ikame eden eşi Akçe Hasanoğlu kerimesi Emine Bint Şakir arasında evlilikleriyle ilgili sorunların ve anlaşmazlıkların ele alındığı belgedir.

Numara 268

Zonguldak Tasmalar mahallesi sakinlerinden Hüseyin Çavuş Bin Mehmed ile eşi Kundakçioğlu kerimesi Fatma Bint İbrahim arasında bir takım sorunlar yaşandığı ve daha sonrasında anlaşmazlığın çözüldüğü davaya ilişkin belgedir.

Numara 269

Zonguldak kazasının Yukarıgüdüllu karyesinde oturan Kara Fazıloğlu kerimesi Hanife Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Yurtoğlu Hasan Bin İbrahim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 270

İstanbul'da Çırağı Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hatice İclal Hanım Bint Salih'in terekesini eşi Mehmed Hayri İbn İsmail, annesi Ayşe Bint Ali, küçük oğlu Mehmed Salih ile küçük kızı Fatma Bedriye Hanım arasında taksim etmesi ancak Fatma Hanım'ın da vefatıyla tereke hakkının babası Mehmed Hayri'ye geçtiğı veraset belgesidir.

Numara 271

Zonguldak kazasının Sofiler karyesinin Sapça mahallesinde oturan Kaldıroğlu kerimesi Havva Bint Hasan'ın Osmanlı karyesi sakinlerinden Kara Hasanoğlu Rıza Bin Hüseyin'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 272

Trabzon vilayeti Sürmene kazasına tabi Koçare karyesi sakinlerinden olup Zonguldak kazası Tasmalar mahallesinde ikame eden Kefelioğlu Laz Hüseyin Çavuş Bin Mehmed ile eşi Kundakçioğlu kerimesi Fatma Bint Hüseyin arasında

evliliklerinde yaşanan bir takım sorunun çözülmesi için mühlet verildiği belgedir.

Numara 273

Zonguldak kazasının Veli karyesinde oturan Burşakoğlu kerimesi Hasibe Bint Hamit'in Yukarıdere karyesi sakinlerinden Kara Hasanoğlu İsmail'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 274

Zonguldak kazasına tabi Kozlu Karyesinin Virancık mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hasan Paşaoğlu Elhac İbrahim Bin İsmail'in terekesini eşi Züleyha Bint Hüseyin, annesi Zeynep Bint İsmail, büyük kızları Fatma, Emine ve Hatice, küçük kızları Ayşe ve Halime ile küçük oğlu Ali arasında taksim ettiği aynı zamanda çocuklarına taksim ettiği malların muhafazasının anneleri Züleyha Hanım'a bırakılmasını talep eden vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 275

Zonguldak Kışla karyesinde bulunan cami şerifin inşa, bakım, onarım ve diğer işleri için Marazoğlu Ali Efendi Bin Ali'nin görevlendirildiği vakfiyet belgesidir.

Numara 276

Zonguldak kazasının Hisarönü karyesinde oturan Keleşoğlu kerimesi Fatma Bint-i Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Hâcı Ahmedoğlu Mehmed Âlî'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 276

Zonguldak kazasının Kışla karyesinde oturan Kadiroğlu kerimesi Hatice Bint Abdülkadir'in aynı karye sakinlerinden Güduloğlu Mustafa Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 277

Zonguldak kazasının Kışla karyesi İmamlar mahallesinde oturan Kırıkçıoğlu kerimesi Hanife Bint Yusuf'un aynı karye sakinlerinden Receboğlu Mustafa Bin Hüseyin'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 278

Zonguldak kazasının Kalemöğlu karyesinde oturan Çolakoğlu kerimesi Sıdika Bint Şakir'in aynı karye sakinlerinden Günoğlu Veled manevizâdesi Mehmed Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 279

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinde oturan Dönmeoğlu kerimesi Zeynep Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Kürd Hasanoğlu Hüseyin Bin Hüseyin'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 280

Zonguldak kazasının Çömlekçi karyesinde oturan Koca Velioğlu kerimesi Zeynep Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Koca Velioğlu Hüseyin Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 281

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinde oturan Bıçakçıoğlu kerimesi Ayşe Bint Salih'in aynı karye sakinlerinden Hacıoğlu Ahmed Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 282

Zonguldak kazasının Uzungüney karyesinde oturan Arapoğlu kerimesi Emine Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Sabioğlu Halil Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 283

Zonguldak kazasının Sofiler karyesinde oturan Pirecioğlu kerimesi Fatma Bint Abdurrahman'ın Güdüllü karyesi sakinlerinden Hadımoğlu İbrahim Bin İbrahim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 284

Zonguldak kazasının ayır karyesinde oturan Kara İsmailoğlu kerimesi Zekiye Bint Hasan'ın Yukarıgüdüllü karyesi sakinlerinden Kaunoğlu Hasan Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 285

Zonguldak kazasının Olukyanı karyesinde oturan Batakoğlu kerimesi Fatma Bint Mehmed Ali'nin aynı karye sakinlerinden Kanî Ahmedoğlu Hasan Bin Osman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 286

Zonguldak kazasının Karapınar karyesinde oturan Tellioğlu kerimesi Fatma Bint Eyyüb'n Hamidiye kazasına tabi Yılanlıca karyesi sakinlerinden Hacıoğlu Ali Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 287

Zonguldak kazasının Ebegümeci karyesinde oturan Davaroğlu kerimesi Emine Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden Karatoğlu Hüseyin Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 288

Zonguldak kazasının Kargalar karyesinde oturan Abdi kerimesi Zeynep Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Sarıoğlu Hüseyin Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 289

Zonguldak kazasının Uzungüney karyesinde oturan Mahmudoğlu kerimesi Habibe Bint Halil'in Virancık karyesi Abacılar mahallesi sakinlerinden Abacıoğlu biraderzâdesi Hüseyin Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 290

Zonguldak kazasının Kasımlar karyesinde oturan Gürlükoğlu kerimesi Nazife Bint Mehmed'in Şeyhoğlu karyesi sakinlerinden Hasan Bin Süleyman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 291

Sisam beyliği Dryos? karyesi sakinlerinden olup Zonguldak kasabası Rum mahallesinde ikame eden Devkisyan Bint Marsiyadi ve büyük oğlu Milan Veled Dimitri'nin Sisam beyliği Nudist karyesi sakinlerinden kız kardeşinin oğlu Pavlo Veled Dimitri'ye verdiği dokuz yüz drahmi paranın tahsili için açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 292

Zonguldak kazasının Yaka karyesinde oturan Temurcuoğlu kerimesi Hayriye Bint İsmail'in Veli karyesi sakinlerinden Deliceoğlu Hasan Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 293

Zonguldak kazasının Kayabaşı karyesinde oturan müteveffa Dedecioğlu Ali zevcesi kerimesi Nefise Bint Salih'in aynı karye sakinlerinden Ömer Durmuş Bin İbrahim'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 294

Zonguldak kazası Kokurdan divanı Doğancılar karyesi sakinlerinden Tigaroğlu Receb Bin İbrahim'in tasarrufunda bulunan bir miktar malk, mülk ve

araziyi aynı karye sakinlerinden Boşnakoğlu İsmail Bin Bekir'e kendisine bakmak ve gözetmek şartıyla hibe ve teslim ettiği belgedir.

Numara 295

Zonguldak'ta ikame eden Boşnak Ahmed Bin İsmâil'in çocukları Mehmed Âlî, İsmâil, Ahmed ve Sıdika'nın tasarruflarında bulunan müşterek mallarını Zonguldak'ta ikame eden Sardlı Arab Abdullah Çavuş'a elli lira mukabilinde devretmelerine dair belgedir.

Numara 296

Hüdavendigâr vilayeti Ayvalık kasabası sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Aristoteles Veled Nikola 'nın Zonguldak Yabancıyan mahallesi sakinlerinden İstifak Veled Yanko'ya verdiği beş yüz seksan kuruş miktarındaki paranın kendisine tahsil edilmesi için açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 297

Zonguldak kazasının Türkali karyesinin Divanbaşı köyünde oturan Kel İbrahimoğlu kerimesi Zeynep Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Kel İbrahimoğlu Hasan Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 298

Bar kasabası muhacirlerinden olup Bartın kazası Amasra nahiyesinde ikame eden Abdurrahmanoğlu Süleyman Bin İsmail ile Ereğli kasabası sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Durmuşoğlu Pavlaki Efendi Veled Yorgi arasındaki alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 299

Ereğli kasabası sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Durmuşoğlu Pavlaki Efendi Veled Yorgi'nin Ermeni milletinden olup Zonguldak'ta oturan Nisan Efendi'ye kendi adına verdiği Ereğli maden şirketi vekilliğinin ondan alınmasına yönelik belgedir.

Numara 300

Zonguldak kazasının Yukarıgüdüllü karyesinde oturan Haydioğlu kerimesi Azime Bint İbrahim'in Dereli karyesi sakinlerinden Kadioğlu Mehmed Bin İsmail'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 301

Zonguldak Dere divanının Veli karyesi sakinlerinden olup vefat eden Arslanoğlu Selim Bin Mustafa'nın terekesinden küçük oğlu Rıza'ya taksim ettiği mirasın bülüğ çağına erişene kadar ağabeyi Mustafa Bin Selim'in korumasına verdiği vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 302

Zonguldak Dere divanının Veli karyesi sakinlerinden olup vefat eden Arslanoğlu Selim Bin Mustafa'nın terekesini büyük oğulları Mustafa ve Nazif, büyük kızları Fatma, Kerime ve Cemile ile küçük oğlu Rıza arasında taksim ettiği ve Rıza'ya taksim ettiği mirasın bülüğ çağına erişene kadar ağabeyi Mustafa Bin Selim'in korumasına verdiği vesayet ve veraset davasına ilişkin belgedir.

Numara 303

Zonguldak kazasının Türkali karyesinde oturan Bekiroğlu kerimesi Huriye Bint İsmail'in aynı karye sakinlerinden Kel İbrahimioğlu Halil Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 304

Zonguldak kazasının Türkali karyesinde oturan İmamoğlu kerimesi Hanife Bint Ömer'in aynı karye sakinlerinden Şahbazoğlu Mehmed Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 305

Zonguldak kazasının Türkali karyesinde oturan Koca Hasanoğlu kerimesi Ayşe Bint Şaban'ın aynı karye sakinlerinden Bağlı Hasanoğlu Yusuf Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 306

Zonguldak kazasının Kızılcakilise karyesi Çayırköy mahallesinde oturan müteveffa Koçoğlu Ali'nin eşi Emine Bint Ali'in Ebegömece karyesi Kösercek mahallesi sakinlerinden Erfuroğlu biraderzâdesi Emin Bin Şakir'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 307

Zonguldak kazasının Ebegömece karyesinde oturan Bozacıoğlu kerimesi Halime Bint Hasan'ın Güllük karyesi sakinlerinden Bilaloğlu Hasan Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 308

Zonguldak kazası Kozlu karyesi sakinlerinden Topaloğlu İbrahim'in Çağlı divanı Çayırçık karyesi sakinlerinden Kara Haliloğlu Hüseyin ve Receb'e verdiği sekiz yüz kuruş miktarındaki paranın tarafına tahsil edilmesi için açılan alacak-verecek davasına dair belgedir.

Numara 309

Zonguldak kazasının Ebegömece karyesinde oturan Çöpçüoğlu kerimesi Fatma Bint Emin'in Akşeyh karyesi sakinlerinden Olanoğlu Ahmed Bin Receb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 310

Zonguldak kazası Hisarönü nahiyesine tabi Kokurdan Doğancılar karyesi sakinlerinden Köroğulları Emin ve Halil'in askerlik esnasında vefat eden kardeşleri Köroğlu Hasan Bin İbrahim'in hayattayken arkadaşı Ali Efendi'ye verdiği otuz kuruş paranın varisleri olarak kendilerine tahsilini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 311

Zonguldak kazası Üçköy karyesinde inşa edilecek cami şerif'in inşası , bakım, onarım, personel ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması ve bunun için karye sakinlerinden Halil Efendi İbn İsmail'in görevlendirildiği vakıf belgesidir.

Numara 312

Zonguldak kazası Üçköy karyesi vakıf mütevellisi Halil Efendi İbn İsmail'in tasarrufunda bulunan yarım dönüm arsa üzerine cami şerif inşasının yapılması ve inşasından, bakımından karye sakinlerinden Halil Efendi İbn İsmail'in sorumlu tutulduğu ve görevlendirildiği vakıf belgesidir.

Numara 313

Zonguldak kazasının Kasımlar karyesinde oturan müteveffa Receb'in eşi Cemile Bint Yusuf'un Hacıali karyesi sakinlerinden İslamcıoğlu Hüseyin Bin Hüseyin'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 314

Ereğli karyesinin Rum milleti sakinlerinden Endanaki Veled Kosto'nun tasarrufundaki bir kıt'a tarlayı Karadağ nahiyesinden olup Zonguldak'ta ikame eden Nikola Veled Papavic'e bedeli karşılığında devrettiği belgedir.

Numara 315

Zonguldak kazası sakinlerinden Sarı Çobanoğlu Şaban Bin Yusuf ile Horcinaz karyesinde ikame eden Kargaoğlu kerimesi Dur Kadın Bint Hüseyin arasındaki boşanma davasına ilişkin belgedir.

Numara 316

Zonguldak kazası ileri gelenlerinden Elhac Ahmed Ağa İbn Ali Ağa'nın bakım ve her türlü ihtiyacından sorumlu olduğu Hacı Yusuf oğlu Cami'nin sorumluluğundan hastalık ve yaşlılığından dolayı istifa edip bu görevi damadı Elbasanlı Mehmed Efendi İbn Süleyman'a devrettiğini beyan eden vakıf belgesidir.

Numara 317

Zonguldak kazası Çukurviran karyesi sakinlerinden Bozcaoğlu Veli Bin Mustafa ile aynı karyeden Bozcaoğlu İsmail Efendi İbn Mehmed arasında müşterek olan arazi ve diğer menkul mallar için İsmâil Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 318

Yanya vilayeti Delvine kazasına tabi Mevzine karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Angel Veled Margerid'in Çatalağzı'nda ikame eden Vasil Sukuti'den alacak hakkı olan üç yüz seksan kuruş miktarındaki paranın tahsili için açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 319

Zonguldak kazası Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Köroğlu Osman Bin İbrahim'in terekesinden küçük kızı Emine'ye taksim ettiği miktarın muhafazasının Emine'nin bülüğ çağına erişmesine kadar aynı karye sakinlerinden Köroğlu Ömer Receb Bin İbrahim'e verildiği vesayet belgesidir.

Numara 320

Zonguldak kazası Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Köroğlu Osman Bin İbrahim'in terekesini boşandığı eşi Hafize Bint Mustafa, küçük oğlu Cevher Cevher'in de vefat etmesiyle terekesinin annesi Hafize ve küçük kızı Emine arasında taksim edildiği ayrıca Emine'nin bülüğ çağına erişene kadar kendisine taksim edilen mirasın muhafazasının karye sakinlerinden Köroğlu Ömer Receb Bin İbrahim'e verildiği vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 321

Zonguldak kazasının Kalafatlı karyesinde oturan Mısırlıoğlu kerimesi Hanife Bint Mehmed Ali'nin Dereli karyesi sakinlerinden Oruçoğlu Emin Bin Süleyman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 322

Zonguldak kazasının Kalafatlı karyesinde oturan Kalafatoğlu kerimesi Fatma Bint Ahmed'in aynı karye sakinlerinden Kalafatoğlu Mehmed Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 323

Zonguldak kazasının Olukyanı divanı Sarımsak karyesinde oturan Birikoğlu kerimesi Ayşe Bint İsmail'in Olukyanı karyesi sakinlerinden Büyükbaşoğlu Hasan Bin Selim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 324

Zonguldak kazasının Bozca karyesinde oturan Kalafatoğlu hafidi kerimesi Kübra Bint Receb'in aynı karye sakinlerinden Kazım Bin Sefer'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 325

Zonguldak kazasının Yalanda karyesinde oturan Emiroğlu kerimesi Cemile Bint Yusuf'un aynı karye sakinlerinden Mollaoğlu Hüseyin Bin Ahmed'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 326

Zonguldak kazasının Karaman karyesinde oturan Mahmudoğlu kerimesi Dur Kadın Bint Veli'nin aynı karye sakinlerinden Feyzullah Paşaoğlu Ali Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 327

Zonguldak kazasının Karaman karyesinde oturan Mollaoğlu kerimesi Hamide Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Molla Veliöğlu Halil Bin Şaban'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 328

Zonguldak kazasının Şeyhoğlu karyesinde oturan Pekmezcioglu kerimesi Habibe Bint Osman'ın Kayabaşı karyesi sakinlerinden Nasıfoğlu Abdullah Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 329

Zonguldak kazasının Arapoğlu karyesinde oturan Topaloğlu kerimesi Hamide Bint Mustafa'nın aynı karye sakinlerinden Topaloğlu Hüseyin Bin Abdurrahman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 330

Zonguldak kazasının Arapoğlu karyesinde oturan Seferoğlu kerimesi Fatma Bint Mustafa'nın Horcinaz karyesi sakinlerinden Mahmudoğlu İzzet Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 331

Zonguldak kazasının Horcinaz karyesinde oturan Molla Osmanoğlu kerimesi Hafize Bint Yusuf'un aynı karye sakinlerinden Mollaoğlu Yusuf Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 332

Zonguldak Ayvatlı karyesi sakinlerinden iken vefat eden Kel Osmanoğlu Halil Bin Hasan'ın küçük kızı Fatma'ya terekesinden taksim ettiği mirasın bölüğ çağına erişene kadar muhafazasının karye sakinlerinden Keloğlu Osman Bin Osman Bin Hasan'a verildiği vesayet belgesidir.

Numara 333

Zonguldak Ayvatlı karyesi sakinlerinden iken vefat eden Kel Osmanoğlu Halil Bin Hasan'ın terekesini eşi Fatma Bint Ali, annesi Döndü Bint Halil ile erkek kardeşi Osman Bin Hasan arasında taksim ettiği aynı zamanda küçük kızı Fatma'nın bölüğ çağına erişene kadar taksim edilen mirasın muhafazasının karye

sakinlerinden Keloğlu Osman Bin Osman Bin Hasan'a verildiği vesayet ve verasete ilişkin belgedir.

Numara 334

Bartın kazasına tabi Göl pazarı nahiyesinin Karakoç karyesi sakinlerinden Hüseyin Bin İsmail'in tasarrufunda olan ancak iki sene önce kaybettiği iki yüz kuruş kıymetinde bir adet öküzün Zonguldak kazası Himmetoğlu karyesi sakinlerinden Emir Durmuş Bin Ahmed tarafından alıkonulduğunu ve iadesini talep eden Zonguldak'ta görülen dava belgesidir.

Numara 335

Trabzon vilayetinin Rize sancağının Hopa kazasına tabi Erçe? nahiyesinin Sumludu? karyesi sakinlerinden olup Zonguldak kazası Üzölmez mevkinde ikame eden Haznedar Mustafa Bin Aziz'in bir sene önce otuz bir gün vade ile beş yüz kırk sekiz kuruş borç para verdiği Trabzon vilayeti Ayasofya mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Kandaşoğlu Said Usta Bin Salih'den alacağını istemesi ancak Said'in borcunu vermekten sürekli kaçması üzerine paranın tahsili için açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 336

Zonguldak kazası Husunlar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Benioğlu Mustafa Bin Hasan'ın terekesinden küçük kızı Nazmiye'ye taksim ettiği mirasın bülüğ çağına erişene kadar ağabeyi Hasan Bin Mustafa'nın muhafazasına verildiği vesayet belgesidir.

Numara 337

Zonguldak kazası Husunlar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Benioğlu Mustafa Bin Hasan'ın terekesini büyük oğulları Hasan, İsmail ve şakir, büyük kızı Hanife ile küçük kızı Nazmiye'ye arasında taksim ettiği ve küçük kızı Nazmiye'ye taksim edilen mirasın bülüğ çağına erişene kadar ağabeyi Hasan Bin Mustafa'nın muhafazasına verildiği vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 338

Zonguldak kazasının Dere karyesinde oturan Helvacioğlu kerimesi Cemile Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Taburcuoğlu Mustafa Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 339

Zonguldak kazasının ayır karyesinde oturan Deli Ömeroğlu hafidesi Emine Bint İbrahim'in Kilimli karyesi sakinlerinden Yemincioğlu Hasan Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 340

Zonguldak kazası Husunlar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Ömeroğlu Hüseyin Bin Hüseyin'in küçük oğulları Durmuş ve Hüseyin arasında taksim ettiği mirasın bölüğ çağına erişmelerine kadar ağabeyleri Veli Bin Hüseyin'in muhafazasına verildiği vesayet belgesidir.

Numara 341

Zonguldak kazası Husunlar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Ömeroğlu Hüseyin Bin Hüseyin'in terekesini boşandığı eği Habibe Bint Abdullah, büyük oğulları Veli ve İsmail ile küçük oğulları Durmuş ve Hüseyin arasında taksim ettiği ayrıca Durmuş ve İsmail'in tasarrufundaki mirasın bölüğ çağlarına erişene kadar ağabeyleri Veli Bin Hüseyin'in muhafazasına verdiği vesayet ve veraset belgesidir.

Numara 342

Rum milletinden olup Zonguldak kazasında ikame eden Boşko Veled Marko ile yine Zonguldak'ta ikame eden kardeği orçu Veled Marko ile müşterek olan ev, kahvehane ve arazinin paylaşımı için açılmış ve Hüseyin Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 343

Zonguldak kazası Göbü karyesi sakinlerinden Hasan Kadioğlu Ahmed Bin Hasan'ın askeri görevde olan büyük oğlu Yakub'un yirmi dört kuruş alacağı olduğu Ali Efendi'den askeri görev sırasında vefat etmesiyle kendilerine tahsil edilmesini ve bu paranın Yakub'un eşi Hanım Bint Hasan, annesi Dur Kadın Bint Hasan, küçük kızı Şaziye ile kendisi arasında taksim edilmesini talep ettiği veraset ve alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 344

Zonguldak kazası Göbü karyesi sakinlerinden olup askeri görevdeyken vefat eden Yakub Bin Ahmed'in terekesinden küçük kızı Şaziye'ye taksim ettiği mirasın bölüğ çağına erişene kadar aynı karye sakinlerinden Mazioğlu Ahmed Bin Hasan'ın korumasına verilmesini talep eden veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 345

Zonguldak kazası Bozca karyesinden iken vefat eden Taşarlıoğlu Osman Bin Ahmed'in terekesinden küçük oğulları İzzet, Hakkı ve Tevhid'e taksim ettiği mirasın bölüğ çağına erişmelerine kadar aynı karye sakinlerinden hatib Hüseyin Efendi Bin Abdullah'ın korumasına verilmesini talep eden vesayet belgesidir.

Numara 346

Zonguldak kazası Bozca karyesinden iken vefat eden Taşarlıoğlu Osman Bin Ahmed'in terekesini küçük oğulları İzzet, Hakkı ve Tevhid'in arasında taksim etmesi ve taksim ettiği mirasın bölüğ çağına erişmelerine kadar aynı karye sakinlerinden hatib Hüseyin Efendi Bin Abdullah'ın korumasına verilmesini talep eden veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 347

Zonguldak kazası Tasmalar mahallesi sakinlerinden Boşnak Süleyman kerimesi Zekiye Hanım Bint Süleyman'ın babasından kalan ve tasarrufunda bulunan mal, mülk ve araziyi bedeli karşılığında Bartın kasabasının Baka karyesi

sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Ahmed Efendi Bin Ali'ye devrettiğine dair belgedir.

Numara 348

Zonguldak kazası Üçköy karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hacı İsmail Bin İbrahim Bin Hasan'ın terekesini boşandığı eşi Hatice Bint Abdullah ile oğlunun küçük kızı Esmâ arasında taksim ettiği ayrıca Esmâ'nın bülûğ çağına erişene kadar ona taksim ettiği mirasın korumasını aynı karye sakinlerinden İsmailoğlu İbrahim Bin Ali'ye verdiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 349

Zonguldak Tasmalar mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Ali Bilal Bin Emrullah'ın eşi Zarife Hanım'a bıraktığı mal, mülk ve arazilerin kiralarından bir miktar paranın Ali Beğ'in diğer varisleri olan Afife Hanım Mustafa ve Osman'ın borçlarına verilmesini talep eden ve bu konuda Mustafa Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 350

Zonguldak kazasının Veli karyesinde oturan Tavacı kerimesi Hanım Bint Receb'in aynı karye sakinlerinden Keleşoğlu Mahzumî İsmail Bin Osman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 351

Zonguldak kazası Çamköy karyesi sakinlerinden iken vefat eden Mahmudoğlu Hasan Bin Receb'in terekesini eşi Fatma Bint Hasan, küçük kızları Havva ve Dudu ile küçük oğlu Hüseyin'in arasında taksim etmesi aynı zamanda bülûğ çağlarına erişene kadar miraslarının anneleri Fatma Bint Hasan'ın muhafazasına verildiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 352

Zonguldak kazası Çamköy karyesi sakinlerinden iken vefat eden Mahmudoğlu Hasan Bin Receb'in terekesini bıraktığı küçük kızları Havva ve Dudu ile küçük oğlu Hüseyin'in bülûğ çağlarına erişene kadar miraslarının

anneleri Fatma Bint Hasan'ın muhafazasına verilmesini talep eden vesayet belgesidir.

Numara 353

Zonguldak kazasının Ayvatlar karyesinde oturan Rızaoğlu kerimesi Hanife Bint İsmail aynı karye sakinlerinden Sunamoğlu Receb Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 354

Zonguldak kazasının Ayvatlar karyesinde oturan Kumakoğlu kerimesi Emine Bint Durdu Kargalar karyesi sakinlerinden Dügmeçioğlu İsmail Bin Şaban'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 355

Zonguldak kazasının Ayvatlar karyesinde oturan Kadıoğlu kerimesi Zeynep Bint Tahir Ereğli kazası Aydın karyesi sakinlerinden Ahmedoğlu Ali Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 356

Zonguldak kazasının Karaman karyesinde oturan Molla Veliöğlu kerimesi Dur Kadın Bint Ali aynı karye sakinlerinden Halil Bin Şaban'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 357

Zonguldak kazası Bozca karyesi sakinlerinden Narlıoğlu Ali Bin İbrahim'in tasarrufunda bulunan cami-i şerif mülkünü aynı karyeden Narlıoğlu Salih Bin Hasan'a hibe ve teslim ettiğini beyan eden belgedir.

Numara 358

Zonguldak kazasının Elvan karyesi Çalça mahallesinde oturan Abdülkerimoğlu kerimesi Nazile Bint Ali aynı karye sakinlerinden Uşakoğlu İsmail Bin Mehmed'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 359

İstanbul Kürkçübaşı'ı mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak İslam mahallesinde ikame eden Derya Hanım Bint Said Efendi'nin annesi Zehra Hanım Bint Osman'ın vefatıyla terekesinden kızları Hayriye, Nuriye ve Derya Hanımlar ile Derya Hanım'ın arkadaşı İstanbul Mustafa Çavuş mahallesi sakinlerinden Kazım İbn Esad Efendi'ye intikal eden mirasdan Derya Hanım'ın kendi payına düşen arsanın yarısını Kazım Bey'e hibe ve teslim ettiği belgedir.

Numara 360

Zonguldak kazası Yaka karyesinde ikame eden İmamoğlu kerimesi Ayşe Bint İbrahim ile Kokurdan karyesi sakinlerinden Keleşoğlu Mehmed Bin Abdurrahman arasındaki boşanma dava belgesidir.

Numara 361

Zonguldak kazası Sofiler karyesinde ikame eden Hamide Hanım Bint Ali ile eşi Nakışçıoğlu İsmail Bin Emin arasındaki ev ve evliliklerindeki sorunların mahkemeye taşındığı belgedir.

Numara 362

Zonguldak İslam mahallesi sakinlerinden müteveli Elbasanlı Mehmed Efendi İbn Süleyman'ın vakfiyeti dışından kalan arsaların kendi tasarrufuna verilmesi talebine dair belgedir.

Numara 363

Zonguldak kazası Sofiler karyesinde ikame eden Bilaloğlu kerimesi Fatma Bint Hüseyin'in Yazganlı mahallesi sakinlerinden Abdülkerimoğlu Halil Bin Halil'le beş yüz bir kuruş mehir karşılığında yaptığı evlilik akdine dair belgedir.

Numara 364

Zonguldak kazasının Gücek karyesinde oturan müteveffa Yahma Paşaoğlu Hasan'ın eşi Fatma Bint İsmail'in Yassıviran karyesi sakinlerinden Bekir Paşaoğlu Osman Bin İsmail'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 365

Zonguldak kazası Çukurviran karyesi sakinlerinden İsmail'in askeri görev sırasında evine geldiği esnada vefat etmesiyle terekesinin Kırtoğlu Halil Bin İsmail, Ömer Bin İsmail ile kız kardeşi Habibe Bint İsmail arasında taksim edildiği ancak Ömer'in de vefat etmesiyle payının eşi Ayşe Bint Osman ile küçük oğlu İsmail Bin Ömer arasında taksim edildiği veraset ayrıca Sivrililer karyesinden Eğrioğlu Hasan Efendi Bin Abdullah'ın İsmail'e olan yirmi kuruş miktarındaki alacaklarının taraflarına tahsil edilmesi talebine dayanan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 366

Zonguldak kazasının Kayabaşi karyesinde oturan Tasakoğlu kerimesi Hatice Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Sipahioğlu Arif Bin Salih'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 367

Zonguldak kazasının Çomranlı karyesinde oturan Musaoğlu Mehmed kerimesi Fatma Bint Süleyman'ın Yukarıdere karyesi sakinlerinden Kavaoğlu İbrahim Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 368

Zonguldak kazası Göbü karyesi sakinlerinden Akbaşoğlu Mustafa Bin Hasan tasarrufunda bulunan bir miktar mal, mülk, arazi ve eşyayı aynı karyeden torunu Halil Bin Halil'e hibe ve teslim ettiğine dair belgedir.

Numara 369

Adana ?vilayeti Marite? kazasına tabi Zor? karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Dimitri Veled Hırsto Despina'nın İngiltere tebasından olup Zonguldak'ta oturan Nikola Yadisdisi Veled Nikola'ya verdiği on lira miktarındaki paranın Nikola tarafından ödenmemesi ve inkar edilmesi üzerine açılmış alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 370

Zonguldak kazası Yalanda karyesi sakinlerinden iken vefat eden Abdurrahman Bin Halil Beğ'in terekesini büyük oğlu hafız Halil Bin Abdurrahman Beğ'e taksim etmesi ve bu mirasın varisi olan Rum Beyzâde Mehmed Bin Abdurrahman'ın da hak talep etmesi ile ilgili veraset belgesidir.

Numara 371

Zonguldak Yalanda karyesi cami-i şerifinin icare-i mü'eccele ve mu'accesi Abdurrahman Bin Halil Beğ'e aitken Abdurrahman Beğ'in vefatıyla Gaca karyesinden Mustafa Samioğlu Bin Ağa Hüseyin'in müteveli tayin edilmesine dair vakıf belgesidir.

Numara 372

Zonguldak kazasının Ali karyesinde oturan Osmanoğlu kerimesi Döndü Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Karabacakoğlu Osman Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 373

Zonguldak kazasının Kızılcahilise karyesinde oturan Kahvecioğlu kerimesi Hatice Bint Hüseyin'in aynı karye sakinlerinden Kahvecioğlu biraderzâdesi Şaban Bin Emin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 374

Zonguldak kazasının Kızılcahilise karyesinde oturan Karakaçanoğlu kerimesi Havva Bint Ali'nin Sarımsak karyesi sakinlerinden Karatoğlu İsmail Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 375

Zonguldak kazasının Çağlı karyesinde oturan Bayramoğlu kerimesi Fatma Bint Hamza'nın Sarımsak karyesi sakinlerinden Birikoğlu Hüseyin Bin Süleyman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 376

Zonguldak kazasının Sofiler karyesinde oturan Bircioğlu kerimesi Zeynep Bint Ahmed'in Doğancılar karyesi sakinlerinden Kapudanoğlu Hüseyn Bin Hüseyn'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 377

Zonguldak kazasının Çukurviran karyesinde oturan Karabacakoğlu kerimesi Ayşe Bint Durmuş'un Eceler karyesi sakinlerinden Sarı İbrahimdoğlu İsmail Bin Emin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 378

Zonguldak kazasının Göbü karyesinde oturan Uzunoğlu kerimesi Kezban Bint Hasan'ın Muslu karyesi sakinlerinden Osman Hocoğlu Hasan Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 379

Zonguldak kazasının Hacıali karyesinde oturan Receboğlu kerimesi Cemile Bint Hasan'ın Çoraklar karyesi sakinlerinden Kuloğlu Hüseyn Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 380

Zonguldak kazasının Kurt karyesinde oturan Temurcuoğlu kerimesi Emine Bint Emin'in aynı karye sakinlerinden Kadioğlu Nuri Bin Süleyman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 381

Zonguldak kazasının Karacaviran karyesinde oturan Palaoğlu kerimesi Hatice Bint Arif'in Yalanda karyesi sakinlerinden Mollaoğlu Mustafa Bin Mehmed'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 382

Zonguldak kazasının Kumtarla karyesinde oturan Mollaoğlu kerimesi Kezban Bint Receb'in aynı karye sakinlerinden Ali Ustaoglu Mehmed Ali Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 383

Zonguldak kazası Ayvatlı karyesinde oturan Bekiroğlu kerimesi Kezban Bint Ahmed ile Saraycık karyesi sakinlerinden İlyasoğlu Mehmed Bin İsmail arasında üç yüz kuruş mehir karşılığında yapılan evlilik akdine dair belgedir.

Numara 384

Zonguldak kazası Ayvatlı karyesinde oturan Kadioğlu kerimesi Hatice Bint Ali ile aynı karye sakinlerinden Bekiroğlu Mehmed Ali Bin Ahmed Usta arasında üç yüz bir kuruş mehir karşılığında yapılan evlilik akdine dair belgedir.

Numara 385

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinde oturan Parlakoğlu kerimesi Hatice Bint Said'in aynı karye sakinlerinden Birikoğlu Hasan Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 386

Zonguldak kazası Kasımlar karyesi sakinlerinden iken vefat eden İslamcıoğlu Receb Çavuş Bin Hüseyin'in terekesini taksim ettiği küçük oğulları Nuri ve Receb'in bölüğ çağına erişmelerine değin miraslarının aynı karye sakinlerinden İslamcıoğlu Hacı Hüseyin Bin Hüseyin'in korumasına verildiği vesayet belgesidir.

Numara 387

Zonguldak kazasının Yalanda karyesinde oturan Dişoğlu kerimesi Kezban Bint Abdullah'ın aynı karye sakinlerinden Kel Hüseyinoğlu Hüseyin Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 378 (388 olması gerekiyordu buradan itibaren kadının numarayı yanlış yazmasıyla aynı numaraları tekrar edeceğim)

Zonguldak kazasının Yalanda karyesinde oturan Balabanoğlu kerimesi Fatma Bint Durmuş'un aynı karye sakinlerinden Dişoğlu Osman Bin Abdullah'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 379

Hamidiye kazası Çaycuma kasabasında ikame eden Nefise bint Mehmed'in Zonguldak kazası Veli divanının Pehlivan karyesi sakinlerinden eşi Kadioğlu Said Efendi ile müşterek olan mal, mülk ve eşyadan bağını kopartarak tamamen Said Efendi'ye devrettiğine dair belgedir.

Numara 380

Zonguldak kazası Kasımlar karyesi sakinlerinden iken vefat eden İslamoğlu Receb Çavuş Bin Hüseyin'in terekesini boşandığı eşleri Cemile Bint Yusuf ile Hamide Bint Abdullah ile küçük oğulları Nuri ve Receb arasında taksim ettiği veraset belgesidir.

Numara 381

Zonguldak kazası Gaca karyesi sakinlerinden olup Tasmalar karyesinde ikame eden Mustafa Re'isoğlu Refet Bin Mehmed'in İstifak'la müşterek malı olan iki yüz elli kuruş kıymetindeki ineğin zabıt memuru olan Galip Bey tarafından alıkonulduğu gerekçesiyle tasarrufundaki ineğin tarafına teslimini talep eden belgedir.

Numara 382

Zonguldak kazasına tabi Ayvatlar karyesinin Hasanlar mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Kadioğlu Hüseyin Bin Halil'in terekesini taksim ettiği küçük kızı Ayşe Güllü'nün buluğ çağına erişene kadar taksim edilen mirasının kızının annesi Fatma Bint Hasan'ın muhafazasına verilmesini talep eden vesayet belgesidir.

Numara 383

Zonguldak kazasına tabi Ayvatlar karyesinin Hasanlar mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Kadioğlu Huseyin Bin Halil'in terekesini eşi Fatma Bint Hasan, annesi Havva Bint Halil, kız kardeşleri Hanife ve Ayşe ile küçük kızı Ayşe Gullu arasında taksim ettiği ve kızı Ayşe'nin buluğ çağına erişene kadar taksim edilen mirasının annesi Fatma Bint Hasan'ın muhafazasına verilmesini talep eden veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 384

Zonguldak kazasının Karaman karyesinde oturan Bekiroğlu kerimesi Hanife Bint Ali'nin Yalanda karyesi sakinlerinden Topuzoğlu Eyyub Bin Ahmed'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 385

Zonguldak kazasının Muslu karyesinde oturan Hacıoğlu kerimesi Hamide Bint Mustafa'nın Cumayanı karyesi sakinlerinden Temurcuoğlu Mustafa Bin Huseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 386

Zonguldak kazasının Yakatemurcüler karyesinde oturan Cobanoğlu kerimesi Esmâ Bint Ali'nin Ali karyesi sakinlerinden Hatiboğlu Hüsnu Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 387

Zonguldak kazasının Çomranlı karyesinde oturan Kel şabanoğlu kerimesi Havva Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Tokmakoğlu hafidi Halil Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 388

Zonguldak kazasının Cumayanı karyesinde oturan Aydınoğlu kerimesi Hamide Bint Halil'in Cumayanı Kırpe karyesi sakinlerinden Bakanoğlu Hasan Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 389

Trabzon vilayeti Mačka kazası Zabne? Karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Çolakođlu İbrahim Bin Ahmed'in Trabzon vilayeti Mačka kazasına tabi Laksa nahiyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Poyrazođlu İsmail Bin Ali'den iki yüz sehim üç yüz kuruş miktarındaki alacağını talep etmesine rağmen İsmail'in ödemekten kaçması üzerine açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 390

Zonguldak kazası Bozca karyesi Taşçılar mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Kara İsaoğlu Durmuş Bin Selim'in terekesini büyük oğlu Selim, küçük kızları Habibe ve Fatma ile Habibe'nin de vefat etmesiyle payına düşen mirasın eşi Kara İsaoğlu Ali Bin Mustafa, küçük oğulları Ali, Osman ve Şaban, büyük kızları Hamide ve Ayşe arasında taksim edildiği veraset belgesidir.

Numara 391

Zonguldak kazası Bozca karyesi Taşçılar mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Kara İsaoğlu Durmuş Bin Selim'in terekesini büyük oğlu Selim, küçük kızları Habibe ve Fatma ile Habibe'nin de vefat etmesiyle payına düşen mirasın eşi Kara İsaoğlu Ali Bin Mustafa, küçük oğulları Ali, Osman ve Şaban, büyük kızları Hamide ve Ayşe arasında taksim edildiği Selim Bin Durmuş'un payına düşen kısmın hane tarafından kabul edildiği veraset belgesidir.

Numara 392

Zonguldak kazasının Akpınar karyesinde oturan Hamide Bint İsmail'in Amasra nahiyesi sakinlerinden Peri Kethüdaoğlu Şaban Bin Ahmed'le üç yüz bir mehir karşılığında kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 393

Zonguldak kazası Muradlı karyesi sakinlerinden Mustafa Rum Beğoğlu Arif Bin Ali'nin tasarrufundaki seksen dönüm tarlayı otuz lira bedel ile Eceler divanının Çay mahallesi sakinlerinden Kahyaoğlu Ömer Bin Hasan'a devrettiği Ömer Bin Hüsnü'yü vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 394

Zonguldak kazası Muradlı karyesi sakinlerinden Mustafa Rum Binoğlu Arif Bin Ali'nin tasarrufundaki seksen dönüm tarlayı yirmi altı lira bedel ile Eceler karyesi sakinlerinden Molla Velioğlu Ahmed Bin Hüseyin'e devrettiği davaya Ömer Bin Hüsnü'yü vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 395

Zonguldak kazası Himmetoğlu karyesinde ikame eden Receboğlu kerimesi Cemile Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Kaleoğlu Hasan Bin Ali ile üç yüz bir gurus mehir karşılığında yapılan evlilik akdine ilişkin belgedir.

Numara 396

Zonguldak kazası Göynük karyesi sakinlerinden Kahvecioğlu Kamil Bin Mehmed'in aynı karyede ikame eden Kahvecioğlu kerimesi Hanife Bint Süleyman ile boşanmalarına dair belgedir.

Numara 397

Ereğli kasabası Sultan Süleyman mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Çıkırıkçı Ahmed Usta Bin Mehmed ile aynı mahalle sakinlerinden Hacı İsmail Ağazâde Eyyüb Bin Ahmed arasında meydana gelen davaya Ahmed Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 398

Ereğli kasabasının Rum mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Marko Veled Rumanda'nın terekesini aynı mahalle sakinlerinden olup Zonguldak'ta

geçici olarak ikame eden Yavan, Marko ve Çorcu arasında taksim ettiği ancak Yavan'ın kendi payına düşen bir miktar mal ve mülkü Boşko'ya teslim ettiği veraset ve hibe belgesidir.

Numara 399

Zonguldak kazasının Kargalar karyesinde oturan Koca Ahmedoğlu hafinesi Hatice Bint Ali'nin Ebegömeçi karyesi sakinlerinden Eren Budoğlu Mehmed Bin Şakir'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 400

Zonguldak kazasının Rum mahallesi sakinlerinden Dimitri Bint Yorgi ile Yunan milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden Nikola Veled Dimitri'nin Yanya vilayetinin Leskovik kazasına tabi Priştan karyesi sakinlerinden Yasif Veled ile aralarındaki alacak-verecek davasına ilişkin dava belgedir.

Numara 401

Zonguldak kazasının Horcinaz divanının Hatipler karyesinde oturan Molla Osmanoğlu Yusuf kerimesi Hafize Bint Yusuf'un Virancık karyesi sakinlerinden Eleroğlu Yusuf Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 402

Zonguldak kazası Kilimli karyesinde ikame eden Asya Bint Salih'in Bartın kazasına tabi Amasra nahiyesinin Köprücü Şili karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Çolakoğlu Bekir Bin Mehmed'le boşanmaları üzerine kızları Latife'nin bakım, gözetim ve ihtiyaçlarının Bekir tarafından karşılanmasını talep eden nafaka belgesidir.

Numara 403

Kayseri sancağına tabi Kermir karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Çilingiroğlu Avram Efendi Veled Yıvan'ın mal ve mülküyle ilgili her türlü davaya bakması için Monakı Efendi Veled Sîmoni'yi vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 404

Zonguldak kazasının Kayabaşı karyesinde oturan Çavuşoğlu kerimesi Hanife Bint'in Günyüzü Şeyhoğlu karyesi sakinlerinden Alabaşoğlu Osman Bin Arif'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 405

Zonguldak kazasının Veli karyesinde oturan Debbağoğlu kerimesi Hatice Bint Hacı Şaban'ın Yakatemürcüler karyesi sakinlerinden Orucoğlu Bayram Bin Receb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 406

Zonguldak kazasının Çomranlı karyesinde oturan Satıroğlu kerimesi Dur Kadın Bint Ahmed'in Göynük karyesi sakinlerinden Ali Çelebioğlu Nuri Bin Süleyman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 407

Zonguldak kazasına tabi Çayırıcık karyesi sakinlerinden olup vefat eden Semudoğlu Selim Bin Abdurrahim'in terekesini eşi Hatice Bint Abdullah, büyük oğlu Hasan ile büyük kızları Fatma, Habibe ve Kezban arasında taksim etmesi ancak Fatma ve Habibe'nin de vefat etmesiyle ikisinden kalan malların aile bireyleri arasında paylaşılmasını içeren veraset belgesidir.

Numara 408

Zonguldak kazasının Göynük karyesinde oturan Salmanoğlu kerimesi Fatma Bint Yahya'nın aynı karye sakinlerinden Kabcıoğlu Nuri Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 409

Zonguldak kazasının Çomranlı karyesinde oturan İnce Hasanoğlu kerimesi Ayşe Bint Hüseyin'in Yukarıdere karyesi sakinlerinden Çalıkoğlu Halil Bin Abdullah'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 410

Zonguldak kazasının Karadere karyesinde oturan Abdioğlu kerimesi Meryem Bint Ahmed'in aynı karye sakinlerinden Abdioğlu İsmail Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 411

Zonguldak kazasının Yalanda karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hacı İsmailoğlu Ahmed Bin İsmail'in terekesini eşleri Züleyha Bint Mehmed, Perihan Bint Hacı Tahir, oğulları Mehmed, Eyyüb, Osman, Rıza ve İsmail ile kızları Sıdika, Emine, Fatma, Azize ve Naciye arasında taksim edip bunlardan Emine'nin vefat etmesiyle mirasının annesi Perihan, kardeşleri Rıza, İsmail, Fatma, Azize ve Naciye arasında taksim edilmesine dair veraset belgesi olduğu gibi Ayrıca Ereğli mahallesi Sultan Orhan mahallesi sakinlerinden Eyyüb Bin Ahmed'in babası Ahmed Bin İsmail'in Zonguldak kazası Karaman karyesi sakinlerinden Karakavak Mehmed Bin Abdullah'a verdiği üç bin beş yüz yirmi kuruş miktarındaki paranın kendisine tahsil edilmesi talebiyle açılmış alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 412

Zonguldak kazası Olukyanı Sarımsak karyesi sakinlerinden olup vefat eden Koca Ademoğlu İsmail Bin Hüseyin'in terekesinin Küçük oğulları Hasan ve Hüseyin ile küçük kızları Emine ve Fatma arasında taksim edilmesine ancak bölüğ çağlarına erişene kadar miraslarının karye sakinlerinden ağabeyleri Koca Ademoğlu Abdurrahman Bin İsmail'in korumasına verildiği vesayet belgesidir.

Numara 413

Zonguldak kazası Olukyanı Sarımsak karyesi sakinlerinden olup vefat eden Koca Ademoğlu İsmail Bin Hüseyin'in terekesinin boşandığı eşi Ayşe Bint Emin, annesi Zeynep Bint İsmail, büyük oğulları Abdurrahman ve Selim, Küçük oğulları Hasan ve Hüseyin ile küçük kızları Emine ve Fatma arasında taksim edilmesine ancak bölüğ çağlarına erişene kadar miraslarının karye sakinlerinden ağabeyleri Koca Ademoğlu Abdurrahman Bin İsmail'in korumasına verildiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 414

Zonguldak kazasına tabi Hamidiye kasabasının Cami-i Atik mahallesinde ikame eden Hacer Bint Hayami'nin Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden eşi Köroğlu Hasan Efendi Bin Halil'in terekesinden oğlu Hasan'a pay talep ettiği veraset belgesidir.

Numara 415

Zonguldak kazasına tabi Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Köroğlu Hasan Efendi Bin Halil'in terekesinden küçük kızı Fatma'ya taksim ettiği mirasın muhafazasını Ayvatlar karyesinden eşi Nazife Bint Ahmed'e verse de Nazife'nin evlilik yapması nedeniyle vesayetinin Karapınar karyesi sakinlerinden Fatma'nın ağabeyi Said Bin Hasan Efendi'ye devredildiği vesayet belgesidir.

Numara 416

Zonguldak kazasına tabi Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Köroğlu Hasan Efendi Bin Halil'in küçük kızı Fatma'nın Karapınar karyesinden ağabeyi ve vasisi olan Said Bin Hasan Efendi'nin kardeşinin ihtiyaçlarının karşılanması için açtığı nafaka belgesidir.

Numara 417

Zonguldak kazasına tabi Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Köroğlu Hasan Efendi Bin Halil'in terekesini eşleri Asya Bint Hüseyin, Hatice Bin İsmail, Nazife Bint Ahmed ve Hacer Bint Hayami, büyük oğlu Said, küçük oğulları Mehmed Ali, Hasan, Hüseyin, İzzet ve İdris, büyük kızı Hafize ile küçük kızları Emine, Ayşe ve Fatma arasında taksim ettiği ancak Hüseyin'in vefat etmesiyle mirasının annesi Hatice ile kardeşleri Hasan, İdris, Hafize, Emine ve Ayşe arasında taksim edildiği veraset belgesidir.

Numara 418

Zonguldak kazasına tabi Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Köroğlu Hasan Efendi Bin Halil'in büyük oğlu Said Bin Hasan Efendi'nin babası Hasan Efendi'nin alacaklısı olduğu Ayvatlı karyesi sakinlerinden Bekiroğlu Raşid

Bin Halil Efendi'den iki yüz seksen dört kuruş alacağını vasisi olduğu Fatma ve kendisi için tarafına teslimini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 419

Hamidiye kazasına tabi Çaycuma kasabasının Çay mahallesi sakinlerinden Bekiroğlu Hüsni Bin Mustafa ile aynı mahallede ikame eden kız kardeşi Fatma Bint Mustafa'nın kimsesi bulunmadığından ihtiyaçlarının ağabeyi Hüsni tarafından karşılanması için açılmış nafaka belgesidir.

Numara 420

Zonguldak kazasına tabi Karapınar karyesi sakinlerinden olup vefat eden Köroğlu Hasan Efendi Bin Halil'in eşlerinden Hatice Bint İsmail'in Hasan Efendi'den alacağı olan beş yüz elli kuruş miktarındaki paranın Hasan Efendi'nin terekesinden tarafına tahsil edilmesini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin dava belgedir.

Numara 421

Zonguldak kazasına tabi Ayvatlar karyesi sakinlerinden Bekiroğlu Hasan Efendi'nin boşandığı eşi Nazife Bint Ahmed'e terekesinden verdiği altı yüz kuruş altı pare miktarındaki paranın dört yaşında bir ester sıpası ile iki keçinin mukabilinde değiştirilmesini talep eden veraset belgesidir.

Numara 422

Zonguldak kazasının Akşeyh karyesi Futa mahallesinde oturan Musluoğlu kerimesi Ayşe Bint'in Ebegömece karyesi sakinlerinden Çivicioğlu Nuri Bin Emin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 423

Zonguldak kazasının Saka karyesinde oturan Müteveffa Cebecioğlu Mustafa'nın eşi Ayşe Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden İsmail Paşaoğlu Hüseyin Bin Hasan'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 424

Zonguldak kazasının amky karyesinde oturan Kara Ahmed kerimesi AyŖe Bint Eyyb'un Karadeniz Ereğli kazasının Akçe Kilise karyesi sakinlerinden Hatiboğlu Nazif Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 425

Zonguldak kazasının Olukyanı karyesinde oturan Karanoğlu kerimesi Hatice Bint Halil'in Ebegümeci karyesinin Balçıklı mahallesi sakinlerinden Davaroğlu Hasan Bin İbrahim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 426

Zonguldak kazasının Gynkbalı karyesinde oturan otukoğlu Mehmed Ali Bin İbrahim'in eŖi Emine Bint Yusuf'un AŖaęıgney karyesi sakinlerinden Kalafatoğlu Hüseyin Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 426 (kadı tekrarlamıŖ)

Ereğli karyesinin Rumyan mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Futunice Bin Palviye'nin babası Palviye Veled Yani, annesi Mari Bint Anastasya ile kız kardeŖi Vasil Bint Palviye'den kalan terekeden bir kıta arsayı aynı mahalle sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Yemandi Veled Palviye teslim ettiğine dair hibe belgesidir.

Numara 427

Ereğli karyesinin Rumyan mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Futunice Bint Palviye ve Anastasya Bint iro Bavran'ın tasarrufundaki bir miktar mal, mülk ve arsalarını aynı mahalle sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Yemandi Veled Palviye'ye teslim ettiklerine dair hibe ve bu davaya Vsıl Veled Anastasya'yı vekil tayin ettikleri belgedir.

Numara 428

Zonguldak kazası Virancık karyesi sakinlerinden olup vefat eden Karakaşoğlu Şaban Bin Hüseyin'in terekesini boşandığı eşi Fatma Bint Hasan, annesi Züleyha Bint Yahya, babası Hüseyin Bin İsmail, küçük oğlu İsmail, küçük kızı Zeynep arasında taksim etmesi ancak annesi Züleyha'nın da vefat etmesiyle terekesinin eşi Hüseyin, torunları İsmail ve Zeynep, Fatma'nın da vefat etmesiyle terekesinin babası Hasan Bin Abdullah, annesi Zeynep Bint Hasan, çocukları İsmail ve Zeynep arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 429

Selanik vilayetine tabi Zirsoşit karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yıvancu Veled Yorgi'nin Van vilayetinin Adilcevaz kasabasının Orta mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan İsmail Bin Mahmud'a verdiği yüz elli kayme altı yüz kuruş miktarındaki parayı tarafına tahsil etmesini istemesi ancak İsmail'in inkar etmesi üzerine açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 430

Zonguldak kazasına tabi Dereköy divanının Arslanoğlu karyesi sakinlerinden olup vefat eden Arslanoğlu Selim Bin Mustafa'nın terekesinin büyük oğlu Mustafa, küçük oğulları Rıza ve Nazif, büyük kızları Kerime ve Cemile ile küçük kızı Fatma arasında taksim edilmesine dair veraset belgesi olduğu gibi ayrıca Hacıali karyesinin Kıymetoğlu mahallesi sakinlerinden Kıymet Hacı Hüseyin Bin Selim'in Mustafa Bin Selim'den dört yüz seksen dört kuruş alacak hakkının tarafına teslimini talep eden alacak-verecek dava belgesidir.

Numara 431

Selanik vilayetine tabi Zirsoşit karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yıvancu Veled Yorgi'nin Van vilayetinin Emin Paşa mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Mehmed Bin İsmail Mahmud'a verdiği iki yüz kuruş elli kayme miktarındaki parayı tarafına tahsil etmesini istemesi

ancak Mehmed'in ödemekten kaçması üzerine açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 432

Zonguldak kazasının Kokurdan karyesinde oturan Kara Mehmed kerimesi Ayşe Bint Ali'nin Cumayanı karyesi sakinlerinden Temurcuoğlu İbrahim Bin Salih'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 433

Zonguldak kazasının Kokurdan karyesinde oturan Receboğlu kerimesi Havva Bint Receb'in aynı karye sakinlerinden Kara Mehmedoğlu Hasan Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 434

Zonguldak'ta ikame eden Tumanya Bint Vasil, İnus ve Rabin'in Milo Veled Pasode Kosala'ya verdiği paraları tarafına tahsil etmesi için açtığı alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 435

Zonguldak kazasının Doğancılar karyesinde oturan Koroğlu kerimesi Zeynep Bint Hüseyin'in Cumayanı karyesi sakinlerinden Hacıoğlu Ahmed Bin Selim'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 436

Van vilayetine tabi Adilcevaz kasabasının Alaca mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Boturoğlu İshak Bin Kadir'in tasarrufunda bulunan bağı aynı kasabının Orta mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Derelili Mahmud Bin İsmail'e bedeli karşılığında devrettiğine ve aynı zamanda bu işlemler için İsmâil'i vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 437

Zonguldak kazasının Üçköy karyesinde oturan İsmailoğlu hemşiresi Fatma Bint Halil'in aynı karye sakinlerinden Veli Kapudanoğlu İbrahim Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 438

Zonguldak kazasının Üçköy karyesinde oturan İslamoğlu kerimesi Fatma Bint Eyyüb'ün aynı karye sakinlerinden Ustaoglu Arif Bin Receb'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 439

Ereğli kasabasının Sultan Süleyman mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Ali Efendi İbn Mehmed Ali'nin Van vilayetinin Emin Paşa mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Değirmencioğlu Mahmud Bin İsmail'e verdiği paraları istemesine rağmen Mahmut'un ödemekten kaçması üzerine borcunun tarafına tahsilini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 440

Yanya vilayetinin Delvine kazasına tabi Suzine karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Angel Veled Margerid Veled Tanail'in Ereğli kasabası Rum mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Seva Efendi Veled Sevadis'i kendileri adına her türlü davayı görmesi için vekil tayin ettikleri belgedir.

Numara 441

Zonguldak kasabasında ikame eden Lazarı Veled Kara Çotan'ın Zonguldak'ta bulunan bir dükkan ve içindeki eşyaların Üsküdar'ın İnfakbağı mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Zonan Efendi Veled Bedrusi'ye bedeli karşılığında devrettiğini beyan eden belgedir.

Numara 442

Ereğli kasabasının Çarşı mahallesi sakinlerinden Mustafa Efendi İbn Halil İbn Abdullah'ın annesi Penbe Hanım Bint Ali Abdullah'ın hayattayken borç para verdiği Bartın kasabasının Bakal mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Seydioğlu Ahmed Efendi İbn Ali'den ödemeyi kendi tarafına tahsil etmesi için açtığı alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 443

Zonguldak kazasının Himmetoğlu karyesinde oturan İbrahim Kethüdaoğlu kerimesi Ayşe Bint Yusuf'un Çayır karyesi sakinlerinden Kapucuoğlu Yusuf Bin Hasan'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 444

Zonguldak kazasının Çayır karyesinde oturan Deli Hüseyinoğlu hafidesi Hatice Bint Yusuf'un Güdüllü karyesi Başgüç mahallesi sakinlerinden Ahmed Bin Ali Osman'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 445

Zonguldak kazasının Hacıali karyesinde oturan Paşaoğlu kerimesi Habibe Bint Veli'nin Yalanda karyesi sakinlerinden Rum Beğoğlu Said Bin Mehmed'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 446

Zonguldak kazasının Eceler karyesinde oturan Kethüdaoğlu kerimesi Ayşe Bint Osman'ın Arapoğlu karyesi sakinlerinden Topaloğlu Mehmed Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 447

Zonguldak kazasının Yalanda karyesinde oturan Kara Kullukçuoğlu kerimesi Azize Bint Emin'in Bölücek karyesi sakinlerinden Hüseyin Çavuşoğlu Ahmed Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 448

Zonguldak kazasına tabi Güdüllü karyesinde ikame eden Yurtoğlu kerimesi AyŖe Bint Ali ile ayır karyesi sakinlerinden Kara İsmailoğlu Hüsnü İbn Receb arasındaki ilgili davaların idaresi için Hasan Ağa'nın vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 449

Trabzon vilayetinin Cuma mahallesi sakinlerinden olup Heybeliada'da vefat eden BaŖođlu Ahmed Efendi İbn Ali İbn Abdurrahman'ın terekesinin kız kardeŖi Penbe Hanım Bint Ali, erkek kardeŖi Mustafa Bin Mehmed İbn Ali, diğer kardeŖinin oğlu Mehmedcan İbn Hüseyin arasında taksim ettiği ancak Penbe Hanım'ın da vefat etmesiyle terekesinin oğlu Mustafa Efendi İbn Halil'e verildiği davanın Zonguldak'ta görüldüğü veraset belgesidir.

Numara 450

Zonguldak kazasının Karadere karyesinde oturan Kadioğlu kerimesi Hatice Bint Mehmed'in Kumtarla karyesi sakinlerinden Kethüdaoğlu Mustafa Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 451

Zonguldak kazasının Hisarönü karyesinde oturan Gl Mustafaoğlu kerimesi AyŖe Bint Mehmed'in Kocaali karyesi sakinlerinden Makaracioğlu Halil Bin Halil'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 452

Zonguldak kazasının Uzungüney karyesi Kethüdalar mahallesinde oturan Kethüdaoğlu kerimesi Emine Bint İsmail'in Kızılcahilise karyesi Bavaret mahallesi sakinlerinden Hüseyin Kahvecioğlu Hüseyin Bin İsmail'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 453

Zonguldak kazasına tabi Sofiler karyesinin Sapça mahallesinde ikame eden Hanife Bint Mustafa'nın boŖandıđı eŖi Abdülkerimoğlu Halid Bin Molla Halil'in

elinde bulunan üç yüz bir kuruş paranın kendisine verilmesini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 454

Zonguldak kazası Çağlı karyesi sakinlerinden olup vefat eden Haracioğlu Yahya Bin Mustafa'nın terekesinden küçük kızı Havva'ya taksim ettiği mirasın Havva'nın bülüğ çağına erişene kadar amcası Haracioğlu Sefer Bin Mustafa tarafından muhafaza edilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 455

Zonguldak kazasına tabi Çağlı karyesinin Çayırıcık mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Haracioğlu Yahya Bin Mustafa'ya ait terekenin büyük oğulları Hasan ve Hüseyin, büyük kızı Kezban ile küçük kızı Havva arasında taksim edilmesine ve Havva'nın bülüğ çağına erişene kadar mirasının amcası Haracioğlu Sefer Bin Mustafa tarafından muhafaza edilmesine dair veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 456

Zonguldak kazasına tabi Virancık karyesinin Kozlu mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Sarioğlu Ali Bin Osman'a ait terekenin boşandığı eşi Fatma Bint İbrahim, kardeşleri Receb, Hasan ve İzzet arasında taksim ettiği veraset belgesi olduğu gibi ayrıca Ali Efendi'nin mal müdürü Ahmed Şükrü Efendi'den alacağı olduğu ve ödemesinin Ali Efendi'nin varislerine tahsil edilmesini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 457

Zonguldak kazasına tabi Sofiler karyesi sakinlerinden Kaşıkçioğlu Ali Bin Abdullah ile Kurtluköy karyesinde ikame eden Sultan Bint İbrahim'in boşanma davasına dair belgedir.

Numara 458

Zonguldak kazasının Virancık karyesinde oturan Hasan Paşaoğlu kerimesi Habibe Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Hasan Paşaoğlu Ali Bin İbrahim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 459

Zonguldak kazasının Yukarıgüdüllü karyesinde oturan Durmuşoğlu kerimesi Emine Bint Ali'nin Kalafatlı karyesi sakinlerinden Terzioğlu Mehmed Bin Yusuf'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 460

Trabzon vilayetine tabi Kelkit kazasının Günbatur karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Elif Bint Durmuş'un aynı kazanın Sadak karyesi sakinlerinden Ömeroğlu İsmail Bin Ömer'le evlenmesi ancak İsmail'in vefat etmesiyle bu defa Erzurum vilayetine tabi Tercan kazasının Kadana karyesinin Derviş? mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Mehmed Bin Süleyman ile yedi yüz bir kuruş mehir karşılığında yaptığı evlilik akdine dair belgedir.

Numara 461

Rum milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden Üstüvari Veled Yali'nin Ereğli kazasına tabi Alaplı divanının Gökçe karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta oturan Osman Usta Bin İsmail'den iki yüz altmış guruş otuz pare alacağı olup Osman Usta'nın parayı vermekten sürekli kaçması üzerine açılmış alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 462

Zonguldak kazasının Uzungüney karyesinde oturan Veli Paşaoğlu hafidesi Ayşe Bint Mustafa'nın aynı karye sakinlerinden Tozbırakoğlu Ahmed Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 463

Zonguldak kazasının Karamusa karyesinde oturan Dedeoğlu kerimesi Kezban Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Dede Kamil Bin Veli'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 464

Zonguldak kazasına tabi Ali karyesinde ikame eden Hatiboğlu kerimeleri Emine ve Habibe Bint İsmail'in vefat eden babaları Hatiboğlu İsmail Bin Abdullah'ın terekesinden kalan elli hisse arsanın aynı karye sakinlerinden Said Molla Said'den taraflarına tahsilini talep eden alacak-verecek aynı zamanda davanın görölmesi için Osman Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 465

Zonguldak kazasının Elvan karyesinin Tasmacı mahallesinde oturan Burgucuoğlu Halil'in kerimesi Hamide Bint Halil'in aynı karye sakinlerinden Uzunuoğlu Eyyüb Bin Mehmed'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 466

Zonguldak kazasına tabi Ali karyesi sakinlerinden iken vefat eden Hatiboğlu İsmail Bin Abdullah'ın terekesinin boşandığı eği Hatice Bint Abdi ve Zeynep Bint İsmail, büyük oğlu Said ile kızları Habibe, Hatice ve Emine arasında taksim ettiği ancak Hatice'nin vefat etmesiyle terekesinin kızı Habibe'ye, Zeynep'in de vefat etmesiyle terekesini çocukları Said, Hatice ve Emine arasında taksim ettiği veraset belgesi olduğu gibi ayrıca İsmail'in hayattayken aynı karyeden Mustafa Bin Emin'e verdiği yirmi kuruş alacağın varislerine tahsil edilmesini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 467

Zonguldak kasabasının Tasmalar mahallesinde ikame edip vefat eden Nadire Bint Arapzâde Şükrü'nün terekesinden küçük kızı Şükriye'ye taksim ettiği mirasının Şükriye'nin bülüğ çağına erişene kadar babası Kandaşoğlu Said Bin Salih'in muhafazasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 468

Zonguldak kasabasının Tasmalar mahallesinde ikame edip vefat eden Nadire Bint Arapzâde Şükrü'nün terekesinin eşi Kandaşoğlu Said Bin Salih, annesi Emine Bint Hasan, küçük kızları Naciye ve Şükriye ile erkek kardeşi Mustafa Bint Şükrü arasında taksim edilmesi ancak Naciye'nin de vefat etmesi üzerine terekesinin babası Said, amcası Emin Bin Hasan ile kardeşi Şükriye arasında taksim edilmesini içeren veraset belgesidir.

Numara 469

Zonguldak kasabasının Tasmalar mahallesinde ikame eden Nazife Bint Boşnak Süleyman'ın babası Boşnak Süleyman'dan kalan bir miktar arsa ve mülkü Zonguldak'ta oturan Tahir Ahmed İbn Ahmed'e bedeli karşılığında devrettiğini ve bu işlemlerin idaresi için Mustafa Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 470

Zonguldak kazasına tabi Ali karyesi sakinlerinden iken vefat eden Hatiboğlu İsmail Bin Abdullah'ın terekesinin büyük oğlu Said ile kızları Habibe, Hatice ve Emine arasında taksim ettiği veraset belgesi ve Hatiboğlu Selim Bin Mustafa'nın vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 471

Zonguldak kazasına tabi Kilimli karyesinde ikame eden Asya Bint Salih ile Bartın kazasına tabi Amasra nahiyesinin Kuyucaşile? karyesinin Kavalıd? mahallesi sakinlerinden Asya'nın boşandığı eşi Bekir Bin Mehmed'den olan küçük kızı Latife'nin ihtiyaçlarını karşılamak üzere bir yıllık nafaka talebine ilişkin belgedir.

Numara 472

Zonguldak kazasının Elvan karyesinin Çakaloğlu Receb kerimesi Kezban Bint'in aynı karyenin Tasmacıoğlu mahallesi sakinlerinden Baloğlu Hasan Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 473

Zonguldak kazasının Sarımsak karyesinde oturan Samatyalıoğlu Safiye Bint Durmuş'un Dağtemürücü kasabası sakinlerinden Murat Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 474

Zonguldak kazasının Kokurdan Cumayanı karyesinde ikame eden Köroğlu Mehmed Bin Abdurrahman'ın eski eği Ayşe Bint İbrahim'in aynı karye sakinlerinden Kara Osmanoğlu Ahmed Bin Hasan'la kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 475

Rum milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden Çorçu Veled Marko ile kardeği Boşko'nun Zonguldak'taki müşterek malları olan mülkiyetin paylaşımı ile ilgili işlemlerin idaresi için Âlî Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 476

Zonguldak kazasına tabi Yukarıgüdüllu karyesinin Eymir mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Çakmakçıoğlu Receb Bin Ahmed'in terekesini boşandığı eği Fatma Bint Mustafa, büyük kızı Ayşe ile kardeği İbrahim Bin Ahmed arasında taksim ettiği ancak İbrahim'in de vefat etmesiyle mirasını boşandığı eği Hanım Bint Ahmed ile büyük oğulları Mehmed ve Receb arasında taksim ettiği içeren veraset belgesi ve bu işlemlerin idaresi için Said Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 477

Zonguldak kazasına tabi Güdüllu karyesinin Eymir mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Sarı Veliöğlu İbrahim Bin Ali'nin terekesinin boşandığı eği Fatma Bint Halil, kızları Hamide ve Hanife ile kardeği Halil Bin Ali arasında taksim edilmesi ancak Fatma'nın da vefat etmesiyle terekesinin büyük kızları Hamide ve Hanife arasında taksim edilmesini içeren veraset belgesi olduğu gibi Hanife Bint İbrahim'in mirasından bir miktar, mal ve mülkü bedeli karşılığında aynı karye

sakinlerinden Ömer Sarı Delioğlu Halil İbn Ali'ye devrettiğini beyan eden işlemlerin idaresine Said Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 478

Zonguldak kazasının Bozca divanının Taşçılar karyesinde oturan Gökoğlu kerimesi Hatice Bint Hasan'ın aynı karye sakinlerinden Kara Hüseyinoğlu Hüseyin Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 479

Zonguldak kazasına tabi Çayır karyesi sakinlerinden iken vefat eden Evren Ahmedoğlu Mehmed Bin Ahmed'in terekesini taksim ettiği küçük oğlu İbrahim ile küçük kızı Nazife'nin miraslarının bölüğ çağına erişene kadar ağabeyleri Halil Bin Mehmed'in korumasında olmasına dair vesayet ilişkin belgesidir.

Numara 480

Zonguldak kazasına tabi Çayır karyesi sakinlerinden iken vefat eden Evren Ahmedoğlu Mehmed Bin Ahmed'in terekesini büyük oğulları Halil ve Mahmud, büyük kızları Hatice ve Emine, küçük oğlu İbrahim ile küçük kızı Nazife arasında taksim etmesi ayrıca küçük oğlu İbrahim ile küçük kızı Nazife'nin miraslarının bölüğ çağına erişene kadar ağabeyleri Halil Bin Mehmed'in korumasında olmasına dair veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 481

Hüdavendigar vilayetinin Bilecik kasabası sakinlerinden iken vefat eden Ermeni milletinden Aintablıoğlu Mikardıç Veled Karabet'in terekesini boşandığı eşi Anna Bint Rafiel ile oğulları Karabet, Esob, Gapik, Pedrosi ve Artiyen arasından taksim ettiği veraset belgesi olduğu gibi aynı kasaba sakinlerinden Anna Balyan Artin Efendi Veled Maros'un babasının Mikardıç'le müşterek mal ve mülke sahip olup bu konudaki davanın görülmesi için Karabet Balyan'ın vekil tayin edildiği ve Zonguldak'ta görülen belgedir.

Numara 482

Zonguldak kazasının Olukyanı karyesinde oturan Karakaşoğlu kerimesi Hatice Bint Hüseyin'in aynı karye sakinlerinden Temurcuoğlu Hüseyin Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 483

Zonguldak kazasının Virancık karyesinde oturan Karakaşoğlu kerimesi müteveffa Kızıloğlu Mahmud'un boşandığı eşı Emine Bint Hüseyin'in Üçköy karyesi Yahma mahallesi sakinlerinden Ayaşlı Hasan Bin Ali'yle kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 484

Zonguldak kazasının Hacıali karyesinde oturan Kara Alioğlu kerimesi Azime Bint Hüseyin'in Yalanda karyesi sakinlerinden Rum Bilaloğlu Abdullah Bin Selim'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 485

Zonguldak kazasının Sofiler karyesi sakinlerinden İslamoğlu Receb Bin Mustafa'nın tasarrufunda bulunan harman yeri ve samanhanesi gibi bir takım mal, mülkün hissesi ile uluf, çavdar, mısır ve dari gibi hububatların hisselerini Kamil'e teslim ve hibe ettiği belgedir.

Numara 486

Zonguldak kazasının Sofiler karyesi sakinlerinden iken vefat eden İslamoğlu Receb Bin Mustafa'nın terekesini ayrıldığı eşı Habibe Bint Said, babası Receb Bin Mustafa ile torunu Kamil arasında taksim ettiği ancak Kamil'in bülüğ çağına erişene kadar mirasının muhafazasının seyyar naibi olan Hazineoğlu Ömer Efendi İbn Abdullah'a verildiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 487

Zonguldak kazasının Sofiler karyesi sakinlerinden iken vefat eden İslamoğlu Hasan Bin Receb'in terekesinden taksim ettiği oğlu Kamil'in bülüğ

çağına erişene kadar mirasının muhafazasının Azizoğlu Ömer Efendi'ye verildiği vesayet ilişkin belgesidir.

Numara 488

Zonguldak kazasına tabi Husunlar karyesinin Zeytun mahallesi sakinlerinden Kızıl Hasanoğlu Mehmed Bin Mustafa'nın bulunduğu karyenin muhtarı Mehmed'e verdiği sekiz yüz seksen iki kuruş miktarında borç paranın tarafına tahsilini beyan eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 489

Zonguldak kazasına tabi Güdüllü karyesinin Eymir mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Yurtoğlu Ali Bin Halil'in terekesinin ayrıldığı eşi Ayşe Bint Ali, annesi Kezban Bint Hasan ile babası Halil Bin Ahmed arasında taksim edildiği veraset belgesi olduğu gibi Ayşe'nin yüz elli kuruş miktarında borç para verdiği Halil tarafından borcun tarafına tahsil edilmesini talep eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 490

Zonguldak kazasının Hisarönü karyesinde oturan Hacı Ahmedoğlu kerimesi Ayşe Bint Ahmed'in Kocaali karyesi sakinlerinden Dolmaoğlu Ali Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 491

Zonguldak kazası Sofiler karyesi sakinlerinden iken vefat eden Deli Başoğlu Ahmed Bin Veli'nin terekesinden taksim ettiği küçük oğulları Ali, İsmail ve Halil ile küçük kızı Fatma'nın büyü çağına erişene kadar miraslarının muhafazasının anneleri Hanife Bint Ahmed'e verildiği vesayet belgesidir.

Numara 492

Zonguldak kazası Sofiler karyesi sakinlerinden iken vefat eden Deli Başoğlu Ahmed Bin Veli'nin terekesini ayrıldığı eşi Hanife Bint Hüseyin, küçük oğulları Ali, İsmail ve Halil ile küçük kızı Fatma arasında taksim ettiği ve çocukların

bülüğ çağına erişene kadar miraslarının muhafazasının anneleri Hanife Bint Ahmed'e verildiği veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 493

Zonguldak kazasının Tasmalar mahallesinde ikame eden Boşnak Süleymanoğlu hafinesi Emine Bint İsmail'in babası Boşnak Süleyman'dan kalan ve tasarrufunda bulunan mirastan bir miktar bahçeyi aynı mahalle sakinlerinden Hacı Mahmud Efendi İbn Mehmed'e yirmi yedi lira bedel karşılığında devrettiği ve Hızır Ağa'nın vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 494

Zonguldak kazasının Tasmalar mahallesinde ikame eden Boşnak Süleymanoğlu hafinesi Nazife Bint İsmail'in babası Boşnak Süleyman'dan kalan ve tasarrufunda bulunan mirastan bir miktar mal, mülk ve arsayı aynı mahalle sakinlerinden Hacı Mahmud Efendi İbn Mehmed'e on lira bedel karşılığında devrettiği ve Âlî Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 495

Zonguldak kazasının Sofiler karyesinde oturan Pirecioğlu kerimesi Hatice Bint Emin'in Doğancılar karyesi sakinlerinden Kıroğlu Hamza Bin İsmail'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 496

Zonguldak kazasının Uzungüney karyesinde oturan Bankuduzoğlu kerimesi Emine Bint Ahmed'in Kızılcahilise karyesi sakinlerinden Harcıoğlu Hüseyin Bin Mustafa'yla velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 497

Zonguldak kazasının Horcinaz karyesinde oturan Temürcüoğlu kerimesi Fatma Bint Hüseyin'in Ali karyesi sakinlerinden Topuzoğlu Emin Bin Şakir'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 498

Zonguldak kazasının Çukurviran karyesinde oturan Kara Alioğlu kerimesi Fatma Bint Ahmed'in Muradlı karyesi sakinlerinden Kabar Bıyıkooğlu Veli Bin Yusuf'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 499

Zonguldak kazasının Kocaali karyesinde oturan Kabukçuoğlu kerimesi Fatma Bint Ahmed'in Hisarönü karyesi sakinlerinden Hacı Ahmedoğlu Mehmed Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 500

Zonguldak kazasının Kayabaşı karyesi Halalı mahallesinde oturan Tasikoğlu kerimesi Fatma Bint Mehmed'in Seyhoğlu karyesi sakinlerinden Pekmezoğlu Receb Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 501

Zonguldak kazasının Sivrililer karyesinde oturan İslamoğlu kerimesi Emine Bint Hüseyin'in aynı karye sakinlerinden Raşid Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 502

İstanbul Ortaköy'e bağlı Kilise sokağı sakinlerinden olup vefat eden Azinif Bint Agyan'ın terekesini bıraktığı torunu Dira'nın bülüğ çağına erişene kadar mirasının David Efendi Veled Savacyan'ın korumasına verildiği ve Zonguldak'ta görülen vesayet belgesidir.

Numara 503

İstanbul Ortaköy'e bağlı Kilise sokağı sakinlerinden olup vefat eden Azinif Bint Agyan'ın terekesini bıraktığı torunu Dira'nın bülüğ çağına erişene kadar mirasının David Efendi Veled Savacyan korumasında olduğu vesayet belgesi

olduğu gibi aynı zamanda hem Dira hem de annesinin ihtiyaçlarının karşılamasını beyan eden nafaka talebi ve Zonguldak'ta görülen dava belgesidir.

Numara 504

Zonguldak kazasına tabi Kalafatlı karyesinin Taşlar mahallesi sakinlerinden Kadızade Osman Efendi Bin Ahmed ile eşi Sultan Bint İbrahim arasında evliliklerinde yaşanılan sorunların zm için Osman Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 505

İstanbul'a tabi Beşiktaş'ın Meryem Ana mahallesi Veli Efendi sokağı sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yorgi Efendi Veled Anastas'a babası Anastas'tan ona intikal eden miras ile annesi Anika Bint Toma, erkek kardeşleri Dimitri ve Yani ile kız kardeşleri Malya ve Eleni'nin müşterek tasarrufunda olan mal, mülk, arsa için Yani Veled Anastas'ın vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 506

Zonguldak kazası Ayvatlar karyesi sakinlerinden Kel Bakioğlu İsmail ve Hüseyin Bin Hasan tasarrufunda bulunan bir miktar mal, mülk ve arsanın Hasan, İsmail ve Döndü'ye dört yüz bir kuruşar bedel karşılığında devredildiği belgedir.

Numara 507

Mudurnu kasabasının Kaygana mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak Kozlu mevkinde ikame eden Fatma Bint İbrahim'in vefat eden annesi Benioğlu kerimesi Ayşe Bint Eyyüb'den kalan bir miktar mal, mülk ve arsanın idaresi için Fatma'nın kardeşi Salih Efendi Bin İbrahim'in vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 508

İstanbul Ortaköy'e bağlı Kilise sokağı sakinlerinden olup vefat eden Azinif Bint Agyan'ın valide vakfında bulunan bir miktar arsasının eşi David Efendi Veled Savacyan tarafından vasisi olduğu torunu Dira ve kendisi için talep etmesini içeren veraset belgesi olup Zonguldak'ta görülen bu veraset işlemlerin idaresi için Luin Efendi Veled Hcıyan'ın vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 509

Zonguldak kazası Başdoğancı divanının Ayvatlar karyesi sakinlerinden olup askeri vazifesi sırasında vefat eden Bostancıoğlu İsmail Bin Hasan'ın hayattayken yirmi kuruş borç para verdiği Yalanda karyesi sakinlerinden Rum Beğzâde Mehmed İbn Abdurrahman'dan İsmail'in babası Hasan Bin İbrahim'in borcun tahsili için açtığı alacak-verecek davasına ilişkin dava belgesidir.

Numara 510

Zonguldak kasabası sakinlerinden iken vefat eden Marko Veled Raba'nın terekesini büyük oğulları Çorçu ve Boşko ile küçük kızı Livane arasında taksim ettiği veraset belgesidir.

Numara 511

Zonguldak kazasının Kilimli karyesinde oturan Yusufuğlu kerimesi Emine Bint Hüseyin'in aynı karyenin Bağlık mahallesi sakinlerinden Kayıkçioğlu Ali Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 512

İstanbul Galata civarında Gülhane sokağı sakinlerinden olup Zonguldak Örölmez mahallesinde ikame eden Cevahircioğlu Bedusaki ve Şirkar Efendilerin İstanbul Balık Pazarında oturan Sufer Veled Yorgi 'ye verdikleri otuz beş lira miktarındaki paranın tahsil edilmesi talebi üzerine açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 513

Ermeni milletinden olup vefat eden Elyunat Mucatur Veled Ohani'nin terekesinin eşi Diruhi Bint Ohani, büyük oğulları Mircan, Mikail ve Bedrusi, küçük kızları Nemzur, Nazin, Nurin ve Vartoni arasında taksim etmiş ise de Namzir'in Avusturya tebasından olması nedeniyle mirastan mahrum bırakılmış ve sırasıyla Bedrusi vefat edince mirası ayrıldığı eşi Filomene Bint Asabe, büyük oğlu Harciyan ve küçük kızı Fartozı arasında taksim edilmiş, Vartoni de vefat edince mirası ayrıldığı eşi Ağya Veled David, küçük kızları Azinife ve Mari ile

kardeşleri Mircan, Nemzur, Mikail ve Nurin arasında taksim edilmiş olan veraset belgesi ve bu işlemlerin idaresi için Ahmed Hamdi Efendi'nin vekil tayin edildiği Zonguldak'ta görülen dava belgesidir.

Numara 514

Bulgar muhacirlerinden olup Zonguldak sakinlerinden iken vefat eden İstifan Veled Marko'nun terekesinin büyük oğlu Luka, büyük kızı Sofya ve Ulumbiye ile küçük kızı Aleksandra arasında taksim edildiği veraset belgesi olduğu gibi ayrıca Luka'nın tasarrufunda bulunan arsanın kardeşleri tarafından talep edilmesiyle açılan alacak-verecek davasına Osman Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 515

Zonguldak kazası Kokurdan karyesi sakinlerinden Kuruoğlu Abdurrahman Bin Mehmed ile aynı karyede ikame eden Havva Bint Receb arasında üç yüz bir guruş mehirle yapılan evlilik akdine ilişkin belgedir.

Numara 516

Zonguldak kazası Gücek karyesi sakinlerinden Hüseyin Bin Ali'nin askeri görev sırasında vefat etmesiyle hayattayken yirmi dört kuruş miktarında borç para verdiği Hisarönü karyesi sakinlerinden Mustafa Kadıoğlu Said Efendi Bin Mustafa'dan Hüseyin'in babası Sofioğlu Ali Bin Salih'in paranın tahsili için açtığı alacak-verecek davasına ilişkin belge olduğu gibi ayrıca alınan paranın babası Ali Bin Salih, ayrıldığı eşi Hatice Bint Selim, annesi Ayşe Bint Ali ile Hüseyin Bin Abdullah arasında taksim edildiğine dair veraset belgesidir.

Numara 517

İstanbul Şehzade civarı Balaban Ağa mahallesinde ikame eden Ayşe Behiye Hanım Bint Ruhî ile Zonguldak sakinlerinden Lütfullah Efendi İbn Mehmed Ali arasındaki boşanma davasına ilişkin belgedir.

Numara 518

Zonguldak kazası Çomranlı karyesinde ikame edip vefat eden Zeynep Bint Ali'nin terekesinin eşi Deli Hüseynoğlu İsmail Bin Hüseyn, büyük oğlu Yusuf ile büyük kızı Nar Kadın arasında taksim edildiği veraset belgesi olduğu gibi aynı zamanda Zeynep Bint Ali'nin mal sandığından alacağı olan üç yüz elli yedi kuruş miktarındaki paranın Şükrü Efendi'den tahsili için açılan alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 519

Zonguldak kazasının Göbü karyesinde oturan Hacı Mehmedoğlu kerimesi Fatma Bint Yusuf'un Kilimli karyesi sakinlerinden Trabzonlu Laz Hasan Efendizâde Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 520

Zonguldak kazasına tabi Hisarönü karyesi sakinlerinden olup vefat eden Hasan Efendi İbn Mehmed'in terekesini ayrıldığı eşi Döndü Bint Arslan, büyük oğlu İlyas ile büyük kızları Hatice ve Kadın arasında taksim etmesi ancak Döndü'nün vefat etmesiyle onun da mirasının çocukları arasında taksim edildiği veraset belgesidir.

Numara 521

Zonguldak kazasının Karaman karyesinde oturan Rüstemoğlu kerimesi Fatma Bint Bekir'in aynı karye sakinlerinden avuşoğlu Rıza Bin Hüseyn'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 522

Zonguldak kasabasında oturan Kürd Salih kerimesi Safiye Bint Halime'nin Kilimli karyesi sakinlerinden Kürd Abdülkerim Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 523

Zonguldak kazasının Sofiler karyesinde oturan müteveffa Kara Mustafaoğlu Hasan Bin Receb'in eşi Maşacıoğlu kerimesi Habibe Bint Hüseyin'in aynı karyenin Sapça mahallesi sakinlerinden Çuvaloğlu İsmail Bin İsmail'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 524

Bulgar muhacirlerinden olup Zonguldak sakinlerinden iken vefat eden İstifan Veled Marko'nun terekesini büyük oğlu Luka, büyük kızı Sofya ve Ulumbiye ile küçük kızı Aleksandra arasında taksim ettiği veraset belgesi olduğu gibi ayrıca Luka'nın tasarrufunda bulunan mal, mülk, eşya, alet ve edevatın kardeşleri tarafından talep edilmesiyle açılan alacak-verecek davasına Osman Halim Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 525

Zonguldak kasabası sakinlerinden olup İstanbul Atik Mehmed Paşa mahallesi Cagaz Şalcı sokağında ikame eden cami-i şerif müezzini kerimesi Halide Bint Mehmed Efendi'nin aynı kasaba sakinlerinden Giresunlu Kadıoğlu Osman Bin Mehmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 526

Zonguldak kazasına tabi Gücek karyesi sakinlerinden iken vefat eden İbrahim Bin Mustafa'nın terekesini küçük oğulları Rıfat, Halil, Mustafa ve İsa ile küçük kızı Züleyha arasında taksim ettiği veraset aynı zamanda mirasın muhafazasının çocukların buluş çağına erişene kadar ağabeyleri Nuri Bin İbrahim'e verildiği vesayet belgesidir.

Numara 527

Zonguldak kazasının Gücek karyesi sakinlerinden iken vefat eden Hatiboğlu Rıza İbn İbrahim'in terekesinden taksim ettiği küçük oğlu Mustafa'nın buluş çağına erişene kadar mirasının muhafazasının annesi Fatma Bint Abdullah'a verildiği vesayet belgesidir.

Numara 528

Zonguldak kazasının Gücek karyesi sakinlerinden iken vefat eden Hatiboğlu Rıza İbn İbrahim'in terekesini büyük oğulları Nuri, Satı, Receb ve İrfan, küçük oğulları Rifat, Halil, İsa ve Mustafa, büyük kızları Emine ve Cemile ile küçük kızı Züleyha arasında taksim ettiği veraset belgesi olduğu gibi küçük oğlu Mustafa'nın mirasının korumasının annesi Fatma Bint Abdullah'a diğer küçük çocukların mirasının muhafazasının da çocukların buluğ çağına erişene kadar ağabeyleri Nuri'ye verildiği vesayet belgesidir.

Numara 529

Zonguldak kazasının Pazarcık karyesinde oturan Kundakçioğlu kerimesi Meryem Bint Ali'nin Himmetoğlu karyesi sakinlerinden Ömeroğlu Hüseyin Bin Ali'yle kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 530

Zonguldak kazasının Himmetoğlu karyesinde oturan Ömeroğlu kerimesi Hatice Bint Ali'nin Pazarcık karyesi sakinlerinden Kundakçioğlu İbrahim Bin Ali'yle kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 531

Trabzon vilayetine tabi Giresun kasabasının Hacı Mikdad mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Gavyir Veled Kirkor'un terekesini ayrıldığı eşi Miyrem Bint Sehak, büyük oğulları İnbartum, Asador, Artin ve Ohani arasında taksim ettiği veraset işlemlerine Ohani'nin vekil tayin edildiği Zonguldak'ta görülen dava belgesidir.

Numara 532

Zonguldak kazasının Bağlık karyesinde oturan Çökeniroğlu kerimesi Hatice Bint Veli'nin Zonguldak kasabası sakinlerinden Boşnakoğlu Mehmed Ali Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 533

Zonguldak kazasının Dereli karyesinde oturan Topçuoğlu kerimesi Hatice Bint Mehmed'in Karamusa karyesi sakinlerinden Karamusaoğlu Emin Bin Ahmed'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 534

Zonguldak kazasının Saka karyesi sakinlerinden iken vefat eden Kebenoğlu İsmail Bin Mehmed'in terekesini ayrıldığı eşi Ayşe Bint Halil, küçük kızları Fatma ve Emine ile büyük oğlu İbrahim arasında taksim ettiği veraset belgesi ve Fatma'ya düşen paydan dört hissenin damadı Durmuş Bin İbrahim'e bedeli karşılığında devredildiği belgedir.

Numara 535

Zonguldak kazasının Husunlar karyesinde oturan Eyyüboğlu kerimesi Ayşe Bint Hüseyin'in Sarımsak karyesi sakinlerinden Kara Ali Şevket Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 536

Zonguldak kazasının Kilimli karyesinde oturan Mehmedoğlu kerimesi Fatma Bint Yusuf'un aynı karye sakinlerinden Hakkı İbn Trabzonlu Laz Hasan Efendi'yle bir kuruş mehir karşılığında velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 537

Erzurum vilayeti Tercan kazasına tabi Edebük karyesi sakinlerinden Harem Efendi İbn Hüseyin'in maden şirketi amele çavuşlarından arkadaşı Tayyar Bin Hüseyin'e dört yüz seksen yedi kuruş borç para vermesine rağmen Tayyar Çavuş'un borcunu ödemekten kaçması üzerine açılmış alacak-verecek davasına ilişkin Zonguldak'ta görülen dava belgesidir.

Numara 538

Cezayir Bahri Sefid vilayetinin Midilli sancağına tabi Plomarı kasabası sakinlerinden olup Zonguldak kasabasında ikame eden Ligor Efendi Veled Kostantin'in para, alacak-verecek talep ve tahsil davası gibi mali durumları idare etmesi için Ereğli kasabası sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Simakufoğlu Eftim Efendi Veled Vorgiyadis'in vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 539

Kastamonu vilayetinin Ak Mescid mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak kasabasında vefat eden Hacızâde Mihal Veled Dimitri'nin terekesini ayrıldığı eşi Katengo Bint Kukmanoğlu Gavriyet, büyük oğulları Anastas ve Yıvaniki ile büyük kızları Kalyoya ve Furanya arasında taksim ettiği veraset belgesi olduğu gibi aynı zamanda Anastas'ın tasarrufundaki bir miktar mal ve mülkü on dört sehim on lira bedel karşılığında Yıvaniki'ye devrettiği ve Katengo'nun vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 540

Hamidiye kasabasının Ermeni mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Nikogos Veled İvakoğlu Kirkor'un Zonguldak'ta oturan Yani'den yüz otuz kuruş borç para alıp Zonguldak kazası sandık emini Mihran Efendi'nin kefil yapıldığı alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 541

Zonguldak kazası Hacıali karyesi sakinlerinden olup vefat eden Kolcuoğlu Mehmed Bin Mehmed'in terekesini annesi Habibe Bint Abdullah, erkek kardeşleri Emin ve Ahmed ile kız kardeşleri Hamide ve Ayşe arasında taksimine dair veraset belgesi olduğu gibi aynı zamanda Mehmed'in mal sandığından alacağı olan dört yüz kırk altı buçuk kuruş miktarındaki paranın varisleri Emin ve Hamide tarafından talep edilmesini beyan eden alacak-verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 542

Zonguldak kasabası sakinlerinden olup vefat eden Mihail Usta Veled Kostantin'in tekesinden taksim ettiği küçük kızları Donayiç ile Vasil'in bülüğ çağlarına erişene kadar miraslarının anneleri Zeharine Bint Seva korumasında olduğunu beyan eden vesayet belgesidir.

Numara 543

Zonguldak kasabası sakinlerinden olup vefat eden Mihail Usta Veled Kostantin'in terekesini boşandığı eşi Zeharine Bint Seva, büyük oğlu Ladmir, büyük kızı Kalyope ile küçük kızları Donayiç ve Vasil arasında taksim etmesi ayrıca küçük kızları Donayiç ile Vasil'in bülüğ çağlarına erişene kadar miraslarının annelerinin korumasında olduğunu beyan eden veraset ve vesayet belgesidir.

Numara 544

Zonguldak kasabası sakinlerinden olup vefat eden Mihail Usta Veled Kostantin'in terekesinden Zeharine Bint Seva, Donayiç ile Vasil'e taksim ettiği mirasın tahsil edilmesi için Aleko Veled Seva ile Hırsto Veled Yorgi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 545

Bar kasabası İşkodra vilayeti muhacirlerinden olup Zonguldak'ta ikame ederken vefat eden Ali Gagoviç Bin Süleyman'ın terekesini ayrıldığı eşi Zeynep Bint Abdullah, büyük kızı Fatma ile küçük oğulları Halid ve Velid arasında taksim ettiği veraset belgesidir.

Numara 546

İstanbul Galata Saray sakinlerinden olup Zonguldak'ta Gürcü kumpanyasındayken vefat eden Odisyos Veled Apraklı'nın terekesinin annesi Zafiryu Bint Manul, erkek kardeşleri Nikola, Ford ve Labvin ile kız kardeşi Kiloye arasında taksim edildiği veraset belgesidir.

Numara 547

İstanbul'da Galata Gülhane sokağı sakinlerinden olup Zonguldak kazası Kilimli karyesinde ikame eden Cevahiroğlu Bedusaki ve Şerkasi Efendilerin İstanbul Fener'de ikame eden Sutri Veled Yorgi Açıkacak'dan alacaklarını tahsil etmeleri için açılmış alacak-verecek davası olduğu gibi aynı zamanda bu işlemleri idare etmeleri için İstanbul'da ikame eden Filib Efendi ile Tanaş Veled Yorgi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 548

Zonguldak kasabası sakinlerinden Çorçu Veled Marko ile kardeşi Boşko Veled Marko arasında kira, borç ve nakil gibi mali işlemlerin idaresi için Ereğli kasabası sakinlerinden Eftim Efendi Veled Yorgi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 549

Zonguldak kazasında oturan Kefelioğlu kerimesi Azile Bint Laz Hüseyin Çavuş'un Zonguldak kazası Muslu karyesi sakinlerinden İstanoğlu Ali Bin Hüseyin'le velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 550

Zonguldak kazasının Cumayanı Çalça karyesinde oturan müteveffa Bayramoğlu Mehmed Bin Mehmed'in eşi Kezban Bint Emin'in aynı karye sakinlerinden Bayramoğlu Halil Bin Hüseyin'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 551

Zonguldak kazası Üçköy karyesi sakinlerinden olup vefat eden İsmailoğlu İbrahim Bin Hasan'ın terekesinden taksim ettiği hafinesi Esmâ Bint Ali'nin bölüğü çağına erişene kadar mirasının İbrahim Bin Ali'nin muhafazasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 552

İstanbul'un Şehzade meydanı civarında Balaban Ağa mahallesi Acemoğlu sokağı sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Mehmed Saim Efendi İbn Hüseyin ile aynı şehir ve mahalle sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Ayşe Behiye Hanım arasında yüz bir kuruş mehir karşılığında yapılan evlilik akdine ilişkin belgedir.

Numara 553

Zonguldak kazasının Ebegömeçi karyesinde oturan Kaşıkçıoğlu kerimesi Züleyha Bint Hasan'ın Kargalar karyesi sakinlerinden Molla İsmailoğlu Hasan Bin Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 554

Zonguldak kazasının Kargalar karyesinde oturan Mollaoğlu kerimesi Esmâ Bint Ali'nin Ebegömeçi karyesi sakinlerinden Kaşıkçıoğlu Şaban Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 555

Manastır vilayetinin Serfice kasabasının Taşlık mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Besim Efendi İbn İbrahim Efendi'nin terekesini ayrıldığı eşi Rukiye Hanım Bint Veli Efendi, annesi Nesibe Hanım Bint Süleyman ile erkek kardeşi Ömer Efendi arasında taksim ettiği Zonguldak'ta görülen veraset belgesidir.

Numara 556

Zonguldak kazası Türkali karyesi sakinlerinden Çakaloğlu Hüseyin Bin Ömer'in tasarrufunda bulunan sekiz yüz kuruş kıymetinde bir manda öküzünün aynı karyeden zabıt memuru Ali Efendi İbn Mustafa tarafından zabt edildiği ve tarafına teslimini beyan eden belgedir.

Numara 557

Zonguldak kazasının Husunlar karyesinde oturan Eyyüboğlu kerimesi Ayşe Bint Hüseyin'in Sarımsak karyesi sakinlerinden Kara Alioğlu Ahmed Şevket Bin Hasan'la velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 558

Safranbolu'nun Ercik karyesi sakinlerinden olup Kozlu'da oturan Hatiboğlu kerimesi Cemile Bint'in Ereğli kazasının Müftü mahallesi sakinlerinden İbrahimoğlu damadzâdesi Tahsin Bin Mehmed Ali'yle velisinin izni kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 559

Bartın kazasının At mescidi mahallesinden olup Zonguldak'ta oturan Kargaoğlu Ahmed Bin Vasbi ve yine Zonguldak kazası sakinlerinden olan muallim Elhac İbrahim Efendi arasındaki alacak verecek davasına Ahmed Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 560

Zonguldak kazasının Ayvatlar karyesinde oturan Fatma Bint Ali'nin aynı karye sakinlerinden Kadioğlu Yusuf Bin Ali'yle kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 561

Zonguldak kazasının Kilimli karyesinde oturan Tiryakioğlu kerimesi Asya Bint Salih'nin aynı karye sakinlerinden İsmail Nureddin Efendi İbn Abdülhamid'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 562

Zonguldak kazasının Kışla karyesinde oturan Gülünoğlu kerimesi Fatma Bint Mehmed'in aynı karye sakinlerinden Benlioğlu Hasan Bin Mustafa'yla kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 563

Zonguldak kazasında oturup Girid muhaciri olan Emine Bint Hasan'ın aynı kaza sakinlerinden Kakiloğlu Osman Bin Mahmud'la kendi rızası ve velisinin izni ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 564

Zonguldak kazasının Kozlu karyesi sakinlerinden Musaoğlu Hacı Mehmed Ağa Bin Hacıali'nin kendisine ait bir kısım mal ve mülkü eşi Asya Hanım Bint Abdullah'a devretmesine dair belgedir.

Numara 565

Zonguldak kazasının Kozlu karyesi sakinlerinden Musaoğlu Hacı Mehmed Ağa Bin Hacıali'nin kendisine ait bir kısım mal ve mülkü büyük oğlu Mehmed Ali Efendi ile büyük kızı Halime Hanım'a devretmesine dair belgedir.

Numara 566

Zonguldak kazasının Gücek karyesi sakinlerinden olan Kethüdaoğlu Ali Bin İsmail ile Yahya Paşaoğlu kerimesi Zeynep Bint Halil'in boşanmasına dair belgedir.

Numara 567

Zonguldak kazasının Sivrililer karyesi sakinlerinden seyyar na'ibi olan Hasan Efendi Bin Hacı İsmail'in bir miktar arazisinin tasarrufunu ölene dek kendisine bakmak şartıyla Çamköy'de oturan arkadaşının oğlu Mehmed Bint Halil'e devrettiği ve İbrâhim Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 568

Zonguldak kasabasında ikame eden Aişe Sıdika Hanım Bint Osman ile aynı kasabada oturan Halatçıyan Parsi Efendi arasındaki alacak verecek davası ve Mehmed Âli Efendi İbn Hâlîl Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 569

Zonguldak kasabası sakinlerinden olan Çuhadaroğlu İbrahim Efendi İbn Mehmed'in kendi geliriyle her türlü vakıf giderlerini karşılaması karşılığında cami şerifden icare-i mü'eccele olarak faydalanmasına dair vakıf belgesidir.

Numara 570

Bartın kasabasının Meclis mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak kasabasında ikame eden Çuhadaroğlu İbrahim Efendi İbn Mehmed'in kendi geliriyle her türlü vakıf giderlerini karşılamasına dair belgedir.

Numara 571

Zonguldak kazasının Sivrililer karyesinin Gücek mahallesi sakinlerinden olup suda boğularak vefat etmiş olan Eğrioğlu Hasan Efendi İbn İsmail'in mirasını küçük oğlu Hidayet ile küçük kızları Zekiye ve Hediye'ye bırakması ancak reşit olana dek miraslarının amcaları Selim Çavuş Bin İsmail'in korumasına verildiği belgedir.

Numara 572

Rum milletinden olup Zonguldak'ta ikame eden Andon ve kız kardeşi Dalatula arasındaki vasi ve miras meselesi davalarına bakması için Yani Efendi veled Yorgi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 573

Zonguldak kazasının Sivrililer karyesinin Gücek mahallesi sakinlerinden olup suda boğularak vefat etmiş olan Eğrioğlu Hasan Efendi İbn İsmail'in terekesini eşleri Emine Şerife Bint Tahir, Habibe Bint Emin, Esmâ Bint İsmail İle Esmâ'dan olan çocukları küçük oğlu Hidayet ile küçük kızları Zekiye ve Hediye arasında taksim ettiği veraset belgesidir.

Numara 574

Zonguldak kazasının ayır karyesi sakinlerinden olan Havva Bint Hasan'ın Elvan karyesi sakinlerinden olan Ceyş Uşakoğlu Hüseyn Bin Mehmed'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 575

Zonguldak kazasının Sivrililer karyesi sakinlerinden olup eceliyle vefat etmiş olan Oruç Paşaoğlu İsmail Bin Halil'in terekesini büyük oğulları Osman, Hasan, Hüseyn, Hakkı, Ahmed, İzzet ve İlyas ile büyük kızları Züleyha, Esmâ, Fatma ve Ayşe arasında taksim etmesine dair veraset belgesidir.

Numara 576

Zonguldak kazasının Akşeyh karyesinin Çırgan mahallesi sakinlerinden olan Emin Bin Mustafa, Korvekorodđlu Mustafa Bin Mehmed, Konvekorodđlu İsmail Efendi İbn Mehmed ile Akkaya mahallesi sakinlerinden Mumcuodđlu Hüseyn Bin Mustafa, Kadı Ahmedodđlu Şakir Bin Süleyman arasındaki alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 577

Zonguldak'ta ikame eden Necor Efendi Veled Nesim'ül-Fandari'nin yine aynı kazada ikame eden Ahmed, İsmail, Dursun, Mehmed Ali ve İmam avuş gibi şahıslardan alacaklarının tahsil edilmesini beyan eden alacak verecek davasına Eftim Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 578

Zonguldak kazasının Elvan karyesinin Çalça mahallesi sakinlerinden olan Nazile Bint Ali'nin aynı mahalle sakinlerinden olan Korcuodđlu Mustafa Bin Receb'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 579

Zonguldak kazasının Akşeyh karyesinde oturan Mahmudoğlu Emin Efendi'nin tasarrufundaki bir miktar malı aynı karyede ikame eden Emin Bin Mehmed'e hibe ettiğine dair belgedir.

Numara 580

Zonguldak kazasının Üçköy karyesinin Yahma mahallesi sakinlerinden olup aceleyle vefat eden İnce Ahmedoğlu İsmail Bin Süleyman'ın mirasını küçük oğlu Süleyman ile küçük kızı Esmaya bırakması ancak reşit olana dek miraslarının korumasını amcaları İnce Ahmedoğlu Hasan Bin Süleyman'a verdikleri vesayet belgesidir.

Numara 581

Zonguldak kazasının Üçköy karyesinin Yahma mahallesi sakinlerinden olup aceleyle vefat eden İnce Ahmedoğlu İsmail Bin Süleyman'ın mirasını, küçük oğlu Süleyman, büyük kızı Ayşe ile küçük kızı Esm arasında taksim etmesine dair veraset belgesidir.

Numara 582

Zonguldak kazasının Ereğli kasabasının Sultan Orhan mahallesinde ikame eden Gebeşoğlu kerimesi Fatma Bint İsmail'in tasarrufundaki bir miktar mal, mülkü aynı kasabada oturan Durmuş Bin İbrahim'e bedeli karşılığında devrettiği belgedir.

Numara 583

Zonguldak kazasında ikame eden Halasçioğlu Mustafa Bin Mustafa'nın tarafına ait olan iki yüz kuruş kıymetindeki bir adet ineğin Pazarcık karyesinde ikame eden Abdurrahman tarafından zabt edildiğini ve tarafına teslimini beyan eden belgedir.

Numara 584

Zonguldak kazasının Elvan karyesinin Tasmacı mahallesi sakinlerinden olan akıcıoğku kerimesi Hamide Bint Ali'nin Himmetoğlu karyesi sakinlerinden olan Kalaycıoğlu Mustafa Bin Yusuf'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 585

Zonguldak kazasının Sivrililer karyesinde ikame eden seyyar na'ibi Sarı İsmailoğlu İbrahim Efendi İbn Mehmed Ali'nin bir miktar malını kendisine ölene dek bakmak suretiyle kızı Safiye ve damadı Kalyoncuoğlu İsmail Bin Mehmed'e hibe ettiği ve bu işlemlerin idaresi için İbrahim Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 586

Zonguldak kazasının Üçköy karyesinde ikame eden Hacı İsmail Ağa ve eği Hâtice Bint Hüseyin'in aynı karye sakinlerinden Yakub Bin Hüseyin ve Emin Bin Veli arasında geçen veraset davasına Hüseyin Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 587

Zonguldak kazasının Yukarıdere sakinlerinden olup askeri vazifesini yerine getirdiği sırada eceliyle vefat eden Burgucuoğlu İbrahim Bin Mehmed'in terekesini babası Burgucu Mehmed Bin İbrahim ve annesi Ayşe Bint Ali'ye bıraktığına dair veraset belgesidir.

Numara 588

Zonguldak kazasının Karaman karyesinin Satıklı mahallesi sakinlerinden Karamanoğlu İbrahim Bin Veli'nin askeri vazifesini yerine getirdiği sırada eceliyle vefat eden büyük oğlu Veli'nin terekesini kendisi ve eği Azime Bint Hasan'a bırakılmasını talep eden veraset belgesidir.

Numara 589

Zonguldak kazasının Ereğli kasabasının Sultan Orhan mahallesinde ikame eden Ahmed Usta Bin Mehmed'in icare-i mü'eccele karşılığında kendi geliriyle yaptığı bakım onarım tamir işlerine dair vakıf belgesidir.

Numara 590

Zonguldak kasabasında ikame eden Kırıkoğlu Elhâc İbrâhim Efendi İbn Ahmed'in icare-i mü'eccele karşılığında kendi geliriyle yaptığı bakım onarım tamir işlerine karşılık bahsi geçen malların kendi tasarrufunda olmasını talep eden vakıf belgesidir.

Numara 591

Zonguldak kasabasında ikame eden Kasımoğlu kahveci Receb Usta Bin Ahmed'in icare-i mü'eccele karşılığında kendi geliriyle yaptığı bakım onarım tamir işlerine dair vakıf belgesidir.

Numara 592

Zonguldak kasabasında ikame eden Eyyüb Çavuş Bin Hâlîl 'in icare-i mü'eccele karşılığında kendi geliriyle yaptığı bakım onarım tamir işlerine dair vakıf belgesidir.

Numara 593

Zonguldak kazası Yukarıdere karyesi sakinlerinden olan Karamacıkoğlu Abdurrahman Bin Yakub'un babasından kalan ve tasarrufunda olan bir kısım mal-mülkü bedeli karşılığında Güçler karyesi sakinlerinden Keloğlu Ahmed Efendi'ye devrettiğini ve bu işlemlerin idaresi için Hasan Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 594

Zonguldak kazasında ikame eden Ahmed Usta Bin Mehmed'in icare-i mü'eccelesi olan İsmail Ağa cami şerifinin icaresini aynı kaza sakinlerinden Receb Bin Ahmed'e devrettiğini beyan eden vakıf belgesidir.

Numara 595

Zonguldak kazası ileri gelenlerinden Elhac Ahmed Ali Ağa'nın Hacı Yusufuğlu cami şerifinin her türlü tamir ve giderinin karşılanması suretiyle icare-i mü'eccelesini kendi üzerine aldığına dair vakıf belgesidir.

Numara 596

Zonguldak kazasının Kalafat karyesinin Aşağıtaşçılar mahallesi sakinlerinden olan Kösecioğlu kerimesi Kerime Bint İsmail'in aynı karye ve mahalle sakinlerinden olan Kesercioğlu Hasan Çavuş Bin Molla Ahmed'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 597

Zonguldak ibtidaî ve rüşdiye mektepleri binasının tamir ve onarım işleminin vakıf geliriyle yapılmasına dair vakıf belgesidir.

Numara 598

Zonguldak'ın ileri gelenlerinden olan Elhac Ahmed Ali Ağa'nın vakıf mallarından bir kısmını oğullarından Mustafa Efendi'ye diğer bir kısmını da devlet hazinesine hibe ettiği ve bu işlemlerin idaresi için Mehmed Efendi'yi vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 599

Zonguldak'ın ileri gelenlerinden olan Elhac Ahmed Ali Ağa'nın vakıf mallarından bir kısmını büyük oğullarından Süleyman Efendi'ye diğer bir kısmını da devlet hazinesine hibe ettiği ve bu işlemlerin idaresi için Mehmed Efendi'yi vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 600

Zonguldak'ın ileri gelenlerinden olan Elhac Ahmed Ali Ağa'nın vakıf mallarından bir kısmını büyük oğullarından İsmail Efendi'ye diğer bir kısmını da devlet hazinesine hibe ettiği ve bu işlemlerin idaresi için Mehmed Efendi'yi vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 601

Zonguldak kazasının Ebegömece karyesi sakinlerinden olan Topal Hocoğlu kerimesi Esmâ Bint Emin'in aynı karye sakinlerinden olan Çöpçüoğlu Mustafa Bin Ahmed'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 602

Zonguldak kazasının Kışla divanının Kırklar karyesi sakinlerinden olan Çapkınoğlu damadı kerimesi Zekiye Bint Hasan'ın İmamlar karyesi sakinlerinden olan Firketecioğlu Hüseyin Bin İsmail'le kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 603

Zonguldak kasabasının Rum mahallesinde ikame edip vefat etmiş olan Rum milletinden Safranbolulu Taşçı Mihail Veled Kostanti'nin terekesini eşi Zeharina Bint Sava ile Büyük oğlu Lavmir, büyük kızı Kalyo ve küçük kızları Dunayic ve Vasiliki arasında taksimine dair veraset belgesidir.

Numara 604

Ürgüb kasabasının Duayeri mahallesi sakinlerinden olup Zonguldak'ta ikame eden Yıvanoğlu Hacı Pedos Efendi Veled Yıvan'ın tasarrufundaki mal ve mülkün idaresine Yıvanoğlu Vasil Yıva'yı vekil tayin ettiği belgedir.

Numara 605

Zonguldak kasabası sakinlerinden olan Ergişioğlu Mustafa Efendi İbn Laz Emin'in kendisine ait olan yüz seksan kuruş kıymetindeki bir adet tosunu bir süredir zabt eden aynı kasaba sakinlerinden Dimitri'den tosunun iadesine dair açılan dava belgesidir.

Numara 606

Zonguldak kasabasının Hacıali divanının Receboğlu karyesi sakinlerinden Receboğlu Yakub Bin Eyyüb'ün tasarrufunda bulunan bir miktar mal, mülk ve eşyayı küçük oğlu Eyyüb Bin Yakub'a hibe etmesine dair belgedir.

Numara 607

Zonguldak ileri gelenlerinden Hacı Ahmed Ali Ağa'nın tasarrufundaki vakfiyetin gelirlerini belli şartlarla yani her pazartesi ve Cuma geceleri Hz.Muhammed, Hacı Yusufoglu İsmail ve kendi ruhuna Yasin-i şerif okunması şartıyla devlet giderlerine harcanmasına dair vakıf belgesidir.

Numara 608

Zonguldak ileri gelenlerinden Hacı Ahmed Ali Ağa'nın tasarrufunda bulunan vakfiye gelirlerinden nereye ne kadar para taksim edileceğine dair vakıf belgesidir.

Numara 609

Zonguldak ileri gelenlerinden Hacı Ahmed Ali Ağa'nın tasarrufundaki vakfiyet gelirlerinin bir kısmının İsmail Ağa camisinin giderlerine harcanmasına dair vakıf belgesidir.

Numara 610

Zonguldak kazasının Ali karyesi sakinlerinden olan Kel Osmanoglu kerimesi Necibe Bint Ahmed'in yine aynı karye sakinlerinden olan Azaklıoglu Ali Bin Ali'yle velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 611

Zonguldak kazasının Karadere karyesi sakinlerinden olan Sarı Osmanoglu kerimesi Emine Bint Receb'in Yalanda karyesinin Sipahiler mahallesi sakinlerinden olan Hasbanoğlu Receb Bin Hasan'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 612

Zonguldak kazasının Keller karyesinde sakinlerinden olan Çavuşoglu Hüseyin Bin İbrahim'in on yaşındaki kızı Fatma için yirmi yaşına kadar bakmak suretiyle Osman Efendi'ye ödeyeceği nafaka miktarı ve velayetini ilişkin belgedir.

Numara 613

Zonguldak kazasının Yukarıdere karyesi Bostancılar mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hacı İbrahimoglu İsmail Bin Molla Hüseyin'in küçük oğlu Hüseyin ile küçük kızı Hatice'nin bülüğ çağına erişene kadar bıraktığı mirasın ağabeyleri Mehmed Bin İsmail'in korunmasında olmasına dair vesayet belgesidir.

Numara 614

Zonguldak kazasının Yukarıdere karyesi Bostancılar mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hacı İbrahimoglu İsmail Bin Molla Hüseyin'in tasarrufundaki terekeyi eşi Emine Bint Mehmed, büyük oğlu Mehmed, küçük oğlu Hüseyin, büyük kızı Zeynep ile küçük kızı Hatice arasında taksim ettiği veraset belgesi olduğu gibi aynı zamanda küçük oğlu Hüseyin ile küçük kızı Hatice'nin bülüğ çağına erişene kadar bıraktığı mirasın ağabeyleri Mehmed Bin İsmail'in korunmasında olmasına dair vesayet belgesidir.

Numara 615

Zonguldak kazasının Yakatemürcüler karyesinin Salih Paşa mahallesi sakinlerinden olup vefat eden Salih Paşaoğlu Hasan Bin Veli'ye ait terekenin eşi Fatma Bint Osman, büyük oğlu Eyyüb ile küçük kızı Emine arasında taksim edilmesine dair veraset belgesidir.

Numara 616

Zonguldak kazasının Akşeyh karyesi sakinlerinden olup vefat eden Osmanoglu Ahmed Bin İsmail'in terekesini taksim ettiği küçük oğulları Yakub ve Mehmed, küçük kızları Halime, Hatice ve Nazife'nin bülüğ çağına erişene kadar miraslarının Osmanoglu Ahmed Usta Bin Selim'in korunmasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 617

Zonguldak kazasının Akşeyh karyesi sakinlerinden olup vefat eden Osmanoglu Ahmed Bin İsmail'e ait terekenin eşi Emine Bint Selim, büyük oğlu

Rıza, küçük oğulları Yakub ve Mehmed ile küçük kızları Halime, Hatice ve Nazife arasında taksim edilmesi dair veraset belgesi aynı zamanda terekesini taksim ettiği küçük oğulları Yakub ve Mehmed, küçük kızları Halime, Hatice ve Nazife'nin bülüğ çağına erişene kadar miraslarının Osmanoğlu Ahmed Usta Bin Selim'in korunmasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 618

Zonguldak kazasının Türkali karyesi sakinlerinden olan Türkmenoğlu kerimesi Keziban Bint Ahmed'in yine aynı karye sakinlerinden olan Türkmenoğlu hafidi Ahmed Bin Hasan'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 619

Trabzon vilayetine bağlı Sürmene kazasının Hamandos karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ın Çatalağzı karyesinin Karadon mahallesine ikame eden ve öldürülen Müsellimoğlu Arif Re'is İbn Hacı Hasan'a ait mirasın küçük kızı Mukaddes ile küçük oğlu Temel'e bırakılması ancak çocukların bülüğ çağlarına erişene kadar bıraktığı mirasının amcaları Müsellimoğlu Halim Re'is İbn Hacı Hasan'ın korumasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 620

Trabzon vilayetine bağlı Sürmene kazasının Hamandos karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ın Çatalağzı karyesinin Karadon mahallesine ikame eden ve öldürülen Müsellimoğlu Arif Re'is İbn Hacı Hasan'ın küçük kızı Mukaddes ile küçük oğlu Temel'in bakım ve gözetiminin anneleri Aişe Bint Hacı Yakub'a bırakılmasına dair velayet belgesidir.

Numara 621

Trabzon vilayetine bağlı Sürmene kazasının Hamandos karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ın Çatalağzı karyesinin Karadon mahallesine ikame eden ve öldürülen Müsellimoğlu Arif Re'is İbn Hacı Hasan'a ait mirasının boşandığı eşi Aişe Bint Hacı Yakub, babası Hacı Hasan Efendi İbn Hacı Ahmed, annesi Asya Bint Temel ile küçük kızı Mukaddes ve küçük oğlu Temel arasında

taksim edildiği veraset belgesi olduğu gibi aynı zamanda küçük kızı Mukaddes ile küçük oğlu Temel'e bırakılan mirasın bülüğ çağlarına erişene kadar Hâlîm Re'is İbn Hâcî Hasan Efendi'nin korumasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 622

Zonguldak kasabasına tabi Kozlu mahallesi sakinlerinden Musaoğlu Hacı Mehmed Ağa Bin Hacıalı'nın tasarrufunda olan mülkiyetini Asya Hanım Bint Abdullah ile büyük oğlu Mehmed Ali Efendi ve büyük kızı Halime Hanım'a hibe etmesi ve bu işlemlerin idaresi için Kadıoğlu Yusuf Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 623

Trabzon vilayetine bağlı Sürmene kazasının Hamandos karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ın Çatalağzı karyesinin Karadon mahallesinde ikame eden ve öldürülen Müsellimoğlu Arif Re'is İbn Hacı Hasan'a ait mirasın boşandığı eği Aişe Bint Hacı Yakub, babası Hacı Hasan Efendi İbn Hacı Ahmed, annesi Asya Bint Temel, büyük kızı Seher, küçük kızı Mukaddes ile küçük oğlu Temel arasında taksim edildiği veraset belgesi olduğu gibi aynı zamanda küçük kızı Mukaddes ve Seher ile küçük oğlu Temel'e bırakılan mirasın bülüğ çağına erişene kadar Aişe Bint Hâcî Yakub'un korumasına verilmesine dair vesayet belgesidir.

Numara 624

Trabzon vilayetine bağlı Sürmene kazasının Hamandos karyesi sakinlerinden olup Zonguldak'ın Çatalağzı karyesinin Karadon mahallesinde ikame eden ve öldürülerek vefat eden Müsellimoğlu Arif Re'is İbn Hacı Hasan'ın küçük kızı Mukaddes ile küçük oğlu Temel'e terekesinden ödenecek nafakanın miktarına dair belgedir.

Numara 625

Zonguldak kazasının Çomranlı karyesi sakinlerinden Aşık Hüseyinoğlu Hacıalı Molla İbn İbrahim'in aynı karye sakinlerinden olup vefat eden İnce Hasanoğlu Mustafa'ya verdiği yedi yüz kuruş miktarındaki paranın Hacıalı'nın

terekesinden kendisine tahsil edilmesini talep eden alacak-verecek davasının idaresine Hâcî Hafız Efendi İbn Hüseyin'in vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 626

Zonguldak kazasının Cumayanı karyesi sakinlerinden olan Çoroğlu Aynî Bin Durmuş'un babasından kalan mirasdan vazgeçip İsmail Bin İbrahim'e bedeli karşılığında devrettiği ve Hüseyin'in vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 627

Zonguldak kazasının Virancık Üçköy karyesi sakinlerinden olan Kuşçuoğlu kerimesi Emine Bint Hüseyin'in yine Sivrilere karyesi sakinlerinden olan İslamoğlu Hasan Bin Hüseyin'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 628

Zonguldak kazasının Karamusa karyesi sakinlerinden olan Karamusaoğlu kerimesi Habibe Bint Abdullah'ın Ali karyesinin İmamlar mahallesi sakinlerinden olan Sakaoğlu biraderzâdesi Abdurrahman Bin Mehmed'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 629

Zonguldak kazasının Göbü karyesi sakinlerinden olan Aydunoğlu kerimesi Aişe Bint Yakub'un yine aynı karye sakinlerinden olan Çınar Velioğlu hafidi Hüseyin Bin Osman'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 630

Zonguldak kazasının Çayır karyesi sakinlerinden olan Uzun Ahmedoğlu kerimesi Emine Bint Mehmed'in Kurt karyesi sakinlerinden olan Habiboğlu Veli Bin Osman'la velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 631

Zonguldak kazasının Türkali karyesi sakinlerinden olan Tomaoğlu kerimesi Hatice Bint Şaban'ın yine aynı karye sakinlerinden olan Terlemişoğlu Salih Bin Salih'le velisinin izni ve kendi rızası ile evlenmesine dair belgedir.

Numara 632

Bartın kazası sakinlerinden Cuvaharcioğlu Bedusaki Veled Hacı Peraşkuh'un tasarrufunda bulunan bir miktar mal, mülk ve eşyayı eşi Marporiç Bin Hacı Hırısto'ya devrettiği ve bu işlemlerin idaresi için Koçu Veledzâde Nikola'nın vekil tayin edildiği Zonguldak'ta görülen dava belgesidir.

Numara 633

Zonguldak kazasının Türkali karyesi sakinlerinden olup vefat eden Halatçioğlu Mustafa'nın boşandığı eşi Kerime Bint Halil'e bıraktığı mal, mülk ve eşyaya dair veraset belgesidir.

Numara 634

Zonguldak kazasına tabi Cumayanı karyesi sakinlerinden Mustafa Bin Hasan'ın aynı karye sakinlerinden olan Mustafa'dan aldığı manda ineğinin bedelini ödemesine rağmen Mustafa'nın ineği aynı karye sakinlerinden Hacıoğlu Hüseyin Bin Receb'e satması ve ineğin onun elinde telef olmasıyla paranın tarafına iade edilmesi için açılan alacak verecek davasına ilişkin belgesidir.

Numara 635

Zonguldak kazası Cumayanı karyesi sakinlerinden Çakmakçioğlu kerimesi Döndü Bint Süleyman'ın boşandığı eşi Hüseyin Bin Yakub'dan iki yüz bir kuruş miktarındaki mehrini tarafına ödemesini talep eden belgedir.

Numara 636

Zonguldak kasabasına tabi Hacıali karyesi sakinlerinden iken askeri görevi sırasında vefat eden Yallıoğlu Mehmed Ali Bin Mehmed'in hayattayken Ahmed Şükrü Efendi'ye verdiği sekiz yüz kırk üç kuruş miktarındaki paranın Mehmed'in

varisi olan kızı Keziban Bint Mehmed tarafından paranın tahsilini talep eden alacak verecek davasına ilişkin belgedir.

Numara 637

Zonguldak kazası Kozlu mevkisi sakinlerinden Abasızoğlu Hayriye Hanım Bint Hüseyin'in Kozlu Çataldere mahallesinde ikame edip vefat eden babası Abasızzâde Hüseyin Efendi'nin terekesinden pay talep etmesine dair veraset belgesidir.

Numara 638

Zonguldak kazası Kozlu mevkisi sakinlerinden Abasızoğlu Emine Hanım Bint Hüseyin'in Kozlu Çataldere mahallesinde ikame edip vefat eden babası Abasızzâde Hüseyin Efendi'nin terekesinden pay talep etmesi ve bu işlemlerin idaresi için Hasan Efendi'nin vekil tayin edildiği belgedir.

Numara 639

Zonguldak kazası Kozlu mevkinde ikame eden Abasızzâde İzzet Ağa, Abasızzâde Hüsnü, Abasızzâde Rasim ve Abasızzâde Safiye Hanım'ın babalarından kalan Su Altı nam mahaldeki şirketin işletimiyle ilgili vakıf işlemlerinin idaresi için Ali Efendi'nin vekil tayin edildiği vakıf belgesidir.

Numara 640

Zonguldak Beğcuma mahallesinde merhum Abdurrahman İbn Halil Beğ tarafından inşa ettirilen cami şerifin bütün giderlerinin kazanın ileri gelen vakıf mütevellilerinden Hacı Ahmed Ali Ağa tarafından karşılanmasını talep etmeye dair vakıf belgesidir.

Numara 641

Zonguldak'ta merhum Yusuf oğlu İsmail Ağa tarafından inşa ettirilen cami şerifin bütün giderlerinin kazanın ileri gelen vakıf mütevellilerinden Hacı Ahmed Ali Ağa tarafından karşılanmasını talep etmeye dair vakıf belgesidir.

Numara 642

Zonguldak Arapoğlu karyesi Topallar mahallesinde ikame eden Topaloğlu Mehmed Bin Süleyman'ın tasarrufunda bulunan bir miktar mal ve mülkü bedeli karşılığında aynı karye sakinlerinden olan Topaloğlu Hüseyin Bin Abdurrahman'a devrettiğint dair belgedir.

SONUÇ

2166 numaralı Şer'îye Sicili H. 1321 (M. 1902-1903) yılındaki Zonguldak dava belgelerini ve buna bağlı olarak dava çeşitlerini içermektedir. 642 adet dava kaydı bulunan sicil içerisinde nikah, boşanma, alacak-verecek, veraset, velayet, vesayet, hibe, satış, tazmin, hırsızlık, vakıf kayıtları, vekil tayini türünde birçok belge yer almıştır. Bu sicil içerisinde en çok geçen dava türleri evlenme başta olmak üzere veraset, alacak-verecek, vesayet ve vekil tayinidir.

Sicil içerisinde Zonguldak ve Zonguldak'ın bağlı bulunduğu Kastamonu vilayeti ile Bolu sancağı geçmektedir. Ayrıca farklı vilayetler de söz konusu olabilmektedir. Zonguldak'a bağlı birçok kasaba, karye, nahiye, mahalleler tespit edilmiş olup günümüzde çoğu aynı isimle anılmaktadır. Gaca karyesi, Kardeşler; Husunlar karyesi, Alancık; Çukurvıran karyesi, Çukurören; Yalanda karyesi, Korucuk; Ebegömece karyesi, Ebegümece; Virancık karyesi, Örencik; Arapoğlu karyesi, Esenlik; Horcinas, Dağüstü; Göynükbala karyesi, Yukarı Göynük; Kocalı karyesi, Kocaali; Devrek divanı, Gümüşpınar; Yılanca karyesi, Yılanlıca; Yassıviran karyesi, Yassıören; Kiliseköy karyesi, Sütlüce; Hisarönü karyesi Filyos; olarak değiştirilip, şer'îye sicilinde adı geçen karye ve divanlardandır. Sicilde geçen diğer karye, nahiye ve divanların ismi aynı kalmıştır. Bu kasaba, divan, nahiye ve karyelerden Tasmalar toplamda 22 belgede; Kozlu 20 belgede; Ayvatlar 19 belgede; Virancık, Üçköy, 16 belgede; Sofiler , Kilimli, Çayır, Cumayanı,15 belgede; Yukarıdere,14 belgede; Yalanda, Hacıköy, Elvan, Eceler, Çamköy, Ali 13 belgede; Türkali,12 belgede; Kocaali, Husunlar, Kalafathı, Karamusa, Karapınar, Doğancılar, İslam,11 belgede; Kokurdan, Muslu, Kızılcakilise, Rumyan, Ebegömece,10 belgede; Uzungüney, Kışla, Gücek, Çomranlı, Bozca, Akşeyh, Arapoğlu 9 belgede geçmektedir.

Belgelerden anlaşılacağı üzere Zonguldak sosyal yapısı içerisinde yerli yabancı halk bir arada yaşadığı gibi kendilerine özgü mahallerde de yaşamışlardır. Kaza içerisinde çeşitli meslek grupları yer almaktadır. Yerli halk daha çok hayvancılık, tarım ve küçük esnafılık, yabancılar ise maden işletimi ve ticaret gibi iş kollarında çalışmışlardır. Özellikle madenin işletilmeye başlamasıyla Zonguldak ekonomisi ilerleme kaydetmiştir.

Sicilde 642 varaktan 315'i evlenme akidleriyle ilgili olup başı çeken ve en çok görülen belgedir. Evliliklerin en dikkat çeken yönü şer'i hükümlere göre kız tarafının erkek tarafından mehir talep etmesidir. Mehrin miktarı şer'i hükümler, tarafların sosyal, ekonomik şartları dikkate alınarak belirlenmiştir. Mehirden hiç evlenmemiş şahıslar gibi evlenmiş boşanmışlar da faydalanmakta, talep de bulunabilmektedirler. Yine evliliklerde karşı tarafın rızası da dikkate alınarak evlilik akdi gerçekleştiği gibi şahidler de evlilikte önemli bir yere sahiptir. Evlilik akdi aynı kaza, köy, karyede olabildiği gibi farklı farklı köy, kasaba ve karyede de yapılabilmektedir. Evlilik akdi gerçekleşirken tarafların reşid ve aklî melekelerinin yerinde, ayırt edebilirlik durumuna dikkat edilmiştir. Yine evlilikler de karşılıklı kız alıp-verme durumları da görülmektedir. Aynı şekilde anne-babaları evlenmiş çocuklar küçük yaşlarda birbirleriyle evlendirilmişlerse de bu nadir görülen durumlardandır.

Sicilde en çok görülenler arasında ikinci sırayı veraset belgeleri almaktadır. 642 belgeden 119'u veraset davalarına aittir. Veraset, ölen kişinin terekesinden varisi olabileceği kişilere bıraktığı borç, miras gibi bütün unsurları kapsamaktadır. Veraset davaları genellikle vefat etmiş babadan evlatlarına, eşine, anne-babasına bazen erkek ve kız kardeşlerine bıraktığı terekenin paylaşımı ile ilgili davalardır. Nadir olarak vefat etmiş olan anneden, evlattan, kardeşten kalan miras davalarına da rastlanmaktadır. Davalarda dikkat çeken nokta ise erkek ve kız çocuk arasında ayırım gözetilmeksizin mirasın taksim edilmesidir. Yine vefat eden erkeğin birden fazla eşi bulunup eşleri arasında bu miras taksim edinilebilmektedir. Başka bir nokta ise boşanılan eşe de miras bırakılmasıdır. Her veraset davasında aynı zamanda küçük çocuklara vasi tayini de bulunmaktadır. Mirasın konusu ise para, arsa, arazi, tarla, ev, bağ- bahçe, alet-edevat vs. şeklidir. Günümüzdeki şartlara bakıldığında 1902-1903'lü yıllardaki hukuk sistemiyle benzerlikler taşıdığı görülmektedir. Şer'i hukukun bulunduğu dönem de dahi kadınlara değer verilmekte, kadınlar sahiplenmekte ve boşanılan eşe dahi miras bırakılabilmektedir. Tabii eşle boşanılsa dahi miras bırakılması kadının ekonomik hayatta doğrudan aktif olmamasından kaynaklanıyor olabilmektedir. Günümüzde ekonomik hayata katılan kadın sayısı son derece artsa da yine de bir hanede sadece erkeğin çalıştığı sistem devam edebilmektedir. Günümüzde hala çalışmayan kadınları düşündüğümüzde o dönemin şartlarında kadının ekonomik

hayatın gerisinde evinin işleriyle alakalı olması oldukça doğaldır. Yine kadınlar mahkemelere bizzat katılmamak da kendileri için vekil tayini yapılmaktadır. Bu durum bir taraftan da sosyal eşitsizliği göstermektedir. Kadının bir davada şahitliğini bir kenara bırakın taraf bile olmayacağı durumu gözlenmektedir.

Şer’iyye sicilinin bir konusu boşanma davası belgeleridir. Boşanma konusu seyrek görülen belgelerdendir. 642 belgeden sadece 16’sı boşanmaya ait belgelerdir. 8. sayfada boşanma davası ile ilgili 2 belge var iken, tabloda adı geçen sayfalarda boşanma ile ilgili birer belge geçmektedir. Boşanma davaları evlilik akdi gerçekleştirirken alınan mehirin ödenmesi, iadesi şartıyla gerçekleşmektedir. Yine evlilik akdindeki gibi boşanmada da şahitler dava sırasında yerini alabilmektedir. Boşanmalar karşılıklı rıza ile olduğu gibi tek taraflı yani erkeğin “boşol” demesiyle de olabilmektedir.

Sicilde geçen bir başka dava konusu hibedir. 642 belgeden 25’i hibe davasından oluşturmaktadır. Hibe ile ilgili 58. ve 175. sayfalarda 2 belge geçmekte olup, hibenin geçtiği diğer sayfalarda birer tane bulunmaktadır. Kelime kökeni olarak bağışlama anlamına gelen hibe genellikle tereke paylaşımından sonra tarafın kardeşine, annesine, eşine ya da çocuklarına malından bir kısmını ya da tamamını bedelsiz bıraktığı belgelerde görülmektedir.

Şer’iyye sicilinde geçen nafaka, söz konusu olan bir diğer husus olup 642 belgenin 13’ü nafaka davalarından oluşur. Kelime kökeni olarak tarafın bakmak ve gözetmek zorunda olduğu kişilere geçinebilecekleri kadarıyla verdikleri aylık olan nafaka mahkeme kararıyla verilmektedir. Genellikle erkek tarafından eşe ve çocuklara verilmektedir. Nafaka verilirken tarafın sosyo-ekonomik durumu gözetilmektedir. Çocukların nafakaları ise genellikle anne aracılığıyla gerçekleşmektedir. Dikkat çeken bir nokta ise boşanılmış eşe de nafaka ödenilmesidir. Ancak eğer eski eş tekrar evlenmiş ise nafaka verilmez ve çocuklarının nafakası anne dışında başka birinin vasi tayin edilmesiyle nafaka ödemesi o kişiye yapılır. Çocuklar da ise nafaka erkekler de reşid olana kadar kızlar da ise evlenene kadar devam etmektedir. Günümüzde benzer durumlar devam etmekle birlikte sosyal ekonomik şartların değişimi, batı hukukunun kullanılmasıyla birlikte nafakaya farklı unsurlar da dahil olabilmektedir.

Sicilin mevzu bahis olan bir diğerk durum ise alacak- verecek davalarıdır olup, sicilin 73 adeti alacak- verecek davalarına aittir. Alacak-verecek davasının geçtiğı 10, 73, 76, 123, 166. sayfalarda 2 defa 115. sayfada ise 3 kez geçip, davanın bulunduğu diğerk sayfalarda birer defa geçmiştir.. Alacak – verecek davalarının konusu para, mal ve mülktür. Ancak bu dava belgelerinde daha çok para şeklinde geçmektedir. Davaya konu alan kişiler yakın eş, dost, akraba olabileceğı gibi arkadaş da olabilmektedir. Arkadaşlıklar ise ortak iş arkadaşları olup ortak işlerden doğan alacak- verecek durumlarıdır. Taraflar yerli olabildikleri gibi yabancı da olabilmektedir. Ortak iş arkadaşlığı hususundaki alacak-verecek ilişkisi genellikle yabancı tüccarlar ya da yabancı maden işletmenleri arasında olmaktadır. Bu hususta Zonguldak tüccarları arasında yabancılar başı çekmektedir. Ekonomik hayatta yerli halk tarım, hayvancılık ve küçük esnaf işletmenliği yapıyor iken maden işletmesi, tüccarlık gibi işleri yabancılar ellerinde bulundurmaktaydı. Özellikle Ereğli kazası yabancı tüccarların yoğunlukta buldukları yerdir. Yani belgelere göre yerli halk ticari hayatta pek etkin bir role sahip değildir. Yabancıların elinde bulunan tüccarlık ekonomide yabancıların ne kadar etkili olduklarını göstermesi bakımından önemlidir.

Sicilin diğerk bir konusu vesayet davalarıdır. Vesayet, 642 belgeden 64'ü vesayet davalarından oluşmaktadır. Vesayet davasının geçtiğı 15, 32, 74, 80, 82, 84, 85, 120, 133, 147, 152, 181, 183, 185. sayfalarda 2 kez, 87. sayfada 3 kez vesayetin geçtiğı diğerk sayfalarda birer defa geçmiştir. Vesayet, reşit olmamış küçüklere ya da yasal hakları kısıtlanmış bireylerin temsil edilmesi için mahkeme tarafından atanmış vasilerdir. Belgede genellikle ergenlik çağına erişmemiş küçüklük için yapılan vasi tayinleri bulunmaktadır. Vasi tayini anne ya da babanın ölümünden sonra gerçekleşen ve geride kalan ergenlik çağına erişmemiş çocuklara yapılan vasi tayinidir. Ancak belgenin çoğunluğunda babanın ölümünden sonra vasi tayini daha sık gerçekleşmektedir. Vasi konumunda genellikle anne bulunmakla birlikte annenin evlenmesi durumunda vasilik başka birine geçebilmektedir. Vasi konumundaki diğerk kişiler ise küçüğün abisi, amcası olabildiğı gibi ölen kişinin annesi ve babası da olabilmektedir. Hem Osmanlının hem de bölgenin sosyal durumuna bakıldığında çocukların korunması ve gözetilmesine oldukça önem verildiğı görülmektedir. Gerek maddi gerekse de manevî olarak çocukların korunması, destek verilmesi Türk aile yapısının

güçlülüğü hakkında bilgi vermektedir. Yine anne babanın ölümünden sonra çocuğun korumasının abi, amca, büyük baba ve büyük anneye verilmesi aile ve akrabalık ilişkilerinin, bağlarının ne kadar kuvvetli oluşunu da göstermesi açısından önemlidir. Ancak annenin evlenmesiyle çocuğun vasilığının başka birine verilmesi üvey babasının kendisine yabancı olduğu ve şer'i hükümlere göre uygun olmadığı sonucu da çıkartılabilir. Tabi bu durumda üvey babanın çocuğu kabul edip etmemesi gibi ihtimaller de yatmaktadır.

Bir diğer dava içeriği vekil tayin belgeleridir. Vekalet konusu, 642 belgenin 63 adetinde yer almaktadır. Vekil tayinin geçtiği 10, 11, 33, 102, 125, 134, 137, 151, 156, 161, 175, 191, 195. sayfalarda 2 kez, 127. sayfalarda 3 kez ve diğer vekil tayini geçen sayfalarda birer defa geçmiştir. Kelime kökeni olarak tarafın kendi yerine söz söyleme, karar verme gibi yetkilerin verildiği vekil tayini genellikle davaların her çeşidinde bulunabilmektedir. Vekil tayin edilmiş kişi tarafın yakını, arkadaşı olabileceği gibi devlet görevlisi de olabilmektedir. Ancak belgede özellikle kadınların taraf olduğu belgelerde kadınlara vekil tayini söz konusu olabilmektedir. Vekil tayini yapılan kadınların söz hürriyetine ve fikirlerine ne kadar önem verildiği konusunda şüphe uyandırabilir. Ancak bu durum şer'i hukukun gereklerinden de olabilmektedir. Genel anlamda kadınların gerek sosyal, gerek ekonomik anlamda faal olmadığı sonucuna varılmaktadır.

Sicilin diğer bir dava konusu ise devir-teslim davalarıdır. Devir-teslim tarafın tasarrufunda olan mal ve mülkünü bir başkasına bedeli karşılığında vermesidir. 642 belgenin 28'i devir-teslim davalarına aittir. 102, 134, 160. sayfalarda iki kez geçen devir-teslim belgeleri, bu konunun geçtiği diğer sayfalarda birer defa yer almıştır. Malların devr edildiği kişiler genellikle eş, evlat, kardeş anne, baba olabildiği gibi arkadaş da olabilmektedir. Devre konu olan durumlar bağ, bahçe, tarla, arazi, ev, alet-edevat vs .şeklinde olabilmektedir. Devr edilen mal bedeli karşılığında yapılmaktadır. Bu durum dönemin şartlarına göre hukuk anlayışının gelişmişliği hakkında bilgi vermektedir. Şahıslar şahsi bir devir işlemini bile sağlam bir temele oturtmak amacıyla hukuk yoluna başvurmuşlardır. Hukukî dayanaklarla yapılan devir işlemleri hukuka güven bakımından hukukun önemini ortaya koymaktadır.

Sicilin içeriğinde yer alan vakfiyet işlemleri 642 belgeden 26'sını oluşturmaktadır. Vakfiyet, bir hizmetin ileride de sürdürülmesi için belirli koşullarda ve resmi işlemlerle yapılan kişilerin Allah'a yakın olabilmek için yaptıkları işler olduğu gibi aynı zaman da mallarının güvenliği için de yapmış oldukları işlemlerdir. Kişinin kendi malının devamlılığı gibi dünyevî amaçları olduğu gibi aynı zamanda kişinin Allah'ın rızasını kazanma, iyilik yapma, sadaka-ı cariye gibi ileriye dönük manevi amaçlar da gütmektedir. Vakıf hizmetleri genellikle maddi durumu iyi olan malk ve mülke sahip bölgenin ileri gelen şahıslar tarafından yapılmaktadır. Ölüm gerçekleşse dahi bu vakıf evlatlara ya da devlete devredildiği gibi vakıf işlemleri tamamen bir başkasına da devredilmektedir. Belgede görülen vakıf işleri genellikle bir caminin inşası, onarımı, ihtiyaçlarının karşılanması şeklindedir. Yer yer mekteb onarımı da söz konusu işlem ve onarımlar arasında olabilmektedir. Ayrıca muaccele ve müeccele gibi peşin ve taksit ödeme sistemleri de bulunmaktadır. Vakfiye bölümlerinde dikkat çeken bir nokta ise dua ve beddua bölümleridir. Duada genellikle Allah'a şükür, Peygambere ve vakıf işini üstlenenler yer almaktadır. Beddua da ise vakfi yarım bırakan, yapmayan ve engelleyen şahıslar bulunur. Ancak söz konusu 2166 Zonguldak Şer'iyeye Sicili'nde beddua bulunmamakla birlikte dua bölümleri sıklıkla bulunmakta ve bunlar kalıp ifadeler şeklindedir.

Sicilde görülen konular arasında tazmin davaları bulunmakla birlikte en az görülen davalardan biri olmuştur. 642 belgeden sadece 2'si tazmin davalarına aittir. Bir zararın karşılanması, ödenmesi manalarına gelen tazmin davaları belgede genellikle müşterek iş yapan kişiler arasında geçmektedir. Bu işlem mukavelenin feshiyle gerçekleştiği gibi taraflardan kim zarara sebep olduysa zararı karşılaması şeklinde söz konusu olabilmektedir. Yine burada da herhangi bir sözleşme ve fesih işlemi hukuksal işlemlere dayandırma söz konusudur.

Görülen davalar arasında husumeti içeren belgeler de bulunmaktadır. 642 belgeden sadece 1'i husumet davasına aittir. Böylece en az görülen iki davadan bir tanesidir. Düşmanlık ve hasımane bir ilişki sürdürme anlamlarına gelen husumetin belgedeki sebepleri arasında mal, mülk paylaşımı ya da mülkün sınırı konusunda anlaşmazlığın yarattığı durumların mahkemeye yansımalarıdır. Belgelere bakıldığında 1902 ve 1903 yılları arasında cinayet

vakalarının olmaması dikkat çekici bir yere sahiptir. Yine hırsızlık bölgede kabul edilecek en kötü olaylardan olup yine davalarda çok az bir yer kaplamaktadır. Düşmanlığın da sadece bir davada geçmesi ve bütün bu durumlar bir araya getirildiğinde bölgenin sosyal açıdan huzurlu, sakin ve uyumlu bir ortamının olduğunu gösterir.

Velayet, sicilın bir diğerk dava konusudur. 642 belgenin sadece 3 adeti velayet davalarına aittir. Bir çocuğun ergenlik çağına erişene kadar anne ya da babanın himayesine verildiğı velayet davaları belgelerde genellikle boşanmadan sonra yaşanan bir durum olduğı gibi vefat durumlarından sonra da yaşanan çocukların velinin korumasına verildiğı bir durumdur. Kız-erkek fark etmeksizin uygun görülen tarafa olanakları dahilinde verilebilmektedirler. Bu durum yine aile bağları ve ilişkilerinin güçlülüğü hakkında Türk aile yapısı hakkında bilgi vermektedir.

Sicilde geçen başka bir konu ise yemin-and davaları olup, 642 belgeden sadece 1 adetinde yer almaktadır. Böylece en az görülen iki davadan diğerk bir tanesidir. Şer'i hükmün gereğı olarak dava da başvuru olan bir uygulamadır. Bir sözün yerine getirilmesi ya da bir durumun uygulanmasında başvuru olan bir sistemdir. Şer'i dini hükümler, Türk sosyal, ekonomi, hukuk yapısı gibi birçok alan üzerinde etkisini göstermektedir. Burada dini uygulamaların önemi de su götürmez bir gerçektir.

Anlaşmazlık-anlaşmazlık belgeleri, sicilın muhtevasında yer alan konulardandır. Sicilde 7 adet anlaşmazlık davası bulunmakla birlikte az görülen davalar arasındadır. Anlaşmazlık, problemin çözümü için ortak noktanın bulunmadığı ve çatışmanın yaşandığı durumlardır. Bu belgelerde geçen anlaşmazlıklar genellikle evlilikteki problemlerdir. İlişkilerinde sorun yaşayan ve çözüm bulamayan eşlerin son çare olarak geldikleri ve çözümlerin arandığı yerlerdir mahkemeler. Genellikle çiftler arasında sözlerin ve eşlik vazifelerinin yerine getirilmemesi ile maddi konularda başvurdıkları davalardır. Çoğu anlaşmazlık davasında ise düşünme süresi verilmektedir. Bu durum ise evliliğı kurtarma ve evliliğın sürdürülmesi için verilen çabayı göstermektedir. Günümüzde hala aynı durum geçerliliğini korumakta mahkemeler güçlü bir dayanak ve delil olmadan evlilikleri bitirmemektedirler. Bu durumların hepsi

toplandığında aile hayatının ve birliğin önemini göstermektedir. Günümüzde söz konusu durum çeşitlenerek artmaktadır. Gerek devlet kurumlarında ve gerekse de özel kurumlarda aile danışmanları ve aile terapistleri adı altında bu görevi üstlenen yapılanmalar bulunmaktadır.

Sicilde görülen konular arasında hırsızlık, alıkoyma ve zapt etme davaları da bulunmaktadır. Sicilde yer alan belgelerin 13 adeti hırsızlık, zapt ve alıkoyma davalarına aittir. Hırsızlık davasının geçtiği 45. sayfada 2 kez, hırsızlığın geçtiği diğer sayfalarda ise birer defa geçmiştir. Bu belgede geçen bu konu nadir görülen hadiselerdendir. Hırsızlık, alıkoyma, zapt etme kavramlarının ortak noktası başkasına ait olan bir mal, mülk, eşya ve hayvanı izinsiz alma, kaçırma olaylarıdır. Belgede geçen hadiseler genellikle hayvan kaçırılması, izinsiz alma şeklindedir. Ancak dikkat çeken nokta alıkoyan kişinin malı izinsiz başkasına satması ve olayın kendisinden çıktığını söyleyerek taraf olmaktan çıkmaya çalışması gibi durumlar da söz konusudur. Ayrıca zapt eden kişilerden çoğu köylüden biri olduğu gibi nadiren devlet görevlisi de olabilmektedir. Genellikle devlet görevlisinin gerekçesi ise kamu yararı amacı gütmektedir. Bu durum günümüzdeki kamulaştırma amacıyla aynı işlevi görmektedir. Yine bu belgeler köylünün temel geçim kaynağının hayvancılık olduğunu da gösterir. Günümüzden hırsızlık unsurları çeşitlenerek artsa da belgede ekonomik şartların kısıtlılığı açısından sadece hayvan hırsızlığı görülmektedir.

Nikah, boşanma, alacak-verecek, veraset, velayet, vesayet, hibe, satış, tazmin, hırsızlık, vakıf kayıtları, vekil tayini türünde birçok dava Zonguldak'ın içinde bulunduğu sosyo- ekonomik, kültürel ve hukuk yapısı hakkında bilgi vererek dönemi anlamamıza yardımcı olmuştur.

KAYNAKÇA

- Aydın, Mehmet (1985); *İslam ve Osmanlı Aile Hukuku*, İlahiyat Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Aydın, Mehmet (1996); *İslam ve Osmanlı Hukuku Araştırmaları- Mecellenin Yürürlükten Kaldırılan Altıncı Kitabı Kitâbü'l-Vedâ*, İz Yayıncılık, İstanbul.
- Aytekin, E. Atilla (2006); *Tarlalardan Ocaklara, Sefalatten Mücadeleye Zonguldak-Ereğli Kömür Havzası İşçileri (1848-1922)*, Yordam Kitap, İstanbul.
- Bayartan, Mehmet (2008); *XIX. Yüzyılda Osmanlı Madenlerinin Coğrafi Dağılışı, Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, İstanbul.
- Bayındır, Abdülaziz (1986); *İslam Muhâkeme Hukuku*, İslami İlimler Araştırma Vakfı, İstanbul.
- Bayındır, Abdülaziz (1988); *Şer'iyeye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul.
- BOA, MŞH.ŞSC.d., Defter No: 8956, 2166 No'lu Zonguldak Şer'iyeye Sicili
- Cin, Halil ve Ahmet Akgündüz (1990); *Türk-İslam Hukuk Tarihi Kamu Hukuku*, Timaş Yayınları, İstanbul.
- Çıladı, Sina (1977); *Zonguldak Havzasında İşçi Hareketlerinin Tarihi (1848-1940)*, Yer altı Maden İş Yayınları, Ankara.
- Çıladı, Sina (1999); *Erdemir'deki İşçi Eylemlerinin ve Sendikacılığın Tarihsel Gelişimi*, İlke Yayınları, Zonguldak.
- Çıladı, Sina (t.y.); *Zonguldak Havzasında Emperyalizm 1848-1940*, Aydınlık Yayınları : 4, Ankara.
- Çıladı, Sina ve Fedâî Erdoğ (1994); *Zonguldak Türkiye'nin Kamburu mu? Zonguldak Kömür Havzasındaki İşçi Hareketlerinin Kronolojisi ve Havzanın Kısa Tarihi*, Orman Yayıncılık, Zonguldak.
- Genç, Hamdi (2005); *Zonguldak Kent Tarihi '05 Bienali Bildiriler Kitabı Zonguldak Kazası*, Atatürk Kültür Merkezi, Zonguldak.
- Gürol, M.Ali, (1997); *Zonguldak Kömür Havzası: Yapısı, Sorunları ve Bir Çözüm Önerisi*, y.y. Ankara.

Güven, Tamer (2015); *Zonguldak Kozlu'da Kömür Madenciliği: İşletmecilik ve Çalışma Hayatı (1848-1921)*, Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları, Ankara.

[Https://Islamansiklopedisi.org.tr/hüccet—kelam](https://Islamansiklopedisi.org.tr/hüccet—kelam) (Erişim Tarihi=22.09.2019)

Karabalık, Kamuran (2016); *Zonguldak'ta Mesleki ve Teknik Eğitim (1924-1992)*, Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No 14, Ankara.

Karauğuz, Güngör ve Ali Özcan (2010); *Eskiçağda Zonguldak Bölgesi ve Çevresi (En Eski Devirlerden İ.S. 395'e Kadar)*, Çizgi Kitapevi, Konya.

Kasap, Zekai, Hikmet Tosun ve Erhan Yılmaz (2003), *Zonguldak*, Genç Ofset Matbaacılık, Ankara.

Kaya, Ali (2014); *Zonguldak'ta Elektrik Tarihi Kömürün Karasında Şerarenin İzleri*, Karina Yayınevi, Ankara.

Kayabaş, Ebru (2009); *Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi İtibarıyla Aile Hukukunun Gelişimi Hukuk-ı Aile Karanamesi*, Filiz Kitapevi, İstanbul.

Korkmaz, Turhan, Hasan Uyguntürk ve Berk Yıldız (2008); *Türkiye 16. Kömür Kongresi Bildiriler Kitabı "Kömür Sektöründe Özelleştirme ve Küreselleşme"*, TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi, Zonguldak.

Köse, Metin (2003); *Emeğin Kenti Zonguldak*, Doğuşum Matbaası, Zonguldak.

Kuşçu, Şenol (2012); *Zonguldak Üzerine Bazı Düşünceler, Öneriler (Derleme)*, y.y. Zonguldak.

Kütükoğlu, Mübahat (1988); *Osmanlı Belgelerinin Dili*, TTK, Ankara.

Kütükoğlu, Mübahat (1992a); "Berat", C.5, *TDV İA.*, İstanbul, s. 472-473.

Kütükoğlu, Mübahat (1992b); "Buyruldu", C.6, *TDV İA.*, İstanbul, s. 478-480.

Kütükoğlu, Mübahat (1995); "Ferman", C.12, *TDV İA.*, İstanbul, s. 400-406.

Kütükoğlu, Mübahat (2004); "Mektup" C. 29, *TDV İA.*, İstanbul, s. 21-23.

Kütükoğlu, Mübahat (2011); "Temessük" C. 40, *TDV İA.*, İstanbul, s.413-414.

Kütükoğlu, Mübahat (2012); "Tezkire", C. 41, *TDV İA.*, İstanbul, s. 73-74.

- Oral, Turhan (1997); *Varoluşun Destanı*, Genel Maden-İş Yayınları, Zonguldak.
- Sarıkoyunca, Ali (1992); *Milli Mücadele’de Zonguldak ve Havalisi*, Kültür Bakanlığı Yayınları / 1419, Ankara.
- Sarıkoyunca, Ali (1993);“Zonguldak ve Havalisinden Kuva-yı Milliye’ye Yapılan Yardımlar ve Temin Edilen Gelirler”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Dergisi*, Ankara Üniversitesi Basımevi, (10’dan ayrı Basım), Ankara.
- Sarıkoyunca, Ali (2009); *Milli Mücadele’de Zonguldak Sancağı*, Zonguldak Valiliği Yayınları, Ankara.
- Tokel, Raif (2002); *Zonguldak Turizm Envanteri*, Zonguldak Valiliği İl Turizm Müdürlüğü, Zonguldak.
- Turgut, Hasan (2018); “*Osmanlı’dan Günümüze Türk Hukukunda Yargı Etiği ve Hâkimin Vasıfları*”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Tutkun, Özer, Erhan Yılmaz ve Tefik Suratoğlu (t.y.); *Dünden Bugüne Çaycuma*, Milsan Basın, y.y.y.
- Türk, Melahat ve Rasim Türk (1969); *Karaelmas Ülkesi Zonguldak*, Sendika Matbaası, Zonguldak.
- Uğur, Mücteba (2000); “*İ’lam*”, *DİA*, C.22, TDV, İstanbul.
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı (1965); *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, TTK Yayınları, Ankara.
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı (1965); *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, TTK Yayınları, Ankara.
- Ünal, M.Ali, (2010); *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Fakülte Kitapevi Yayınları: 77, Isparta.
- Vergil, Hasan (2014); *Zonguldak İlinde Göçün Sosyo-Ekonomik Nedenleri ve Alınabilecek Tedbirler*, Bülent Ecevit Yayınları No 1, Ankara.
- Zonguldak Milli Eğitim Müdürlüğü (1988); *Zonguldak İli Cumhuriyet Öncesi ve Sonrası Eğitim*, Zonguldak Milli Eğitim Müdürlüğü, Zonguldak.
- Zonguldak Valiliği (1987); *Zonguldak Yatırımlar ve İl Özel İdaresi Hizmet Rehberi*, Zonguldak Valiliği Yayınları, İstanbul.

Zonguldak Valiliği (1998); *Zonguldak*, Zonguldak İl Turizm Müdürlüğü,
Zonguldak.

Zonguldak Valiliği (2002); *Zonguldak Turizm Envanteri*, Zonguldak Valiliği İl
Turizm Müdürlüğü, Zonguldak.

EKLER

Ek 1: 2166 Numaralı Şer'îye Sicili'nde Geçen Sancak, Divan, Kaza, Köy ve Mahalle İsimleri

İdari terimler farklı zamanlarda farklı kelimelerle ifade edilmiştir. Divan: belde, kaza: ilçe, karye: köy terimlerine karşılık gelmekteydi. 2166 yer numaralı şer'îye sicilinde geçen belgelerde yer isimleri birden fazla idari özelliğe sahip olabilmektedir. Örneğin, bir belde bazı belgelerde hem divan hem karye ya da hem kaza hem kasaba ve hem nahiye hem mahalle olarak geçebilmektedir.

Belgede söz konusu bütün kaza, köy ve mahalleler Kastamonu vilayeti Bolu sancağına bağlı olmakla birlikte yine bu köy, mahalle ve nahiyelerin çoğunluğu Zonguldak kazasına bağlı bulunmaktadır. Zonguldak'ın karşısında bulunan belge numaralarındaki mahalleler doğrudan Zonguldak merkeze bağlı bulunan mahallelerdir. Mahalle, köy ve nahiyelerin çoğunluğu Zonguldak'a bağlı olmakla birlikte ayrıca Bartın ve Ereğli kazalarına bağlı köyler ve mahalleler de bulunmaktadır. Gerek yapılan numaralandırmalar gerek aşağıdaki notlar bu konuda bilgi vermektedir.

Zonguldak ve ilçeleri şu şekildedir:

- Bendereğli Kazası: Taşra Divanı-Demerler Divanı-Kirmanlı Mahallesi-Sarımsak Karyesi-Umarca Çiftliği-İkese Karyesi-Ramazanlı Divanı-Çayan Debendi-Yeroşlar Divanı-Beşviran Karyesi-Virancık Karyesi-Bekret Derbent Mahallesi-Yaycılar Divanı-Ortacı Divanı-Akkaya Divanı-Gorkalar Divanı-Balağaç Karyesi-Hacı Mustafa Mahallesi-Gösne Karyesi-Abümelik Divanı-Müftü Mahallesi-Kilise Divanı-Çalman Karyesi-öküşşar Karyesi-Muntaza Mahallesi-Gebe Divanı-Danışmanlı Divanı-Benderekler Divanı-Ardıç Karyesi-Ömerli Divanı-Koçabelik Divanı-Soğanlı Divanı-Kışla Divanı-Tepeviran Karyesi-Kestaneci Divanı-Atakilise Divanı-Kızılcapınar Divanı-Oğbarlar, Karapınar Mahallesi-Bayat Karyesi-Şamlar Divanı-Derköy Divanı-Sultan Orhan Mahallesi-Hacıyesi-Giban-Divanı-Sivriler-Karyesi-Sücutlü Karyesi-Sinan Karyesi-Kemer-Karyesi-Kangıllıdaki Çiftlikler (Kasap vd., 2003: 38).

- Hisarönü Kazası: Kokurdan Karyesi-Hisarönü Kazası-Derecikviran Karyesi-Değirmenözü Karyesi-Türkili Karyesi-Gölköyü Karyesi-Başkeveniç Karyesi-Çumranlı Karyesi-Çömlekçi Karyesi-Göbi Karyesi-Nefsi Hisarönü-Kuytular Karyesi-Türkeli Karyesi-Gökabad Karyesi-Gevoniç Karyesi-Çatalağzı Karyesi-Göyneler Karyesi-Değirmenoğlu Köyü (Özer Vd., t.y.: 3).

- Samako Alaplı Kazası: Gökhasan Divanı-Saburlu Divanı-Çanak Karyesi-Sakin Divanı-Alioğlu Divanı-Bölice Divanı-Sinegir Divanı-Mülk Divanı-Seküler Divanı-Mayko Divanı-Kılca Divanı-Teke-i Sagir Divanı-Marsa Divanı-Evko Divanı-Bekdaşlı Divanı-Kurtlar Divanı-Başviran Karyesi-Aydoğdu Karyesi (Kasap vd., 2003: 38).

• Şahabeddin Kazası: Kabak Karyesi-Tutaş Karyesi-Kandıcak Karyesi (Kasap vd., 2003: 38).

• Ova Kazası: Akçakilise Divanı-Danışmanlı Divanı-Çalış Divanı-Başçeven Divanı-Kutluviran Divanı-Karataş Divanı-Tahta Divanı-Yörük Divanı-Doğanşahin Divanı-Cuci Divanı-Bulamaç Divanı-Gökviran Divanı-Çakmak Divanı-Durasinli Divanı (Kasap vd., 2003: 38).

• Kızılbey Divanı: Gölviran Karyesi-Kızılbey Köyleri-Nefs-i Kızılbey Divanı-Burunsun Divanı-Zoro Divanı-Karaağaç Divanı-Belek Divanı-Kethüdalar Divanı-Gökviran Divanı-Soridler Divanı (Kasap vd., 2003: 39).

• Perşembe Divanı: Günal Divanı-Muharremşah Divanı-Dürziler Divanı-Kiremidisi-i Sagır-Dereli Divanı-Burun Divanı-Yakacık Divanı-Besat Divanı-Balıkdır Divanı-Dive Divanı-İmreşah Divanı-Çay Divanı-Çulbat Divanı-Kiremidisi-i Kebir Divanı-Kızılbey-i Sagır Divanı-Nacak Divanı-Belekviran Divanı-Dalkırca Divanı-Ayazma Divanı-Abdurrahman Divanı (Özer vd., t.y.: 3).

• Tefen Kazası: Ahmedler Divanı-Demirciler Divanı-Sakin Divanı-Dere Divanı (Kasap vd., 2003: 39).

• Çarşamba Kazası: Pazarcık Divanı-Yelenda Divanı-Tasmaca Divanı-Yaka Divanı-Sipahi Divanı-Ali Divanı-Ereğli Divanı-Belen Divanı-Karaman Divanı-Elvan Divanı-Gerdeğ Divanı-Dereli Divanı-Kılıçlı Divanı-Musa Divanı-Hercenos Divanı-Burunkaya Divanı-Gaca Divanı-Katlepe(Keltepe) Divanı-Çalça Divanı-Başkünavir Divanı-Kozcığaz Divanı-Günyüzü Divanı-Bürüncük Divanı-Çukuviran Divanı (Özer vd., t.y.: 3).

• Devrek Kazası: Bortar-ı Vasat Karyesi-Cami-i Cedid Karyesi-Çatak Divanı-Domanat Karyesi-Nefs-i Devrek Karyesi-Kozlugünü Karyesi-Gerze Karyesi-Cami-i Atik Karyesi-Kozköyü Karyesi-Rumnos Karyesi-Erbulan Karyesi-Bağran Karyesi-Yoğınhatun Karyesi-Buron Karyesi-Evkaf-ı Vasat Karyesi-Başlar Karyesi-Bulaca Karyesi-Güreşler Mahallesi (Kasap vd., 2003: 39).

2166 Zonguldak Şer'iyeye Sicili'nde 22 kez yer alan Tasmalar en çok geçen yer ismi iken Abdiler, Akkaya, Alaplı, Arapalı, Aydınlar, Bakal, Aşağıgüney, Aydın, Başdoğancı, Bölücek, Çoraklar, Ballık, Baverat, Beğcuma, Bevat, Caber, Cami-i Atik, Çarşı, Çayırköy, Çayırköy, Çayırönü, Çırgan, Divaanbaşı, Erdic, Gölpazarı, Hacıoğlu, Katırlı, Kepez, Kirmanlı, Kösercek, Madenler, Müftüler, Örülmez, Pazar, Satıklı, Sipahiler, Topyeri, Kayyum, Kırklar, Üzülmez, Yazganlı, İmamlar, Futa, Güçler, Kadıoğlu, Kapuzlu, Karakoç, Köprülü, Kurtluköy, Kuzca, Ören, Örmeci, Poyrazoğlu, Recepoğlu, Sütluce, Taşçı, Türk, Yassıviran ve Yılanlıca belgelerde bir defa yer alarak en az geçen yer isimlerinden olmuştur. 2 belgede geçenler; Abacık, Akçakilise, Akpınar, Baştarla, Bostancılar, Çataldere, Çay, Gökçe, Güllük, Göynükbala, Hasanlar, Hatipoğlu, Hatipler, Kalemöğlu, Kargalı, Keller, Suktan Orhan, Sultan Süleyman, Taşçılar, Uluköy, 3 belgede geçenler; Balçıklı, Çömlekçi, Dere, Eymir, Kumtarla, Muratlı, Saraycık, 4 belgede geçenler; Aşağı Taşçılar, Bağlık, Çalça, Göynük, Kurt, Öteyüz, Saka, 5 belgede geçenler; Çatalağzı, Dereköy, Karabük, Devrek-Hamidiye, Gaca, Güdüllü, Himmetoğlu, Karadon, Karadere, Kargalar, Kasımlar, Kurt, Osmanlı, 6 belgede geçenler; Çayırçık, Şeyhoğlu, 7 belgede geçenler; Çağlı, Dereli, Göbü, Hisarönü, Kayabaşı, Olukyana, Pazarcık, Sarımsak, Veli, 8 belgede geçenler;

Çomranlı, Çukurviran, Horcinas, Karaman, Yakatemürçüler, Yukarıgüdüllü, 9 belgede geçenler; Akşeyh, Arapoğlu, Bozca, Gücek, Kışla, Uzungüney, 10 belgede geçenler; Ebegömeçi, Kızılcalilise, Kokurdan, Muslu, Rumyan, Siviriler, 11 belgede geçenler; Çamköy, Doğancılar, Husunlar, , İslam Kalafatlı, Karamusa, Karapınar, Kocaali, Türkali, 13 belgede geçenler; Ali, Eceler, Elvan, Hacıali, Yalanda, 14 belgede geçenler; Cumayanı, Yukarıdere, 15 belgede geçenler; Çayır, Kilimli, Sofiler, Üçköy, 16 belgede geçenler; Ayvatlar, Virancık, 20 belgede geçenler Kozlu,'dur.

Vilayet	Sancak	Kaza/Kasaba	Belge No	Karye/Divan	Belge No	Nahiye/Mahalle	Belge No
KASTAMONU	BOLU	ZONGULDAK	1,46,47,52	Akçakilise	101,424	Abacık	81,289
			,	Akpınar	252,392	Abdiler	192
			57,58,	Akşeyh	120,121,208,309,422,	Akkaya	576
			68,74,75,7	Alaplı	576,579,616,617	Aydınlr	238
			7,78,85,10	Ali	461	Bağlık	216,511,5
			3	ArapAli	38,157,221,372,386,4	Bakal	32
			,109,114,1	Arapoğlu	64,466,470,497,610,6	Balçıklı	442
			16,117,12	Aşağıgüney	20,	Bavrat	425
			3,	Aşağıtaşçılar	39,240,256,329,330,4	Ballık	164
			142,156,1	Aydın	46,642	Beğcuma	452
			58,174,17	Ayvatlar	426	Bevat	640
			8,	Baştarla	89,153,166,332,333,3	Bostancılar	124
			189,190,1	Başdoğancı	53,354,355,383,384,3	Caberköy	613,614
			94,200,	Bozca	82,383,413,506,509,5	Cami-i Atik	29
			202,205,2	Bölücek	60	Çarşı	414
			15,217,	Cumayanı	447	Çataldere	442
			219,224,2	Çağlı	5,22,23,	Çay	637,638
			32,	Çalça	44,195,258,385,432,4	Çayırköy	393,419
			234,250,2	Çamköy	35, 474,	Çayırönü	306
			62,295,29		550,626,634,635		33

Vilayet	Sancak	Kaza/Kasaba	Belge No	Karye/Divan	Belge No	Nahiye/Mahalle	Belge No
			503,505,5		67		
			08,510,51	Çatalağzı	619,620,621,623,624	Çırgan	576
			2,513,514,	Çaycuma	379,419	Divanbaşı	297
			517,522,5	Çayır	95,126,127,172	Erdic	201
			24,525,53		147,152,284,339,443,		
			1,532,537,		444,448,479,480,574,		
			538,539,5		630		
			40,542,54	Çayırcık	243,266,308,407,454,	Eymir	476,477,4
			3,544,545,		455		89
			546,548,5	Çomranlı	65,66,367,387,406,40	Gölpazarı	334
			49,552,55		9,518,625		
			5,559,563,	Çoraklar	379	Hacıoğlu	6
			568,569,5	Çömlekçi	247,252,280,	Hasanlar	382,383
			70,572,57	Çukurviran	92,93,94,260,317,365	İmamlar	628
			7,583,589,		,377,498		
			590,591,5	Dere	136,233,338	İslam	10,11,
			92,594,59				14,15,28,
			5,597,598,				45,
			599,600,6				49,50,88,3
			03,604,60				59,362,
			5,607,608,	Dereköy	113,209,233,255,430	Karabük	166
			609	Dereli	21,91,161,237,300,32	Karadon	619,620,6
			,632,640,6				1,533
			41				4
				Devrek-Hamidiye	90,100,286,379,414	Katırlı	233
				Doğancılar	8,	Kepez	219
					22,165,176,197,198,2		
					94,310,376,435,495		
				Ebegömeçi	287,306,307,309,399,	Kirmanlı	218
					422,425,553,554,601		
				Eceler	3,6,13,	Köserecik	306
					40,41,72,79,260,264,		
					377,393,394,446		
				Elvan	59,82,83,84,112,196,	Kurt	3,
					265,358,465,472,574,		43,95,99,3
					578,584		80
				Futa	150	Madenler	203
				Gaca	9, 45,173,180,371	Müftüler	558
				Göbü	149,191,344,368,378,	Örülmez	512
					519,629		
				Gökçe	122,461	Pazar	173
				Göynük	396,406,408,426	Rumyan	69,70,73,1

Vilayet	Sancak	Kaza/Kasaba	Belge No	Karye/Divan	Belge No	Nahiye/Mahalle	Belge No
							99,291,39 8,426,427, 440,603
				Gücek	201,364,516,526,527, 528,566,571,573	Sapça 271,453,523	
				Güçler	593	Satılıklı	588
				Güdüllü	145,269,283,284,444	Sipahiler 611	
				Güllük	53,307	Sultan Orhan	411,582
				Göynükbala	64,246	Sultan Süleyman	397,439
				Haciali	19,55,56, 60, 61,62,80,313,379,445 ,541,606,636	Taşçılar	207,504
				Hatiboğlu	139,157	Topyeri	212
				Hatipler	100,401	Üçköy	51,235,23 6,242,311, 312,348,4 37,438,38 3,551,580, 581,586,6 27
				Himmetoğlu	12, 20, 55,86,87	Üzülmez	335
				Hisarönü	18,310,451,490,499,5 16,520	Yabancıyan	296,179,1 82,395,44 3,529,530, 584
			53,	Horcinas	37,38,115,315,330,33 1,401,497	Yahma	235,236,3 83,580,58 1
				Husunlar	9,17, 67,180,336,337,340,3 41,488,535,557	Yazganlı	363
				İmamlar	602	Zeytun	67,488
				Kadioğlu	161		
				Kalafatlı	145,161,220,231,249, 253,321,322,459,504, 596		
				Kalemoğlu	251,278		
				Kapuzlu	24		
				Karamusa	21,132,133,140,141,2 21,237,238,463,533,6 28		
				Karadere	19, 56,410,450,611		

Vilayet	Sancak	Kaza/Kasaba	Belge No	Karye/Divan	Belge No	Nahiye/Mahalle	Belge No
			68,69,70,7	Karakoç	334		
			3,101,199,	Karaman	204,326,327,356,384,		
			218,219,3		411,521,588		
			14,397,39	Karapınar	137,138,286,319,320,		
			8,411,424,		414,415,416,417,418,		
			426,427,4	Kargalar	288,354,399,553,554		
			39,440,46	Kargalı	135,244		
			1,558,582	Kasımlar	80,B97,313,386,380		
				Kayabaşı	4,39,293,328,366,404		
					,500		
				Kayyum	231		
				Keller	92,612		
				Kırklar	602		
				Kışla	172,183,184,185,275,		
					276,277,562,602		
				Kızılcahilise	29, 32-		
					33,125,159,306,373,3		
					74,452,496		
				Kilimli	35,36,		
					63,164,193,195,216,3		
					39,402,471,511,522,5		
					36,547,561		
				Kocaali	81,98,257,263,279,28		
					1,290,385,451,490,49		
					9		
				Kokurdan	107,160,186,258,310,		
					360,432,433,474,515		
				Kozlu	25, 26, 30, 31,34,		
					51,145,154,248,274,3		
					08,456,507,558,564,5		
					65,622,637,638,639		
				Köprülü	186		
				Kumtarla	203, 382,450		
				Kurt	228,B229,245,630		
				Kurtluköy	457		
				Kuzca	128		
				Muradlı	261,394,498		
				Muslu	42,104,105,108,176,1		
					77,227,378,385,549		
				Olukyanı	266,285,323,412,413,		
					425,482		
				Osmanlı	83,84,100214,271		

Vilayet	Sancak	Kaza/Kasaba	Belge No	Karye/Divan	Belge No	Nahiye/Mahalle	Belge No
		BARTIN		Ören	96		
				Örmeci	139		
				Öteyüz	110,111,245,263		
				Pazarcık	7,106,226,230,529,530,583		
				Poyrazoğlu	163		
				Receboğlu	606		
				Saka	201,206,423,534		
				Saraycık	89,153,383		
				Sarımsak	374,375,412,413,473,535,557		
				Sivriler	130,501,567,571,573,575,585,627		
				Sofiler	126,271,283,361,363,376,453,457,485,486,487,491,492,495,523		
				Sütlüce	124		
				Şeyhoğlu	256,267,290,328,404,500		
				Tasmalar	82,129,148,162,218,239,241,243,268,270,272,347,349,381,465,467,468,469,472,493,494,584		
				Taşçı	196		
				Türk	227		
				Türkali	16,81,131,258,297,303,304,305,556,618,631,633		
				Uluköy	187,B188		
				Uzungüney	118,119,124,125,282,289,452,462,496		
				Veli	223,273,292,301,302,350,405		
				Virancık	51,54,71,134,154,159,210,242,274,289,401,428,456,458,383,627		
				Yakatemürçüleri	27,175,222,292,360,386,405,615		
				Yalanda	93,175,192,325,370,378,381,384,387,411,445,447,611,		

Vilayet	Sancak	Kaza/Kasaba	Belge No	Karye/Divan	Belge No	Nahiye/Mahalle	Belge No
			334,442,6 32	Yassıvıran	364		
				Yılanlıca	286		
				Yukarıgüdüllü	99,269,300,448,459,4 76,477,489		
				Yukarıdere	104,143,144,151,155, 273,367,301,302,409, 587,593,613,614		

Ek 2: 2166 Numaralı Şer’iye Sicili’nde Geçen Takma İsimler

Kişinin kendi isminin dışında, ikinci bir isim olarak kullandığı takma isim çoğu zaman toplum tarafından kişinin ayırt edilmesi için kullanılırdı. Özellikle soyadı kanunundan önce bu isimlere sıkça rastlamak mümkündür. 2166 yer numaralı Zonguldak şer’iye sicillerinde de takma isimler genellikle baba ismi olmakla birlikte ırk, din, yer, meslek ismi de olabilmekteydi.

Abacıoğlu	Abasızoğlu	Abasizzade	Abbasoğlu	Abdioğlu	Abdurrahmanoğlu	
Ağaoğlu	Ağazade	Ahmedoğlu	Ayıntabloğlu	Aişeoğlu	Akbaşoğlu	
Alemdaroğlu	Algınoğlu	Alioğlu	Amasralıoğlu	Anabaloğlu	Arabacı	
Aydınoğlu	Ayyaşoğlu	Azaklıoğlu	Azizoğlu	Bacaklıoğlu	Bafralıoğlu	
Balamıroğlu	Balathoğlu	Baldanoğlu	Ballıoğlu	Baloğlu	Baltaoğlu	
Beğ Temuroğlu	Beğoğlu	Bekaroğlu	Bekiroğlu	Bekmezci oğlu	Bektaşoğlu	
Bostancıoğlu	Boşnak	Boturoğlu	Bozacıoğlu	Bozcaoğlu	Bozcuoğlu	
Canlı Mehmedoğlu	Cebecioğlu	Ceddimoğlu	Cerrahoğlu	Cerrahoğlu	Cevahircioğlu	
Çakaloğlu	Çakıcuoğlu	Çakıroğlu	Çakmakoğlu	Çalık oğlu	Çamurcuoğlu	
Çayırhan	Çaylıoğlu	Çekenesoğlu	Çelebioğlu	Çerçi	Çerkesoğlu	
Çoklazoğlu	Çolakoğlu	Çolazoğlu	Çolokoğlu	Çorak	Çorakoğlu	
Çöpcüoğlu	Çörteloğlu	Çuhadaroğlu	Çuloğlu	Çuvaloğlu	Dağlıoğlu	
Derelili	Dersimoğlu	Dervişoğlu	Din Uşakoğlu	Dipocu oğlu	Dişçioğlu	
Durmuşoğlu	Düğmecioğlu	Ece oğlu	Efendioğlu	Efendizade	Eftimoğlu	
Erlık Mahir	Eskioğlu	Eşkicioğlu	Evren	Eyyüboğlu	Faburasıoğlu	
Garibakayaoğlu	Gebeşoğlu	Giranoğlu	Göğünoğlu	Gök Ali	Gökçeoğlu	
Güllüoğlu	Güloğlu	Gülünoğlu	Günoğlu	Gürlekoğlu	Gürlükoğlu	
Hacızade	Hadımoğlu	Halasçioğlu	Halatçioğlu	Halukoğlu	Hanifeoğlu	
Hatiboğlu	Haydioğlu	Haznedaroğlu	Helvacıoğlu	Hidayetoğlu	Himmetoğlu	
İmamzade	İnan	İsaoğlu	İslamcıoğlu	İslamoğlu	İstanoğlu	
Kabışoğlu	Kablanoğlu	Kabucuoğlu	Kabukçuoğlu	Kaçunoğlu	Kadıroğlu	
Kalanoğlu	Kalaycıoğlu	Kaldıroğlu	Kalemoğlu	Kaleoğlu	Kalmasıoğlu	
Kapakçioğlu	Kapanoğlu	Kapucuoğlu	Kapudanoğlu	Kara Binoğlu	Kara Çiloğlu	
Karakavak	Karakör	Karakullukçuoğlu	Karamacıoğlu	Karamanoğlu	Karaoğlu	
Kasımoğlu	Kaşıkçioğlu	Kaşoğlu	Katarcıoğlu	Kavaoğlu	Kayakoğlu	
Kefelioğlu	Kelamoğlu	Keleşoğlu	Keloğlu	Kenebir	Kerapıroğlu	
Kıroğlu	Kışla	Kıymetoğlu	Kızıl Hasanoğlu	Kızıloğlu	Kıbaroğlu	
Kolçakoğlu	Korcuoğlu	Korguroğlu	Koroğlu	Koruloğlu	Koyuoğlu	
Kukmanoğlu	Kul Kerimoğlu	Kulakoğlu	Kullukçu	Kuloğlu	Kuloğlu	
Kuruloğlu	Kuşçuoğlu	Kuytu oğlu	Kuytu oğlu	Kuyudoğlu	Kübülüoğlu	
Lakınoğlu	Laz	Lazoğlu	Limoncuoğlu	Macaroğlu	Mahmudcuoğlu	
Mazioğlu	Mazlumcu	Memişoğlu	Menuloğlu	Meramoğlu	Merhumoğlu	
Mohaçoğlu	Molla	Molla Ahmedoğlu	Molla Hâfiloğlu	Mollazade	Muhabiroğlu	
Nakışçioğlu	Namdaroğlu	Nasuh oğlu	Nebioğlu	Nehânicioğlu	Neşelioğlu	
Ömeroğlu	Palaoğlu	Papsoğlu	Parlakoğlu	Parmaksız oğlu	Paşaoğlu	
Poyrazoğlu	Purtoğlu	Rahmanoğlu	Ramazanoğlu	Receboğlu	Reisoğlu	
Sadullahoğlu	Saferoğlu	Sağıroğlu	Saidoğlu	Sakaoğlu	Salıhoğlu	
Sarı Hüseyinoğlu	Sarı Kuloğlu	Sarımsakoğlu	Sarıoğlu	Sar oğlu	Sarrafoğlu	
Seyrekoğlu	Seyyidoğlu	Sinanoğlu	Sinopluoğlu	Sipahioğlu	Sofioğlu	
Şahbaz oğlu	Şahpanoğlu	Şallıoğlu	Şalvarcıoğlu	Şargüroğlu	Şekerci	
Taburcuoğlu	Tahiroğlu	Tahtacıoğlu	Tanebaşzade	Tasık oğlu	Taşarlıoğlu	
Terlemişoğlu	Terzioğlu	Tigar oğlu	Tiryakioğlu	Tokmakoğlu	Toma oğlu	
Turhan oğlu	Turpcu	Türkmenoğlu	Ustaoğlu	Uşakoğlu	Uzun Kostuoğlu	
Yanıkoğlu	Yasinoğlu	Yavanoğlu	Yazıcıoğlu	Yekitoğlu	Yemincioğlu	
Zarcıoğlu	Zehariyeoğlu	Zendaloğlu	Zobalıkıoğlu	Zolakoğlu		
Abdülbaki oğlu	Abdülkerim oğlu	Açıkbacak	Açıkkaldı	Adalıoğlu	Ademoğlu	Afuzoğlu
Akbıyık oğlu	Akçe Hasanoğlu	Akıllıoğlu	Akkaşoğlu	Alabacakoğlu	Alabaşoğlu	Alagözoğlu
Arabzade	Arapzade	Arslanoğlu	Aşlıoğlu	Ataoğlu	Atik	Ayaşlıoğlu
Bağlıoğlu	Bakanoğlu	Bakıoğlu	Bakıbaşoğlu	Bakıoğlu	Balabanoğlu	Balamışoğlu
Bankuduz oğlu	Baş Sargılı	Başoğlu	Batakoğlu	Battaloğlu	Bayrakdar oğlu	Bayramoğlu

lu					lu	
Benlioğlu	Berberoğlu	Bıçakçioğlu	Bilaloğlu	Biranluoğlu	Bircioğlu	Bosnalıoğlu
Bozrakoğlu	Bölük Başoğlu	Bukoğlu	Burgucuoğlu	Burşakoğlu	Büyük Başoğlu	Candioğlu
Ceyş	Civacioğlu	Civelekoğlu	Coduroğlu	Cubuloğlu	Culuzoğlu	Cuvaharcioğ lu
Çanakoğlu	Çapkinoğlu	Çatakoğlu	Çatıkoğlu	Çavdaroğlu	Çavuşoğlu	Çavuşzade
Çıkrıkçioğlu	Çınar	Çilingiroğlu	Çimcioğlu	Çinioğlu	Çivicioğlu	Çobanoğlu
Çoroğlu	Çorozoğlu	Çortuloğlu	Çorunoğlu	Çotukoğlu	Çökeniroğlu	Çökenoğlu
Davaroğlu	Debbağoğlu	Dedeoğlu	Değirmencioğ lu	Delgioğlu	Deliceoğlu	Delioğlu
Dişoğlu	Divanoğlu	Dolmaoğlu	Dökmecioğl u	Döngeloğlu	Dönmeoğlu	Duranoğlu
Elbasanlı	Eleroğlu	Eminzade	Emiroğlu	Eren Budoğlu	Erfud	Erfuroğlu
Fahrioğlu	Fatmaoğlu	Fazlıoğlu	Fırncıoğlu	Firketecioğl u	Gafuroğlu	Ganioğlu
Gökoğlu	Gözcüoğlu	Güçlüoğlu	Güçoğlu	Güdükoğlu	Güdüloğlu	Gül
Habiboğlu	Habiboğlu	Habukoğlu	Hacı	Hacı Bakıoğlu	Hacıoğlu	Hacıoğlu
Haracioğlu	Harcioğlu	Harelioğlu	Harunoğlu	Hasan Başoğlu	Hasanoğlu	Hasbanoğlu
Hindioğlu	Hocaoğlu	Humakufoğl u	Hurdoğlu	Hüseyinoğlu	Hüsnüoğlu	İlyasoğlu
İvakoğlu	İvareoğlu	Kabacioğlu	Kabakoğlu	Kabanoğlu	Kabar Bıyıkoğlu	Kabcıoğlu
Kafaroğlu	Kahvecioğlu	Kahyaoğlu	Kalabaşoğlu	Kalacioğlu	Kalafatoğlu	Kalamışoğlu
Kalyoncuoğl u	Kambercioğl u	Kamburoğlu	Kanaşoğlu	Kandaşoğlu	Kaneoğlu	Kani Ahmedoğlu
Kara Kaşoğlu	Karabacakoğ lu	Karabaşoğlu	Karabelaoğl u	Karadağlıoğl u	Karagözoğlu	Karakaçanoğ lu
Karapınaroğl u	Karasoyoğlu	Karatoğlu	Kargaoğlu	Karisukoğlu	Karshioğlu	Kartoğlu
Kayaoğlu	Kaygioğlu	Kayıkçioğlu	Kazancıoğlu	Kazgancıoğl u	Kebenoğlu	Keçecioğlu
Kerimsaloğl u	Kesebioğlu	Kesercioğlu	Keşişoğlu	Kethüdaoğlu	Kılanoroğlu	Kırıkoğlu
Kirmanioğlu	Koca Günoğlu	Kocaoğlu	Koç Ahmedoğlu	Kodvekorogl u	Kokuloğlu	Kolcuoğlu
Köprüoğlu	Köroğlu	Körpeoğlu	Kösecioğlu	Kösenen	Köseoğlu	Köstencelioğ lu
Kumakoğlu	Kumaşoğlu	Kumyakoğlu	Kundakçioğl u	Kurbanoğlu	Kurdoğlu	Kurtçuoğlu
Küçükoğlu	Külahçioğlu	Kürd	Kürekeçioğlu	Kürkçüoğlu	Kürkçüoğlu	Kürdoğlu
Mahmutoğlu	Makaracioğl u	Maloğlu	Marangozoğ lu	Marazoğlu	Masirioğlu	Maşacioğlu
Mesutoğlu	Metre	Mısırlıoğlu	Micaroğlu	Midadoğlu	Midaroğlu	Mirasyedioğ lu
Muharoğlu	Mumcuoğlu	Muradoğlu	Musaoğlu	Musluoğlu	Müftüzade	Müsellimoğl u
Nizamoğlu	Nurullahoğl u	Odabaşoğlu	Olanoğlu	Onbaşoğlu	Oruç	Öküzoğlu
Pazarlıoğlu	Pehlivooğlu	Peri	Pikeli	Pirecioğlu	Pişoğlu	Porsçuoğlu
Reiszâde	Resuloğlu	Rızaoğlu	Rüstemoğlu	Sabikoğlu	Sabioğlu	Saçanoğlu
Salmanoğlu	Samatyahıoğl u	Samioğlu	Sargılı	Sarı Abdullahoğl u	Sarı Ali Ağa	Sarı Hasanoğlu
Satıroğlu	Saygınoğlu	Semercioğlu	Semudoğlu	Seranlıoğlu	Sergeşoğlu	Seydioğlu
Solcuoğlu	Söylemezoğl u	Sultanoğlu	Sunamoğlu	Suntacioğlu	Sürtmez	Şabanoğlu
Şekercioğlu	Şemsioğlu	Şerifoğlu	Şeyh Mehmedoğl u	Şeyhlioğlu	Şeyhoğlu	Şüküroğlu
Taşçioğlu	Tatarcıklı	Tataroğlu	Tekelioğlu	Tellioğlu	Temürcüoğl u	Tenasioğlu
Topaloğlu	Topçuoğlu	Topuzoğlu	Toramanoğl u	Torbacioğlu	Tozburakoğl u	Turanoğlu
Uzunoglu	Velioğlu	Viranoğlu	Yahma	Yakanoğlu	Yalhoğlu	Yanıkdonoğl u
Yıvanoğlu	Yorgancıoğl u	Yunusoğlu	Yurtoğlu	Yusufoğlu	Yüzbaşoğlu	Zahirecioğlu

Ek 3: 2166 Numaralı Şer'iyeye Sicili'nde Adı Geçen Devlet Görevlileri

Devlet görevlileri buldukları yerlerde resmi işlemleri devlet adına yapmakla yükümlü kişilerdir. 2166 yer numaralı Zonguldak şer'iyeye sicillerinde belgelerde Zonguldak'a bağlı çeşitli karye, kasaba ve divanlarda adı geçen imam, muhtar, hatip, katip, naip, kadı, memur, müdür, kethüda, çavuş gibi bütün devlet görevlilerinin isimleri alfabetik sıraya göre yazılmıştır.

Akpınar karyesi muhtarı Kadioğlu Receb Aydın	Ayvadlı karyesi imam ve hatibi Bekiroğlu Molla Hasan bin Halil	Ayvadlı karyesi imamı Abdullah bin Adem	Ayvadlı karyesi muhtarı Kadioğlu Receb bin Şakir
Ayvadlı muhtarı Receb bin Abdullah	Belediye kâatibi Nuri Efendi ibn Abdullah	Belediye reis vekili Mustafa Çavuşzade Ömer Efendi	Bozca imam ve muhtarı Besim bin Abdullah
Bozca imamı Hatiboğlu Hüseyin Efendi	Bozca karyesi imamı Kalafatoğlu Hasan bin Osman	Bozca karyesi muhtarı Kara İsaoğlu Behim bin İbrahim	Cumayani karyesi İmam İsmail Efendi bin Hasan
Çağlı karyesi imamı Odabaşoğlu Mehmed Ali bin Abdullah	Çağlı muhtarı Hacı Ramazanoğlu Hüseyin bin İsmâil	Çayır karyesi muhtarı Kara İsmailoğlu Mehmed bin Hasan Ağa	Dere karyesi imamı Şaban Efendi bin Abdullah
Devrek muhtarı Hüseyin Çavuş bin Ali	Doğancılar karyesi muhtarı Mehmed Efendi bin Hasan	Eceler karyesi muhtarı Topaloğlu Rıza bin İsmâil	Elvan karyesi hatibi Halil Efendi bin İbrahim
Elvan karyesi imamı Uzunoglu Selim bin İbrahim	Elvan karyesi muhtarı Hüseyin Çavuş bin Eyyüb Emin Çavuş bin Hüseyin	Ereğli Bidayet mahallesi ikinci kâatibi Aşık Efendi bin İbrahim	Ereğli belediye çavuşu Cafer Efendi bin İbrahim Efendi
Ereğli muhtarı Mihail veled Kostanti	Gaca karyesi Muhtarı Hüseyin bin Eyyüb	Gerdek karyesi muhtarı Hüseyin Çavuş bin Ali	Göbü imamı ve hatibi Topaloğlu Hacı İsmail bin Halil
Gücek karyesi imamı Hatiboğlu Receb bin İbrahim	Gücek karyesi muhtarı Halil bin Hasan	Göynükbala imamı Mustafa bin Veli	Göynükbala muhtarı Çatıkoğlu İsmail bin Hüseyin
Haciali karyesi imamı Osman bin Mehmed	Hacılar karyesi muhtarı Tahir bin Tahir Mustafa	Hatiboğlu karyesi muhtarı Hacı İsmail bin Salih	Hatiboğlu karyesi şer'iyeye kâatibi Besim Efendi bin İbrahim Efendi
Hatiboğlu karyesi tahsildârı Hüseyin Efendi bin Mehmed	Horcinas muhtarı Hacı Salih bin Ahmed	Horcinas muhtarı Hüseyin bin Mehmed	Husunlar imamı Abdullah
Husunlar imamı Akıllıoğlu Hüseyin bin Mehmed	Husunlar kayıd nâibi Amasralı Mustafa Şevki bin Efendi bin Ömer	Husunlar muhtarı Abdulkıoğlu İbrahim bin Hasan	Husunlar muhtarı Hüseyin
İslam mahallesi imamı Laz Hasan Efendi bin Temel	İslam mahallesi muhtarı Ahmed Usta bin Mehmed	Kalafatlı karyesi muhtarı Kalafatoğlu İzzet Efendi bin Mehmed	Kalafatlı muhtarı İzzet Efendi
Kalafatlı muhtarı Surtacıoğlu Durmuş bin Hüseyin	Kara Musa karyesi muhtarı Şeyhlioğlu Hüseyin bin Abdullah	Kara Musa karyesi nâib vekili Mustafa Tevfik Efendi bin Abdullah	Kara Musa karyesi şer'iyeye kâatibi Besim Efendi bin İbrahim Efendi
Zonguldak Karantina me'muru Necib Efendi ibn Mustafa	Karapınar karyesi imamı Halukoğlu Hasan Efendi bin İsmâil	Karapınar karyesi muhtarı Cafer bin Emin	Karapınar karyesi muhtarı Kadioğlu Said bin Emin
Kayabaşı muhtarı Mollaoğlu Sabit bin Ali	Kışla karyesi imamı Merhumoğlu Molla Ali bin Ali	Kışla karyesi muhtarı Korguroğlu Hüseyin bin Receb	Kızılcahilise karyesi muhtarı Kahvecioğlu Emin bin Hasan
Kilimli karyesi muhtarı Güçoğlu Mustafa Çavuş bin Ali	Kokurdan karyesi muhtarı Mehmed Efendi bin Hasan	Kozlu imamı Emin Efendi bin Ali	Kozlu imamı Emin Efendi bin Ali Hacı Baki
Kozlu imamı Emin Efendi bin Halil	Kozlu komisyon kâatibi muavini Asitaneli Salim Efendi ibn Mehmed İzzet Efendi	Kozlu mevki' kâatibi Mehmed Efendi bin Abdullah	Kozlu muhtarı Hacı Süleyman Ağa
Kozlu muhtarı Halil bin Halil	Kurt karyesi imamı Molla Ahmed bin Halil	Kurt muhtarı Hüseyin Çavuş bin Ali	Olukyanı karyesi imamı Hacı Ramazanoğlu İbrahim Efendi bin Abdullah
Olukyanı karyesi muhtarı Emin bin İsmail	Öteyüz karyesi muhtarı Kadioğlu Kamil bin Hasan	Öteyüz karyesi tahsildârı Hüseyin Efendi bin Mehmed	Pazarcık karyesi imam ve muhtarı Derviş Halil Efendi bin İbrahim
Saraycık karyesi imamı Molla Mustafa bin İbrahim	Zonguldak Sıbyan Muallimi Elhac İbrahim Efendi bin Ömer	Sofiler karyesi imamı Bayramoğlu Hacı Salih bin Hacı Hüseyin	Sofiler karyesi muhtarı Hüseyin bin Salih Veli Paşaoğlu Halil bin Yahya
Sofiler karyesi kahya ve muhtarı Bekiroğlu Emin Çavuş bin Hüseyin	Sofiler karyesi muhtarı Pidicioğlu Hüseyin bin Hacı Salih	Uzungüney karyesi muhtarı Mahmudoğlu Halil bin Hüseyin	Üçköy karyesi imamı Abbasoğlu Emin bin İsmail

Veli karyesi muhtarı Selim bin Hasan	Virancık karyesi imamı Emin Efendi bin Ali	Viranoğlu karyesi muhtarı Mehmed bin Tahir	Yabancıyan muhtarı Ahmed Usta bin Mehmed Çerçi Hasan Ağa bin Abdullah
Yabancıyan muhtarı Mihail veled Kostanti	Yalanda karyesi muhtarı Rûm Binoğlu Halil bin Mehmed	Yukarıdere karyesi muhtarı Emin Ağa	Yukarıdere karyesi imamı Hasan Efendi
Zabıt kâtibi Rahmi bin Galib	Zabıt me'muru süvarî mülazım naibi Galib Efendi bin Ali	Zonguldak aşî me'muru Hacı Şaban Efendi ibn Süleyman	Zonguldak beytü'l-mal me'muru Ahmed Raşid Efendi
Zonguldak halet me'muru Mehmedoğlu Rıfat bin İsmail	Zonguldak imamı Elhac İbrahim Efendi bin İbrahim	Zonguldak imamı ve mektebi hesabat muallimi Elhac İbrahim Efendi bin Ahmed	Zonguldak karantina me'muru Hüseyin Habib Efendi
Zonguldak kasabası Rûm mahallesi muhtarı Yıvan Ağa veled Pavlo	Zonguldak kazâsı mal müdürü vekili mal muavini Ahmed Şükrü Efendi bin Mehmed Yaver	Zonguldak kazâsı tahsilât müfettişi Haşim Efendi ibn Ali	Zonguldak kazâsı tahsilâtçı Hüseyin Efendi bin Mehmed
Zonguldak mâhkeme-i şer'iyeye kâtibi Besim Efendi bin İbrahim	Zonguldak mal muavini Ahmed Şükrü Efendi ibn Mehmed Yaver Efendi	Zonguldak mal müdür vekili İbrahim bin Hacı Şerif	Zonguldak mekteb-i ibtidai muallimi Hacı İbrahim Efendi ibn Ahmed
Zonguldak mevki' kâtibi bahriye zabitanı ve vâkıf kâtiblerinden Nazmi Efendi bin Mehmed	Zonguldak mevki' me'muru Hayri bin Efendi bin İsmail bin ref'etli Mehmed	Zonguldak mevki' me'muru Kol Ağası ref'etli Mehmed Hayri bin İsmail Efendi	Zonguldak muallim-i sıbyan Hacı İbrahim Efendi ibn Ahmed
Zonguldak nüfus kâtibi Ereğlili Reşad Efendi	Zonguldak nüfus me'muru Bartınlı Seydioğlu	Zonguldak polis komiseri ve muavin vekili Ahmed Ağa bin Mehmed	Zonguldak reji müdürü Yorgi veled Sova
Zonguldak rüsumat kâtibi Sadullah Efendi el-Hac Ahmed	Zonguldak rüsumat mahalle kethüdası Ali Efendi ibn Ferhad	Zonguldak rüsumat me'muru Yorgi Efendi veled Sare	Zonguldak rüsumat me'muru Mahmut Efendi el-Hac Mehmed Ali
Zonguldak sabıka müdürü İrfan Efendi	Zonguldak sabıka ve Ereğli kazâsı alacak zabıt me'muru Galib Efendi	Zonguldak sandık emîni Mihran Efendi veled Hacı Karabet	Zonguldak tahrirat kâtibi Nuri Efendi bin Pento
Zonguldak tahsilâtçı Hüseyin Efendi bin Mehmed	Zonguldak vakıf komisyon nazırı Hacı Ali Ağazade Ali Efendi	Zonguldak kâtibi Mehmed bin Osman	Zonguldak'da nüfus me'muru Bartınlı Saidoğlu Ahmed Efendi bin Ali
Zonguldak'da piyade tahsilâtçı Hüseyin Efendi ibn Mehmed	Zonguldak'da reji kâtibi Yorgi Efendi veled Simon	Zonguldak'da zabıt kâtibi Mehmed bin Osman	

ÖZGEÇMİŞ

1989 yılında Ankara'nın Haymana ilçesinde doğmuştur. İlk ve orta öğretimi Mehmet Gönenç ilköğretim okulunda, lise eğitimini ise Polatlı Atatürk Lisesinde almıştır. 2007'de bitirdiği liseden sonra 2008'de Uşak Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü kazanarak buradaki eğitimini 2012 yılında tamamlamıştır. Lisans eğitimi sırasında 2 yıl boyunca pedagojik formasyon eğitimi alarak başarıyla tamamlamıştır. 2016 yılında Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim dalında yüksek lisans eğitimine başlamıştır. Mezun olduktan sonra çeşitli kurumlarda çalışarak öğretmenlik mesleğini icra ettikten sonra 2019 yılında Şanlıurfa Eyyubiye Ayhan Şahenk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde öğretmenlik görevine başlamıştır.